

Vastaanottaja
Ylöjärven kaupunginhallitus

Muutoksenhaunalainen päätös
Ylöjärven kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65

Valittaja
Erja Pelkonen

LAUSUNTOPYYNTÖ

Hämeenlinnan hallinto-oikeus kehottaa oheisen valituksen johdosta antamaan lausunnon tai, mikäli hallintosääntö sitä edellyttää, hankkimaan valtuuston lausunnon.

Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Mukaan pyydetään liittämään jäljennökset kaikista valituksenalaisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista.

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle **viimeistään 24.11.2023**.

Tätä lähetettä tai sen liitteitä ei tarvitse palauttaa. Mikäli mahdollista, pyydämme toimittamaan lausunnon ja pyydetyt asiakirjat sähköisesti virastopostiin hameenlinna.hao@oikeus.fi. Sähköisesti lähetettyjä asiakirjoja ei tarvitse lähettää lisäksi postitse. Jos jäljennökset hallinto-oikeuden lähettämistä valitusasiakirjoista on oheistettu lausunnon antamista koskevan päätöspöytäkirjan liitteeksi, pyydämme, että näitä jäljennöksiä ei lähetetä hallinto-oikeuteen.

Marianne Kivistö
hallinto-oikeustuomari

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 alkuisiin numeroihin soittaessa puhelusta peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Erja Pelkonen

KUNNALLISVALITUS

15.9.2023

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA: Kunnan päätöksentekoa koskeva valitus.

MUUTOKSENHAKIJA: *Erja Pelkonen.*

PÄÄTÖS, JOTA MUUTOKSENHAKU KOSKEE:

Ylöjärven kaupunginvaltuuston päätös 11.9.2023 § 65 (Kaupunginhallituksen erottaminen)

ASIASELOSTUS:

Kaupungin kirjaamoon (24.5.2023) jätettiin 22.5.2023 päivätty aloite kuntalain 34 - 35 § mukaisen menettelyn aloittamiseksi. Aloitteessa pyydettiin kaupunginvaltuustoa arvioimaan kuntalain 34 §:n mukaan luottamushenkilön erottamista kaupunginhallituksesta kesken toimikauden. Aloitteessa pyydettiin kaupunginvaltuustoa asettamaan tilapäinen valiokunta valmistelemaan asiaa. (LIITE 1)

Ylöjärven kaupunginvaltuusto (12.6.2023 § 59) päätti asettaa kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa. (LIITE 2)

Tilapäisen valiokunnan ns. loppuraportissa (tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 29.8.2023, § 22) todetaan; *"Tilapäinen valiokunta päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättää seuraavaa: Kaupunginvaltuusto päättää todeta kaupunginhallituksen menettäneen kaupunginvaltuuston luottamuksen tämän pykälän päätösehdotuksen kohdan 3 mukaisin perusteluin. Kaupunginvaltuusto päättää erottaa kuntalain 34 §:n nojalla kaupunginhallituksen tämän pykälän päätösehdotuksen kohdan 3 mukaisin perusteluin. Erottamispäätös koskee jäseniä ja varajäseniä."* (LIITE 3)

Kaupunginvaltuusto yhtyi päätöksessään (11.9.2023, § 65) tilapäisen valiokunnan edellä mainittuun esitykseen. Kaupunginvaltuusto erotti kaupunginhallituksen kyseisellä valtuuston päätöksellä. (LIITE 4)

VALITUKSEN PERUSTEET:

1. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - asianosaisten kuulemisen laiminlyönti

Hallintolain asianosaisen kuulemista koskevan 34 §:n mukaan; *"Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta*

sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.”

Kuten hallintolaissa todetaan, asianosaisille olisi tullut varata tilaisuus tulla kuulluksi *ennen asian lopullista ratkaisemista*, tässä tapauksessa *ennen* valtuuston asiasta päättävää kokousta. Asianosaisten mielipiteet valiokunnan loppuraportista olisi tullut liittää valiokunnan loppuraporttiin, jotta mielipiteet olisivat tulleet myös asiasta päättävän valtuuston tietoon. Näin ei kuitenkaan tapahtunut. *Kyseessä on menettelyvirhe.*

Hallituksen esityksessä hallintolaiksi todetaan kyseiseen 34 §:ään liittyen; ”Ehdotettu 1 momentti sisältäisi lisäksi hallintomenettelylain 15 §:n 1 momenttia vastaavan säännöksen siitä, *ettei asiaa saa ratkaista* varaamatta asianosaiselle tilaisuutta tulla kuulluksi *muiden tekemistä vaatimuksista* ja asian ratkaisemiseen mahdollisesti vaikuttavista *selvityksistä*.”

Hallituksen esityksen mukaan siis edellytetään, että asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi *muiden tekemistä vaatimuksista*, tässä tapauksessa muiden asianosaisten, hallituksen jäsenten ja varajäsenten *vaatimuksista*. Hallituksen esityksen mukaan edellytetään myös, että asianosaisille *on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asian ratkaisemiseen mahdollisesti vaikuttavista selvityksistä*, jollainen asiakirja tilapäisen valiokunnan loppuraportti on. Asianosaisille ei varattu mahdollisuutta tulla kuulluksi ja lausua mielipidettään tilapäisen valiokunnan loppuraportista. Kyseessä on menettelyvirhe. (Vrt. KHO 3.6.2016/2529)

Mäenpää toteaa; ”Asianosaista on kuultava” ennen asian ratkaisemista” (HL 34.1 §).” Myös Kulla kiinnittää asiaan huomiota; ”Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta ja antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Viranomaisen on siten kuultava asianosaista ennen asian ratkaisemista.”² Kuten Mäenpää ja Kulla toteavat, asianosaista on kuultava *ennen* asian ratkaisemista. Kuten edellä todettiin, näin ei tapahtunut.

2. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - kuulemiseen varatun määräajan ylittyminen

Tilapäisen valiokunnan pöytäkirjassa (26.7.2023 § 13) todetaan; ”Asianosaisten kuuleminen sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston mahdollisuus lausunnon antamiseen on toimitettu tilapäisen valiokunnan kokouksen 21.6.2023 § 7 mukaisesti. Määräaikaan mennessä asianosaisten selityksiä saapui 17 kappaletta ja määräajan päättymisen jälkeen 1 kappale sekä lausuntoja 4 kappaletta. Asian luonne ja määräajan ylittymisen vähäisyys huomioiden määräajan jälkeen saapunut selitys voidaan ottaa asian käsittelyssä huomioon. Saapuneet selitykset ja lausunnot ovat kokonaisuudessaan tämän pykälän liitteenä.” - - - ”Hyväksyttiin yksimielisesti tehden päätösehdotuksen kohtaan

¹ Mäenpää, Hallinto-oikeus 2023, s. 466.

² Kulla, Hallintomenettelyn perusteet 2018, s. 268.

1. seuraavan lisäyksen: ”sekä merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksen varajäsen Inga-Mari Lehden 24.7.2023 saapunut selitys.” (LIITE 5)

Tilapäinen valiokunta ei pitänyt asianosaisille varatussa kuulemiseen liittyvässä määräajassa vaan katsoi määräajan ylittymisen *vähäiseksi*. Valiokunnan toteama *vähäisyys* ei pidä paikkaansa.

Edellä mainittu Inga-Mari Lehden valiokunnalle toimittama selitys (24.7.2023) ylitti määräajan jopa seitsemällä (7) vuorokaudella, jota ei voi pitää vähäisenä kuten valiokunta toteaa. Huomioitavaa on, että asianosaisille selityksen antamiseen varattu määräaika oli 17.7.2023 klo 14 mennessä. Sen sijaan Henrik Pajusen valiokunnalle toimittama myöhästynyt selitys (17.7.2023) ylitti määräajan kolmella minuutilla (14:03), jota voidaan pitää kuten valiokunta toteaa vähäisenä.

Inga-Mari Lehden antaman selityksen aikataulun (24.7.2023) osalta on huomioitava, että tilapäinen valiokunta kokoontui seuraavan kerran 26.7.2023 - kaksi (2) päivää Lehden valiokunnalle toimittaman selityksen jälkeen - käsittelemään valiokunnan asianosaisilta pyytämiä selityksiä.

Kyseinen tilapäisen valiokunnan kokouskutsu/esityslista - asianosaisten antamin selityksin on kaupungin hallintosäännön (1.1.2023) 4 §:n (Kokouksen koollekutsuminen) mukaan tullut toimittaa valiokunnan jäsenille viimeistään neljä (4) päivää ennen kokousta, kyseisessä asiassa viimeistään 22.7.2023. Näin ollen Inga-Mari Lehden tiedossa (24.7.2023) on ollut muiden asianosaisten antamat selitykset, jota ei asian luonteen vuoksi voida pitää vähäisenä. Asianosaisten oikeusturva on merkittäväällä tavalla vaarantunut. Lahden tilapäiselle valiokunnalle myöhässä toimitettu selitys on voinut vaikuttaa myös tilapäisen valiokunnan loppuraporttiin. *Kyseessä on kuulemisprosessissa tapahtunut oleellinen menettelyvirhe.*

Hallintolain 33 §:n mukaan ”Asiakirjan täydentämistä, selityksen antamista ja selvityksen esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika. Asianosaiselle on ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista. Määräaikaa voidaan asianosaisen pyynnöstä pidentää, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi.”

Tilapäisen valiokunnan olisi tullut pysyttäytyä asianosaisille varatussa määräajassa etenkin kun kyseisessä asiassa ei ole ollut kyse pelkästään yksittäisen, myöhässä selityksen antaneen henkilön henkilökohtaisesta asiasta ja oikeusturvasta, joissa tilanteissa viranomaisen voi myöntää hallintolain mukaan määräajan pidentämistä. Käsiteltävän asian luonne on kyseessä olevassa tapauksessa kuitenkin erilainen, jolloin asianosaisia on useita.

Tilapäiselle valiokunnalle myöhässä saapuneilla selityksillä on voinut olla vaikutusta muiden asianosaisten oikeusturvaan ja tilapäisen valiokunnan loppuraportin sisältöön. Kyseessä on menettelyvirhe.

3. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - toimivallan ylitys

Tilapäisen valiokunnan pöytäkirjassa (21.6.2023 § 7) todetaan asianosaisten kuulemiseen liittyen; ”*Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn*

aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.” (LIITE 6)

Edellä mainittu tilapäisen valiokunnan kysymyksenasettelu asianosaisille myös *muilta osin* - ei liity tilapäisen valiokunnan kaupunginvaltuustolta saamaan toimeksiantoon. Tilapäisen valiokunnan ei olisi saanut *laajentaa* toimeksiantoa aloitteessa todetun *ulkopuolelle* vaan valiokunnan olisi tullut pitäytyä aloitteessa mainituissa asiakysymyksissä. *Tilapäinen valiokunta on ylittänyt toimivaltansa.*

4. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - selvittämisvelvollisuuden laiminlyönti

Hallintolain 31.1 §:n mukaan; *”Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.”*

Tilapäisen valiokunnan ns. loppuraportissa (tilapäinen valiokunta 29.8.2023, § 22) todetaan; *”Kaupunginhallituksen 28.11.2022 kokouksen tuolloin julkisuuslain nojalla salaisen kokousasian 418 julkisuuteen saattanut henkilö on jäänyt tilapäiselle valiokunnalle toimitettujen selitysten ja lausuntojen perusteella avoimeksi. Tilapäisen valiokunnan toimivaltuudet huomioiden asiaa on todettu haasteelliseksi tältä osin enemmälti selvittää.”*

Olen tilapäiselle valiokunnalle antamassani selityksessä (17.8.2023 § 18) tuonut esiin kyseiseen kaupunginhallituksen kokoukseen liittyviä seikkoja, joita tilapäinen valiokunta ei loppuraportissaan ole kuitenkaan ottanut huomioon. Tilapäinen valiokunta on kiinnittänyt huomiota asianosaisten enemmistön näkemyksiin, mutta ei - syystä tai toisesta - ole ollut kiinnostunut allekirjoittaneen näkemyksistä asiaan. (LIITE 7)³

5. Kaupunginhallituksen toiminnan riippumattomuuden vaarantuminen

Ylöjärven Uutisten toimittaja Matti Pulkkinen on lähestynyt kaupunginhallitusta käsiteltävänä olevassa asiassa. Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Mika Kotiranta on lukenut toimittajan lähettämän sähköpostiviestin kaupunginhallitukselle (KH 15.5.2023). Toimittaja väitti viestissä Erja Pelkosen olleen *”syksyn vuotaja”*. Kyse on ollut ulkopuolisesta vaikuttamisesta, joka on merkittävästi vaikuttanut asian myöhempään käsittelyyn ja asemaani negatiivisella tavalla.

Kaupunginhallituksen olisi tullut toimia riippumattomasti ja itsenäisesti ilman ulkopuolista vaikuttamista (Ylöjärven Uutisten toimittaja). Kaupunginhallituksen toiminta ja riippumattomuus ulkopuolisessa vaikuttamisessa on merkittävällä tavalla vaarantunut. Kaupunginhallituksen olisi tullut pidättäytyä ulkopuoliselta vaikuttamiselta.⁴

³ Ks. *Mäenpää* 2023, s. 446. *”Hallintoasioissa on usein monia asianosaisia. Kaikkien intressit eivät välttämättä ole yhteneviä tai edes samansuuntaisia. Viranomaisen on muun muassa huolehdittava siitä, että ratkaisun perusteena oleva selvitys on tasapuolista ja että sitä on jokaisen asianosaisen osalta riittävästi.”*

⁴ *Mäenpää* 2021, Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet s. 102. *”Puolueettomuusperiaate edellyttää viranomaisen toimivan objektiivisesti ja riippumattomasti. Objektiivisuuden vaatimus merkitsee, että viranomaisen toiminta ja*

6. Luottamushenkilön sananvapaus

Kyseiseen asiaan liittyy olennaisena osana myös sananvapauteni, joka liittyy siihen, että kerroin Ylöjärven Uutisille lähdesuojaan vedoten että kaupunginhallituksessa on keskusteltu paikallismedian kaupunkiin liittyvästä negatiivisesta uutisoinnista ja tulisiko kaupungin puuttua asiaan. Olen kokenut, että kaupungin ei tule puuttua viranomaisena ja julkisen vallan käyttäjänä medioiden riippumattomaan toimintaan. Kysymys on myös siitä, voiko kunnan toimielin rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta.

Oikeuskäytäntöä

Seuraava Turun hallinto-oikeuden ratkaisu kiinnittää huomiota perustuslain 12 §:n mukaiseen sananvapauteen.

Turun hallinto-oikeus on ratkaisussaan (26.11.2019, 19/0299/1) käsitellyt asiaa, jossa oli muun ohella kysymys siitä, oliko valtuusto toiminut harkintavaltansa rajoissa erottaessaan kaikki tarkastuslautakuntaan valitut luottamushenkilöt.

Valtuusto oli päättänyt tilapäisen valiokunnan esityksestä erottaa tarkastuslautakunnan kaikki jäsenet ja varajäsenet kesken toimikauden, koska kaikki luottamushenkilöt eivät nauttineet valtuuston luottamusta. Valtuuston valituksenalaisen päätöksen valmistelutekstissä oli muun ohella todettu, että tilapäisen valiokunnan perustamiseen oli johtanut se, että A oli muiden tarkastuslautakunnan jäsenten tietämättä selvittänyt ja julkisesti mediassa kyseenalaistanut kunnan järjestämän valtuustoseminaarin järjestämismuodon ja -kustannukset. Kyseinen menettelytapa ei ollut hyvien tapojen eikä tarkastuslautakunnan sisäisesti sopimien toimintatapojen mukaista, ja siitä aiheutui huomattavaa kielteistä julkisuutta kunnalle. Valtuuston luottamus tarkastuslautakuntaa kohtaan oli horjunut tapahtuneen johdosta, sillä tarkastuslautakunta toimii valtuuston alaisuudessa ja lautakunnan tehtäviin ei kuulu valtuuston toiminnan arviointi. Lisäksi tarkastuslautakunnan sisäinen luottamus oli tapahtuneen johdosta horjunut, koska varapuheenjohtaja A ei ollut noudattanut asiassa yleistä käytäntöä eikä lautakunnan sisäisesti sopimia pelisääntöjä.

Hallinto-oikeus katsoi saadun selvityksen perusteella, että valtuuston luottamuksen menetys oli kohdistunut nimenomaan tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja A:han ja että luottamuksen menettämisen tosiasiallisena syynä oli pidettävä A:n blogikirjoitusta ja siihen liittyneitä seikkoja. Blogikirjoituksessaan A oli yksilöinyt kunnan valtuustoseminaarin kustannuksia ja kyseenalaistanut erityisesti siellä tarjottujen alkoholijuomien määrää. Kirjoituksessa oli esitetty kysymys siitä, tulisiko kunnilla olla ohjeistus alkoholitarjoilun suhteen. Hallinto-oikeus katsoi, että kirjoitus oli luonteeltaan asiallinen, joskin kriittinen. Blogikirjoitus ei saadun selvityksen perusteella ollut liittynyt A:n tehtävään tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajana tai tarkastuslautakunnan toimintaan muutoinkaan. A:n katsottiin perustuslain

päätöksenteko eivät saa perustua epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin. Riippumattomuuden vaatimus puolestaan merkitsee, että viranomainen toimii itsenäisesti etenkin suhteessa epäasialliseen ulkopuoliseen vaikuttamiseen.”

suojaamaa sananvapauttaan käyttäen nostaneen yhteiskunnallisesti merkityksellisen kunnan varojen käyttöä koskevan asian julkiseen keskusteluun ennen kaikkea poliittisen toimijan, valtuutetun roolissaan.

Hallinto-oikeus totesi, että poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauteen sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja ja mielipiteitä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys sinänsä ei ole peruste kaventaa sananvapautta. Tarkastuslautakunta tai muukaan kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta. Toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen ei myöskään voi toimia jälkikäteenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla.

Valtuuston päätöksen erottaa kaikki tarkastuslautakuntaan valitut luottamushenkilöt katsottiin olevan seurausta siitä, että A oli käyttänyt hyväksyttävänä pidettävällä tavalla perustuslain suojaamaa sananvapauttaan nostamalla kriittisellä kirjoituksellaan yleiseen keskusteluun edellä mainitun yhteiskunnallisen kysymyksen. Valtuusto oli käyttänyt väärin harkintavaltaansa ja siten ylittänyt toimivaltansa erottaessaan tarkastuslautakunnan luottamushenkilöt A:n sananvapauden käyttämiseen liittyvän syyn vuoksi. Valtuuston päätös oli näin ollen lainvastainen. (Suomen perustuslaki 12 § 1 mom, Kuntalaki 34 § 1 mom ja 135 § 2 mom, Hallintolaki 6 §)

Hallinto-oikeus totesi, että poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauteen sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja ja mielipiteitä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys (kuten tässä tapauksessa kaupunginhallituksen jäsenyys) sinänsä ei ole peruste kaventaa sananvapautta. Tarkastuslautakunta tai muukaan kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta.

Kunnan viranomaistoiminnassa lähtökohdan tulee olla kunnan ja kuntalaisten etu, eikä kunnan toimielimien tai toimielimien jäsenten etu. Tähän epäkohtaan Erja Pelkonen on kiinnittänyt toiminnallaan huomiota. Kyse on ollut kunnan ja kuntalaisten yleisestä edusta siitäkin huolimatta, että epäkohdan julkituominen voi johtaa kaupungin saamaan negatiiviseen julkisuuteen. Negatiivinen julkisuus ei ole viranomaistoiminnassa peruste sille, että se oikeuttaa kunnan toimimaan hyvän hallintotavan vastaisesti. Kunnan ei viranomaisroolissa tule puuttua medioiden riippumattomaan toimintaan siitäkään huolimatta, että media julkaisee kunnalle ”epämieluisia” asioita.

Hallinto-oikeuden ratkaisussa keskeistä on, että toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen ei myöskään voi toimia jälkikäteenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla.

Kuten edellä olevasta hallinto-oikeuden ratkaisusta nähdään kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta. Hallinto-oikeus totesi, että A:n katsottiin perustuslain suojaamaa sananvapauttaan käyttäen nostaneen yhteiskunnallisesti merkityksellisen kunnan varojen käyttöä koskevan asian julkiseen keskusteluun ennen kaikkea poliittisen toimijan, valtuutetun roolissaan.

Kun otetaan huomioon, että Ylöjärven kaupunginhallituksessa on keskusteltu kaupungin suhteesta paikalliseen mediaan ja mahdollisiin toimenpiteisiin yhteistyösuhteissa kyseessä on Turun hallinto-oikeuden edellä mainitsema yhteiskunnallisesti merkityksellinen asia. Näin ollen kyse on perustavaa laatua olevasta asiasta, valtuutetun perustuslain 12 §:n mukaisesta sananvapaudesta, yhteiskunnallisesti merkittävästä asiasta ja medioiden riippumattomuudesta.

Seuraavat eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisut kuvaavat sitä miten vakavasti luottamushenkilön sananvapauteen tulee suhtautua.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EOAK 2859/2020), joka koski luottamushenkilöiden sananvapautta. Oikeusasiamies hylkäsi luottamushenkilöiden kantelun, koska asiassa oli kyse liikesalaisuuden rikkomisesta. Ratkaisussaan oikeusasiamies toi kuitenkin esiin seikkoja, jotka luottamushenkilön sananvapauteen liittyen tulee huomioida.

Asia liittyi kaupungin energia- ja vesihuolto-yhtiö Alvan osaomistuksen myynti- valmisteluun, jonka konsulttisopimuksen palkkiorakenne katsottiin kaupunginhallituksen iltakoulussa salassa pidettäväksi materiaaliksi.

Kaupunginhallitus oli syyttänyt kahta kaupunginvaltuutettua luottamuksellisen ja salassa pidettävän tiedon julkaisemisesta mielipidekirjoituksessaan (KSML 24.1.2020), kun valtuutetut julkistivat Alvan osaomistuksen myyntiin liittyvän konsulttisopimuksen palkkiorakenteen. Oikeusasiamies hylkäsi kantelun sillä perusteella, että julkisuuslain mukaista liikesalaisuutta oli rikottu. Oikeusasiamies totesi, että sananvapautta käytettäessä on kuitenkin aina otettava huomioon myös muiden osapuolten oikeudet. Tässä asiassa tällaisena seikkana nousi esiin liikesalaisuudet.

Oikeusasiamies toteaa luottamushenkilön sananvapaudesta kyseisessä ratkaisussaan muun muassa seuraavaa:

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklan 1 kappaleen mukaan jokaisella on sananvapaus. Tämä oikeus sisältää vapauden pitää mielipiteitä sekä vastaanottaa ja levittää tietoja ja ajatuksia alueellisista rajoista riippumatta ja viranomaisten siihen puuttumatta.

Ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännön mukaan yleisesti tärkeää kysymystä koskevat keskustelut saavat korotettua sananvapauden suojaa, jolloin viranomaisten harkintamarginaali seuraamusten välttämättömyyden suhteen on erityisen ahdas (esim. Renaud vs. Ranska, 25.2.2010). Tällaisena yleisesti tärkeänä keskusteluna ei ole pidetty vain poliittisia ilmaisuja ahtaassa

merkityksessä vaan myös taloudellisista, kulttuurisista ja sosiaalisista yhteiskuntaolosuhteista käyty keskustelu saa vahvaa suojaa. ”Yleisesti kiinnostava keskustelu” ei kuitenkaan tarkoita kaikkia asioita, jotka yleensä kiinnostavat ihmisiä, vaan edellytyksenä on, että keskustelunaiheella on jotakin yleisempää merkitystä (HE 19/2013 vp, s. 16–17 ja siinä selostettu oikeuskäytäntö).

Sananvapaus saa erityisen korostuneen merkityksen poliittisessa toiminnassa. Poliittiset mielipiteet kuuluvat sananvapauden sellaiselle ydinalueelle, johon ei juurikaan ole mahdollista hyväksyttävästi puuttua. Poliittisen sananvapauden rajoittamiseen on siten sovellettava tiukkoja vaatimuksia, jotta se voisi olla sallittua. Mielipidekirjoituksen laatijat ovat olleet kaupunginvaltuuston jäseniä eli ylintä päätösvaltaa kaupungissa käyttäviä luottamus-henkilöitä. Kirjoittajat olivat luottamushenkilön ominaisuudessa tuoneet epäkohtana pitämänsä asian julkisesti esille. Sananvapaus on erityisen merkityksellinen tällaisille henkilöille, jotka kuntalaiset ovat vaaleissa valinneet edustajikseen. Siksi luottamushenkilöiden sananvapauteen puuttumiseen on suhtauduttava varsin tiukasti. Poliittiset mielipiteet kuuluvat sananvapauden sellaiselle ydinalueelle, johon ei juurikaan ole mahdollista hyväksyttävästi puuttua.

Oikeusasiamies toteaa, että luottamushenkilön sananvapauden rajoittamiseen tulee suhtautua tiukasti. Oikeusasiamiehen mukaan sananvapaus on erityisen merkityksellinen henkilöille, jotka kuntalaiset ovat vaaleissa valinneet edustajikseen. Ylöjärveä koskevassa asiassa (kaupungin ja paikallismedian välinen suhde) on kyse yhteiskunnallisesti merkittävästä asiasta. Oikeusasiamies toteaa, että yleisesti tärkeää kysymystä koskevat keskustelut saavat korotettua sananvapauden suojaa, jolloin viranomaisten harkintamarginaali seuraamusten välttämättömyyden suhteen on erityisen ahdas.

Kuten edellä mainitusta oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään - luottamushenkilön sananvapauden rajoittaminen, yhteiskunnallisesti merkittävä asia, tärkeää kysymystä koskeva korotettu sananvapauden suoja, viranomaisen ahdas harkintamarginaali - sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston olisi tullut ottaa eduskunnan oikeusasiamiehen luottamushenkilön sananvapauteen liittyvät argumentit vakavasti huomioon.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EAOK 1307/2018), joka koski opettajan, mutta myöskin kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsenen sananvapautta.

Matemaattisten aineiden lehtorin virassa työskentelevä kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsen pyysi oikeusasiamiestä tutkimaan blogikirjoituksestaan saamansa suullisen huomautuksen asianmukaisuuden. Kantelija katsoi huomautuksella loukatun sananvapauttaan ja arvosteli muutenkin huomautuksen antamismenettelyä. Yhtenäiskoulun vt. apulaisrehtori oli antanut kantelijalle suullisen huomautuksen 20.2.2018 lojaliteettivelvoitteen rikkomisesta. Huomautuksen perusteena oli ollut kantelijan yhden blogikirjoituksen yksi yksittäinen lause. Kirjoitus oli julkaistu internetissä kantelijan poliittisessa blogissa 11.2.2018. Kantelijan mukaan kirjoitus ei rikkonut lojaliteettivelvoitetta vaan kuului sananvapauden piiriin ja oli normaalia poliittista vaikuttamista. Kantelija oli keskustellut blogikirjoituksessa mainituista laskel-

mista, joista esittämästään kritiikistä kantelija oli saanut huomautuksen, ja muista perusopetukseen liittyvistä epäkohdista suoraan viranhaltijoiden kanssa pyrkien aktiivisesti vaikuttamaan asioihin organisaation sisältä. Kun se ei ollut tuottanut minkäänlaista tulosta, kantelija oli pyrkinyt vaikuttamaan asioihin myös politiikan keinoin, muun muassa tuomalla epäkohtia julkisesti esille.

Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisu:

Edellä todetun perusteella katson, että apulaisrehtori ei huomautusta antaessaan ollut riittävällä tavalla arvioinut asiaa virkamiehen sananvapauden näkökulmasta. Näin ei ole tehty myöskään apulaisrehtorin antamassa selvityksessä eikä kunnanhallituksen lausunnossa, vaikka kunnanhallitukselle osoittamassani selvitys- ja lausuntopyynnössä nimenomaisesti pyysin kiinnittämään huomiota aiempiin kannanottoihini virkamiesten ja julkisyhteisön työntekijöiden sananvapaudesta. Edelleen katson, ettei apulaisrehtori ollut huomautusta antaessaan ottanut riittävästi huomioon myöskään niitä erityispiirteitä, jotka liittyvät kantelijan kaksoisrooliin opettajana ja poliitikkona sekä poliittisessa toiminnassa esitettyihin mielipiteisiin. Kun kantelijan sananvapauteen oli puututtu suullisella huomautuksella blogikirjoituksen johdosta eikä tälle ole ilmennyt hyväksyttävää perustetta, kantelijan perustuslain 12 §:ssä ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa turvattua sananvapautta on loukattu.

Saatan käsitykseni kantelijan sananvapauden loukkaamisesta huomautuksen antaneen yhtenäiskoulun apulaisrehtorina toimineen virkamiehen tietoon. Koska kunnanhallitus on vähintäänkin hiljaisesti hyväksynyt apulaisrehtorin menettelyn eli kantelijan sananvapauden loukkauksen, kun se ei ollut mitenkään puuttunut asiaan minulle antamassaan lausunnossa, saatan käsitykseni apulaisrehtorin menettelystä myös kunnanhallituksen tietoon.

Kuten edellä mainitusta oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään, oikeusasiamies kiinnitti asiassa huomiota myös siihen, että lehtori toimi myös kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsenenä, joka omalta osaltaan nosti sananvapauden rajoittamisen kynnyistä.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EOAK 6545/2019), joka koski kirjallisen varoituksen asianmukaisuutta. Oikeusasiamies kiinnitti erityistä huomiota sananvapauden poliittisen toiminnan yhteydessä.

Kantelija pyysi tutkimaan työnantajaltaan (ammattipistoa ylläpitävä osakeyhtiö) saamansa kirjallisen varoituksen asianmukaisuuden. Kantelija kertoi olleensa eduskuntavaaliehdokkaana vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja tehneensä vaalityötä kirjoittamalla sosiaalisessa mediassa muun muassa maahanmuutosta. Työntaja oli antanut opettajana toimineelle kantelijalle kirjallisen varoituksen, minkä kantelija katsoi loukkaavan sananvapauttaan. Varoituksen mukaan kantelija oli toistuvasti käyttänyt mediassa ilmaisia, jotka oli tulkittu yhdenvertaisuuslain vastaisiksi. Kantelijan mukaan hän oli toiminut vapaa-ajallaan eivätkä hänen kirjoituksensa olleet epäasiallisia eivätkä rikkoneet lakia.

Oikeusasiamiehen ratkaisu:

Asian kokonaisarvioinnissa katson, että minulla ei nyt ole riittäviä oikeudellisia perusteita katsoa työnantajan ylittäneen harkintavaltaansa antaessaan kantelijalle varoituksen. Saatan kuitenkin työnantajan ja sen toimitusjohtajan tietoon tässä päätöksessä esittämäni näkökohdat ja kiinnitän heidän huomiotaan erityisesti päätöksen perustelemiseen tilanteessa, jossa on kysymys sananvapauden rajoista poliittisen toiminnan yhteydessä.

Kuten oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään, oikeusasiamies toi esiin sananvapauden rajoittamisen poliittisen toiminnan yhteydessä.

Yhteenvedonomaaisesti eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisusta on nähtävissä, että luottamushenkilön sananvapauden rajoittamisen kynnyks on erittäin korkea, ellei jopa rajoittamaton. Näin ollen sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston olisi ollut tarkoituksenmukaista kiinnittää eduskunnan oikeusasiamiehen, luottamushenkilön sananvapauden liittyviin seikkoihin huomiota. Kun otetaan huomioon oikeusasiamiehen edellä mainitsemat seikat; luottamushenkilön sananvapauden rajoittaminen, yhteiskunnallisesti merkittävä asia, tärkeää kysymystä koskeva korotettu sananvapauden suoja, viranomaisen ahdas harkintamarginaali, Ylöjärvellä nyt kyseessä olevassa asiassa tilapäisen valiokunnan ja kaupunginvaltuuston olisi tullut päätyä siihen, että kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginvaltuutetun, sananvapauttani ei voi rajoittaa etenkin kun kyse on luottamushenkilön korostetusta sananvapaudesta ja yleisesti merkittävästä (kaupungin ja paikallislehden välinen suhde) asiasta, sekä medioiden toiminnan riippumattomuudesta.

Kyseiseen epäkohtaan puuttuessani olen puolustanut sekä medioiden sananvapautta, mutta myös kaupungin toiminnan lainmukaisuutta ja kuntalaisten oikeutta saada tietää mitä epäkohtia Ylöjärven kaupungin päätöksentekoon liittyy.

7. Tilapäisen valiokunnan lausuntopyyntö Kuntaliitolle

Tilapäinen valiokunta pyysi asiantuntijalausunnon Kuntaliitolta seuraavalla tavalla.

”Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet.” Merkille pantavaa tilapäisen valiokunnan Kuntaliitolta pyytämässä lausunnossa on kysymyksenasettelu, jossa todetaan, onko olemassa perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista?

Tilapäisen valiokunnan olisi tullut esittää Kuntaliitolle kysymys, miten saatujen selvitysten valossa on mahdollista jatkossa edetä? Tällöin vaihtoehtoina on kaupunginhallituksen erottaminen tai että kaupunginhallitusta ei eroteta. *Tilapäisen valiokunnan Kuntaliitolle esittämä kysymyksenasettelu on ollut jo lähtökohtaisesti ennakoasenteellinen tavoitteena, että kaupunginhallitus pyri-*

tään erottamaan. Huomionarvoista on, että Kuntaliitto ei yksiselitteisesti vastannut tilapäisen valiokunnan esittämään kysymykseen. Kuntaliitto ei lausunnossaan antanut tilapäiselle valiokunnalle yksiselitteistä ohjetta siitä miten asiassa tulisi edetä, eli tuleeko kaupunginhallitus erottaa vaiko ei.

Kuntaliitto toteaa tilapäiselle valiokunnalle antamassaan lausunnossa (4.8.2023); *"Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä."* Kuntaliitto on lausunnossaan oikeassa, jota tukee kuntalain 34.1 §, jonka mukaan; *"Valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta."* Huolimatta siitä, että valtuustolla on oikeus erottaa toimielin, tämän ei tule tarkoittaa, että valtuusto voi toimia mielivaltaisesti. (Ks. KHO 3.6.2016/2529)

Tilapäinen valiokunta jätti loppuraportissaan tiedostaen tai tiedostamatta viittaamatta Kuntaliiton lausunnon kohtaan, jossa Kuntaliitto saattoi tilapäisen valiokunnan tietoon *esimerkinomaisesta ja teoreettisesta näkökulmasta*, että luottamushenkilöt voivat syyllistyä myös virka-aseman väärinkäyttämiseen. Kuntaliitto viittasi lausunnossaan korkeimman oikeuden (KKO 2023:17) päätökseen.

Tilapäisen valiokunnan esityslistat/pöytäkirjat ovat olleet nähtävillä kaupungin verkkosivuilla, jolta osin valiokuntaa on kiittäminen avoimuudesta. Valiokunta näyttää kuitenkin hyödyntäneen Kuntaliiton lausuntoa loppuraportissaan valikoiden ja itselle edulliseen ja hyödylliseen suuntaan. Tilapäinen valiokunta on korostetusti nojannut kyseiseen Kuntaliiton lausuntoon. Jostakin syystä kaupunginvaltuuston (11.9.2023 § 65) esityslistan liitteistä Kuntaliiton lausunto kuitenkin olennaisena asiakirjana puuttuu, jossa mm. viitattiin em. KKO:n päätökseen, joka olisi ollut valtuutetuille olennainen tieto ennen päätöksentekoa.⁵

8. Mielivallan kielto ja harkintavallan väärinkäyttö

Kunnan toimielimen päätös ei saa perustua mielivaltaan siitäkään huolimatta, valtuustolla on varsin laaja poliittisen harkinnan mahdollisuus. Kunnan toimielimien toimintaa rajoittavat yleiset oikeusperiaatteet.

Hallintolain 6 §:n mukaan *"Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia."*⁶

⁵ *Mäenpää* 2023, s. 442. "Hallintoasian käsittelyn ensisijaisena tavoitteena on lainmukainen ja sisällöllisesti oikea ratkaisu. Oikean ratkaisun muodolliset vähimmäisedellytykset ovat riittävä informaatio ratkaisun perusteena ja lainmukainen päätöksenteko."

⁶ *Mäenpää* 2021, s. 92. "Hallintolain 6 §:ssä määritelty yhdenvertaisuusperiaate täsmentää näitä perustuslain vaatimuksia nimenomaan hallintotoiminnan kannalta. Viranomaisen on tämän säännöksen mukaan kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti."

Mäenpää toteaa; ”Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen keskeistä soveltamisalaa on viranomaisen harkintavallan käyttäminen. Myös lakiin perustuvaa harkintavaltaa käytettäessä on otettava huomioon lainsäädännön tavoitteet, jotka voivat käydä ilmi lain säännösten lisäksi myös lain esitöistä. Selvästi niiden vastainen päätöksenteko voi merkitä harkintavallan väärinkäyttöä.”⁷

Kaupunginvaltuustolla ei ole ollut riittäviä perusteita erottaa kaupunginhallitusta. Koska kyseisessä asiassa on ilmennyt selkeitä menettelyvirheitä, pyydän hallinto-oikeutta harkitsemaan kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanokieltoa.

VAATIMUS: Kaupunginvaltuuston päätös (11.9.2023 § 65) tulee kumota lainvastaisena.

OIKEUDENKÄYNTIKULUT: Vaadin Ylöjärven kaupunkia korvaamaan minulle asiaan liittyvät oikeudenkäyntikulut.

LIITTEET: Aloite tilapäisen valiokunnan perustamiseksi 22.5.2023 (Liite 1)

Kaupunginvaltuuston päätös tilapäisen valiokunnan perustamiseksi 12.6.2023 § 59 (Liite 2)

Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 29.8.2023, § 22 (Liite 3)

Kaupunginvaltuuston päätös kaupunginhallituksen erottamiseksi 11.9.2023 § 65 (Liite 4)

Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 26.7.2023 § 13 (Liite 5)

Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 21.6.2023 § 7 (Liite 6)

Erja Pelkosen selitys tilapäiselle valiokunnalle, tilapäisen valiokunnan 26.7.2023 pöytäkirjan liite s. 19-50 (Liite 7)

Erja Pelkosen selitys tilapäiselle valiokunnalle, tilapäisen valiokunnan 17.8.2023 pöytäkirjan liite s. 31-43 (Liite 8)

⁷ *Mäenpää* 2021, s. 101.

Aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta

Kaupunginhallituksen toimintaedellytysten ja luottamuksen palauttamiseksi me allekirjoittaneet pyydämme kohteliaammin kaupunginvaltuustoa arvioimaan Kuntalain 34 § mukaan luottamushenkilön erottamista kaupunginhallituksesta kesken toimintakauden. Pyydämme myös kaupunginvaltuustoa asettamaan tilapäisen valiokunnan (Kuntalaki 35§) valmistelemaan asiaa.

Epäluottamukseen johtanut tapahtumaketju on käynnistynyt vuoden 2022 loppupuolella, kun salaiseksi määriteltiin viranomais selvitykseen liittyvän kaupunginhallituksen pykälän sisältö vuodettiin julkisuuteen. Tietovuodosta kaupunginhallitus päätti tehdä rikosilmoituksen, josta myös käynnistettiin rikostutkinta. Syyttäjä puolestaan keskeytti todeten sen selviämisen hyvin epätodennäköiseksi lehdistön lähdesuojaan liittyen.

Edellä mainitun tietovuodon lisäksi toisessa kaupunginhallituksen kokouksessa käyty vapaamuotoinen keskustelu referoitiin sanatarkasti lehdistölle. Tietovuotojen toteuttaminen edellä mainituista asioista on mahdollista vain kokouksessa läsnä olleille jäsenille.

Kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta, että tietovuotojen toteuttajana olisi toiminut kaupunginhallituksen jäsen Erja Pelkonen. Asian ratkaisemiseksi on keskusteltu useasti kaupunginhallituksen työskentelytapoja ja suljettujen kokousten pelisääntöjä kerraten, viimeksi 15.5.2023 kokouksessa. Kaupunginhallituksen toiminnan laadukas, tuloksellinen ja turvallinen työskentelyilmapiiri on yhteinen tavoitteemme. Lisäksi systemaattisen mainehaitan aiheuttaminen kaupungille on päätyttävä.

Ylöjärvellä 22.5.2023

Allekirjoitukset ja nimenselvennykset:

JAANA HEIKKILÄ

Aki Leppänen

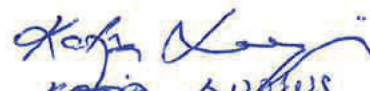

INGA-MARI LEHTI

Marko Mäskä

Jenni Kiiskinen

TIMO TOIVONEN

Mika Kotiranta

Kari Luoma

KARITA JÄRPINEN

JUSSI-PEKKA AHONEN

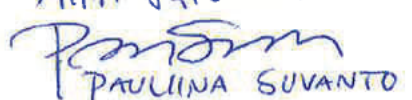

Sami Rintanen

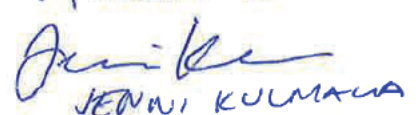

Mia Sipoo

Seppo Peltola

Antti Järvinen

Antti Järvinen

PAULIINA SUVANTO

JENNI KULMALA

JUSSI LEPPÄLAHTI

~~Minna Mäkinen~~

Minna Mäkinen

~~Peter HARTTALA~~

PETER HARTTALA

~~Juho Ojares~~

Juho Ojares

~~PANUKOSKI~~

PANUKOSKI

~~TEEMU KOPONEN~~

TEEMU KOPONEN

~~Anna Jukantupa~~

Anna Jukantupa

~~Leena Mankkinen~~

Leena Mankkinen

Leena Mankkinen

Leena Mankkinen

Jussi Kytömäki

Jussi Kytömäki

~~Tomi Sauristo~~

Tomi Sauristo

~~Sari Lستنmaa~~

Sari Lستنmaa

~~Pekka Kuusma~~

Pekka Kuusma

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: Linda Kyllöinen
Lähetetty: keskiviikko, 24. toukokuuta 2023 16:10
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti
Aihe: Tilapäisen valiokunnan aloite

Hei
En ole paikkakunnalla, mutta haluaisin osallistua aloitteen allekirjoittamiseen.

Terkuin Linda Kyllöinen, Suomen Kataja ry

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: Moisio Eija
Lähetetty: keskiviikko, 24. toukokuuta 2023 16:47
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti
Aihe: Tilapäisen valiokunnan perustaminen

Kannatan tilapäisen valiokunnan perustamista.

Terveisin

Eija Moisio
2. Varavaltuutettu
Vasemmistoliitto

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: Uusikartano Arja
Lähetetty: keskiviikko, 24. toukokuuta 2023 17:35
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti
Aihe: Aloite

Hei Antti !
Kirjoitan alle aloitteen tilapäisen valiokunnan perustamisesta.

Ystävällisin terveisin. Arja Uusikartano, valtuuston varajäsen Vas.

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: tuija.hirsimäki
Lähetetty: keskiviikko, 24. toukokuuta 2023 18:07
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti
Aihe: Kaupunginhallituksen luottamus

Hei Antti!

En päässyt kyseistä paperia allekirjoittamaan.

Sain viestiä, että tämäkin asia hoituisi vielä sinun kautta.

Olen halukas allekirjoittamaan kyseisen paperin.

Ystävällisin terveisin

Tuija Hirsimäki

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: Uusitalo Markku
Lähetetty: keskiviikko, 24. toukokuuta 2023 22:26
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Piiparinen Pauli; Jäppinen Karita
Aihe: Tilapäinen valiokunta!

Kannatan Tilapäisen valiokunnan perustamista.

Markku Uusitalo

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: Koukeri-Potkonen Heli
Lähetetty: torstai, 25. toukokuuta 2023 10:41
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti
Aihe: allekirjoitus

Hei!

Haluan olla mukana tilapäisen valiokunnan perustamisaloitteessa, vaikka en ehtinyt allekirjoittamaan sitä aiemmin.

Terv. Heli Koukeri-Potkonen

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: Talasmäki Johanna
Lähetetty: perjantai, 26. toukokuuta 2023 12:40
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti
Aihe: Allekirjoitus

Hei,
Onnistuuko tilapäisen valiokunta aloitteen allekirjoitus näin sähköposti ilmoituksella?
Olen Helsingissä edustajiston kokouksessa niin en pääse allekirjoittamaan paikan päälle.
Nimeni voi lisätä allekirjoittaneiden joukkoon jos se näin onnistuu?

Johanna Talasmäki

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta

Kaupunginhallitus 29.05.2023 § 194

Kaupungin kirjaamoon on jätetty 24.5.2023 liitteen mukainen aloite kaupunginvaltuustolle kuntalain 34 - 35 § mukaisen menettelyn aloittamiseksi. Aloitteessa pyydetään siinä selostetuin perustein kaupunginhallituksen toimintaedellytysten ja luottamuksen palauttamiseksi kaupunginvaltuustoa arvioimaan kuntalain 34 § mukaan luottamushenkilön erottamista kaupunginhallituksesta kesken toimintakauden. Aloitteessa pyydetään kaupunginvaltuustoa asettamaan tilapäinen valiokunta (kuntalaki 35§) valmistelemaan asiaa. Aloitteen on allekirjoittanut 27 valtuutettua ja 3 varavaltuutettua. Lisäksi 2 valtuutettua ja 5 varavaltuutettua ovat ilmaisseet sähköpostitse kannatuksensa aloitteelle. Aloite ja em. sähköpostiviestit ovat tämän pykälän liitteenä.

Kuntalain 34 § mukaan valtuusto voi erottaa kunnan toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen.

Kuntalain 35 § mukaan, kun kuntalain 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Tilapäisen valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 93 §:n säännös edellyttää, että kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat eräitä pykälässä pois suljettuja asioita lukuun ottamatta. Valmistelupakon piiristä ei ole suljettu pois tilapäisen valiokunnan asettamista koskevaa asiaa. Kun asia on tullut vireille, kunnanhallituksen tulee saattaa valtuuston päätettäväksi, asetetaanko valiokunta asiaa valmistelemaan. Hallituksen valmisteluksi riittää tällöin se, että hallitus tekee valtuustolle esityksen siitä, asetetaanko tilapäinen valiokunta vai ei ja saattaa asian valtuuston käsiteltäväksi.

Valtuusto päättää siitä, johtaako valtuutettujen aloite tilapäisen valiokunnan asettamiseen. Valiokunnan mahdolliselle asettamiselle tulee olla valtuuston enemmistö. Jos valtuusto päättää, ettei valiokuntaa aseteta, asia raukeaa.

Kuntalain 35 §:n mukaan mahdollisen erottamisen valmistelee valtuuston asettama tilapäinen valiokunta. Päätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspuola perustuu. Mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan.

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti tilapäisen valiokunnan työskentelyn tehokkuuden kannalta sen jäsenmäärää ei ole syytä päättää liian suureksi. Sopivan kokoinen valiokunta voisi olla viisi, korkeintaan seitsemän jäsentä. Valiokunnan jäsenille olisi syytä valita henkilökohtaiset varajäsenet ja valinnassa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain 4.2 § edellyttää, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava miehiä ja naisia vähintään 40 %. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota valiokunnan kokoonpanon tasapuolisuuteen

ja pyrkiä siihen, että eri mielipidesuuntaukset saavat valiokunnassa edustuksensa. Varsinaisista jäsenistä valtuuston on valittava valiokunnalle puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Mikäli valtuusto päättää asettaa valiokunnan, valiokunta kuulee asianosaisia ja valmistelee varsinaisen asian valtuuston päätettäväksi.

Esteellisyydestä

Valtuutettujen aloitteen koskiessa kaupunginhallituksen erottamista, kaupunginhallituksen jäsenet ovat kaupunginhallituksessa asian käsittelyssä esteellisiä. Kuntalain 93 §:n kuitenkin edellyttäessä, että kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat, kaupunginhallituksen on asiaa enemmälti käsittelemättä syytä saattaa valtuuston päätettäväksi, asetetaan valiokunta valmistamaan erottamista eli johtaako erottamisaloite jatkovalmisteluun.

Jos mahdollisesti erotettavat luottamushenkilöt ovat myös valtuutettuja, he eivät korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaan ole kuitenkaan esteellisiä käsittelemään erottamistaan valtuustossa (KHO 1998:19).

Erottamiasiaa koskevan valtuustoaloitteen allekirjoittamisen ei voida katsoa tekevän allekirjoittajista sellaisia asianosaisia, että he olisivat esteellisiä osallistumaan asian käsittelyyn valtuustossa. Allekirjoittaja voidaan myös valita asiaa valmistelevan tilapäisen valiokunnan jäseneksi ja varajäseneksi.

Tilapäisessä valiokunnassa sovelletaan hallintolain 28.1 §:n esteellisyysperusteita eli esteellisyyden arviointi on tiukempaa kuin valtuutetun esteellisyys valtuustossa. Tilapäisen valiokunnan tehtävänä on valmistella valtuustolle toimielimen erottamista koskevaa asiaa. Valiokuntaan ei tulisi valita valtuutettuja, jotka itse tai joiden hallintolain 28 §:ssä tarkoitettu läheinen on kyseisen toimielimen jäsen tai varajäsen, koska he ovat esteellisiä valmistelemaan omaa tai läheisen erottamista eivätkä siten voisi osallistua valiokunnan työskentelyyn.

Liite	Aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta kannatusta ilmaisevine sähköpostiviesteineen
Oheismateriaali	Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella (Kuntaliiton julkaisu)
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää selosteosassa esitetyin perustein 1. todeta, että liitteenä olevan aloitteen tilapäisen valiokunnan perustamisesta on allekirjoittanut vähintään neljäsosa valtuutetuista ja asia on tullut kuntalain 34 §:n nojalla vireille, 2. esittää valtuustolle, että jätetyn aloitteen koskiessa kaupunginhallitusta, kaupunginvaltuusto äänestää siitä, asettaako se keskuudestaan kuntalain 35 § tarkoitettuna tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa, ja jos valtuusto päätyy asettamaan valiokunnan, valtuusto päättää

- valita tilapäiseen valiokuntaan viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsen,

- nimetä varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ja

- että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kaupungin hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 12.06.2023 § 59
261/00.00.01/2023

Liite Aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta kannatusta ilmaisevine sähköpostiviesteineen

Oheismateriaali Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella (Kuntaliiton julkaisu)

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto äänestää siitä, asettaako se keskuudestaan kuntalain 35 § tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa, ja jos valtuusto päätyy asettamaan valiokunnan, valtuusto päättää

- valita tilapäiseen valiokuntaan viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsen,

- nimetä varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ja

- että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kaupungin hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin.

Päätös Keskustelun jälkeen kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti äänestää siitä, asettaako se keskuudestaan kuntalain 35 § tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen sähköisessä kokousjärjestelmässä siten, että ne, jotka kannattavat tilapäisen valiokunnan perustamista, äänestävät jaa ja ne, jotka eivät kannata tilapäisen valiokunnan perustamista äänestävät ei.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 37 jaa-ääntä, 11 ei-ääntä ja 3 tyhjää ääntä (§ 59 liite 1), joten puheenjohtaja totesi, että tilapäinen valiokunta perustetaan. Varavaltuutettu Ukonmäen sähköinen äänestys ei kirjautunut, joten hän äänesti nimenhuudolla.

Tämän jälkeen puheenjohtaja ehdotti, että tilapäiseen valiokuntaan valitaan seitsemän jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti valita tilapäiseen valiokuntaan seuraavat jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet ja nimetä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Varsinainen jäsen:

Tienari Tapani, pj.

Koivisto-Haataja Heidi, vpj.

Alhamo Juha

Toikkonen Esa

Kytömäki Jussi

Talasmäki Johanna

Pätäri Marika

Henkilökohtainen varajäsen:

Kulmala Jenni

Kuisma Pekka

Tuominen Juha

Koskinen Riitta

Lipsonen Tiia

Leppänen Aki

Alanen Nina

Jaana Tiura poistui ja varavaltuutettu Joonas Salminen saapui kokoukseen tämän asian aikana klo 18.51. Pekko Sivonen poistui ja varavaltuutettu Virpi Ukonmäki saapui kokoukseen tämän asian aikana klo 19.00.

Tilapäisen valiokunnan ehdotus kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa

Tilapäinen valiokunta 29.08.2023 § 22
261/00.00.01/2023

Kaupunginvaltuuston päätöksestä 12.6.2023 § 59 ilmenevällä tavalla kaupungin kirjaamoon on jätetty 24.5.2023 aloite kaupunginvaltuustolle kuntalain 34 - 35 § mukaisen menettelyn aloittamiseksi. Aloitteessa on pyydetty siinä selostetuin perustein kaupunginhallituksen toimintaedellytysten ja luottamuksen palauttamiseksi kaupunginvaltuustoa arvioimaan kuntalain 34 § mukaan luottamushenkilön erottamista kaupunginhallituksesta kesken toimintakauden. Aloitteessa on pyydetty kaupunginvaltuustoa asettamaan tilapäinen valiokunta (kuntalaki 35 §) valmistelemaan asiaa. Aloitteen on allekirjoittanut 27 valtuutettua ja 3 varavaltuutettua. Lisäksi 2 valtuutettua ja 5 varavaltuutettua ovat ilmaisseet sähköpostitse kannatuksensa aloitteelle.

Kuntalain 34 § mukaan valtuusto voi erottaa kunnan toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäososan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. 24.5.2023 jätetyn aloitteen on allekirjoittanut vähintään neljäososa valtuutetuista, joten asia on kuntalain 34 §:n mukaisesti tullut vireille.

Kuntalain 35 § mukaan, kun kuntalain 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Tilapäisen valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 35 §:n mukaan mahdollisen erottamisen valmistelee valtuuston asettama tilapäinen valiokunta. Päätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspula perustuu. Mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 12.6.2023 § 59 päättänyt asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Kuntalain 93 §:n nojalla tilapäinen valiokunta valmistelee asian kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Tilapäinen valiokunta on kaupunginvaltuuston päätöksen 12.6.2023 § 59 johdosta valmistellut kaupunginhallituksen erottamista koskevan asian. Tilapäisen valiokunnan ehdotus kaupunginvaltuustolle annetaan tällä päätöksellä.

Tilapäisen valiokunnan suorittaman 1. kuulemisen osalta yhteen selitykseen sisältyneet julkisuuslain nojalla salassa pidettäviksi katsotut kohdat on poistettu 26.7.2023 kokouksen pöytäkirjan liitteistä ja siten myös tämän pykälän liitteestä nro 2. Tilapäisen valiokunnan varsinaiset jäsenet ovat saaneet asiakirjat käyttöönsä kokonaisuudessaan ennen 26.7.2023 kokousta. Salassa pidettäviksi katsottujen yksittäisten kohtien salassapitoperuste on julkisuuslain 24.1 §:n 32 kohta. Kyseiset kohdat eivät ole asian ratkaisun kannalta merkityksellisiksi katsottavia. Menettely on ollut asianosaisen erittäin tärkeä yksityinen etu huomioiden perusteltu.

Kaupunginvaltuuston kokoukseen osallistuville valtuutetuille ja varavaltuutetuille varataan mahdollisuus käydä tutustumassa myös kyseisiin asiakirjan salassa pidettäviksi katsottuihin kohtiin ennen kaupunginvaltuuston kokousta johdon sihteerin kanssa etukäteen sopien.

Liitteet

Liite nro 1 Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 21.6.2023 siinä mainittuine liitteineen ja aineistoineen
Liite nro 2 Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 26.7.2023 liitteineen
Liite nro 3 Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 17.8.2023 liitteineen
Liite nro 4 Kuulemisia koskevat sähköpostiviestit 22.6.2023, 27.7.2023 ja 4.8.2023

Päätösehdotus

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostus:

Tilapäinen valiokunta päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättää seuraavaa:

1. Kaupunginvaltuusto päättää todeta kaupunginhallituksen menettäneen kaupunginvaltuuston luottamuksen tämän pykälän päätösehdotuksen kohdan 3 mukaisin perusteluin.
2. Kaupunginvaltuusto päättää erottaa kuntalain 34 §:n nojalla kaupunginhallituksen tämän pykälän päätösehdotuksen kohdan 3 mukaisin perusteluin. Erottamispäätös koskee jäseniä ja varajäseniä.
3. Kaupunginvaltuusto päättää todeta hallintolain 45 §:n edellyttämällä tavalla tämän päätöksen perusteluina seuraavaa:

Kaupunginvaltuuston päätöksestä 12.6.2023 § 59 ilmenevällä tavalla kaupungin kirjaamoon on jätetty 24.5.2023 aloite kaupunginvaltuustolle kuntalain 34–35 § mukaisen menettelyn aloittamiseksi. Aloitteessa on pyydetty siinä selostetuin perustein kaupunginhallituksen toimintaedellytysten ja luottamuksen palauttamiseksi kaupunginvaltuustoa arvioimaan kuntalain 34 § mukaan luottamushenkilön erottamista kaupunginhallituksesta kesken toimintakauden. Aloitteessa on pyydetty kaupunginvaltuustoa asettamaan tilapäinen valiokunta (kuntalaki 35§) valmistelemaan asiaa. Aloitteen on allekirjoittanut 27 valtuutettua ja 3 varavaltuutettua. Lisäksi 2 valtuutettua ja 5 varavaltuutettua ovat ilmaisseet sähköpostitse kannatuksensa aloitteelle.

Kuntalain 34 § mukaan valtuusto voi erottaa kunnan toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsoosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. 24.5.2023 jätetyn aloitteen on allekirjoittanut vähintään neljäsoosa valtuutetuista, joten asia on kuntalain 34 §:n mukaisesti tullut vireille.

Kuntalain 35 § mukaan, kun kuntalain 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Tilapäisen valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 35 §:n mukaan mahdollisen erottamisen valmistelee valtuuston asettama tilapäinen valiokunta. Päätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspula perustuu. Mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi

perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 12.6.2023 § 59 päättänyt asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Tilapäinen valiokunta on päätöksellään 21.6.2023 § 7 päättänyt kuulla kaupunginhallituksen jäseniä ja varajäseniä asianosaisina hallintolain (434/2003) edellyttämällä tavalla sekä varannut kaupunginhallituksen kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella osallistuvalla kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle mahdollisuuden lausunnon antamiseen. Edelleen tilapäinen valiokunta on päättänyt päätöksestä ilmenevin perustein, ettei kaupunginhallitukselta toimitelimenä pyydetä asiassa erikseen lausuntoa. (Liite nro 1)

Tilapäinen valiokunta on merkinnyt suoritetussa kuulemisessa jätetyt selitykset ja lausunnot tiedoksi kokouksessaan 26.7.2023 § 13. Kaksi asianosaisten selitystä saapui määräajan päättymisen jälkeen. Tilapäisen valiokunnan kokousasian 26.7.2023 § 13 valmistelussa ehdittiin ottamaan niistä toinen huomioon. Toinen myöhässä saapunut selitys saapui em. kokousasian valmistelun jo päätyttyä, joten se merkittiin kokouksessa tiedoksi. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että hallintomenettelyssä toimitettavassa kuulemisessa asianosainen voi määräajan jälkeenkin esittää mielipiteensä ja selityksensä, mutta määräajan ylitys ei estä asian ratkaisua (Mäenpää 2018, s. 466). Menettely asiassa on ollut näin ollen asianmukainen ja myöhässä saapuneet selitykset on tällä tavoin toimien voitu huomioida asian jatkovalmistelussa.

Tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 selosteosassa on todettu muun ohella seuraavaa:

Enemmistö selityksen- / lausunnonantajista on ilmaissut yhtyvän aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle. Vastauksissa on tuotu esiin, että tapahtumat ovat aiheuttaneet luottamuspulaa sekä kielteisiä vaikutuksia kaupunginhallituksen kokousilmaperiin ja keskustelukulttuuriin. Vastauksissa nousee esiin huoli siitä, että vallitsevassa tilanteessa kaupunginhallituksen työskentelyn voimavarat eivät kohdenna toivottavalla tavalla Ylöjärven kehittämiseen. Toisaalta vastauksista käy ilmi, että kaupunginhallitus on vallitsevassa tilanteessa hoitanut tehtäviään ja tehnyt päätökset asioissa, jotka sen käsiteltäväksi ja päätettäväksi on tuotu. Joissakin vastauksissa on myös arvioitu, että kyse on pidemmällä aikavälillä kehittyneestä luottamuspulasta ja kielteisestä kehityksestä. Vastauksissa nousee esiin myös huoli kaupungille aiheutuvasta mainehaitasta erilaisine oheisvaikutuksineen.

Tilapäisen valiokunnan suorittamassa kuulemisessa vastaajilla on ollut mahdollisuus lausua oma käsityksensä siitä, mitkä ovat olleet ne jätetyssä aloitteessa mainitut kaksi tahoa, joilta hallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa tietovuotojen toteuttajan. Lisäksi vastaajilla on ollut mahdollisuus kertoa, millaista tietoa he ovat näiden tietojen tueksi saaneet.

Kaupunginhallituksen 28.11.2022 kokouksen tuolloin julkisuuslain nojalla salaisen kokousasian 418 julkisuuteen saattanut henkilö on jäänyt tilapäiselle valiokunnalle toimitettujen selitysten ja lausuntojen perusteella avoimeksi. Tilapäisen valiokunnan toimivaltuudet huomioiden asiaa on todettu haasteelliseksi tältä osin enemmän selvittää.

Kaupunginhallituksen suljetun kokouksen vapaamuotoisen keskustelun lehdistölle referoinnin osalta on todettu, että toteuttaja näyttää käyvän annetuista vastauksista ilmi. Kaupunginhallituksen jäsen **Erja Pelkonen** on selityksessään kertonut soittaneensa ja kertoneensa kaupunginhallituksen 19.12.2022 kokouksen kokouskeskusteluista paikallismedian toimittajalle. Menettelyään **Pelkonen** on perustellut tarkemmin pykälän liitteenä olevassa selityksessään. (Liite nro 2)

Kuulemiseen sisältyi myös kysymys siitä, tuleeko vastaajan näkemyksen mukaan kaupunginhallitus aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi vastaajan arvion mukaan olemassa lievempiä keinoja. Useassa vastauksessa katsottiin, että käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus tulee erottaa tai vaihtoehtoisesti yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen tulisi erota kaupunginhallituksesta. Toisaalta vastauksissa esiintyi myös näkökulmia, joissa katsottiin, ettei kaupunginhallitusta tule erottaa. Vastauksissa nousi esiin myös pohdintoja mahdolliseen erottamista seuraavaan kaupunginhallituksen kokoonpanoon liittyen. (Liite nro 2)

Kuntalaista (410/2015) ja Kuntaliiton ohjeista ilmenevän mukaisesti valtuuston asettama tilapäinen valiokunta valmisteleo kuntalain 34 §:n mukaisessa tilanteessa luottamushenkilöiden erottamista kesken toimikauden koskevan asian, jos valtuuston toimielimeen valitsemat luottamushenkilöistä tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Kuntalain 34 §:n mukaisesti mahdollinen erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Valmistelunsa päätteeksi tilapäinen valiokunta antaa päätösesityksensä valtuustolle, joka sisältää tilapäisen valiokunnan esityksen perusteluineen siitä, että toimielin erotetaan tai että toimielintä ei eroteta. Mahdollisen uuden toimielimen valinta ja luottamushenkilön eroaminen luottamustoimestaan rajautuvat tilapäisen valiokunnan tehtävien ja toimivallan ulkopuolelle. (Liite nro 2)

Kuten edellä on todettu, luottamushenkilöiden mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan. Asiaa koskevan oikeudellisen arvion tueksi tilapäinen valiokunta on päätöksellään 26.7.2023 § 13 päättänyt pyytää Kuntaliitolta asiassa asiantuntijalausunnon seuraavasti:

”Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet. Tilapäinen valiokunta liittää lausuntopyyntöönsä tämän pykälän liitteineen sekä tilapäisen valiokunnan 21.6.2023 7 §:n ja siinä todetut aineistot. Tilapäinen valiokunta esittää lausuntopyyntönsä Kuntaliitolle kiirehdyttynä. Kuntaliitolle saatetaan tieto siitä, ketkä asianosaiset eivät jättäneet selitystään asiaan.” (Liite nro 2)

Edelleen samassa pykälässä tilapäinen valiokunta on päättänyt todeta ja saattaa jo tässä vaiheessa tiedoksi, että asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle varataan mahdollisuus antaa kirjallinen selityksensä ja lausuntonsa pykälän liitteenä olleista selityksistä ja lausunnoista sekä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta, kun Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut. Kuulemisessa päätettiin noudatettavan vastaavaa menettelyä kuin ensimmäisessä kuulemisessa. Tilapäinen valiokunta valtuutti tällä päätöksellään puheenjohtajan ja

sihteerin päättämään kuulemisen tarkemmasta ajankohdasta Kuntaliiton asiantuntijalausunnon saavuttua valiokuntaa informoiden. (Liite nro 2)

Tilapäisen valiokunnan 26.7.2023 kokouksen päätökset on täytäntöön pantu valiokunnan päätösten mukaisesti. Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut 4.8.2023. Lausunnossa on todettu muun ohella seuraavaa:

”Valtuusto voi enemmistöpäätöksellä erottaa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he ovat menettäneet valtuuston luottamuksen. Sovelletun parlamentarismien mallin mukaisesti kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta. Luottamuksen menettämisen arviointi on käytännössä poliittista harkintaa, eikä luottamuksen menettämiseen johtavia syitä ole laissa nimenomaisesti säädetty tai rajattu. Peruste voi sinänsä olla esimerkiksi työskentelyä selvästi haittaavat toimielimen vaikeat sisäiset ristiriidat tai valtuuston hyväksymien strategisten linjausten vastainen toiminta. Epäluottamus voi aiheutua yhden tai useamman jäsenen toiminnasta.

[---]

Lausuntopyynnössä tarkoitettussa tapauksessa kysymys on siitä, onko kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen ja mahdollisesti myös salassa pidettävien tietojen päätyminen julkisuuteen sekä ja siitä seuranneet tapahtumat heikentäneet valtuuston luottamusta kaupunginhallituksen toimintakäynnin, että tilapäinen valiokunta voi esittää toimielimen erottamista ja valtuusto erottaa toimielimen.

Salassa pidettäviä tietoja ei saa ilmaista ulkopuolisille ja salassa pidettävien tietojen ilmaiseminen voi olla rikoslaisissa tarkoitettu virkarikos. Salassa pidettävät asiat on merkittävä esityslistaan erikseen. Todettakoon, että tässä arvioissa ei voida ottaa kantaa siihen, onko joku hallituksen jäsen paljastanut salassa pidettäviä tietoja.

Muut kuin valtuuston julkiset kokoukset eivät ole yleensä yleisölle julkisia. Toimielimen jäsenten kokouksessa käyttämät puheenvuorot eivät lähtökohtaisesti ole salassa pidettäviä, mutta esimerkiksi Kuntaliiton koulutusmateriaaleissa keskusteluita luonnehditaan luottamukselliseksi. Tämä sen vuoksi, että yksittäisten keskustelujen tai puheenvuorojen päätyminen julkisuuteen voi johtaa päätöksentekoilmapiirin heikkenemiseen. Toimielimen sisäinen luottamuksen puute voi johtaa myös siihen, että perusteluita ja mielipiteitä ei käydä toimielimen kokouksessa vaan merkitykselliset keskustelut käydään toimielimen kokousten ulkopuolella.

Tilapäinen valiokunta tekee itsenäisen arvionsa kaupunginhallituksen toimintaedellytyksistä ja kysymys on lopulta kokonaisharkinnasta. Tilapäisen valiokunnan tehtäviin ei sinänsä lähtökohtaisesti kuulu esimerkiksi selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille. Tämä ei ole välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Vaikka kyse olisikin alun perin yksittäisen tai yksittäisten henkilöiden toiminnasta, tilapäisen valiokunnan arvioinnin kohteena on koko hallituksen toimintakyky ja valtuuston poliittinen luottamus arviointihetkellä.

Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä. Käsitteemme mukaan on kuitenkin oikeudellisesti mahdollista, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen niin, että se olennaisesti heikentää hallituksen työskentelyedellytyksiä.” (Liite nro 3)

Kuntaliiton asiantuntijalausunnon saavuttua toinen kuuleminen on suoritettu tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 mukaisesti. Kuulemisessa on jätetty 10 selitystä ja 2 lausuntoa. Tilapäinen valiokunta on merkinnyt Kuntaliiton asiantuntijalausunnon sekä toisessa kuulemisessa jätetyt selitykset ja lausunnot tiedoksi kokouksessaan 17.8.2023. Edelleen tilapäinen valiokunta on päätöksessään todennut, että asian valmistelun ja ratkaisemisen kannalta tarpeelliset kuulemiset on suoritettu ja Kuntaliiton asiantuntijalausunto saatu ja että tilapäisen valiokunnan päätösehdotus kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa päätetään tilapäisen valiokunnan kokouksessa 29.8.2023. (Liite nro 3)

Asiassa suoritetun valmistelun ja Kuntaliiton asiantuntijalausunnon perusteella todetaan, että oikeudellisesta näkökulmasta on mahdollista, että epäluottamus asiassa perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen ja tästä aiheutuneeseen kaupunginhallituksen työskentelyedellytysten olennaiseen heikentymiseen. Kuntaliitto on lausunnossaan todennut, että tilapäisen valiokunnan suorittaman erottamisasian valmistelemiseksi tilapäisen valiokunnan ei ole välttämätöntä selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille.

Suoritetun valmistelun perusteella voidaan todeta, että asiassa on kyse poliittisesta harkinnasta, jossa tilapäinen valiokunta tekee itsenäisen arvionsa kokonaisharkintaa käyttäen kaupunginhallituksen toimintaedellytyksistä.

Aloitteen tilapäisen valiokunnan perustamiseksi on allekirjoittanut kaupunginvaltuuston enemmistö. Tilapäisen valiokunnan suorittamassa kuulemisessa enemmistö selityksen- / lausunnonantajista on yhtynyt aloitteessa esitettyyn tapahtumakulun kuvaukseen. Jätetyistä selityksistä ja lausunnoista voidaan todeta kaupunginhallituksen keskinäisen luottamuksen heikentyneen tilapäisen valiokunnan asettamiseksi jätetyssä aloitteessa mainittujen tapahtumien seurauksena. Keskinäisen luottamuksen heikentyminen on johtanut kuulemisissa lausutun perusteella muun muassa kaupunginhallituksen keskusteluilmapiirin ja -kulttuurin luottamuksellisuuden ja avoimuuden heikentymiseen kaupunginhallituksessa esimerkiksi siten, ettei erilaisia näkökulmia välttämättä tuoda keskusteluun. Kuulemisessa on tuotu esiin myös kehitys ja tilanne, jossa keskusteluja käydään luottamuspuolan seurauksena kaupunginhallituksen kokouspiiriin kuuluvien kesken pienemmissä ryhmissä kaupunginhallituksen virallisten kokousten ulkopuolella. Edellä selostetun perusteella kaupunginhallituksen nykytilanteeseen voidaan katsoa liittyvän sellaisia toimielimen sisäisiä ristiriitoja, jotka selvästi haittaavat kaupunginhallituksen työskentelyä.

Asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle suoritettussa kuulemisessa enemmistö lausunnon- / selityksenantajista on katsonut, että kaupunginhallitus tulee jätetyssä aloitteessa esitetyillä perusteluilla erottaa lievempien keinojen sijaan, ellei kaupunginhallituksen kokoonpanoa lausunnoissa ja selityksissä selostetulla tavalla muuteta nykyiseen nähden. Käsillä olevassa kuntalain 34.1 §:n mukaisessa asiassa, jonka valtuuston asettama tilapäinen valiokunta valtuustolle valmistele, valtuusto voi päätyä erottamaan kaikki toimielimeen valitsemansa henkilöt, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Toimielimen osittaista erottamista kuntalain 34 §:n mukaisessa tilanteessa laki ei tunne.

Asiaan liittyvää poliittista tarkoituksenmukaisuusharkintaa rajaavat hallintolain 6 §:n mukaiset hallinnon oikeusperiaatteet. Niitä ovat yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuuden periaate, suhteellisuusperiaate, puolueettomuusperiaate ja

luottamuksensuojan periaate. Asiassa saadun selvityksen perusteella luottamuspula on aiheutunut salassa pidetyn kokousasian päätyemisestä julkisuuteen sekä toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokouskeskustelun sanatarkasta referoinnista lehdistölle. Kuntalain 101.3 §:ssä on säädetty, että muun toimielimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi. Kaupunginhallitus ei ole loppuvuonna 2022 tehnyt kokouksensa osalta päätöksiä siitä, että ne olisivat julkisia ja näin ollen ne ovat olleet kuntalain mukaisesti suljettuja kokouksia. Kuntalain esitöissä (HE 268/2014 vp) on todettu, että toimielimen suljetussa kokouksessa käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia. Niistä ei ilman toimielimen lupaa saa antaa tietoja ulkopuolisille. (HE 268/2014 vp, s. 212) Tiedossa ei ole, että kaupunginhallituksen loppuvuoden 2022 kokousten vapaamuotoisten kokouskeskustelujen osalta kaupunginhallitus olisi antanut kokouksessa läsnäolleille lupaa tietojen antamiseen ulkopuolisille. Edelleen oikeuskirjallisuudessa on todettu, että toimielimen suljetun kokouksen keskustelut on tarkoitettu luottamuksellisiksi. Keskustelujen paljastamista ei kuitenkaan pidetä salassapitorikoksena (rikoslain 40:5 §) vaan lähinnä hyvän hallintotavan vastaisena. Omien mielipiteiden esittelylle ei ole estettä, mutta muiden puheenvuoroista kertominen voi vaikeuttaa sitä luottamuksellisuutta, jota hyvä kokoustyöskentely edellyttää. Toimielinten suljettujen kokousten keskustelujen osalta on edelleen todettu, että toimielimen luottamushenkilöjäsen ei ole toimielimen alainen, eikä toimielin voi nimenomaisesti kieltää luottamushenkilöä kertomasta suljetun kokouksen keskustelusta ulkopuolisille. Tässä voidaan luottamushenkilön ja viranhaltijan välillä tehdä ero, koska viranhaltija toimii toimielimen alaisena. Jos viranhaltija nimenomaisesti kiellosta huolimatta kertoo keskusteluista, hän saattaa syyllistyä virkavelvollisuuden rikkomiseen (rikoslain 40:10 §). (Harjula & Prättälä 2023, s. 738)

Edellä todettua kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvaa kaupunginhallituksen suljettujen kokousten kokouskeskustelujen luottamuksellisuutta on käsitelty kaupunginhallituksen perehdytyksessä sen toimikauden alkaessa, kuten asian valmistelussa suoritettuna 1. kuulemisen mukana toimitetusta aineistosta ilmenee. (Liite nro 1) Kyse ei siten ole lähtökohdiltaan Ylöjärven kaupunginhallituksen sisäisistä ohjeista tai ennakovalvonnasta, vaan kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvasta toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen luottamuksellisuudesta. Voitaneen myös todeta, että kyse on luottamushenkilöiden keskuudessa yleisesti tiedossa olevasta asiasta. Kuten edellä on todettu, keskustelujen paljastamista ei luottamushenkilöiden osalta pidetä rikoslaisissa säädettyinä salassapitorikoksena, mutta sitä voidaan pitää hyvän hallintotavan vastaisena ja toimielimen hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentävänä toimintana. Kuntalain esitöiden ja asiaa koskevan oikeuskirjallisuuden perusteella toimielimen suljetun kokouksen luottamuksellisten kokouskeskustelujen osalta ei ole erotettu aihepiirejä, joista kertomista ulkopuolisille ei katsottaisi hyvän hallintotavan vastaiseksi ja hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentäväksi toiminnaksi. Suomen perustuslain (731/1999) 12.1 §:n mukaisesti jokaisella on sananvapaus, johon sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Tilapäisen valiokunnan tiedossa ei ole, että kenenkään perustuslailla suojattua oikeutta omien poliittisten mielipiteiden esittämiseen olisi asiassa estetty. Asiassa tai sen valmistelussa perustuslailla suojattua sananvapautta ei tule katsoa rikutun. Toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen tietoon saattaminen ulkopuolisille yhtenä seikkana valtuuston luottamuksen menettämisen perusteena ja kaupunginhallituksen sisäisen luottamuksen heikentymisen aiheuttaneena tekijänä on edellä todetun mukaisesti kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuva ja asianmukainen. Myös Kuntaliitto on päättänyt asiantuntijalausunnossaan

vastaavaan arvioon. Edelleen on huomioitava, että kuntalain 34–35 §:iin perustuvassa toimielimen erottamisessa epäluottamuksen perusteella ei ole kyse rankaisullisesta seuraamuksesta, vaan siitä, että ns. sovelletun parlamentarismmin mallin mukaisesti kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta.

Tilapäisen valiokunnan suorittamassa asian valmistelussa asianosaisia on kohdeltu tasapuolisesti ja syrjimättömästi asettamatta ketään perusteettomasti eriarvoiseen asemaan. Asiassa suoritettua valmistelua ja suoritettua kokonaistarkastelua perusteella voidaan todeta myös, että päätösehdotus perusteluineen ei poikkea aiemmista tilanteista siten, että se loukkaisi hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvaa tasapuolisen kohtelun vaatimusta, yhdenvertaisuusperiaatetta tai muitakaan hallinnon oikeusperiaatteita.

Hallinnon oikeusperiaatteisiin lukeutuvaan suhteellisuusperiaatteeseen sisältyy vaatimus siitä, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Tarkoitussidonnaisuuden periaate taas edellyttää, että viranomaisen saa käyttää toimivaltaansa vain siihen tarkoitukseen, johon se on määritelty tai muuten tarkoitettu käytettäväksi (Mäenpää 2016, s. 89–90). Kuntalain 34.1 §:n nojalla tilanteessa, jossa valtuuston kunnan toimielimeen valitsemat luottamushenkilöt tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta, kyseinen toimielin voidaan erottaa kesken toimikauden. Erottämispäätös koskee tällöin kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asiassa jätetyn aloitteen, tilapäisen valiokunnan asiassa suorittaman valmistelun, saatujen selitysten ja lausuntojen sekä asiantuntijalausunnon perusteella voidaan todeta, että kaupunginhallitusta kohtaan koetaan tämän hetkessä tilanteessa epäluottamusta ja enemmistö kaupunginvaltuutetuista on jättänyt asiaa koskevan aloitteen. Suoritettujen kuulemisten perusteella kaupunginhallituksessa on jätetyssä aloitteessa esiin tuotujen tapausten seurauksena ilmennyt sellaista keskinäistä epäluottamusta, jonka voidaan katsoa olennaisesti heikentävän kaupunginhallituksen toimintakykyä. Tilanteen korjaaminen nykyisessä tilanteessa jatkaen vaikuttaa olevan tämän hetkessä tilanteessa vaikeaa. Tässä tilanteessa kaupunginhallituksen erottamisen voidaan katsoa antavan mahdollisuuden kaupunginvaltuuston luottamuksen palauttamiseksi mahdollista uutta kaupunginhallitusta kohtaan sekä mahdollisuuden kaupunginhallituksen toimintakyvyn palautumiseen. Asian valmistelu ja päätöksenteko eri vaiheineen perustuu lakiin. Tällä päätösehdotuksella ja mahdollisilla myöhemmillä päätöksillä tavoitellaan edellä kuvatun epäluottamustilanteen korjaamista ja kaupunginhallituksen toimintakyvyn palauttamista. Kaupunginhallituksen erottamisen esittämisen voidaan katsoa olevan tässä tilanteessa suhteellisuusperiaatteen ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukainen. Mikäli kaupunginvaltuusto päätyy erottamaan kaupunginhallituksen, toteutuu suhteellisuusperiaate asiassa myös kuntalain 34.1 §:n nojalla erottämispäätöksen koskiessa kaikkia toimielimen jäseniä.

Edelleen hallinnon oikeusperiaatteisiin lukeutuvan puolueettomuuden vaatimuksen tavoitteena on turvata luottamus hallintotoiminnan objektiivisuuteen ja riippumattomuuteen. Hallintotoiminta ei kyseisen periaatteen mukaan saa perustua epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin. Tällaisia vieraita perusteita saattavat tilanteesta riippuen olla esimerkiksi ystävien suosinta, henkilökohtaisen hyödyn tavoittelu tai julkisyhteisön erityisten taloudellisten etujen tavoittelu. Välittömästi puolueettomuutta ja riippumattomuutta konkretisoivat esimerkiksi hallintolain 27-30 §:n esteellisyysäännökset. Myös viranomaisen velvollisuus perustella päätöksensä tukee periaatetta. (Mäenpää 2016, s. 92–93) Valtuuston päätöksessä 12.6.2023 § 59, jolla tilapäinen valiokunta on asetettu, on huomioitu asian valmisteluun liittyvät esteellisyysnäkökulmat, eikä tilapäisen valiokunnan jäseniksi tai varajäseniksi ole valittu asian valmistelussa esteellisiä

henkilöitä. Kaupunginvaltuusto on myös huomionnut tilapäisen valiokunnan kokoonpanon siten, että kokoonpanossa eri mielipidesuunnat saavat edustuksensa ja asiaa valmistelemaan valiokuntaan on valittu myös muita kuin jätetyn aloitteen allekirjoittaneita henkilöitä. Tilapäisen valiokunnan suorittama asian valmistelu on perustunut kuntalain 34-35 §:iin ja kaupunginvaltuuston päätökseen 12.6.2023 § 59. Kuntalain 35.1 §:n mukaisesti kaupunginvaltuuston asettaman tilapäisen valiokunnan on valmisteltava asia valtuustolle. Asian valmistelu ei ole perustunut epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin, vaan tilapäiselle valiokunnalle lain nojalla kuuluvien velvoitteiden täyttämiseen ja kaupunginvaltuuston päätökseen. Tämä päätösehdotus perustellaan hallintolain 45 §:n edellyttämällä tavalla. Kuten jätetystä aloitteesta ja tämän päätöksen perusteluista ilmenee, syntyneen luottamuspulan ja tämän päätösehdotuksen perusteena ovat edellä selostetut tapahtumat seurauksineen kaupunginhallituksen työskentelyyn liittyen. Valmistelunsa tueksi tilapäinen valiokunta on myös pyytänyt puolueettoman ulkopuolisen tahon, Kuntaliiton, asiantuntijalausunnon. Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että asian valmistelussa on huomioitu hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvan puolueettomuuden vaatimuksen edellytykset. Tilapäinen valiokunta on toiminut puolueettomasti ja perustanut toimintansa lakiin ja kaupunginvaltuuston päätökseen.

Hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvan luottamuksensuojaperiaatteen mukaan viranomaisen on otettava huomioon oikeusjärjestyksen perusteella suojatut oikeudet odotukset. Kysymys on hallintotoiminnan kohteiden kannalta lähinnä siitä, että vilpittömässä mielessä toimineella ja toimivalla yksityisellä henkilöllä tai muulla oikeussubjektilla on perustelluin edellytyksin oikeus luottaa viranomaisten toimintaan. Oikeutettujen odotusten kohteena olevia perusvelvollisuuksia viranomaista kohtaan voidaan katsoa olevan muun muassa velvollisuus noudattaa lakia, yleisiä oikeusperiaatteita ja asianmukaisesti voimaan saatettuja kansainvälisiä sopimuksia; velvollisuus noudattaa tekemiään päätöksiä ja antamia lupauksia, velvollisuus noudattaa omaksuttua tulkintalinjaa, velvollisuus noudattaa tuomioistuimen päätöksiä sekä kieltä tehdä taannehtivia päätöksiä tai toimenpiteitä. (Mäenpää 2016, s. 98–99) Tässä pykälässä esiin tuodun perusteella voidaan todeta, että asian valmistelu täyttää myös luottamuksensuojaperiaatteen vaatimukset.

Hallintolain 31.1 §:ssä on säädetty, että viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Tilapäinen valiokunta on toiminut sille hallintolain nojalla kuuluvan selvitysvelvollisuuden mukaisesti ja huolehtinut sen valmisteltavaksi kuuluvan asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä sekä hankkinut asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Selvityksensä tilapäinen valiokunta on tehnyt sille hallintomenettelyssä kuuluvien toimivaltuuksien mukaisesti. Valmistelussa on edellä selostetun mukaisesti suoritettu kaksi kuulemistä, joissa asianosaisilla ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla on ollut mahdollisuus antaa selityksensä ja lausuntonsa. Lisäksi ennen toista kuulemistä on pyydetty ja saatu Kuntaliiton asiantuntijalausunto, josta toisessa kuulemisessa on muun ohella ollut mahdollisuus antaa selitys / lausunto. Selityksen ja lausunnon antaminen on kummassakin kuulemisessa ollut vapaaehtoista. Asian selvittämisessä avoimeksi jääneet seikat eivät Kuntaliiton asiantuntijalausunnon mukaan ole välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Avoimeksi jääneiden seikkojen osalta voidaan toisaalta todeta, että tämän pykälän ja sen liitteiden perusteella tuolloin salassa pidettävä kokousasia on saatettu ulkopuolisten tietoon, vaikkei tekijä olekaan tiedossa (Liite nro 1). Viranomaisen selvittämisvelvollisuus ei ole rajaton, eikä selvityksen riittävyyden vaatimus kaikissa tilanteissa merkitse sitä, että asia tulisi selvittää täydellisellä ja lopullisella varmuudella, eikä tämä kaikissa tilanteissa ole mahdollistakaan (Mäenpää 2016, s. 231). Tehdyn selvityksen perusteella on voitu

todeta, että jätetyssä aloitteessa mainitut, luottamusta heikentäneet seikat, tuolloin salassa pidettävän kokousasian päätyminen julkisuuteen (Liite nro 1, Länsi-Suomen syyttäjäalueen päätös esitutinnan rajoittamisesta 13.2.2023) ja toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokouskeskustelun sisällön kertominen ulkopuolisille (tämän perusteluosan aiemmat kappaleet sekä Liite nro 2) sekä niiden seurauksena kehittynyt luottamuspula ovat tapahtuneet. Kaupunginhallituksen keskuudessa voidaan asiassa suoritetun valmistelun perusteella katsoa niiden johdosta seuranneen sellaista edellä jo tarkemmin selostettua epäluottamusta, että kaupunginhallituksen toimintakyvyn voidaan katsoa vallitsevassa tilanteessa olennaisella tavalla heikentyneen. Asiaa on sen laatu ja laajuus huomioiden riittävällä tavalla selvitetty.

Asiaa koskevan aloitteen ja valmistelussa saatujen selitysten ja lausuntojen sekä tästä päätösehdotuksesta, tämän päätöksen liitteistä ilmenevin perustein ja niistä koostuvan kokonaisarvioinnin johtopäätöksenä kaupunginhallituksen toimintaedellytysten voidaan katsoa olennaisesti heikentyneen siten, että kaupunginhallituksen erottamisen esittämiselle poliittisen harkinnan lopputuloksena on olemassa asianmukaiset perusteet. Tähän lopputulokseen päätymiselle ei myöskään oikeudellisesta näkökulmasta ole asiassa estettä, kuten Kuntaliitonkin voidaan katsoa asiaa koskevassa lausunnossaan todenneen.

4. Kaupunginvaltuusto päättää kuntalain 79 §:n nojalla todeta, että erotettu kaupunginhallitus jatkaa toimessaan, kunnes uusi kaupunginhallitus on valittu.
5. Kaupunginvaltuusto päättää antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi tämän päätöksen toimeenpanon.
6. Kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Keskustelun kuluessa Juha Alhamo ehdotti seuraavaa: Esitän muutosehdotuksen tilapäisen valiokunnan päätösehdotukseen erottaa kaupunginhallitus. Esitän siis, että tilapäinen valiokunta ei tule esittämään Kaupunginhallituksen erottamista. Esa Toikkonen kannatti Alhamon ehdotusta.

Koska oli tehty tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostuksen mukaisesta päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostuksen mukaista ehdotusta, äänestävät jaa. Mikäli ei voittaa, Alhamon ehdotus tulee tilapäisen valiokunnan päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 5 jaa-ääntä (Koivisto-Haataja, Kytömäki, Pätäri, Talasmäki, Tienari) ja 2 ei-ääntä (Alhamo, Toikkonen), joten puheenjohtaja totesi tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostuksen mukaisen päätösehdotuksen tulleen tilapäisen valiokunnan päätökseksi.

Juha Alhamo ja Esa Toikkonen jättivät päätökseen eriävän mielipiteen.

Tilapäinen valiokunta hyväksyi tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostuksen mukaisen päätösehdotuksen em. äänestyksen jälkeen.

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
ANTTI MIKAEL PIEVILÄINEN	Telia Tunnistus	12.09.2023 15:39:52 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (24 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Tilapäisen valiokunnan ehdotus kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa

Tilapäinen valiokunta 29.08.2023 § 22

Kaupunginvaltuuston päätöksestä 12.6.2023 § 59 ilmenevällä tavalla kaupungin kirjaamoon on jätetty 24.5.2023 aloite kaupunginvaltuustolle kuntalain 34 - 35 § mukaisen menettelyn aloittamiseksi. Aloitteessa on pyydetty siinä selostetuin perustein kaupunginhallituksen toimintaedellytysten ja luottamuksen palauttamiseksi kaupunginvaltuustoa arvioimaan kuntalain 34 § mukaan luottamushenkilön erottamista kaupunginhallituksesta kesken toimintakauden. Aloitteessa on pyydetty kaupunginvaltuustoa asettamaan tilapäinen valiokunta (kuntalaki 35 §) valmistelemaan asiaa. Aloitteen on allekirjoittanut 27 valtuutettua ja 3 varavaltuutettua. Lisäksi 2 valtuutettua ja 5 varavaltuutettua ovat ilmaisseet sähköpostitse kannatuksensa aloitteelle.

Kuntalain 34 § mukaan valtuusto voi erottaa kunnan toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsoosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. 24.5.2023 jätetyn aloitteen on allekirjoittanut vähintään neljäsoosa valtuutetuista, joten asia on kuntalain 34 §:n mukaisesti tullut vireille.

Kuntalain 35 § mukaan, kun kuntalain 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Tilapäisen valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 35 §:n mukaan mahdollisen erottamisen valmistelee valtuuston asettama tilapäinen valiokunta. Päätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspula perustuu. Mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 12.6.2023 § 59 päättänyt asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Kuntalain 93 §:n nojalla tilapäinen valiokunta valmistelee asian kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Tilapäinen valiokunta on kaupunginvaltuuston päätöksen 12.6.2023 § 59 johdosta valmistellut kaupunginhallituksen erottamista koskevan asian. Tilapäisen valiokunnan ehdotus kaupunginvaltuustolle annetaan tällä päätöksellä.

Tilapäisen valiokunnan suorittaman 1. kuulemisen osalta yhteen selitykseen sisältyneet julkisuuslain nojalla salassa pidettäviksi katsotut kohdat on poistettu 26.7.2023 kokouksen pöytäkirjan liitteistä ja siten myös tämän pykälän liitteestä nro

2. Tilapäisen valiokunnan varsinaiset jäsenet ovat saaneet asiakirjat käyttöönsä kokonaisuudessaan ennen 26.7.2023 kokousta. Salassa pidettäviksi katsottujen yksittäisten kohtien salassapitoperuste on julkisuuslain 24.1 §:n 32 kohta. Kyseiset kohdat eivät ole asian ratkaisun kannalta merkityksellisiksi katsottavia. Menettely on ollut asianosaisen erittäin tärkeä yksityinen etu huomioiden perusteltu. Kaupunginvaltuuston kokoukseen osallistuville valtuutetuille ja varavaltuutetuille varataan mahdollisuus käydä tutustumassa myös kyseisiin asiakirjan salassa pidettäviksi katsottuihin kohtiin ennen kaupunginvaltuuston kokousta johdon sihteerin kanssa etukäteen sopien.

Liitteet

Liite nro 1 Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 21.6.2023 siinä mainittuine liitteineen ja aineistoineen
Liite nro 2 Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 26.7.2023 liitteineen
Liite nro 3 Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 17.8.2023 liitteineen
Liite nro 4 Kuulemisia koskevat sähköpostiviestit 22.6.2023, 27.7.2023 ja 4.8.2023

Päätösehdotus

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostus:

Tilapäinen valiokunta päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättää seuraavaa:

1. Kaupunginvaltuusto päättää todeta kaupunginhallituksen menettäneen kaupunginvaltuuston luottamuksen tämän pykälän päätösehdotuksen kohdan 3 mukaisin perusteluin.
2. Kaupunginvaltuusto päättää erottaa kuntalain 34 §:n nojalla kaupunginhallituksen tämän pykälän päätösehdotuksen kohdan 3 mukaisin perusteluin. Erottamispäätös koskee jäseniä ja varajäseniä.
3. Kaupunginvaltuusto päättää todeta hallintolain 45 §:n edellyttämällä tavalla tämän päätöksen perusteluina seuraavaa:

Kaupunginvaltuuston päätöksestä 12.6.2023 § 59 ilmenevällä tavalla kaupungin kirjaamoon on jätetty 24.5.2023 aloite kaupunginvaltuustolle kuntalain 34–35 § mukaisen menettelyn aloittamiseksi. Aloitteessa on pyydetty siinä selostetuin perustein kaupunginhallituksen toimintaedellytysten ja luottamuksen palauttamiseksi kaupunginvaltuustoa arvioimaan kuntalain 34 § mukaan luottamushenkilön erottamista kaupunginhallituksesta kesken toimintakauden. Aloitteessa on pyydetty kaupunginvaltuustoa asettamaan tilapäinen valiokunta (kuntalaki 35§) valmistelemaan asiaa. Aloitteen on allekirjoittanut 27 valtuutettua ja 3 varavaltuutettua. Lisäksi 2 valtuutettua ja 5 varavaltuutettua ovat ilmaisseet sähköpostitse kannatuksensa aloitteelle.

Kuntalain 34 § mukaan valtuusto voi erottaa kunnan toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljänsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. 24.5.2023 jätetyn aloitteen on allekirjoittanut vähintään neljänsosa valtuutetuista, joten asia on kuntalain 34 §:n mukaisesti tullut vireille.

Kuntalain 35 § mukaan, kun kuntalain 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Tilapäisen valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 35 §:n mukaan mahdollisen erottamisen valmistelee valtuuston asettama tilapäinen valiokunta. Päätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspula perustuu. Mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 12.6.2023 § 59 päättänyt asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Tilapäinen valiokunta on päätöksellään 21.6.2023 § 7 päättänyt kuulla kaupunginhallituksen jäseniä ja varajäseniä asianosaisina hallintolain (434/2003) edellyttämällä tavalla sekä varannut kaupunginhallituksen kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella osallistuvalla kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle mahdollisuuden lausunnon antamiseen. Edelleen tilapäinen valiokunta on päättänyt päätöksestä ilmenevin perustein, ettei kaupunginhallitukselta toimielimenä pyydetä asiassa erikseen lausuntoa. (Liite nro 1)

Tilapäinen valiokunta on merkinnyt suoritetussa kuulemisessa jätetyt selitykset ja lausunnot tiedoksi kokouksessaan 26.7.2023 § 13. Kaksi asianosaisten selitystä saapui määräajan päättymisen jälkeen. Tilapäisen valiokunnan kokousasian 26.7.2023 § 13 valmistelussa ehdittiin ottamaan niistä toinen huomioon. Toinen myöhässä saapunut selitys saapui em. kokousasian valmistelun jo päättyttyä, joten se merkittiin kokouksessa tiedoksi. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että hallintomenettelyssä toimitettavassa kuulemisessa asianosainen voi määräajan jälkeenkin esittää mielipiteensä ja selityksensä, mutta määräajan ylitys ei estä asian ratkaisua (Mäenpää 2018, s. 466). Menettely asiassa on ollut näin ollen asianmukainen ja myöhässä saapuneet selitykset on tällä tavoin toimien voitu huomioida asian jatkovalmistelussa.

Tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 selosteosassa on todettu muun ohella seuraavaa:

Enemmistö selityksen- / lausunnonantajista on ilmaissut yhtyvän aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle. Vastauksissa on tuotu esiin, että tapahtumat ovat aiheuttaneet luottamuspulaa sekä kielteisiä vaikutuksia kaupunginhallituksen kokousilmapiiriin ja keskustelukulttuuriin. Vastauksissa nousee esiin huoli siitä, että vallitsevassa tilanteessa kaupunginhallituksen työskentelyn voimavarat eivät kohdennu toivottavalla tavalla Ylöjärven kehittämiseen. Toisaalta vastauksista käy ilmi, että kaupunginhallitus on vallitsevassa tilanteessa hoitanut tehtäviään ja tehnyt päätökset asioissa, jotka sen käsiteltäväksi ja päätettäväksi on tuotu. Joissakin vastauksissa on myös arvioitu, että kyse on pidemmällä aikavälillä kehittyneestä

luottamuspulasta ja kielteisestä kehityksestä. Vastauksissa nousee esiin myös huoli kaupungille aiheutuvasta mainehaitasta erilaisine oheisvaikutuksineen.

Tilapäisen valiokunnan suorittamassa kuulemisessa vastaajilla on ollut mahdollisuus lausua oma käsityksensä siitä, mitkä ovat olleet ne jätetyssä aloitteessa mainitut kaksi tahoa, joilta hallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa tietovuotojen toteuttajan. Lisäksi vastaajilla on ollut mahdollisuus kertoa, millaista tietoa he ovat näiden tietojen tueksi saaneet.

Kaupunginhallituksen 28.11.2022 kokouksen tuolloin julkisuuslain nojalla salaisen kokousasian 418 julkisuuteen saattanut henkilö on jäänyt tilapäiselle valiokunnalle toimitettujen selitysten ja lausuntojen perusteella avoimeksi. Tilapäisen valiokunnan toimivaltuudet huomioiden asiaa on todettu haasteelliseksi tältä osin enemmälti selvittää.

Kaupunginhallituksen suljetun kokouksen vapaamuotoisen keskustelun lehdistölle referoinnin osalta on todettu, että toteuttaja näyttää käyvän annetuista vastauksista ilmi. Kaupunginhallituksen jäsen Erja Pelkonen on selityksessään kertonut soittaneensa ja kertoneensa kaupunginhallituksen 19.12.2022 kokouksen kokouskeskusteluista paikallismedian toimittajalle. Menettelyään Pelkonen on perustellut tarkemmin pykälän liitteenä olevassa selityksessään. (Liite nro 2)

Kuulemiseen sisältyi myös kysymys siitä, tuleeko vastaajan näkemyksen mukaan kaupunginhallitus aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi vastaajan arvion mukaan olemassa lievempiä keinoja. Useassa vastauksessa katsottiin, että käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus tulee erottaa tai vaihtoehtoisesti yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen tulisi erota kaupunginhallituksesta. Toisaalta vastauksissa esiintyi myös näkökulmia, joissa katsottiin, ettei kaupunginhallitusta tule erottaa. Vastauksissa nousi esiin myös pohdintoja mahdolliseen erottamista seuraavaan kaupunginhallituksen kokoonpanoon liittyen. (Liite nro 2)

Kuntalaista (410/2015) ja Kuntaliiton ohjeista ilmenevän mukaisesti valtuuston asettama tilapäinen valiokunta valmisteleo kuntalain 34 §:n mukaisessa tilanteessa luottamushenkilöiden erottamista kesken toimikauden koskevan asian, jos valtuuston toimielimeen valitsevat luottamushenkilöistä tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Kuntalain 34 §:n mukaisesti mahdollinen erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Valmistelunsa päätteeksi tilapäinen valiokunta antaa päätösesityksensä valtuustolle, joka sisältää tilapäisen valiokunnan esityksen perusteluineen siitä, että toimielin erotetaan tai että toimielintä ei eroteta. Mahdollisen uuden toimielimen valinta ja luottamushenkilön eroaminen luottamustoimestaan rajautuvat tilapäisen valiokunnan tehtävien ja toimivallan ulkopuolelle. (Liite nro 2)

Kuten edellä on todettu, luottamushenkilöiden mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan. Asiaa koskevan oikeudellisen arvion tueksi tilapäinen valiokunta on päätöksellään 26.7.2023 § 13 päättänyt pyytää Kuntaliitolta asiassa asiantuntijalausannon seuraavasti:

”Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnan siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet. Tilapäinen valiokunta liittää lausuntopyyntöönsä tämän pykälän liitteineen sekä tilapäisen valiokunnan 21.6.2023 7 §:n ja siinä todetut aineistot. Tilapäinen valiokunta esittää lausuntopyyntönsä Kuntaliitolle kiirehdyttynä. Kuntaliitolle saatetaan tieto siitä, ketkä asianosaiset eivät jättäneet selitystään asiaan.” (Liite nro 2)

Edelleen samassa pykälässä tilapäinen valiokunta on päättänyt todeta ja saattaa jo tässä vaiheessa tiedoksi, että asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle varataan mahdollisuus antaa kirjallinen selityksensä ja lausuntonsa pykälän liitteenä olleista selityksistä ja lausunnoista sekä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta, kun Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut. Kuulemisessa päätettiin noudatettavan vastaavaa menettelyä kuin ensimmäisessä kuulemisessa. Tilapäinen valiokunta valtuutti tällä päätöksellään puheenjohtajan ja sihteerin päättämään kuulemisen tarkemmasta ajankohdasta Kuntaliiton asiantuntijalausunnan saavuttua valiokuntaa informoiden. (Liite nro 2)

Tilapäisen valiokunnan 26.7.2023 kokouksen päätökset on täytäntöön pantu valiokunnan päätösten mukaisesti. Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut 4.8.2023. Lausunnossa on todettu muun ohella seuraavaa:

”Valtuusto voi enemmistöpäätöksellä erottaa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he ovat menettäneet valtuuston luottamuksen. Sovelletun parlamentarismien mallin mukaisesti kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta. Luottamuksen menettämisen arviointi on käytännössä poliittista harkintaa, eikä luottamuksen menettämiseen johtavia syitä ole laissa nimenomaisesti säädetty tai rajattu. Peruste voi sinänsä olla esimerkiksi työskentelyä selvästi haittaavat toimielimen vaikeat sisäiset ristiriidat tai valtuuston hyväksymien strategisten linjausten vastainen toiminta. Epäluottamus voi aiheutua yhden tai useamman jäsenen toiminnasta.

[---]

Lausuntopyyntönsä tarkoitetussa tapauksessa kysymys on siitä, onko kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen ja mahdollisesti myös salassa pidettävien tietojen päätyminen julkisuuteen sekä ja siitä seuranneet tapahtumat heikentäneet valtuuston luottamusta kaupunginhallituksen toimintakykyyn niin, että tilapäinen valiokunta voi esittää toimielimen erottamista ja valtuusto erottaa toimielimen.

Salassa pidettäviä tietoja ei saa ilmaista ulkopuolisille ja salassa pidettävien tietojen ilmaiseminen voi olla rikoslaisissa tarkoitettu virkarikos. Salassa pidettävät asiat on merkittävä esityslistaan erikseen. Todettakoon, että tässä arvioissa ei voida ottaa kantaa siihen, onko joku hallituksen jäsen paljastanut salassa pidettäviä tietoja.

Muut kuin valtuuston julkiset kokoukset eivät ole yleensä yleisölle julkisia. Toimielimen jäsenten kokouksessa käyttämät puheenvuorot eivät lähtökohtaisesti ole salassa pidettäviä, mutta esimerkiksi Kuntaliiton koulutusmateriaaleissa

keskusteluja luonnehditaan luottamuksellisiksi. Tämä sen vuoksi, että yksittäisten keskustelujen tai puheenvuorojen päätyminen julkisuuteen voi johtaa päätöksentekoilmapiirin heikkenemiseen. Toimielimen sisäinen luottamuksen puute voi johtaa myös siihen, että perusteluja ja mielipiteitä ei käydä toimielimen kokouksessa vaan merkitykselliset keskustelut käydään toimielimen kokousten ulkopuolella.

Tilapäinen valiokunta tekee itsenäisen arvionsa kaupunginhallituksen toimintaedellytyksistä ja kysymys on lopulta kokonaisharkinnasta. Tilapäisen valiokunnan tehtäviin ei sinänsä lähtökohtaisesti kuulu esimerkiksi selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille. Tämä ei ole välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Vaikka kyse olisikin alun perin yksittäisen tai yksittäisten henkilöiden toiminnasta, tilapäisen valiokunnan arvioinnin kohteena on koko hallituksen toimintakyky ja valtuuston poliittinen luottamus arviointihetkellä.

Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä. Käsitksemme mukaan on kuitenkin oikeudellisesti mahdollista, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen niin, että se olennaisesti heikentää hallituksen työskentelyedellytyksiä.” (Liite nro 3)

Kuntaliiton asiantuntijalausunnon saavuttua toinen kuuleminen on suoritettu tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 mukaisesti. Kuulemisessa on jätetty 10 selitystä ja 2 lausuntoa. Tilapäinen valiokunta on merkinnyt Kuntaliiton asiantuntijalausunnon sekä toisessa kuulemisessa jätetyt selitykset ja lausunnot tiedoksi kokouksessaan 17.8.2023. Edelleen tilapäinen valiokunta on päätöksessään todennut, että asian valmistelun ja ratkaisemisen kannalta tarpeelliset kuulemiset on suoritettu ja Kuntaliiton asiantuntijalausunto saatu ja että tilapäisen valiokunnan päätösehdotus kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa päätetään tilapäisen valiokunnan kokouksessa 29.8.2023. (Liite nro 3)

Asiassa suoritettun valmistelun ja Kuntaliiton asiantuntijalausunnon perusteella todetaan, että oikeudellisesta näkökulmasta on mahdollista, että epäluottamus asiassa perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen ja tästä aiheutuneeseen kaupunginhallituksen työskentelyedellytysten olennaiseen heikentymiseen. Kuntaliitto on lausunnossaan todennut, että tilapäisen valiokunnan suorittaman erottamisasian valmistelemiseksi tilapäisen valiokunnan ei ole välttämätöntä selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille.

Suoritettun valmistelun perusteella voidaan todeta, että asiassa on kyse poliittisesta harkinnasta, jossa tilapäinen valiokunta tekee itsenäisen arvionsa kokonaisharkintaa käyttäen kaupunginhallituksen toimintaedellytyksistä.

Aloitteen tilapäisen valiokunnan perustamiseksi on allekirjoittanut kaupunginvaltuuston enemmistö. Tilapäisen valiokunnan suorittamassa kuulemisessa enemmistö selityksen- / lausunnonantajista on yhtynyt aloitteessa esitettyyn

tapahtumakulun kuvaukseen. Jätetyistä selityksistä ja lausunnoista voidaan todeta kaupunginhallituksen keskinäisen luottamuksen heikentyneen tilapäisen valiokunnan asettamiseksi jätetyssä aloitteessa mainittujen tapahtumien seurauksena. Keskinäisen luottamuksen heikentyminen on johtanut kuulemisissa lausutun perusteella muun muassa kaupunginhallituksen keskusteluilmapiirin ja -kulttuurin luottamuksellisuuden ja avoimuuden heikentymiseen kaupunginhallituksessa esimerkiksi siten, ettei erilaisia näkökulmia välttämättä tuoda keskusteluun. Kuulemisessa on tuotu esiin myös kehitys ja tilanne, jossa keskusteluja käydään luottamuspulan seurauksena kaupunginhallituksen kokouspiiriin kuuluvien kesken pienemmissä ryhmissä kaupunginhallituksen virallisten kokousten ulkopuolella. Edellä selostetun perusteella kaupunginhallituksen nykytilanteeseen voidaan katsoa liittyvän sellaisia toimielimen sisäisiä ristiriitoja, jotka selvästi haittaavat kaupunginhallituksen työskentelyä.

Asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle suoritettussa kuulemisessa enemmistö lausunnon- / selityksenantajista on katsonut, että kaupunginhallitus tulee jätetyssä aloitteessa esitetyillä perusteluilla erottaa lievempien keinojen sijaan, ellei kaupunginhallituksen kokoonpanoa lausunnoissa ja selityksissä selostetulla tavalla muuteta nykyiseen nähden. Käsillä olevassa kuntalain 34.1 §:n mukaisessa asiassa, jonka valtuuston asettama tilapäinen valiokunta valtuustolle valmistele, valtuusto voi päätyä erottamaan kaikki toimielimeen valitsemansa henkilöt, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Toimielimen osittaista erottamista kuntalain 34 §:n mukaisessa tilanteessa laki ei tunne.

Asiaan liittyvää poliittista tarkoituksenmukaisuusharkintaa rajaavat hallintolain 6 §:n mukaiset hallinnon oikeusperiaatteet. Niitä ovat yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuuden periaate, suhteellisuusperiaate, puolueettomuusperiaate ja luottamuksensuojan periaate. Asiassa saadun selvityksen perusteella luottamuspula on aiheutunut salassa pidetyn kokousasian päätyemisestä julkisuuteen sekä toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokouskeskustelun sanatarkasta referoinnista lehdistölle. Kuntalain 101.3 §:ssä on säädetty, että muun toimielimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi. Kaupunginhallitus ei ole loppuvuonna 2022 tehnyt kokouksensa osalta päätöksiä siitä, että ne olisivat julkisia ja näin ollen ne ovat olleet kuntalain mukaisesti suljettuja kokouksia. Kuntalain esitöissä (HE 268/2014 vp) on todettu, että toimielimen suljetussa kokouksessa käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia. Niistä ei ilman toimielimen lupaa saa antaa tietoja ulkopuolisille. (HE 268/2014 vp, s. 212) Tiedossa ei ole, että kaupunginhallituksen loppuvuoden 2022 kokousten vapaamuotoisten kokouskeskustelujen osalta kaupunginhallitus olisi antanut kokouksessa läsnäolueille lupaa tietojen antamiseen ulkopuolisille. Edelleen oikeuskirjallisuudessa on todettu, että toimielimen suljetun kokouksen keskustelut on tarkoitettu luottamuksellisiksi. Keskustelujen paljastamista ei kuitenkaan pidetä salassapitorikoksena (rikoslain 40:5 §) vaan lähinnä hyvän hallintotavan vastaisena. Omien mielipiteiden esittelylle ei ole estettä, mutta muiden puheenvuoroista kertominen voi vaikeuttaa sitä luottamuksellisuutta, jota hyvä kokoustyöskentely edellyttää. Toimielinten suljettujen kokousten keskustelujen osalta on edelleen todettu, että toimielimen luottamushenkilöjäsen ei ole toimielimen alainen, eikä toimielin voi nimenomaisesti kieltää luottamushenkilöä kertomasta suljetun kokouksen keskustelusta

ulkopuolisille. Tässä voidaan luottamushenkilön ja viranhaltijan välillä tehdä ero, koska viranhaltija toimii toimielimen alaisena. Jos viranhaltija nimenomaisesti kiellosta huolimatta kertoo keskusteluista, hän saattaa syyllistyä virkavelvollisuuden rikkomiseen (rikoslain 40:10 §). (Harjula & Prättälä 2023, s. 738)

Edellä todettua kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvaa kaupunginhallituksen suljettujen kokousten kokouskeskustelujen luottamuksellisuutta on käsitelty kaupunginhallituksen perehdytyksessä sen toimikauden alkaessa, kuten asian valmistelussa suoritettua 1. kuulemisen mukana toimitetusta aineistosta ilmenee. (Liite nro 1) Kyse ei siten ole lähtökohdiltaan Ylöjärven kaupunginhallituksen sisäisistä ohjeista tai ennakkovalvonnasta, vaan kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvasta toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen luottamuksellisuudesta. Voitaneen myös todeta, että kyse on luottamushenkilöiden keskuudessa yleisesti tiedossa olevasta asiasta. Kuten edellä on todettu, keskustelujen paljastamista ei luottamushenkilöiden osalta pidetä rikoslaissa säädettyinä salassapitorikoksena, mutta sitä voidaan pitää hyvän hallintotavan vastaisena ja toimielimen hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentävänä toimintana. Kuntalain esitöiden ja asiaa koskevan oikeuskirjallisuuden perusteella toimielimen suljetun kokouksen luottamuksellisten kokouskeskustelujen osalta ei ole erotettu aihepiirejä, joista kertomista ulkopuolisille ei katsottaisi hyvän hallintotavan vastaiseksi ja hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentäväksi toiminnaksi. Suomen perustuslain (731/1999) 12.1 §:n mukaisesti jokaisella on sananvapaus, johon sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Tilapäisen valiokunnan tiedossa ei ole, että kenenkään perustuslailla suojattua oikeutta omien poliittisten mielipiteiden esittämiseen olisi asiassa estetty. Asiassa tai sen valmistelussa perustuslailla suojattua sananvapautta ei tule katsoa rikutun. Toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen tietoon saattaminen ulkopuolisille yhtenä seikkana valtuuston luottamuksen menettämisen perusteena ja kaupunginhallituksen sisäisen luottamuksen heikentymisen aiheuttaneena tekijänä on edellä todetun mukaisesti kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuva ja asianmukainen. Myös Kuntaliitto on päättänyt asiantuntijalausunnossaan vastaavaan arvioon. Edelleen on huomioitava, että kuntalain 34–35 §:iin perustuvassa toimielimen erottamisessa epäluottamuksen perusteella ei ole kyse rankaisullisesta seuraamuksesta, vaan siitä, että ns. sovelletun parlamentarismen mallin mukaisesti kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta.

Tilapäisen valiokunnan suorittamassa asian valmistelussa asianosaisia on kohdeltu tasapuolisesti ja syrjimättömästi asettamatta ketään perusteettomasti eriarvoiseen asemaan. Asiassa suoritettua valmistelun ja suoritettua kokonaistarkastelun perusteella voidaan todeta myös, että päätösehdotus perusteluineen ei poikkea aiemmista tilanteista siten, että se loukkaisi hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvaa tasapuolisen kohtelun vaatimusta, yhdenvertaisuusperiaatetta tai muitakaan hallinnon oikeusperiaatteita.

Hallinnon oikeusperiaatteisiin lukeutuvaan suhteellisuusperiaatteeseen sisältyy vaatimus siitä, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Tarkoitussidonnaisuuden periaate taas edellyttää, että viranomaisen saa käyttää toimivaltaansa vain siihen tarkoitukseen, johon se on

määritelty tai muuten tarkoitettu käytettäväksi (Mäenpää 2016, s. 89–90). Kuntalain 34.1 §:n nojalla tilanteessa, jossa valtuuston kunnan toimielimeen valitsemat luottamushenkilöt tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta, kyseinen toimielin voidaan erottaa kesken toimikauden. Erottamispäätös koskee tällöin kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asiassa jätetyn aloitteen, tilapäisen valiokunnan asiassa suorittaman valmistelun, saatujen selitysten ja lausuntojen sekä asiantuntijalausannon perusteella voidaan todeta, että kaupunginhallitusta kohtaan koetaan tämän hetkessä tilanteessa epäluottamusta ja enemmistö kaupunginvaltuutetuista on jättänyt asiaa koskevan aloitteen. Suoritetujen kuulemisten perusteella kaupunginhallituksessa on jätetyssä aloitteessa esiin tuotujen tapausten seurauksena ilmennyt sellaista keskinäistä epäluottamusta, jonka voidaan katsoa olennaisesti heikentävän kaupunginhallituksen toimintakykyä. Tilanteen korjaaminen nykyisessä tilanteessa jatkaen vaikuttaa olevan tämän hetkessä tilanteessa vaikeaa. Tässä tilanteessa kaupunginhallituksen erottamisen voidaan katsoa antavan mahdollisuuden kaupunginvaltuuston luottamuksen palauttamiseksi mahdollista uutta kaupunginhallitusta kohtaan sekä mahdollisuuden kaupunginhallituksen toimintakyvyn palautumiseen. Asian valmistelu ja päätöksenteko eri vaiheineen perustuu lakiin. Tällä päätösehdotuksella ja mahdollisilla myöhemmillä päätöksillä tavoitellaan edellä kuvatun epäluottamustilanteen korjaamista ja kaupunginhallituksen toimintakyvyn palauttamista. Kaupunginhallituksen erottamisen esittämisen voidaan katsoa olevan tässä tilanteessa suhteellisuusperiaatteen ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukainen. Mikäli kaupunginvaltuusto päätyy erottamaan kaupunginhallituksen, toteutuu suhteellisuusperiaate asiassa myös kuntalain 34.1 §:n nojalla erottamispäätöksen koskiessa kaikkia toimielimen jäseniä.

Edelleen hallinnon oikeusperiaatteisiin lukeutuvan puolueettomuuden vaatimuksen tavoitteena on turvata luottamus hallintotoiminnan objektiivisuuteen ja riippumattomuuteen. Hallintotoiminta ei kyseisen periaatteen mukaan saa perustua epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin. Tällaisia vieraita perusteita saattavat tilanteesta riippuen olla esimerkiksi ystävien suosinta, henkilökohtaisen hyödyn tavoittelu tai julkisyhteisön erityisten taloudellisten etujen tavoittelu. Välittömästi puolueettomuutta ja riippumattomuutta konkretisoivat esimerkiksi hallintolain 27-30 §:n esteellisyyssäännökset. Myös viranomaisen velvollisuus perustella päätöksensä tukee periaatetta. (Mäenpää 2016, s. 92–93) Valtuuston päätöksessä 12.6.2023 § 59, jolla tilapäinen valiokunta on asetettu, on huomioitu asian valmisteluun liittyvät esteellisyyšnäkökulmat, eikä tilapäisen valiokunnan jäseniksi tai varajäseniksi ole valittu asian valmistelussa esteellisiä henkilöitä. Kaupunginvaltuusto on myös huomionnut tilapäisen valiokunnan kokoonpanon siten, että kokoonpanossa eri mielipidesuunnat saavat edustuksensa ja asiaa valmistelemaan valiokuntaan on valittu myös muita kuin jätetyn aloitteen allekirjoittaneita henkilöitä. Tilapäisen valiokunnan suorittama asian valmistelu on perustunut kuntalain 34-35 §:iin ja kaupunginvaltuuston päätökseen 12.6.2023 § 59. Kuntalain 35.1 §:n mukaisesti kaupunginvaltuuston asettaman tilapäisen valiokunnan on valmisteltava asia valtuustolle. Asian valmistelu ei ole perustunut epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin, vaan tilapäiselle valiokunnalle lain nojalla kuuluvien velvoitteiden täyttämiseen ja kaupunginvaltuuston päätökseen. Tämä päätösehdotus perustellaan hallintolain 45 §:n edellyttämällä tavalla. Kuten jätetystä aloitteesta ja tämän päätöksen perusteluista ilmenee, syntyneen luottamuspulan ja tämän päätösehdotuksen perusteena ovat edellä selostetut

tapahtumat seurauksineen kaupunginhallituksen työskentelyyn liittyen. Valmistelunsa tueksi tilapäinen valiokunta on myös pyytänyt puolueettoman ulkopuolisen tahon, Kuntaliiton, asiantuntijalausunnon. Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että asian valmistelussa on huomioitu hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvan puolueettomuuden vaatimuksen edellytykset. Tilapäinen valiokunta on toiminut puolueettomasti ja perustanut toimintansa lakiin ja kaupunginvaltuuston päätökseen.

Hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvan luottamuksensuojaperiaatteen mukaan viranomaisen on otettava huomioon oikeusjärjestyksen perusteella suojatut oikeudet odotukset. Kysymys on hallintotoiminnan kohteiden kannalta lähinnä siitä, että vilpittömässä mielessä toimineella ja toimivalla yksityisellä henkilöllä tai muulla oikeussubjektilla on perustelluin edellytyksin oikeus luottaa viranomaisten toimintaan. Oikeutettujen odotusten kohteena olevia perusvelvollisuuksia viranomaista kohtaan voidaan katsoa olevan muun muassa velvollisuus noudattaa lakia, yleisiä oikeusperiaatteita ja asianmukaisesti voimaan saatettuja kansainvälisiä sopimuksia; velvollisuus noudattaa tekemiään päätöksiä ja antamia lupauksia, velvollisuus noudattaa omaksuttua tulkintalinjaa, velvollisuus noudattaa tuomioistuimen päätöksiä sekä kieltä tehdä taannehtivia päätöksiä tai toimenpiteitä. (Mäenpää 2016, s. 98–99) Tässä pykälässä esiin tuodun perusteella voidaan todeta, että asian valmistelu täyttää myös luottamuksensuojaperiaatteen vaatimukset.

Hallintolain 31.1 §:ssä on säädetty, että viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Tilapäinen valiokunta on toiminut sille hallintolain nojalla kuuluvan selvitysvelvollisuuden mukaisesti ja huolehtinut sen valmisteltavaksi kuuluvan asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä sekä hankkinut asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Selvityksensä tilapäinen valiokunta on tehnyt sille hallintomenettelyssä kuuluvien toimivaltuuksien mukaisesti. Valmistelussa on edellä selostetun mukaisesti suoritettu kaksi kuulemistä, joissa asianosaisilla ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla on ollut mahdollisuus antaa selityksensä ja lausuntonsa. Lisäksi ennen toista kuulemistä on pyydetty ja saatu Kuntaliiton asiantuntijalausunto, josta toisessa kuulemisessa on muun ohella ollut mahdollisuus antaa selitys / lausunto. Selityksen ja lausunnon antaminen on kummassakin kuulemisessa ollut vapaaehtoista. Asian selvittämisessä avoimeksi jääneet seikat eivät Kuntaliiton asiantuntijalausunnon mukaan ole välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Avoimeksi jääneiden seikkojen osalta voidaan toisaalta todeta, että tämän pykälän ja sen liitteiden perusteella tuolloin salassa pidettävä kokousasia on saatettu ulkopuolisten tietoon, vaikkei tekijä olekaan tiedossa (Liite nro 1). Viranomaisen selvittämisvelvollisuus ei ole rajaton, eikä selvityksen riittävyyden vaatimus kaikissa tilanteissa merkitse sitä, että asia tulisi selvittää täydellisellä ja lopullisella varmuudella, eikä tämä kaikissa tilanteissa ole mahdollistakaan (Mäenpää 2016, s. 231). Tehdyn selvityksen perusteella on voitu todeta, että jätetyssä aloitteessa mainitut, luottamusta heikentäneet seikat, tuolloin salassa pidettävän kokousasian päätyminen julkisuuteen (Liite nro 1, Länsi-Suomen syyttäjäalueen päätös esitutkinnan rajoittamisesta 13.2.2023) ja toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokoukseskustelun sisällön kertominen ulkopuolisille (tämän perusteluosan aiemmat kappaleet sekä Liite nro 2) sekä niiden seurauksena kehittynyt luottamuspula ovat tapahtuneet. Kaupunginhallituksen keskuudessa voidaan asiassa suoritettun valmistelun perusteella katsoa niiden johdosta

seuranneen sellaista edellä jo tarkemmin selostettua epäluottamusta, että kaupunginhallituksen toimintakyvyn voidaan katsoa vallitsevassa tilanteessa olennaisella tavalla heikentyneen. Asiaa on sen laatu ja laajuus huomioiden riittävällä tavalla selvitetty.

Asiaa koskevan aloitteen ja valmistelussa saatujen selitysten ja lausuntojen sekä tästä päätösehdotuksesta, tämän päätöksen liitteistä ilmenevin perustein ja niistä koostuvan kokonaisarvioinnin johtopäätöksenä kaupunginhallituksen toimintaedellytysten voidaan katsoa olennaisesti heikentyneen siten, että kaupunginhallituksen erottamisen esittämiselle poliittisen harkinnan lopputuloksena on olemassa asianmukaiset perusteet. Tähän lopputulokseen päätymiselle ei myöskään oikeudellisesta näkökulmasta ole asiassa estettä, kuten Kuntaliitonkin voidaan katsoa asiaa koskevassa lausunnossaan todenneen.

4. Kaupunginvaltuusto päättää kuntalain 79 §:n nojalla todeta, että erotettu kaupunginhallitus jatkaa toimessaan, kunnes uusi kaupunginhallitus on valittu.
5. Kaupunginvaltuusto päättää antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi tämän päätöksen toimeenpanon.
6. Kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Keskustelun kuluessa Juha Alhamo ehdotti seuraavaa: Esitän muutosehdotuksen tilapäisen valiokunnan päätösehdotukseen erottaa kaupunginhallitus. Esitän siis, että tilapäinen valiokunta ei tule esittämään Kaupunginhallituksen erottamista. Esa Toikkonen kannatti Alhamon ehdotusta.

Koska oli tehty tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostuksen mukaisesta päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostuksen mukaista ehdotusta, äänestävät jaa. Mikäli ei voittoa, Alhamon ehdotus tulee tilapäisen valiokunnan päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 5 jaa-ääntä (Koivisto-Haataja, Kytömäki, Pätäri, Talasmäki, Tienari) ja 2 ei-ääntä (Alhamo, Toikkonen), joten puheenjohtaja totesi tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostuksen mukaisen päätösehdotuksen tulleen tilapäisen valiokunnan päätökseksi.

Juha Alhamo ja Esa Toikkonen jättivät päätökseen eriävän mielipiteen.

Tilapäinen valiokunta hyväksyi tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostuksen mukaisen päätösehdotuksen em. äänestyksen jälkeen.

Liitteet

Liite nro 1 Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 21.6.2023 siinä mainittuine liitteineen ja aineistoineen
Liite nro 2 Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 26.7.2023 liitteineen
Liite nro 3 Tilapäisen valiokunnan pöytäkirja 17.8.2023 liitteineen
Liite nro 4 Kuulemisia koskevat sähköpostiviestit 22.6.2023, 27.7.2023 ja 4.8.2023
Liite nro 5 Äänestyslista

Tilapäinen valiokunta ehdottaa

Kaupunginvaltuusto päättää seuraavaa:

1. Kaupunginvaltuusto päättää todeta kaupunginhallituksen menettäneen kaupunginvaltuuston luottamuksen tämän pykälän päätösehdotuksen kohdan 3 mukaisin perusteluin.
2. Kaupunginvaltuusto päättää erottaa kuntalain 34 §:n nojalla kaupunginhallituksen tämän pykälän päätösehdotuksen kohdan 3 mukaisin perusteluin. Erottamispäätös koskee jäseniä ja varajäseniä.
3. Kaupunginvaltuusto päättää todeta hallintolain 45 §:n edellyttämällä tavalla tämän päätöksen perusteluina seuraavaa:

Kaupunginvaltuuston päätöksestä 12.6.2023 § 59 ilmenevällä tavalla kaupungin kirjaamoon on jätetty 24.5.2023 aloite kaupunginvaltuustolle kuntalain 34–35 § mukaisen menettelyn aloittamiseksi. Aloitteessa on pyydetty siinä selostetuin perustein kaupunginhallituksen toimintaedellytysten ja luottamuksen palauttamiseksi kaupunginvaltuustoa arvioimaan kuntalain 34 § mukaan luottamushenkilön erottamista kaupunginhallituksesta kesken toimintakauden. Aloitteessa on pyydetty kaupunginvaltuustoa asettamaan tilapäinen valiokunta (kuntalaki 35§) valmistelemaan asiaa. Aloitteen on allekirjoittanut 27 valtuutettua ja 3 varavaltuutettua. Lisäksi 2 valtuutettua ja 5 varavaltuutettua ovat ilmaisseet sähköpostitse kannatuksensa aloitteelle.

Kuntalain 34 § mukaan valtuusto voi erottaa kunnan toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. 24.5.2023 jätetyn aloitteen on allekirjoittanut vähintään neljäsosa valtuutetuista, joten asia on kuntalain 34 §:n mukaisesti tullut vireille.

Kuntalain 35 § mukaan, kun kuntalain 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Tilapäisen valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 35 §:n mukaan mahdollisen erottamisen valmistelee valtuuston asettama tilapäinen valiokunta. Päätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspula perustuu. Mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 12.6.2023 § 59 päättänyt asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen erottamista koskevaa asiaa.

Tilapäinen valiokunta on päätöksellään 21.6.2023 § 7 päättänyt kuulla kaupunginhallituksen jäseniä ja varajäseniä asianosaisina hallintolain (434/2003) edellyttämällä tavalla sekä varannut kaupunginhallituksen kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella osallistuvalla kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle mahdollisuuden lausunnon antamiseen. Edelleen tilapäinen valiokunta on päättänyt päätöksestä ilmenevin perustein, ettei kaupunginhallitukselta toimielimenä pyydetä asiassa erikseen lausuntoa. (Liite nro 1)

Tilapäinen valiokunta on merkinnyt suoritetussa kuulemisessa jätetyt selitykset ja lausunnot tiedoksi kokouksessaan 26.7.2023 § 13. Kaksi asianosaisten selitystä saapui määräajan päättymisen jälkeen. Tilapäisen valiokunnan kokousasian 26.7.2023 § 13 valmistelussa ehdittiin ottamaan niistä toinen huomioon. Toinen myöhässä saapunut selitys saapui em. kokousasian valmistelun jo päätyttyä, joten se merkittiin kokouksessa tiedoksi. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että hallintomenettelyssä toimitettavassa kuulemisessa asianosainen voi määräajan jälkeenkin esittää mielipiteensä ja selityksensä, mutta määräajan ylitys ei estä asian ratkaisua (Mäenpää 2018, s. 466). Menettely asiassa on ollut näin ollen asianmukainen ja myöhässä saapuneet selitykset on tällä tavoin toimien voitu huomioida asian jatkovalmistelussa.

Tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 selosteosassa on todettu muun ohella seuraavaa:

Enemmistö selityksen- / lausunnonantajista on ilmaissut yhtyvänsä aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle. Vastauksissa on tuotu esiin, että tapahtumat ovat aiheuttaneet luottamuspulaa sekä kielteisiä vaikutuksia kaupunginhallituksen kokousilmapiiriin ja keskustelukulttuuriin. Vastauksissa nousee esiin huoli siitä, että vallitsevassa tilanteessa kaupunginhallituksen työskentelyn voimavarat eivät kohdenna toivottavalla tavalla Ylöjärven kehittämiseen. Toisaalta vastauksista käy ilmi, että kaupunginhallitus on vallitsevassa tilanteessa hoitanut tehtäviään ja tehnyt päätökset asioissa, jotka sen käsiteltäväksi ja päätettäväksi on tuotu. Joissakin vastauksissa on myös arvioitu, että kyse on pidemmällä aikavälillä kehittyneestä luottamuspulasta ja kielteisestä kehityksestä. Vastauksissa nousee esiin myös huoli kaupungille aiheutuvasta mainehaitasta erilaisine oheisvaikutuksineen.

Tilapäisen valiokunnan suorittamassa kuulemisessa vastaajilla on ollut mahdollisuus lausua oma käsityksensä siitä, mitkä ovat olleet ne jätetyssä aloitteessa mainitut kaksi tahoja, joilta hallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa tietovuotojen toteuttajan. Lisäksi vastaajilla on ollut mahdollisuus kertoa, millaista tietoa he ovat näiden tietojen tueksi saaneet.

Kaupunginhallituksen 28.11.2022 kokouksen tuolloin julkisuuslain nojalla salaisen kokousasian 418 julkisuuteen saattanut henkilö on jäänyt tilapäiselle valiokunnalle

toimitettujen selitysten ja lausuntojen perusteella avoimeksi. Tilapäisen valiokunnan toimivaltuudet huomioiden asiaa on todettu haasteelliseksi tältä osin enemmälti selvittää.

Kaupunginhallituksen suljetun kokouksen vapaamuotoisen keskustelun lehdistölle referoinnin osalta on todettu, että toteuttaja näyttää käyvän annetuista vastauksista ilmi. Kaupunginhallituksen jäsen Erja Pelkonen on selityksessään kertonut soittaneensa ja kertoneensa kaupunginhallituksen 19.12.2022 kokouksen kokouskeskusteluista paikallismedian toimittajalle. Menettelyään Pelkonen on perustellut tarkemmin pykälän liitteenä olevassa selityksessään. (Liite nro 2)

Kuulemiseen sisältyi myös kysymys siitä, tuleeko vastaajan näkemyksen mukaan kaupunginhallitus aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi vastaajan arvion mukaan olemassa lievempiä keinoja. Useassa vastauksessa katsottiin, että käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus tulee erottaa tai vaihtoehtoisesti yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen tulisi erota kaupunginhallituksesta. Toisaalta vastauksissa esiintyi myös näkökulmia, joissa katsottiin, ettei kaupunginhallitusta tule erottaa. Vastauksissa nousi esiin myös pohdintoja mahdolliseen erottamista seuraavaan kaupunginhallituksen kokoonpanoon liittyen. (Liite nro 2)

Kuntalaista (410/2015) ja Kuntaliiton ohjeista ilmenevän mukaisesti valtuuston asettama tilapäinen valiokunta valmisteleo kuntalain 34 §:n mukaisessa tilanteessa luottamushenkilöiden erottamista kesken toimikauden koskevan asian, jos valtuuston toimielimeen valitsemat luottamushenkilöistä tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Kuntalain 34 §:n mukaisesti mahdollinen erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Valmistelunsa päätteeksi tilapäinen valiokunta antaa päätösesityksensä valtuustolle, joka sisältää tilapäisen valiokunnan esityksen perusteluineen siitä, että toimielin erotetaan tai että toimielintä ei eroteta. Mahdollisen uuden toimielimen valinta ja luottamushenkilön eroaminen luottamustoimestaan rajautuvat tilapäisen valiokunnan tehtävien ja toimivallan ulkopuolelle. (Liite nro 2)

Kuten edellä on todettu, luottamushenkilöiden mahdollinen erottaminen kuntalain 34 §:n perusteella voi perustua poliittiseen harkintaan. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan. Asiaa koskevan oikeudellisen arvion tueksi tilapäinen valiokunta on päätöksellään 26.7.2023 § 13 päättänyt pyytää Kuntaliitolta asiassa asiantuntijalausunnan seuraavasti:

”Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnan siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet. Tilapäinen valiokunta liittää lausuntopyyntöönsä tämän pykälän liitteineen sekä tilapäisen valiokunnan 21.6.2023 7 §:n ja siinä todetut aineistot. Tilapäinen valiokunta esittää lausuntopyyntönsä Kuntaliitolle kiirehdittynä. Kuntaliitolle saatetaan tieto siitä, ketkä asianosaiset eivät jättäneet selitystään asiaan.” (Liite nro 2)

Edelleen samassa pykälässä tilapäinen valiokunta on päättänyt todeta ja saattaa jo tässä vaiheessa tiedoksi, että asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle varataan mahdollisuus antaa kirjallinen selityksensä ja lausuntonsa pykälän liitteenä olleista selityksistä ja lausunnoista sekä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta, kun Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut. Kuulemisessa päätettiin noudatettavan vastaavaa menettelyä kuin ensimmäisessä kuulemisessa. Tilapäinen valiokunta valtuutti tällä päätöksellään puheenjohtajan ja sihteerin päättämään kuulemisen tarkemmasta ajankohdasta Kuntaliiton asiantuntijalausunnon saavuttua valiokuntaa informoiden. (Liite nro 2)

Tilapäisen valiokunnan 26.7.2023 kokouksen päätökset on täytäntönpantu valiokunnan päätösten mukaisesti. Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut 4.8.2023. Lausunnossa on todettu muun ohella seuraavaa:

”Valtuusto voi enemmistöpäätöksellä erottaa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he ovat menettäneet valtuuston luottamuksen. Sovelletun parlamentarismien mallin mukaisesti kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta. Luottamuksen menettämisen arviointi on käytännössä poliittista harkintaa, eikä luottamuksen menettämiseen johtavia syitä ole laissa nimenomaisesti säädetty tai rajattu. Peruste voi sinänsä olla esimerkiksi työskentelyä selvästi haittaavat toimielimen vaikeat sisäiset ristiriidat tai valtuuston hyväksymien strategisten linjausten vastainen toiminta. Epäluottamus voi aiheutua yhden tai useamman jäsenen toiminnasta.

[---]

Lausuntopyynnössä tarkoitettussa tapauksessa kysymys on siitä, onko kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen ja mahdollisesti myös salassa pidettävien tietojen päätyminen julkisuuteen sekä ja siitä seuranneet tapahtumat heikentäneet valtuuston luottamusta kaupunginhallituksen toimintakykyyn niin, että tilapäinen valiokunta voi esittää toimielimen erottamista ja valtuusto erottaa toimielimen.

Salassa pidettäviä tietoja ei saa ilmaista ulkopuolisille ja salassa pidettävien tietojen ilmaiseminen voi olla rikoslaissa tarkoitettu virkarikos. Salassa pidettävät asiat on merkittävä esityslistaan erikseen. Todettakoon, että tässä arvioissa ei voida ottaa kantaa siihen, onko joku hallituksen jäsen paljastanut salassa pidettäviä tietoja.

Muut kuin valtuuston julkiset kokoukset eivät ole yleensä yleisölle julkisia. Toimielimen jäsenten kokouksessa käyttämät puheenvuorot eivät lähtökohtaisesti ole salassa pidettäviä, mutta esimerkiksi Kuntaliiton koulutusmateriaaleissa keskusteluja luonnehditaan luottamuksellisiksi. Tämä sen vuoksi, että yksittäisten keskustelujen tai puheenvuorojen päätyminen julkisuuteen voi johtaa päätöksentekoilmapiirin heikkenemiseen. Toimielimen sisäinen luottamuksen puute voi johtaa myös siihen, että perusteluja ja mielipiteitä ei käydä toimielimen kokouksessa vaan merkitykselliset keskustelut käydään toimielimen kokousten ulkopuolella.

Tilapäinen valiokunta tekee itsenäisen arvionsa kaupunginhallituksen toimintaedellytyksistä ja kysymys on lopulta kokonaisharkinnasta. Tilapäisen valiokunnan tehtäviin ei sinänsä lähtökohtaisesti kuulu esimerkiksi selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille. Tämä ei ole

välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Vaikka kyse olisikin alun perin yksittäisen tai yksittäisten henkilöiden toiminnasta, tilapäisen valiokunnan arvioinnin kohteena on koko hallituksen toimintakyky ja valtuuston poliittinen luottamus arviointihetkellä.

Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä. Käsityksemme mukaan on kuitenkin oikeudellisesti mahdollista, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen niin, että se olennaisesti heikentää hallituksen työskentelyedellytyksiä.” (Liite nro 3)

Kuntaliiton asiantuntijalausunnon saavuttua toinen kuuleminen on suoritettu tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 mukaisesti. Kuulemisessa on jätetty 10 selitystä ja 2 lausuntoa. Tilapäinen valiokunta on merkinnyt Kuntaliiton asiantuntijalausunnon sekä toisessa kuulemisessa jätetyt selitykset ja lausunnot tiedoksi kokouksessaan 17.8.2023. Edelleen tilapäinen valiokunta on päätöksessään todennut, että asian valmistelun ja ratkaisemisen kannalta tarpeelliset kuulemiset on suoritettu ja Kuntaliiton asiantuntijalausunto saatu ja että tilapäisen valiokunnan päätösehdotus kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa päätetään tilapäisen valiokunnan kokouksessa 29.8.2023. (Liite nro 3)

Asiassa suoritettua valmistelun ja Kuntaliiton asiantuntijalausunnon perusteella todetaan, että oikeudellisesta näkökulmasta on mahdollista, että epäluottamus asiassa perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen ja tästä aiheutuneeseen kaupunginhallituksen työskentelyedellytysten olennaiseen heikentymiseen. Kuntaliitto on lausunnossaan todennut, että tilapäisen valiokunnan suorittaman erottamisasian valmistelemiseksi tilapäisen valiokunnan ei ole välttämätöntä selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille.

Suoritettua valmistelun perusteella voidaan todeta, että asiassa on kyse poliittisesta harkinnasta, jossa tilapäinen valiokunta tekee itsenäisen arvionsa kokonaisharkintaa käyttäen kaupunginhallituksen toimintaedellytyksistä.

Aloitteen tilapäisen valiokunnan perustamiseksi on allekirjoittanut kaupunginvaltuuston enemmistö. Tilapäisen valiokunnan suorittamassa kuulemisessa enemmistö selityksen- / lausunnonantajista on yhtynyt aloitteessa esitettyyn tapahtumakulun kuvaukseen. Jätetyistä selityksistä ja lausunnoista voidaan todeta kaupunginhallituksen keskinäisen luottamuksen heikentyneen tilapäisen valiokunnan asettamiseksi jätetyssä aloitteessa mainittujen tapahtumien seurauksena. Keskinäisen luottamuksen heikentyminen on johtanut kuulemisissa lausutun perusteella muun muassa kaupunginhallituksen keskusteluilmapiirin ja -kulttuurin luottamuksellisuuden ja avoimuuden heikentymiseen kaupunginhallituksessa esimerkiksi siten, ettei erilaisia näkökulmia välttämättä tuoda keskusteluun. Kuulemisessa on tuotu esiin myös kehitys ja tilanne, jossa keskusteluja käydään luottamuspulan seurauksena kaupunginhallituksen kokouspiiriin kuuluvien kesken pienemmissä ryhmissä kaupunginhallituksen virallisten kokousten ulkopuolella. Edellä selostetun perusteella kaupunginhallituksen nykytilanteeseen voidaan katsoa

liittyvän sellaisia toimielimen sisäisiä ristiriitoja, jotka selvästi haittaavat kaupunginhallituksen työskentelyä.

Asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle suoritettussa kuulemisessa enemmistö lausunnon- / selityksenantajista on katsonut, että kaupunginhallitus tulee jätetyssä aloitteessa esitetyillä perusteluilla erottaa lievempien keinojen sijaan, ellei kaupunginhallituksen kokoonpanoa lausunnoissa ja selityksissä selostetulla tavalla muuteta nykyiseen nähden. Käsillä olevassa kuntalain 34.1 §:n mukaisessa asiassa, jonka valtuuston asettama tilapäinen valiokunta valtuustolle valmistele, valtuusto voi päätyä erottamaan kaikki toimielimeen valitsemansa henkilöt, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Toimielimen osittaista erottamista kuntalain 34 §:n mukaisessa tilanteessa laki ei tunne.

Asiaan liittyvää poliittista tarkoituksenmukaisuusharkintaa rajaavat hallintolain 6 §:n mukaiset hallinnon oikeusperiaatteet. Niitä ovat yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuuden periaate, suhteellisuusperiaate, puolueettomuusperiaate ja luottamuksensuojan periaate. Asiassa saadun selvityksen perusteella luottamuspula on aiheutunut salassa pidetyn kokousasian päätymisestä julkisuuteen sekä toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokouskeskustelun sanatarkasta referoinnista lehdistölle. Kuntalain 101.3 §:ssä on säädetty, että muun toimielimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi. Kaupunginhallitus ei ole loppuvuonna 2022 tehnyt kokouksensa osalta päätöksiä siitä, että ne olisivat julkisia ja näin ollen ne ovat olleet kuntalain mukaisesti suljettuja kokouksia. Kuntalain esitöissä (HE 268/2014 vp) on todettu, että toimielimen suljetussa kokouksessa käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia. Niistä ei ilman toimielimen lupaa saa antaa tietoja ulkopuolisille. (HE 268/2014 vp, s. 212) Tiedossa ei ole, että kaupunginhallituksen loppuvuoden 2022 kokousten vapaamuotoisten kokouskeskustelujen osalta kaupunginhallitus olisi antanut kokouksessa läsnäolueille lupaa tietojen antamiseen ulkopuolisille. Edelleen oikeuskirjallisuudessa on todettu, että toimielimen suljetun kokouksen keskustelut on tarkoitettu luottamuksellisiksi. Keskustelujen paljastamista ei kuitenkaan pidetä salassapitorikoksena (rikoslain 40:5 §) vaan lähinnä hyvän hallintotavan vastaisena. Omien mielipiteiden esittelylle ei ole estettä, mutta muiden puheenvuoroista kertominen voi vaikeuttaa sitä luottamuksellisuutta, jota hyvä kokoustyöskentely edellyttää. Toimielinten suljettujen kokousten keskustelujen osalta on edelleen todettu, että toimielimen luottamushenkilöjäsen ei ole toimielimen alainen, eikä toimielin voi nimenomaisesti kieltää luottamushenkilöä kertomasta suljetun kokouksen keskustelusta ulkopuolisille. Tässä voidaan luottamushenkilön ja viranhaltijan välillä tehdä ero, koska viranhaltija toimii toimielimen alaisena. Jos viranhaltija nimenomaisesti kiellosta huolimatta kertoo keskusteluista, hän saattaa syyllistyä virkavelvollisuuden rikkomiseen (rikoslain 40:10 §). (Harjula & Prättälä 2023, s. 738)

Edellä todettua kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvaa kaupunginhallituksen suljettujen kokousten kokouskeskustelujen luottamuksellisuutta on käsitelty kaupunginhallituksen perehdytyksessä sen toimikauden alkaessa, kuten asian valmistelussa suoritettussa 1. kuulemisen mukana toimitetusta aineistosta ilmenee. (Liite nro 1) Kyse ei siten ole lähtökohdiltaan Ylöjärven kaupunginhallituksen sisäisistä ohjeista tai ennakkovalvonnasta, vaan

kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvasta toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen luottamuksellisuudesta. Voitaneen myös todeta, että kyse on luottamushenkilöiden keskuudessa yleisesti tiedossa olevasta asiasta. Kuten edellä on todettu, keskustelujen paljastamista ei luottamushenkilöiden osalta pidetä rikoslaissa säädettyinä salassapitorikoksena, mutta sitä voidaan pitää hyvän hallintotavan vastaisena ja toimielimen hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentävänä toimintana. Kuntalain esitöiden ja asiaa koskevan oikeuskirjallisuuden perusteella toimielimen suljetun kokouksen luottamuksellisten kokouskeskustelujen osalta ei ole erotettu aihepiirejä, joista kertomista ulkopuolisille ei katsottaisi hyvän hallintotavan vastaiseksi ja hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentäväksi toiminnaksi. Suomen perustuslain (731/1999) 12.1 §:n mukaisesti jokaisella on sananvapaus, johon sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Tilapäisen valiokunnan tiedossa ei ole, että kenenkään perustuslailla suojattua oikeutta omien poliittisten mielipiteiden esittämiseen olisi asiassa estetty. Asiassa tai sen valmistelussa perustuslailla suojattua sananvapautta ei tule katsoa rikutun. Toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen tietoon saattaminen ulkopuolisille yhtenä seikkana valtuuston luottamuksen menettämisen perusteena ja kaupunginhallituksen sisäisen luottamuksen heikentymisen aiheuttaneena tekijänä on edellä todetun mukaisesti kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuva ja asianmukainen. Myös Kuntaliitto on päättänyt asiantuntijalausunnossaan vastaavaan arvioon. Edelleen on huomioitava, että kuntalain 34–35 §:iin perustuvassa toimielimen erottamisessa epäluottamuksen perusteella ei ole kyse rankaisullisesta seuraamuksesta, vaan siitä, että ns. sovelletun parlamentarismen mallin mukaisesti kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta.

Tilapäisen valiokunnan suorittamassa asian valmistelussa asianosaisia on kohdeltu tasapuolisesti ja syrjimättömästi asettamatta ketään perusteettomasti eriarvoiseen asemaan. Asiassa suoritettun valmistelun ja suoritettun kokonaistarkastelun perusteella voidaan todeta myös, että päätösehdotus perusteluineen ei poikkea aiemmista tilanteista siten, että se loukkaisi hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvaa tasapuolisen kohtelun vaatimusta, yhdenvertaisuusperiaatetta tai muitakaan hallinnon oikeusperiaatteita.

Hallinnon oikeusperiaatteisiin lukeutuvaan suhteellisuusperiaatteeseen sisältyy vaatimus siitä, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Tarkoitussidonnaisuuden periaate taas edellyttää, että viranomaisen saa käyttää toimivaltaansa vain siihen tarkoitukseen, johon se on määritelty tai muuten tarkoitettu käytettäväksi (Mäenpää 2016, s. 89–90). Kuntalain 34.1 §:n nojalla tilanteessa, jossa valtuuston kunnan toimielimeen valitsevat luottamushenkilöt tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta, kyseinen toimielin voidaan erottaa kesken toimikauden. Erottamispäätös koskee tällöin kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asiassa jätetyn aloitteen, tilapäisen valiokunnan asiassa suorittaman valmistelun, saatujen selitysten ja lausuntojen sekä asiantuntijalausunnan perusteella voidaan todeta, että kaupunginhallitusta kohtaan koetaan tämän hetkessä tilanteessa epäluottamusta ja enemmistö kaupunginvaltuutetuista on jättänyt asiaa koskevan aloitteen. Suoritettujen kuulemisten perusteella kaupunginhallituksessa on jätetyssä aloitteessa esiin tuotujen tapausten seurauksena ilmennyt sellaista keskinäistä epäluottamusta, jonka

voidaan katsoa olennaisesti heikentävän kaupunginhallituksen toimintakykyä. Tilanteen korjaaminen nykyisessä tilanteessa jatkaen vaikuttaa olevan tämän hetkisessä tilanteessa vaikeaa. Tässä tilanteessa kaupunginhallituksen erottamisen voidaan katsoa antavan mahdollisuuden kaupunginvaltuuston luottamuksen palauttamiseksi mahdollista uutta kaupunginhallitusta kohtaan sekä mahdollisuuden kaupunginhallituksen toimintakyvyn palautumiseen. Asian valmistelu ja päätöksenteko eri vaiheineen perustuu lakiin. Tällä päätösehdotuksella ja mahdollisilla myöhemmillä päätöksillä tavoitellaan edellä kuvatuun epäluottamustilanteen korjaamista ja kaupunginhallituksen toimintakyvyn palauttamista. Kaupunginhallituksen erottamisen esittämisen voidaan katsoa olevan tässä tilanteessa suhteellisuusperiaatteen ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukainen. Mikäli kaupunginvaltuusto päätyy erottamaan kaupunginhallituksen, toteutuu suhteellisuusperiaate asiassa myös kuntalain 34.1 §:n nojalla erottamispäätöksen koskiessa kaikkia toimielimen jäseniä.

Edelleen hallinnon oikeusperiaatteisiin lukeutuvan puolueettomuuden vaatimuksen tavoitteena on turvata luottamus hallintotoiminnan objektiivisuuteen ja riippumattomuuteen. Hallintotoiminta ei kyseisen periaatteen mukaan saa perustua epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin. Tällaisia vieraita perusteita saattavat tilanteesta riippuen olla esimerkiksi ystävien suosinta, henkilökohtaisen hyödyn tavoittelu tai julkisyhteisön erityisten taloudellisten etujen tavoittelu. Välttömästi puolueettomuutta ja riippumattomuutta konkretisoivat esimerkiksi hallintolain 27-30 §:n esteellisyyssäännökset. Myös viranomaisen velvollisuus perustella päätöksensä tukee periaatetta. (Mäenpää 2016, s. 92–93) Valtuuston päätöksessä 12.6.2023 § 59, jolla tilapäinen valiokunta on asetettu, on huomioitu asian valmisteluun liittyvät esteellisyyšnäkökulmat, eikä tilapäisen valiokunnan jäseniksi tai varajäseniksi ole valittu asian valmistelussa esteellisiä henkilöitä. Kaupunginvaltuusto on myös huomionnut tilapäisen valiokunnan kokoonpanon siten, että kokoonpanossa eri mielipidesuunnat saavat edustuksensa ja asiaa valmistelemaan valiokuntaan on valittu myös muita kuin jätetyn aloitteen allekirjoittaneita henkilöitä. Tilapäisen valiokunnan suorittama asian valmistelu on perustunut kuntalain 34-35 §:iin ja kaupunginvaltuuston päätökseen 12.6.2023 § 59. Kuntalain 35.1 §:n mukaisesti kaupunginvaltuuston asettaman tilapäisen valiokunnan on valmisteltava asia valtuustolle. Asian valmistelu ei ole perustunut epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin, vaan tilapäiselle valiokunnalle lain nojalla kuuluvien velvoitteiden täyttämiseen ja kaupunginvaltuuston päätökseen. Tämä päätösehdotus perustellaan hallintolain 45 §:n edellyttämällä tavalla. Kuten jätetystä aloitteesta ja tämän päätöksen perusteluista ilmenee, syntyneen luottamuspulan ja tämän päätösehdotuksen perusteena ovat edellä selostetut tapahtumat seurauksineen kaupunginhallituksen työskentelyyn liittyen. Valmistelunsa tueksi tilapäinen valiokunta on myös pyytänyt puolueettoman ulkopuolisen tahon, Kuntaliiton, asiantuntijalausunnon. Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että asian valmistelussa on huomioitu hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvan puolueettomuuden vaatimuksen edellytykset. Tilapäinen valiokunta on toiminut puolueettomasti ja perustanut toimintansa lakiin ja kaupunginvaltuuston päätökseen.

Hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvan luottamuksensuojaperiaatteen mukaan viranomaisen on otettava huomioon oikeusjärjestyksen perusteella suojatut oikeudet odotukset. Kysymys on hallintotoiminnan kohteiden kannalta lähinnä siitä,

että vilpittömässä mielessä toimineella ja toimivalla yksityisellä henkilöllä tai muulla oikeussubjektilla on perustelluin edellytyksin oikeus luottaa viranomaisten toimintaan. Oikeutettujen odotusten kohteena olevia perusvelvollisuuksia viranomaista kohtaan voidaan katsoa olevan muun muassa velvollisuus noudattaa lakia, yleisiä oikeusperiaatteita ja asianmukaisesti voimaan saatettuja kansainvälisiä sopimuksia; velvollisuus noudattaa tekemiään päätöksiä ja antamia lupauksia, velvollisuus noudattaa omaksuttua tulkintalinjaa, velvollisuus noudattaa tuomioistuimen päätöksiä sekä kieltä tehdä taannehtivia päätöksiä tai toimenpiteitä. (Mäenpää 2016, s. 98–99) Tässä pykälässä esiin tuodun perusteella voidaan todeta, että asian valmistelu täyttää myös luottamuksensuojaperiaatteen vaatimukset.

Hallintolain 31.1 §:ssä on säädetty, että viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Tilapäinen valiokunta on toiminut sille hallintolain nojalla kuuluvan selvitysvelvollisuuden mukaisesti ja huolehtinut sen valmisteltavaksi kuuluvan asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä sekä hankkinut asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Selvityksensä tilapäinen valiokunta on tehnyt sille hallintomenettelyssä kuuluvien toimivaltuuksien mukaisesti. Valmistelussa on edellä selostetun mukaisesti suoritettu kaksi kuulemistä, joissa asianosaisilla ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla on ollut mahdollisuus antaa selityksensä ja lausuntonsa. Lisäksi ennen toista kuulemistä on pyydetty ja saatu Kuntaliiton asiantuntijalausunto, josta toisessa kuulemisessa on muun ohella ollut mahdollisuus antaa selitys / lausunto. Selityksen ja lausunnon antaminen on kummassakin kuulemisessa ollut vapaaehtoista. Asian selvittämisessä avoimeksi jääneet seikat eivät Kuntaliiton asiantuntijalausunnon mukaan ole välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Avoimeksi jääneiden seikkojen osalta voidaan toisaalta todeta, että tämän pykälän ja sen liitteiden perusteella tuolloin salassa pidettävä kokousasia on saatettu ulkopuolisten tietoon, vaikkei tekijä olekaan tiedossa (Liite nro 1). Viranomaisen selvittämisvelvollisuus ei ole rajaton, eikä selvityksen riittävyys vaatimus kaikissa tilanteissa merkitse sitä, että asia tulisi selvittää täydellisellä ja lopullisella varmuudella, eikä tämä kaikissa tilanteissa ole mahdollistakaan (Mäenpää 2016, s. 231). Tehdyn selvityksen perusteella on voitu todeta, että jätetyssä aloitteessa mainitut, luottamusta heikentäneet seikat, tuolloin salassa pidettävän kokousasian päätyminen julkisuuteen (Liite nro 1, Länsi-Suomen syyttäjäalueen päätös esitutkinnan rajoittamisesta 13.2.2023) ja toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokouskeskustelun sisällön kertominen ulkopuolisille (tämän perusteluosan aiemmat kappaleet sekä Liite nro 2) sekä niiden seurauksena kehittynyt luottamuspula ovat tapahtuneet. Kaupunginhallituksen keskuudessa voidaan asiassa suoritettun valmistelun perusteella katsoa niiden johdosta seuranneen sellaista edellä jo tarkemmin selostettua epäluottamusta, että kaupunginhallituksen toimintakyvyn voidaan katsoa vallitsevassa tilanteessa olennaisella tavalla heikentyneen. Asiaa on sen laatu ja laajuus huomioiden riittävällä tavalla selvitetty.

Asiaa koskevan aloitteen ja valmistelussa saatujen selitysten ja lausuntojen sekä tästä päätösehdotuksesta, tämän päätöksen liitteistä ilmenevin perustein ja niistä koostuvan kokonaisarvioinnin johtopäätöksenä kaupunginhallituksen toimintaedellytysten voidaan katsoa olennaisesti heikentyneen siten, että kaupunginhallituksen erottamisen esittämiselle poliittisen harkinnan lopputuloksena on olemassa asianmukaiset perusteet. Tähän lopputulokseen päätymiselle ei

myöskään oikeudellisesta näkökulmasta ole asiassa estettä, kuten Kuntaliitonkin voidaan katsoa asiaa koskevassa lausunnossaan todenneen.

4. Kaupunginvaltuusto päättää kuntalain 79 §:n nojalla todeta, että erotettu kaupunginhallitus jatkaa toimessaan, kunnes uusi kaupunginhallitus on valittu.
5. Kaupunginvaltuusto päättää antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi tämän päätöksen toimeenpanon.
6. Kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Keskustelun kuluessa Hannu Ruuska ehdotti, että kaupunginhallitusta ei eroteta. Jari Niemi kannatti Ruuskan ehdotusta.

Koska oli tehty tilapäisen valiokunnan ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen sähköisessä kokousjärjestelmässä siten, että ne, jotka kannattavat tilapäisen valiokunnan ehdotusta, äänestävät jaa. Jos ei voittaa, tulee Ruuskan ehdotus kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 36 jaa-ääntä, 13 ei-ääntä ja 2 tyhjää ääntä (§ 65 liite 5), joten puheenjohtaja totesi tilapäisen valiokunnan ehdotuksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Juha Alhamo, Toni Kolehmainen, Jari Niemi, Henrik Pajunen, Janne Pajunen, Erja Pelkonen, Hannu Ruuska, Sami Savio ja Juha Tuominen jättivät päätökseen eriävän mielipiteen.

Kaupunginvaltuusto piti kokoustaun tämän asian jälkeen klo 17.50 – 18.00.

Otteen oikeaksi todistaa

12.09.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Antti Pieviläinen
Pöytäkirjanpitäjä

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Ylöjärven kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Tilapäinen valiokunta
Kaupunginvaltuusto

§ 22
§ 65

29.08.2023
11.09.2023

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
3100 Hämeenlinna
Viraston aukioloaika: ma-pe 8.00-16.15
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
puhelin: 029 56 42200 (vaihde)
telekopio: 029 56 42269

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Ylöjärven kaupungin kirjaamosta.

Ylöjärven kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Tilapäinen valiokunta
Kaupunginvaltuusto

§ 22
§ 65

29.08.2023
11.09.2023

Kirjaamon yhteystiedot:
Ylöjärven kaupunki, kirjaamo
Kuruntie 14, PL 22, 33470 Ylöjärvi
kirjaamo@ylojarvi.fi
03 565 30 000 / vaihde ma-pe klo 8-15.30

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-15.

Asianosaiselle lähetettävään valitusosoitukseen merkitään lähettämispäivä:

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 13.9.2023.

Asianosaisten kuuleminen ja jatkotoimenpiteet

Tilapäinen valiokunta 21.06.2023 § 7

Erottamisen kohteena oleville luottamushenkilöille on varattava tilaisuus antaa selityksensä luottamuksen menetyksen syistä ja erottamisvaatimuksesta. Myös toimielimen varajäseniä tulee kuulla. Kuulemisen suorittaa asian valmistelusta vastaava tilapäinen valiokunta. Asianosaisen kuuleminen hallintomenettelyssä perustuu hallintolain 34 §:ään, jonka mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Vaatimuksena asiassa on lähinnä valtuutettujen tekemä aloite toimielimen erottamisesta. Selvityksiä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun, ovat lähinnä valiokunnan kokoama aineisto, ml asiantuntijalausunnot.

Hallintolain 34 §:n ilmenevässä tarkoituksessa tilapäinen valiokunta antaa tiedoksi kokoamansa aineiston.

Hallintolain 33 ja 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Määräajan on oltava asian laatuun nähden riittävä. Asianosaiselle on samalla ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista.

Hallintolain 37 §:n mukaan viranomainen voi asianosaisen pyynnöstä varata tilaisuuden asian selvittämiseksi tarpeellisten tietojen suulliseen esittämiseen. Suullinen kuuleminen on siis viranomaisen harkinnassa.

Päätösehdotus

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostus:

Tilapäinen valiokunta

1. päättää, että asianosaisten kuuleminen toimitetaan kirjallisessa menettelyssä,
2. päättää varata kaupunginhallituksen jäsenille ja varajäsenille tilaisuuden antaa selityksensä luottamuksen menettämisen syistä ja tämän päätöksen kohdan 3. aineistossa olevassa aloitteessa esitetyistä vaatimuksista. Tilapäinen valiokunta pyytää kaupunginhallituksen jäseniä ja varajäseniä vastaamaan selityksessään seuraaviin kysymyksiin kohdittain:
 - a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastaustasi.
 - b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?
 - c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?
 - d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa

vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

3. päättää, että hallintolain 34 §:n ilmenevässä tarkoituksessa tilapäinen valiokunta antaa kuultaville seuraavan kokoamansa aineiston:

- Aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta kannatusta ilmaisevine sähköpostiviesteineen
- Kaupunginhallituksen pöytäkirja 16.8.2021 ja kaupunginhallitukselle 16.8.2021 esitetty perehdytysmateriaali
- Kaupunginhallituksen päätöspykälä 28.11.2022 § 418 (julkisuuslain mukainen salassapitoperuste lakannut 20.1.2023)
- Kaupunginhallituksen päätös 23.1.2023 § 38 (julkisuuslain mukainen salassapitoperuste lakannut 13.2.2023)
- Sisä-Suomen poliisilaitoksen päätös 20.1.2023
- Länsi-Suomen syyttäjälueen päätös 13.2.2023
- Sisä-Suomen poliisilaitoksen päätös 17.5.2023

4. Päättää, että selitys on annettava 17.7.2023 klo 14 mennessä.

5. Päättää saattaa asianosaisten huomioitavaksi, että jätettävät selitykset ja lausunnot ovat julkisia. Selityksen/lausunnon yksittäinen tieto voi olla julkisuuslain salassapitosäännöksistä johtuen salassapidettävä. Muu selitys/lausunto on kuitenkin julkinen.

6. Päättää todeta ja saattaa asianosaisten tietoon, että määräajan noudattamatta jättäminen tai selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

7. Selitykset tulee toimittaa sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@ylojarvi.fi tai postitse osoitteeseen

"Ylöjärven kaupunki, kirjaamo Kuruntie 14 PL 22, 33470 Ylöjärvi"
Otsikkokenttään tieto "Tilapäinen valiokunta"

8. Päättää keskustella siitä, varataanko mahdollisuus lausunnon antamiseen kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa.

Päätös

Hyväksyttiin. Lisäksi hyväksyttiin yksimielisesti

- kohdan 5. ensimmäisen lauseen muotoiluksi, että "Päättää saattaa asianosaisten ja muiden huomioitavaksi, että tilapäiselle valiokunnalle jätettävät selitykset, lausunnot ja muut asiakirjat ovat julkisia."

- kohdan 5. viimeisen lauseen muotoiluksi, että "Muu selitys, lausunto tai asiakirja on kuitenkin julkinen."

- kohdan 7. alkuun teknisenä lisäyksenä "Päättää, että".

- kohta 8. kuuluu, että Päättää, että varataan mahdollisuus lausunnon antamiseen kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle, jolla on läsnäolo- ja

puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa edellä todettua määräaika ja toimitusosoitteita noudattaen.

Tilapäinen valiokunta 26.07.2023 § 13
261/00.00.01/2023

Asianosainten kuuleminen sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston mahdollisuus lausunnon antamiseen on toimitettu tilapäisen valiokunnan kokouksen 21.6.2023 § 7 mukaisesti. Määräaikaan mennessä asianosaisten selityksiä saapui 17 kappaletta ja määräajan päättymisen jälkeen 1 kappale sekä lausuntoja 4 kappaletta. Asian luonne ja määräajan ylittymisen vähäisyys huomioiden määräajan jälkeen saapunut selitys voidaan ottaa asian käsittelyssä huomioon. Saapuneet selitykset ja lausunnot ovat kokonaisuudessaan tämän pykälän liitteenä. Liitteenä olevista saapuneista selityksistä ja lausunnoista on peitetty niissä olleet puhelinnumerot ja kotiosoitteet sekä julkisuuslain 24.1 § kohdan 32 nojalla salassa pidettäviksi katsotut tiedot. Saapuneet selitykset ja lausunnot ovat kokonaisuudessaan nähtävillä tilapäisen valiokunnan kokouksessa.

Enemmistö selityksen- / lausunnonantajista on ilmaissut yhtyvän aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle. Vastauksissa on tuotu esiin, että tapahtumat ovat aiheuttaneet luottamuspulaa sekä kielteisiä vaikutuksia kaupunginhallituksen kokousilmapiiriin ja keskustelukulttuuriin. Vastauksissa nousee esiin huoli siitä, että vallitsevassa tilanteessa kaupunginhallituksen työskentelyn voimavarat eivät kohdennu toivottavalla tavalla Ylöjärven kehittämiseen. Toisaalta vastauksista käy ilmi, että kaupunginhallitus on vallitsevassa tilanteessa hoitanut tehtäviään ja tehnyt päätökset asioissa, jotka sen käsiteltäväksi ja päätettäväksi on tuotu. Joissakin vastauksissa on myös arvioitu, että kyse on pidemmällä aikavälillä kehittyneestä luottamuspulasta ja kielteisestä kehityksestä. Vastauksissa nuosee esiin myös huoli kaupungille aiheutuvasta mainehaitasta erilaisine oheisvaikutuksineen.

Tilapäisen valiokunnan suorittamassa kuulemisessa vastaajilla on ollut mahdollisuus lausua oma käsityksensä siitä, mitkä ovat olleet ne jätetyssä aloitteessa mainitut kaksi tahoja, joilta hallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa tietovuotojen toteuttajan. Lisäksi vastaajilla on ollut mahdollisuus kertoa, millaista tietoa he ovat näiden tietojen tueksi saaneet.

Kaupunginhallituksen 28.11.2022 kokouksen tuolloin julkisuuslain nojalla salaisen kokousasian 418 julkisuuteen saattanut henkilö näyttää jäävän tilapäiselle valiokunnalle toimitettujen selitysten ja lausuntojen perusteella avoimeksi. Tilapäisen valiokunnan toimivaltuudet huomioiden asiaa on haasteellista tältä osin enemmälti selvittää.

Kaupunginhallituksen vapaamuotoisen keskustelun lehdistölle referoinnin toteuttaja näyttää käyvän annetuista vastauksista ilmi. Kaupunginhallituksen jäsen Erja Pelkonen on selityksessään kertonut soittaneensa ja kertoneensa kaupunginhallituksen 19.12.2022 kokouksen kokouskeskusteluista paikallismedian toimittajalle. Menettelyään Pelkonen on perustellut tarkemmin tämän pykälän liitteenä olevassa selityksessään.

Kuulemiseen sisältyi myös kysymys siitä, tuleeko vastaajan näkemyksen mukaan kaupunginhallitus aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi vastaajan arvion mukaan olemassa lievempiä keinoja. Useassa vastauksessa katsottiin, että käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus tulee erottaa tai vaihtoehtoisesti yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen tulisi erota kaupunginhallituksesta. Toisaalta vastauksissa esiintyy myös näkökulmia, joissa katsotaan, ettei kaupunginhallitusta tule erottaa. Vastauksissa nousee esiin myös pohdintoja mahdolliseen erottamista seuraavaan kaupunginhallituksen kokoonpanoon liittyen.

Kuntalaista (410/2015) ja Kuntaliiton ohjeista ilmenevän mukaisesti valtuuston asettama tilapäinen valiokunta valmistelee kuntalain 34 §:n mukaisessa tilanteessa luottamushenkilöiden erottamista kesken toimikauden koskevan asian, jos valtuuston toimielimeen valitsevat luottamushenkilöistä tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Kuntalain 34 §:n mukaisesti mahdollinen erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Valmistelunsa päätteeksi tilapäinen valiokunta antaa päätösesityksensä valtuustolle, joka sisältää tilapäisen valiokunnan esityksen perusteluineen siitä, että toimielin erotetaan tai että toimielintä ei eroteta. Mahdollisen uuden toimielimen valinta ja luottamushenkilön eroaminen luottamustoimestaan rajautuvat tilapäisen valiokunnan tehtävien ja toimivallan ulkopuolelle.

Liitteet

Saapuneet selitykset ja lausunnot (puhelinnumerot ja kotiosoitteet sekä julkisuuslain 24.1 § kohdan 32 nojalla salassa pidettäviksi katsotut tiedot poistettu)

Päätösehdotus

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostus:

Tilapäinen valiokunta päättää

1. merkitä tämän pykälän liitteenä olevat saapuneet selitykset ja lausunnot tiedoksi,
2. pyytää Kuntaliitolta asiassa asiantuntijalausunnon seuraavasti:

Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet. Tilapäinen valiokunta liittää lausuntopyyntönsä tämän pykälän liitteineen sekä tilapäisen valiokunnan 21.6.2023 7 §:n ja siinä todetut aineistot. Tilapäinen valiokunta esittää lausuntopyyntönsä Kuntaliitolle kiirehdittynä.

3. toteaa ja saattaa tässä vaiheessa tiedoksi, että asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle varataan mahdollisuus antaa kirjallinen selityksensä ja lausuntonsa tämän pykälän liitteenä olevista selityksistä ja lausunnoista sekä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta, kun Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut. Kuulemisessa noudatetaan vastaavaa menettelyä kuin ensimmäisessä kuulemisessa. Tilapäinen valiokunta valtuuttaa tällä päätöksellä puheenjohtajan ja sihteerin

päättämään kuulemisen tarkemmasta ajankohdasta Kuntaliiton asiantuntijalausunnon saavuttua valiokuntaa informoiden.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti tehden päätösehdotuksen kohtaan 1. seuraavan lisäyksen: ”sekä merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksen varajäsen Inga-Mari Lehden 24.7.2023 saapunut selitys.” ja päätösehdotuksen kohtaan 2 seuraavan lisäyksen: ”Kuntaliitolle saatetaan tieto siitä, ketkä asianosaiset eivät jättäneet selitystään asiaan.”

Em. lisäysten jälkeen tilapäisen valiokunnan yksimielisesti hyväksymä päätös oli kokonaisuudessaan seuraava:

1. merkitä tämän pykälän liitteenä olevat saapuneet selitykset ja lausunnot tiedoksi sekä merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksen varajäsen Inga-Mari Lehden 24.7.2023 saapunut selitys,

2. pyytää Kuntaliitolta asiassa asiantuntijalausunnon seuraavasti:

Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet. Tilapäinen valiokunta liittyy lausuntopyyntöönsä tämän pykälän liitteineen sekä tilapäisen valiokunnan 21.6.2023 7 §:n ja siinä todetut aineistot. Tilapäinen valiokunta esittää lausuntopyyntönsä Kuntaliitolle kiirehdittynä. Kuntaliitolle saatetaan tieto siitä, ketkä asianosaiset eivät jättäneet selitystään asiaan.

3. toteaa ja saattaa tässä vaiheessa tiedoksi, että asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle varataan mahdollisuus antaa kirjallinen selityksensä ja lausuntonsa tämän pykälän liitteenä olevista selityksistä ja lausunnoista sekä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta, kun Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut. Kuulemisessa noudatetaan vastaavaa menettelyä kuin ensimmäisessä kuulemisessa. Tilapäinen valiokunta valtuuttaa tällä päätöksellä puheenjohtajan ja sihteerin päättämään kuulemisen tarkemmasta ajankohdasta Kuntaliiton asiantuntijalausunnon saavuttua valiokuntaa informoiden.

Asianosaisten kuuleminen

Tilapäinen valiokunta 21.06.2023 § 7
261/00.00.01/2023

Erottamisen kohteena oleville luottamushenkilöille on varattava tilaisuus antaa selityksensä luottamuksen menetyksen syistä ja erottamisvaatimuksesta. Myös toimielimen varajäseniä tulee kuulla. Kuulemisen suorittaa asian valmistelusta vastaava tilapäinen valiokunta. Asianosaisen kuuleminen hallintomenettelyssä perustuu hallintolain 34 §:ään, jonka mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Vaatimuksena asiassa on lähinnä valtuutettujen tekemä aloite toimielimen erottamisesta. Selvityksiä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun, ovat lähinnä valiokunnan kokoama aineisto, ml asiantuntijalausunnat.

Hallintolain 34 §:n ilmenevässä tarkoituksessa tilapäinen valiokunta antaa tiedoksi kokoamansa aineiston.

Hallintolain 33 ja 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Määräajan on oltava asian laatuun nähden riittävä. Asianosaiselle on samalla ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista.

Hallintolain 37 §:n mukaan viranomaisen voi asianosaisen pyynnöstä varata tilaisuuden asian selvittämiseksi tarpeellisten tietojen suulliseen esittämiseen. Suullinen kuuleminen on siis viranomaisen harkinnassa.

Päätösehdotus

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostus:

Tilapäinen valiokunta

1. päättää, että asianosaisten kuuleminen toimitetaan kirjallisessa menettelyssä,
2. päättää varata kaupunginhallituksen jäsenille ja varajäsenille tilaisuuden antaa selityksensä luottamuksen menettämisen syistä ja tämän päätöksen kohdan 3. aineistossa olevassa aloitteessa esitetyistä vaatimuksista. Tilapäinen valiokunta pyytää kaupunginhallituksen jäseniä ja varajäseniä vastaamaan selityksessään seuraaviin kysymyksiin kohdittain:
 - a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastaustasi.
 - b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?
 - c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?
 - d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa

vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

3. päättää, että hallintolain 34 §:n ilmenevässä tarkoituksessa tilapäinen valiokunta antaa kuultaville seuraavan kokoamansa aineiston:

- Aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta kannatusta ilmaisevine sähköpostiviesteineen
- Kaupunginhallituksen pöytäkirja 16.8.2021 ja kaupunginhallitukselle 16.8.2021 esitetty perehdytysmateriaali
- Kaupunginhallituksen päätöspykälä 28.11.2022 § 418 (julkisuuslain mukainen salassapitoperuste lakannut 20.1.2023)
- Kaupunginhallituksen päätös 23.1.2023 § 38 (julkisuuslain mukainen salassapitoperuste lakannut 13.2.2023)
- Sisä-Suomen poliisilaitoksen päätös 20.1.2023
- Länsi-Suomen syyttäjälueen päätös 13.2.2023
- Sisä-Suomen poliisilaitoksen päätös 17.5.2023

4. Päättää, että selitys on annettava 17.7.2023 klo 14 mennessä.

5. Päättää saattaa asianosaisten huomioitavaksi, että jätettävät selitykset ja lausunnot ovat julkisia. Selityksen/lausunnon yksittäinen tieto voi olla julkisuuslain salassapitosäännöksistä johtuen salassapidettävä. Muu selitys/lausunto on kuitenkin julkinen.

6. Päättää todeta ja saattaa asianosaisten tietoon, että määräajan noudattamatta jättäminen tai selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

7. Selitykset tulee toimittaa sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@ylojarvi.fi tai postitse osoitteeseen

”Ylöjärven kaupunki, kirjaamo Kuruntie 14 PL 22, 33470 Ylöjärvi”
Otsikkokenttään tieto ”Tilapäinen valiokunta”

8. Päättää keskustella siitä, varataanko mahdollisuus lausunnon antamiseen kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa.

Päätös

Hyväksyttiin. Lisäksi hyväksyttiin yksimielisesti

- kohdan 5. ensimmäisen lauseen muotoiluksi, että "Päättää saattaa asianosaisten ja muiden huomioitavaksi, että tilapäiselle valiokunnalle jätettävät selitykset, lausunnot ja muut asiakirjat ovat julkisia."

- kohdan 5. viimeisen lauseen muotoiluksi, että "Muu selitys, lausunto tai asiakirja on kuitenkin julkinen."

- kohdan 7. alkuun teknisenä lisäyksenä "Päättää, että".

- kohta 8. kuuluu, että Päättää, että varataan mahdollisuus lausunnon antamiseen kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle, jolla on läsnäolo- ja

puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa edellä todettua määräaikaa ja toimitusosoitteita noudattaen.

Pieviläinen Antti

Lähetäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 9:28
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

Lähetäjä: Peer Haataja <peer.haataja@tampereenkauppakamari.fi>
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 7:43
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Vastaus tilapäinen valiokunnan pyyntöön

- a) Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastauksesi.

Yhdyn. Erja Pelkonen on julkisesti myöntänyt sekä median kautta että kaupunginvaltuuston kesäkuun 2023 kokouksessa, että hän on kertonut 28.11 kaupunginhallituksen kokouksessa salaiseksi määritellyn § 418 tietoja medialle.

- b) Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Ensinnäkin luottamuksellisten tietojen vuotaminen johti tutkintapyyntöön, joka lisäsi kaupunginhallituksessa käsiteltävien asioiden määrää. Toiseksi hallituksen avoin keskustelukulttuuri muuttui sulkeutuneeksi ja kuppikuntaiseksi. Muiden hallituspuolueiden edustajat joutuivat myös käsittelemään asiaa ilman Perussuomalaisia, mikä edelleen lisäsi koko hallituksen luottamuspulaa ja toimintakykyä. Kolmantena ja kaikkein tärkeimpänä asiana pidän sitä, että kaupunginhallituksen keskittyminen sen perustehtävään Ylöjärven kehittämiseen on hidastunut.

- c) Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Erja Pelkonen on itse myöntänyt olevansa tietovuotaja. Toista lähdeä en luottamuksellisuuteen vedoten voi paljastaa, asiasta on uutisoinut Aamulehti, Sari Sainio 28.6.

- d) Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Kaupunginhallitus tulee joko erottaa tai Erja Pelkonen voi itse erota.

Ystävällisin terveisin
Peer Haataja

peer.haataja@tampereenkauppakamari.fi

Pieviläinen Antti

Lähettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 14:19
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähettäjä: Heikkilä Jaana
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 13:57
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

- a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle?
-Ehdottomasti kyllä.
- b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?
-Hallitustyöskentelyyn on Erja Pelkonen asioiden vuotamisten takia tullut syvä luottamuspula. Hallitusten kokouksien ilmapiiri on kireä. Kokouksissa ei pysty enää luottamaan siihen, että asiat pysyisivät hallituksen huoneen sisällä.
- c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?
-Erja Pelkonen on soittanut Matti Pulkkiselle ja vuotanut salassa pidettäviä asioita, sekä kokouksen keskusteluja. Toinen taho on suullinen myöntäminen Inga-Mari Lehdelle, että Erja on vuotanut asiat.
- d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?
-Kyllä tulee erottaa. Toinen vaihtoehto on, että Erjan pitäisi ottaa itse vastuu ja erota. Se on ainoa vaihtoehto, jotta kaupunginhallituksen työskentely voi jatkuu.
- e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.
-Luottamusta Erja Pelkoseen ei ole.

Jaana Heikkilä
Työsuojeluvaltuutettu
Kuruntie 14, 33470 Ylöjärvi

jaana.heikkila@ylojarvi.fi
www.ylojarvi.fi

Pieviläinen Antti

Lähtettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 14:17
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähtettäjä: Heiska Mauri
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 13:46
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Vastaukseni alla.

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastustasi.

Kyllä. Erja Pelkonen on kertonut itse niin valtuuston kokouksessa, kuin aamulehdessä soittaneensa toimittajalle kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen ja kertoneensa asioita kokouksessa käydyistä salaisista keskusteluista. Tämän jälkeen saimme lukea näistä asioista toimittajan facebook-seinältä.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Luottamusta ei ole. Kokouksissa ei voi enää puhua kaikista asioista avoimesti, koska on pelkona, että ne vuotavat uudestaan julkisuuteen. Päätöksenteko ei toimi, kun kokouksessa on paikalla henkilö johon ei voi luottaa. Keskustelu ei ole vuotojen johdosta ollut niin avointa, kuten aikaisemmin.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Toimittaja Matti Pulkkinen lähettämä viesti Mika Kotirannalle luottamuksella, jossa hän kertoi Erja Pelkosen olevan vuotaja. Lisäksi aamulehdestä saimme lukea tämän viestin sisällöstä.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Kyllä pitää, jos Perussuomalaiset eivät itse onaehtoisesti vaihda ko henkilöä toiseen. Olemme moneen kertaan keskustelleet kevään aikana kaupunginhallituksessa asiasta ja kuinka vakavasta asiasta on kyse. Pelkonen on ollut keskusteluissa täysin hiljaa. Vasta tämän aloitteen johdosta hän tuli yllättäen itse esiin aamulehdessä, jossa myönsi olleensa yhteydessä toimittajaan kaupunginhallituksen asioita koskien.

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteesta esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Pelkonen on saanut sähköpostilla 23.11.2022 kaikki tiedot koskien salaista lista-asiaa 418, joka käsiteltiin kaupunginhallituksessa 28.11.2022. Jos hän väittää ettei tiedä asiasta mitään, on se erikoista. Lisäksi asiaa koskevan tutkintailmoituksen on lähettänyt Pelkosen isä. Erja Pelkonen on saanut kaikki tiedot asiasta, vaikka jääväsi itsensä kokouksessa pykälän ajaksi.

Ystävällisin terveisin

Mauri Heiska
Valtuutettu Suomen Kataja
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Kehittämistoimikunnan puheenjohtaja
Seutuhallituksen 2 varapuheenjohtaja
Viljakkalaneuvoston jäsen

mauri.heiska@ylojarvi.fi

Ylöjärven kaupunki, kirjaamo
Kuruntie 14 PL 22
33470 Ylöjärvi

4.7.2023

likka Jäntti

Tilapäinen valiokunta 21.6.2023 § 7 (261/00.00.01/2023)

IIKKA JÄNTIN SELITYS VALIOKUNNALLE ASIANOSAISTEN KUULEMISESSA

Ylöjärven kaupunginhallituksen sisäisen epäluottamuksen käsittely sitä varten perustetulla valiokunnalla ei näytä omasta eikä Ylöjärven asukkaiden näkökulmasta hyvältä, eikä se edistä rakentavaa poliittista yhteistyötä. Asiaa käsittelevästä Aamulehden artikkelista 10.6.2023 saa ainakin sellaisen kuvan, että valiokunnalle ei ole mitään perustetta.

En kannata kenttäoikeutta, joka tutkii rikoksen, päättää syyllisyydestä ja määrää tuomion.

Voihan käydä niinkin, että virallinen tutkinta päättyy eri johtopäätökseen kuin valiokunta, koska asiaa sivuava tutkinta on vasta meneillään ja sen lopputulosta ei tiedetä.

Ylöjärvellä 4.7.2023

likka Jäntti
hallituksen varajäsen

Vastaukset tilapäisen valiokunnan esittämiin kysymyksiin

A. Yhdyn aloitteessa selostettuun epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen. Nyt käsillä oleva epäluottamus on lähtenyt liikkeelle salassa pidetyn pykälän tekstisisältöjen vuotamisesta sekä tietovuotoa koskevien kaupunginhallituksen luottamuksellisten keskustelujen (mukaanlukien kaupunginhallituksen epävirallisten whatsapp-keskustelujen) referoinnista medialle.

B. Kaupunginhallituksen kokoukset eivät ole julkisia, ja kokouskeskustelut ovat toimielimen sisäisiä ja luottamuksellisia. Päätöksen alla olevista asioista on voitava käydä mahdollisimman avointa ja monipuolista keskustelua, jonka myötä voidaan löytää uusia ratkaisuja. Näiden sisäisten keskustelujen kertominen kaupunginhallituksen ulkopuolelle on johtanut siihen, että kaupunginhallituksen jäsenet eivät pysty tuomaan vapaasti erilaisia näkökulmia yhteiseen keskusteluun. Sen sijaan asioita on jouduttu käsittelemään kokousten ulkopuolella pienemmissä ryhmissä. Kaupunginhallitus on toki hoitanut myös tänä aikana tehtäviään parhaan kykynsä mukaan, mutta huonossa ilmapiirissä, jossa vallitsee epäluottamus ja petetyksi tuleminen tunne.

C. Kaupunginhallituksesta hänelle vuodetuista tiedoista lehtiartikkeleita kirjoittanut Ylöjärven Uutisten toimittaja on itse viestinyt kaupunginhallitukselle kirjeitse, että hänen tietolähteensä on ollut Erja Pelkonen. Olen kuullut kirjeen koko sisällön kaupunginhallituksen kokouksessa. Sen lisäksi Erja Pelkosen kanssa samassa valtuustoryhmässä ollut henkilö on kertonut, että Pelkonen olisi valtuustoryhmälleen myöntänyt olleensa tietovuotaja.

D. Mielestäni kaupunginhallituksen erottaminen on ainoa vaihtoehto, mikäli Erja Pelkonen ei omatoimisesti pyydä eroa kaupunginhallituksen jäsenyydestä. Kaupunginvaltuuston ei ole mahdollista erottaa vain yhtä jäsentä, vaan kuntalain mukaan koko toimielin on erotettava.

E. Koska Erja Pelkonen on tuonut esiin, että ei ole ollut läsnä pykälässä, jossa salaista asiaa on käsitelty vaan hänen sijastaan kokouksessa on kyseisen pykälän aikana ollut Inga-Mari Lehti, haluaisin mainita, että salaisten pykälien kokousmateriaali lähetetään sähköpostitse kaupunginhallituksen jäsenille ennen kokousta. Salainen lausuntoluonnos (joka on julkaistu YU:ssa 10.12.2022) on ollut siis myös hänellä käytössään. Keskustelun sisältöä on tuossa artikkelissa kuvattu yleisesti, ja lisäksi äänestyksen tulos on vuodettu. On mahdollista, että esimerkiksi varajäsen on sijaistuksensa päätteeksi kertonut nämä seikat Pelkoselle varsinaisen jäsenen roolin vuoksi.

Tilapäisen valiokunnan tai kenenkään meistä valtuutetuista ei kuitenkaan tarvitse ratkaista sitä, onko Erja Pelkonen vuotanut juuri tämän salassapidettävän pykälän sisällön. Hän on julkisesti myöntänyt kertoneensa kaupunginhallituksen luottamuksellisia keskusteluisältöjä lehdistölle, ja toimineensa siinä ”vain arvojensa mukaisesti” (AL 9.6.2023). Kaupunginhallituksen kokouskeskustelut ovat toimielimen sisäisiä ja luottamuksellisia. Tämä osoittaa sen, että luottamuksellisuuden arvo ei Erja Pelkosen toiminnassa priorisoidu. Siksi asia on mielestäni yksiselitteinen.

Karita Jäppinen
Kaupunginvaltuutettu
Kaupunginhallituksen jäsen

Pieviläinen Antti

Lähetäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 10. heinäkuuta 2023 12:23
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

Hei,

tässä toinen tullut lausunto.

T.Susan

Lähetäjä: Kiiskinen Jenni
Lähetetty: maanantai, 10. heinäkuuta 2023 11:40
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Vastaukseni tilapäisen valiokunnan kysymyksiin.

a. Yhdyn.

Luottamuksellinen keskustelu päättyi lehdistölle heti kokouksen jälkeen, jotakin referoitiin sanatarkasti, jotakin jätettiin kokonaan pois. Lehti julkaisi yhden poliitikon vuotavana sellaista, mitä toinen poliitikko olisi sanonut – hieman lähdekritiikitöntä journalismia. Lisäksi laitettiin sanoja koko kaupunginhallituksen suuhun. Keskustelua referoitiin lehdessä ilman lupaa, ennakkotiedottamista, asiasta valehdeltiin ja uhriuduttiin.

b. Kaupunginhallituksen kokouskeskustelu on nyttemin varovaista. Ilmapiiiri on kieltämättä vaikea. Mitään asioita ei ole jäänyt pöydälle tai päättämättä, mutta on todella kuluttavaa ja oma uskoni yhteisten asioiden hoitamisesta yli puoluerajojen on todella koetuksella.

On ongelmallista, jos kokouksen yhteinen keskustelu loppuu ja siirtyy kokouksen ulkopuolelle esimerkiksi suurempien ryhmien kesken käydyksi.

c. KH:n kokouksessa luettu asiaan osallisen tahon kirje, jossa uskottavasti nimetään vuotaja. Lisäksi toisen valtuutetun suullinen kertomus, siitä että vuotaja on hänelle henkilökohtaisesti kertonut toiminnastaan. Vuotajan oma tunnustus lehdessä ja valtuuston kokouksessa.

d. Jos hallituksen erottaminen johtaa epäluotettavan henkilön/epäluotettavien henkilöiden poistumiseen, se kannattaa tehdä, mutta muuten kyseessä on turha vaiva ja resursseja kuluttava manööveri. Puuttuminen ja selvittäminen sekä suhtautuminen vakavasti luottamuksen rikkovaan toimintaan on ollut toivottua. Tietoisesti väärin toimimisesta pitää seurata jotakin.

En näe, että nykyinen tilanne voi jatkua muuttumattomana. Jos kokoonpanoon ei tehdä muutoksia luottamus ei korjaannu, luottamuksellisten tietojen vuotaminen toimintatapana hiljaa hyväksytään osana omaa poliittista tavoitteiden edistämistä. Jos yksi näin toimii, mikseipä siis muutkin ota samaa keinoa käyttöön? Nyt kun vain toinen puoli saa palstatilaa ja toinen näkökulma jää pimentoon, olen miettinyt, onko tässä Ylöjärven politiikan tulevaisuus, kun yksi ja toinen voi jatkossa tehdä omaa julkisuuspolitiikkaa eri toimittajien kautta. Asiatavoitteiden sijaan keskiössä on sen sijaan liioitteluun ja eripuraan perustuva henkilöbrändäys.

e. Jos osana omaa poliittista eduntavoittelua käytetään selkeästi luottamuksellista yhteistä keskustelua mustamaalatakseen muita tahoja tai tavoitteena rikkoa tai kostaa, ei mielestäni voi olla edellytyksiä toimia

kaupunginhallituksessa. Jos sama kokoonpano hallituksessa jatkaa, on nähdäkseni kaksi vaihtoehtoa: pitää joko todella nähdä vaivaa luottamuksen rakentamiseen ja huoltaa monelle taholle syntyneitä haavoja, tai sitten todeta, että luottamusta rikkova toiminta, ihmisten riitely (asioiden sijaan) ja tunnepitoinen ihmissuhdevyhti negatiivisine kierteineen on jatkossakin Ylöjärven politiikkaa määrittävä elementti. Silloin taatusti negatiivinen maine kiirii ja vaikuttaa myös kuntalaisten luottamukseen nykyistä enemmän.

Jenni Kiiskinen

Pieviläinen Antti

Lähetäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 9:28
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäisen valiokunnan päätös 21.6.2023: Asianosaisten kuulemispyyntö

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

Lähetäjä: Kolehmainen Toni
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 8:18
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Kopio: Kolehmainen Toni <toni.kolehmainen@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäisen valiokunnan päätös 21.6.2023: Asianosaisten kuulemispyyntö

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastauksesi.

Vastaus A:

-En yhdy. Ensisijaisesti tulisi selvittää, ketkä oikeasti olivat läsnä salaisessa pykälässä. (Ylöjärven Uutisten 14.12.2022 julkaisun mukaan salaisen pykälän käsittelyssä olivat Katja Luojus, Seppo Peltola, Peer Haataja, Jaana Heikkilä, Jenni Kiiskinen, Mika Kotiranta, Päivi Stenman, Hannu Ruuska, Toni Kolehmainen, Inga- Mari Lehti ja Minna Sarvijärvi
-Lisäksi kaupunginhallituksen kokouksissa on ollut käytössä Teams mahdollisuus, joten tietovuotoa voi olla Teamsista ja käytännössä mistä tahansa muualtakin.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Vastaus B: Kaupunginhallitus lienee kuppikuntaistunut jo vuosien ajan. Kaudesta toiseen samoja ongelmia, vaikka henkilöt ”ytimen ympärillä” vaihtuvat virkamiehiä myöten. Luottamuspuola on siis todennäköisesti syntynyt jo vuosia sitten, ei niinkään nyt väitetystä tietovuodoista, saatika Erja Pelkosesta.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Vastaus C:

-En tiedä. Tietovuotoja on ollut kautta aikojen, enkä tiedä paljonko ja ketkä kaikki on vuosien saatossa vuotaneen kaupunginhallituksen tai lautakuntien asioita lehtiin. Näitä varmasti on paljon.
- Kaikenlaista mustamaalaamista on jatkuvasti, enkä usko kuulopuheisiin, varsinkin jos ympärillä pyörii vihamielinen pirajjalauma, ainoana päämääränä tuhota jokin tietty kohde. Mitään faktapohjaista näyttöä ei ole ollut saatavilla.

D. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Vastaus D: Ei tule. Kaupunkilaisten kannalta olisi hyvä selvittää, ketkä jatkavat kaudesta toiseen kaupunkiyhteisön maalittamista, imagon pilaamista ja jopa virkamiehiin kohdistuvaa poliittista ajojahtia. Aloite on lähinnä poliittista ajojahtia. Aloitteen allekirjoittaneiden Valtuutettujen olisi syytä katsoa peiliin.

e.Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Vastaus E:

Laittomuuksien tai laittomuuden olettamisen paljastaminen on aiheittanut närää, tämä lienee keskeisin syy. Olisi vähintäänkin oikeudenmukaista näyttää mitä salaisessa pykälässä on käsitelty, ketkä ja kuinka, tämä on keskeinen asia tässä prosessissa.

Toni Kolehmainen

Hanki [Outlook for iOS](#)

Tilapäinen valiokunta vastaukset kysymyksiin.

- a) Yhdyn, ja onhan myös Pelkonen itse myöntänyt osan jo julkisesti mm. valtuuston kokouksessa, se salainen asia jonka kiistää, niin yhtälailla se on tullut hänen sähköpostiinsa, kuten myös varmaan keskustelu hallituksen sisältä, koska jäsenet keskustelee omassa ryhmässään niistä asioista, se että on jäävi osallistumaan päätöksentekoon ei tarkoita etteikö tietäisi asiasta.
- b) Toiminta on aiheuttanut hallituksen keskusteluun tiettyä varovaisuutta, osittain hallitus joutuu pitämään neuvottelutaukoja keskustellakseen pienemmällä ryhmällä, sekä jopa kokoontumaan epävirallisesti pienemmällä ryhmällä keskustelemaan asioista, eli hallituksen työskentely ei ole sellaista keskustelevaa kuin sen kuuluisi olla
- c) Kuten julkisuuteen on tullut, on Matti Pulkkinen lähettänyt minulle kirjeen, jonka on pyytänyt lukemaan kaupunginhallitukselle, jossa lähdesuojan jopa rikkoen tietoisesti, on ilmoittanut vuotajaksi Erja Pelkosen. Pelkonen väittää, että on vain kertonut kaupunginhallituksen sisäisestä keskustelusta yhteistyöstä Ylöjärven uutisten kanssa. Mikä motiivi olisi kirjoittaa tuollainen kirje vain tuolla syillä, uskon että tähän liittyy johtamisselvityksestä asti liittyvät asiat ja sen eri käänneet. Lisäksi olen saanut tiedon hänen ryhmäläisiltään, joille on kertonut vuotaneensa asioita.
- d) Mielestäni riittää, jos perussuomalaiset vaihtaa Pelkosen tilalle hallitukseen toisen edustajan
- e) Olisi paljonkin asiaan liittyvää kerrottavaa, mutta kun ei ole riittäviä todisteita, niin jätän kertomatta. Mutta jos lähes koko kaupunginhallitus on luottamuksen menettänyt, niin mielestäni siinä on riittävästi syytä.

Ylöjärvellä 10.7.2023

Mika Kotiranta

Vastaukset: Sari Listenmaa, kaupunginhallituksen henkilökohtainen varajäsen Jenni Kiiskiselle
Jenni Kiiskinen on ollut läsnä kaikissa asiaa koskevissa kokouksissa.

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle?
Voit perustella vastaustasi.

En, koska en ole ollut kyseisessä kokouksessa läsnä enkä voi tietää, mitä asian käsittelyssä on sanottu.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Kaupunginhallituksen varsinaiset jäsenet ovat kertoneet, että kaupunginhallituksen kokousasioiden käsittely on hankaloitunut, kun ei tiedä, mistä asioista uskalletaan keskustella ja mistä ei. Allekirjoitin aloitteen, koska, jos salassa pidettäviä asioita vuotaa tiedotusvälineille, asia on selvitettävä. Mielestäni kaupunginhallituksella pitää olla kaikki mahdollisuudet käsitellä asioita luottamuksellisesti olivat ne sitten salaisia tai julkisia. Ylöjärvi on saanut paljon mainehaittaa mm. tämän asian tiimoilta. Toivoisin, että asia saadaan pian käsiteltyä ja keskitytään täysillä niihin asioihin, joita varten luottamushenkilöt on valittu.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Minulla ei ole tietoa kyseisistä tahoista, koska en ole ollut kokouksissa läsnä tai saanut muutakaan kautta tietoa.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Mielestäni pitää käyttää aina lievintä mahdollista tapaa, jolla hyvä luottamuksellinen työskentely voisi jatkua. Nyt kuitenkin vaikuttaa siltä, että luottamus kaupunginhallituksen työskentelyyn on menetetty. Toivon todella, että lievempi keino löytyy ja kaupunginhallituksen työskentely voi jatkua asiallisesti ja luottamuksellisesti.

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Ei muita kommentteja.

Tilapäinen valiokunta (21.6.2023, §7)

Asianosaisten kuuleminen

Vastaus tilapäisen valiokunnan esittämiin kysymyksiin/ Luojus Katja

Alla vastaukseni pyydettyihin kysymyksiin:

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanataarkkaa referointia lehdistölle?

Yhdyn aloitteessa mainitun epäluottamukseen. Lienee hyvin mahdollista, ettei edes aloitteessa mainitut näkökulmat ole ainoat tapaukset/asiat, jotka ovat asianosaisten toimesta julkisuuteen vuotaneet. Aloitteessa mainittujen asioiden osalta on kuitenkin selkeitä syitä tuoda ne esille, sillä osa asioista on jo tunnustettu ja kaupunginhallituksen salaiseksi määrätty esityslista toimitettiin kaikille kaupungin hallituksen jäsenille, myös esteellisille, viikkoa ennen kokousta. Tällöin esityslistan sisältö on ollut kaikkien jäsenten käytettävissä eikä ole siten edellyttänyt kokouksessa läsnäoloa.

Luottamuksen menettäminen ei edellytä rikoksen tekemistä eikä sellaisesta ketään ole syytetty. Kaupunginhallituksessa ei ole aloitteessa mainituista syistä luottamusta Erja Pelkosen toimintaan kaupunginhallituksen jäsenenä.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdeksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Tapahtumilla on selkeä vaikutus kaupunginhallituksen jäsenten ja valtuustonpuheenjohtajiston toimintaan kaupunginhallituksen kokousten aikana ja kokouksiin valmistautuessa. Vaikutus näkyy siten, että jatkuva pelko ja epäily kokouskeskustelujen valumisesta kokouspiirin ulkopuolelle estää aktiivisen, arkaluonteisten näkökulmien ja kriittistä tarkastelua edellyttävien näkökulmien esiin nostamisen. Tämän perusteella on käsitys siitä, että omia puheenvuorojani saatetaan referoidaan eteenpäin muokattuina tai muunneltuina irrottaen ne asiayhteyksistä. Kaupungin etu edellyttää laaja-alaista keskustelua ja mahdollisuutta erilaisten näkökulmien sekä asiaan vaikuttavien tekijöiden analysointiin yhteisessä keskustelussa. Vallitseva epäluottamus estää analyttisen ja vapaan keskustelun.

Epäluottamus on johtanut siihen, että kaupunginhallituksen kokousten aikana on jouduttu pitämään rajatulla ryhmällä kokoustaukoja ja sopimaan asioista, jotta asiaan liittyvää vapaata keskustelua on ollut mahdollista käydä käytävissä. Lisäksi vastaavia rajatun ryhmän neuvotteluja on jouduttu toteuttamaan useamman kerran ennen kaupunginhallituksen kokousta koetun epäluottamuksen vuoksi. Menettelytapa ei ole liittynyt poliittisiin näkemyseroihin vaan epäluottamukseen Erja Pelkosta kohtaan tulkintani ja kokemukseni mukaan.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Olen kuullut useammalta taholta tietovuotojen toteuttajasta. Toimittaja Matti Pulkkisen laatima kirje kaupunginhallitukselle on luettu ja siinä esiin tuodut asiat ovat mainittu aloitteessa, joten tältä osin tieto on julkinen. Tämän lisäksi olen kuullut jo viime vuoden loppupuolella, että Erja Pelkosen osuutta tietojen vuotamiseen on keskusteltu laajemmin. Sen lisäksi olen saanut kuulla, että Erja Pelkonen itse olisi tuonut esille osallisuutensa tietojen vuotamiseen oman valtuustoryhmänsä jäsenille. Epäily tietojen vuotajasta on tullut useassa kohdassa esille eri ryhmien edustajien kanssa käydyissä keskusteluissa ja asianosainen on itse tunnustanut Aamulehdessä sekä valtuuston kokouksessa 12.6.2023 vuotaneensa tietoja.

Mielenkiintoista on se, että kaupunginhallitus yritti keskenään asiaa ratkaista ja useamman kerran keskusteltiin yhdessä siitä, että olisi hyvä tietovuotajan tunnustaa toimineensa väärin ja etsiä ratkaisua oman valtuustoryhmänsä kanssa. Tunnustaminen tapahtui vasta Aamulehden tuoman julkisuuden kautta eikä pyrkimystä ollut asiaa ratkaista sisäisesti toivotulla tavalla.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Kaupunginhallituksen kokousten yhteydessä tilanteen ratkaisemiseksi on käyty useampi keskustelu, mutta ne eivät ole johtaneet luottamuksen korjaantumiseen. Tästä syystä kaupunginhallitus teki aloitteen tilapäisen valiokunnan perustamisesta, mikä sai valtuustossa 12.6.2023 laajan kannatuksen. Kaupunginhallituksen työskentelyn luottamuksen palauttamisen edellytys on epäluottamusta aiheuttavan jäsenen vaihtaminen kaupunginhallituksesta.

Ehdotan tilapäiselle valiokunnalle, että käynnistätte Perussuomalaisten valtuustoryhmän kanssa neuvottelut Erja Pelkosen vaihtamisesta toiseen kaupunginhallituksen jäseneseen. Tai vaihtoehtoisesti, vilpittömästi kaupungin etua ajatellessaan kaupunginvaltuutettu Erja Pelkonen, olisi mahdollista itse pyytää eroa kaupunginhallituksesta, jos hän ymmärtää olemassa olevan epäluottamuksen ja sen vaikutukset yhteistyöhön. Tällöin tilapäisen valiokunnan ei tarvitse erottaa koko kaupunginhallitusta. Nämä lienevät tilapäisen valiokunnan tarkoittamat lievemmät keinot, mitkä voisivat olla vaihtoehtoina asian ratkaisemiseksi ja kaupunginhallituksen työskentelyn turvaamiseksi.

Muiden jäsenten erottamiseksi en näe perusteltua syytä.

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Luottamuksen kokemukseen valitettavasti vaikuttaa se, ettei viime valtuustokauden asiat tunnu jättävän rauhaan ja saattavat siten heijastella toimintaan vielä tällä valtuustokaudella. Kaupunginvaltuutettu Erja Pelkonen on kirjoittelullaan ja toimillaan selkeästi vastustanut jo vuonna 2020 toteutettua johtamisselvitystä, joiden jälkivaikutuksista tietovuotojen toteuttamisessa saattanee hyvinkin olla kyse. Lähisukulaisen käyttäminen valitusten ja rikosilmoitusten tuottajana kaupunginhallituksen päätöksistä antanee kuvan ulkopuolisille, että valtuutettu itse ei olisi niissä osallinen. Kuntalaisella on oikeus tehdä valituksia kunnallisista päätöksistä, mutta kokemukseni mukaan harvoin kuntalaisella, jolla ei ole henkilökohtaista yhteyttä päätettyyn asiaan, käynnistää valitusprosesseja monella eri tahoilla. Lisäksi voitane päätellä, että lakitekstiä ja lähdeviittauksia sisältävien oikaisuvaatimusten jne. dokumenttien

tuottamisessa, on mukana asiaa osaavia tahoja vai aliarviointi asianosaisten osaamisen taso? Nämä faktat herättävät kysymyksiä, millainen motivaatio ajaa kaupunginvaltuutettua tai hänen lähisukulaistaan käyttämään resurssejaan esim. varojaan tai verkostojaan dokumenttien tuottamiseen, mikä on viime kädessä motivaatio tai mikä on henkilökohtainen tarve jatkaa jo päättyneiden asioiden parissa? Näillä asioilla on selkeä yhteys epäluottamuksen kokemukseen ja asioiden julkinen puiminen vaikuttaa kaupunkikuvaan negatiivisesti. Kyky jättää asiat taakseen ja mennä eteenpäin on tärkeä taito.

Todettakoon vielä, että kaupunginvaltuutettu Erja Pelkonen on käynyt keskustelua useamman henkilön kanssa, jotka ovat allekirjoittaneet aloitteen tilapäisen valiokunnan perustamisesta. Hän on keskusteluissa tuonut esille, miten aikoo tehdä allekirjoittaneista kunnianloukkaukseen perustuvan rikosilmoituksen. Henkilöt ovat kokeneet keskustelut epämiellyttävinä ja halunneet jakaa kokemuksensa kanssani. Nämä keskustelut eivät anna kuvaa halusta rakentaa luottamusta.

Ylöjärvellä 13.7.2023

Katja Luojus

17.7.2023

Tilapäinen valiokunta

Leena Mankkisen VASTAUS

Kiitän tilapäistä valiokuntaa valtuuston puheenjohtajistolle annetusta mahdollisuudesta lausua mielipiteemme asiasta.

Koska en ole päätöksentekijänä osallistunut hallituksen kokouksiin, mutta olen ollut läsnä jokaisessa hallituksen kokouksessa tällä vaalikaudella, voin oman käsitykseni lyhyesti esittää.

Salaiseksi määriteltyä asiaa ei voi eikä saa jakaa julkisuuteen! Näin kuitenkin viime vuoden lopulla kävi, kun saimme lehden nettisivulta lukea salaisen pykälän käsittelystä heti kokouksen jälkeen. Tämä tietenkin aiheutti voimakkaan luottamuspuolan, mikä kohdistui tiettyyn hallituksen jäseneseen.

Kaupunginhallituksen toiminnasta tehdyt rikosilmoitukset poliisille ja niihin annetut hallituksen lausunnot tihensivät omalta osaltaan kokoustunnelmaa yli puoli vuotta. Tilanne kärjistyi toukokuussa, kun vuotoasiaan saatiin lisäselvitystä. Kaupunginhallitus teki 29.5.2023 valtuustolle aloitteen tilapäisen valiokunnan (5 jäs.) asettamisesta tutkimaan salaisen asian vuotamista. Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 12.6. selkeällä enemmistöllä 37 jaa/ 11 ei/ 3 tyhjää seitsemänjäsenisen tilapäisen valiokunnan asettamisen.

Valiokunnan tehtävänä on valmistella valtuustolle aloitteessa esitettyjä syitä ja perustella mihin luottamuspuola perustuu.

Olen ollut allekirjoittamassa aloitetta ja hyväksymässä siinä esitetyt näkemykset.

Omasta puolestani annan valiokunnalle työrauhan asian käsittelyyn. Toivottavasti saamme syksyllä jatkaa kuntapäätäjänä toimintakykyisinä, vailla epäluottamusta,, toisiamme arvostaen ja luottavaisina eteenpäin katsoen.

Leena Mankkinen

Pieviläinen Antti

Lähettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 14:21
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähettäjä: Pajunen Henrik
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 14:03
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle?

Voit perustella vastauksesi.

En. Aloitteessa syytetään Erja Pelkosta salassa pidettävän pykälän tietovuodosta. Aloitteen allekirjoittajat eivät vaivautuneet edes tarkistamaan, oliko Pelkonen paikalla kun tätä pykälää käsiteltiin. Ei ollut.

Tässä tapauksessa suuri joukko valtuutettuja eri puolueista on ottanut Pelkosen kohteekseen, ainoana päämääränä tuhota hänet.

Toivottavasti valiokunta ottaa kantaa aloitteen allekirjoittaneiden 37 valtuutetun / varavaltuutetun perusteettomaan rikossyytökseen.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Kaupunginhallitukseen on kohdistunut jo edellisellä valtuustokaudella epäluottamusta ja tietovuotoja. Kaudesta toiseen samat ongelmat jatkuvat vaikka kaupunginhallituksen kokoonpano muuttuu, lukuun ottamatta muutamaa henkilöä jotka istuvat siellä aina. Tittelit vaihtuu, mutta ongelmat jatkuu.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

En tiedä. Tietovuotoja on aina ollut. Aloitteessa sanotaan, että kahdesta eri lähteestä olisi saatu tieto, että Pelkonen olisi tehnyt tietovuodot. Näitä "kahta eri tahoa" ei ole edes kerrottu hänelle itselleen. Minä en usko kuulopuheisiin.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Ei tule. Aloitteen allekirjoittaneilla on ainoastaan tarkoitus,erottaa Pelkonen kaupunginhallituksesta. Jos tälle tielle lähdetään, niin koko kaupunginhallitus tulee erottaa ja valita tilalle sellaiset jäsenet jotka eivät ole siellä aiemmin istuneet. Ehkä sitten tämä jatkuva eripura ja riitely vähentyisi. Haavat ovat syntyneet jo johtamiskiistan ajoilta.

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Ystävällisin terveisin,
Henrik Pajunen
kaupunginvaltuutettu, ps.
kasvatus- ja opetuslautakunnan puheenjohtaja

henrik.pajunen@ylojarvi.fi

Erja Pelkonen

Selvitys tilapäiselle valiokunnalle aloitteeseen
erottamisvaatimuksesta.
17.7.2023

Hyvä tilapäinen valiokunta.

Tässä pyytämänne selvitys aloitteessa esitetyistä erottamisvaatimuksista.

Ystävällisin terveisin,

Erja Pelkonen

Ylöjärven kaupunginhallituksen jäsen

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle?

En yhdy aloitteessa selostettuun tapahtumakulun kuvaukseen. Toivon, että minua ei eroteta tällaisella huutoäänestyksellä, vaikka moni allekirjoittaja yhtyisi edelleen tapahtumien kulkuun. Olen todella hämmentynyt, miten tällainen mielivalta voi nykypäivänä toteutua. Vaikka valiokunta toteaisi, ettei erottamiseeni ole perusteita, niin minun maineeni on jo tarvelty. Toivon, että valiokunta pohtii myös, että esittivätkö allekirjoittaneet aloitteessa minusta perusteettoman rikossyytöksen. Miten turvataan, että tästä ei tule toimintatapa poliittisen kilpailijan murttamiseen? Voiko joku syyttää seuraavaksi jotain nimellä vaikkapa seksuaalirikoksesta ja todeta sitten vaan, ettei meillä ole todisteita, mutta toivottavasti valiokunta selvittää? Toivon, että lukijana pohdit hetken, miltä sinusta tuntuisi, jos tällainen väärä rikossyytös kohtaisi sinua ja sitä selvittäisi muutama kaupunginvaltuutettu tilapäisessä valiokunnassa ja syytös olisi julkinen? Toimintatapa sopii Venäjälle, mutta ei minun Suomeeni.

Aloitteessa on epäilty minua julkisesti ko. salassa pidettävän kokousasian tietovuodosta eli rikoksesta. En ole tuota rikosta tehnyt ja minä koen sen loukkaavan kunniaani. Aloitteen allekirjoittajilla ei voi olla näyttöä rikoksesta, koska en ole sitä tehnyt. Perusteettoman rikosepäilyn esittivät ja yhden luottamushenkilön (minut oli nimetty) erottamista kesken toimikauden olivat pyytämässä siis yhteensä 37 valtuutettua/varavaltuutettua ymmärtääkseni huhupuheisiin perustuen.

Aloitteen allekirjoittajat olivat:

Suomen Kataja (perussuomalaisista eronneita): Tomi Saaristo, Mauri Heiska, Inga-Mari Lehti, Panu Koski, Teemu Koponen, Linda Kyllönen, Tuija Hirsimäki

Kokoomus: Mika Kotiranta, Katja Luojus, Karita Jäppinen, Peer Haataja, Juho Ojares, Sami Rantanen, Antti Järvensivu, Pauliina Suvanto, Jenni Kulmala, Markku Uusitalo ja Jussi Leppälähti

Sdp: Jaana Heikkilä, Jussi-Pekka Ahonen, Seppo Peltola, Auvo Itäpää, Minna Mäkinen, Päivi Stenman, Leena Mankkinen, Pekka Kuisma ja Heli Koukeri-Potkonen

Vasemmistoliitto: Aki Leppänen, Anna Jukantupa, Eija Moisio, Arja Uusikartano ja Johanna Talasmäki

Vihreät: Jenni Kiiskinen, Timo Toivonen, Tiia Lipsanen, Jussi Kytömäki ja Sari Listenmaa

Aloitteen syytös rikollisesta tietovuodosta 28.11.2022 kokouksesta

Aloitteessa todetaan epäluottamukseeni johtaneen tapahtumaketjun alkaneen vuoden 2022 loppupuolella, kun salainen pykälä vuodettiin julkisuuteen ja siitä tehtiin poliisille tutkintapyyntö. Aloitteessa todetaan syyttäjän keskeyttäneen tutkinnan lehdistön lähdesuojaan liittyen. Lisäksi aloitteessa todetaan, että tietovuotojen toteuttaminen edellä mainitusta asiasta on mahdollista vain kokouksessa läsnä olleille jäsenille. Sen jälkeen minut nimetään, että olisin ollut tietolähteiden mukaan kyseinen tietovuotaja.

En liity kyseiseen vuotoon millään tavalla. Aloitteen allekirjoittajat eivät vaivautuneet edes tarkistamaan olinko kyseisen pykälän 28.11.2023 käsittelyssä paikalla. En ollut paikalla asian käsittelyssä, vaan varani Inga-Mari Lehti. Olin itse esteellinen ja ilmoitin sen virkamiehille heti, kun sain kirjallisen materiaalin pykälästä. Julkisuuudessa kerrottiin tarkasti myös pykälän käsittelyn värikkäistä keskusteluista ja kokouksen äänestystulokset (10.12.2022 Ylöjärven Uutiset). Ne olivat ainoastaan paikalla olleiden tiedossa eli en ole edes voinut vuotaa niitä. Allekirjoitetussa aloitteessa oikein korostetaan, että vuotajan on täytynyt olla läsnä kokouksessa. Eikö tämä ole jo noloa? Aloitteessa asetetaan minut epäillyksi rikoksesta eli salaisen pykälän vuotamisesta ja todetaan, että vuotajan piti olla läsnä pykälän käsittelyssä.

Lehtitiedon mukaan salaisen pykälän käsittelyyn osallistuivat puheenjohtajana Katja Luojus (kok.) sekä jäsenet Peer Haataja (kok.), Jaana Heikkilä (sd.), Jenni Kiiskinen (vihr.), Mika Kotiranta (kok.), Hannu Ruuska (ps.), Minna Sarvijärvi (kesk.) ja Päivi Stenman (sd.) sekä varajäsenet Toni Kolehmainen (ps.), Inga-Mari Lehti (ps.) ja Seppo Peltola (sd.). Lisäksi paikalla on ollut kaupunginvaltuuston puheenjohtajistoa ja virkahenkilöitä.

En ole kertonut tietoja kaupunginhallituksen salaiseksi määrätystä pykälästä, vaan siitä on kertonut medialle joku muu. Huomautettuani aloitteen allekirjoittajille, että enhän minä ollut edes läsnä sen pykälän käsittelyssä, niin osa heistä hämmentyi. Osa alkoi keksimään heti jotain uutta tapaa pitää minua edelleen epäiltynä. Tästä surkuhupaisa esimerkki on julkaistu Aamulehden verkkouutisessa 9.6.2023 ja 10.6.2023 paperiversiossa otsikolla "Nyt puhuu rajujen syytösten kohteeksi joutunut perussuomalaisen Erja Pelkonen". Toivon, että luette koko haastattelun, mutta laitan loppuosan siitä tähän kuvaamaan ajojahtini aliarvoisuutta.

AAMULEHTI verkossa 9.6.2023:

"Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Mika Kotiranta, miten Erja Pelkonen olisi voinut vuotaa salaisesta pykälästä kaupunginhallituksessa käydyt keskustelut, kun hän ei ollut pykälän käsittelyssä paikalla?"

Kotiranta on kysymyksen saatuaan pitkään hiljaa ja vastaa sitten: "Nii-i. Minä en ota taas kantaa näihin asioihin, että mikä on missäkin."

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Katja Luojus (kok.), miten Erja Pelkonen olisi voinut kertoa pykälän käsittelyn yhteydessä käytyjä keskusteluja, kun hän ei ole ollut siinä paikalla?

"Jaa-a. Meneväthän hänelle kaikki dokumentit", Luojus vastaa.

Tosiasiassa kaupunginhallituksen pöytäkirjoja ei pöytäkirjan tarkastajia lukuun ottamatta lähetetä jäsenille, vaan pöytäkirjat ovat luettavissa internetissä. Salaisen pykälän pöytäkirja ja kaupunginhallituksen antama selvitys eivät ole internetissä luettavissa.

Mutta kokouksessa käydyt keskustelut?

"Hän on saanut keskustelut varmasti tietoonsa."

Mutta aloitetekstissä lukee, ettei tietoja ole voinut kertoa eteenpäin kuin paikalla ollut?

"Joo, kyllä", Luojus vastaa ja on hiljaa 15 sekuntia.

Ihmetyttääkö tämä sinua?

"Mutta keskustelujahan voidaan nauhoittaa ja olla Teamsissa läsnä tai..."

Mutta silloinhan siinä on täytynyt toimia jonkun muun kuin Erja Pelkosen?

"Niin. No, toivottavasti tilapäinen valiokunta selvittää."

Miten se sen selvittää?

"Haastattelemalla ja kyselemällä ja..."

Mitä ajattelet, jos joku olisi esimerkiksi nauhoittanut kaupunginhallituksen keskusteluja, kertooko hän sen, kun valiokunta kysyy?"

"En lähde ennakoimaan."

Miten te olette todentaneet sen, mistä Pelkosta syytetään?

"Emmehän me ole sitä sen kummallisemmin tässä vaiheessa todentaneet. Se on tilapäisen valiokunnan tehtävä."

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja, Suomen Kataja -ryhmän valtuutettu, toukokuussa perussuomalaisen valtuustoryhmästä eronnut Mauri Heiska, mitä ajattelet tästä?

"Antaa tilapäisen valiokunnan selvittää. Minä en ole mikään oikeuslaitos."

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Mika Kotiranta perustelee, miksi hän epäilee Erja Pelkosen kertoneen salaisesta pykälästä lehdistölle. Kotirannan mielestä "haiskahtaa vähän", että Pelkosen lähisukulainen alkaa tehdä valituksia johtamisselvitykseen liittyen. "Mikä motiivi tavallisella kuntalaisella on tehdä valituksia johtamisselvityksestä?"

Paheksutko sitä, että kuntalainen käyttää oikeuttaan valittaa kunnan päätöksistä?

"No hämmästelen sitä. Mikä on motiivi", Kotiranta vastaa ja sanoo valituksista koituvan "pirusti turhaa työtä".

Edellä olevista haastatteluista paistaa mielestäni läpi tilanne, että syyllinen on löydetty, mutta vielä pitää keksiä rikos. Yksilön tällaiseen julkiseen häpeään asettaminen ei voi perustua olemattomiin todisteisiin syyllisyydestä. Tavallisista valtuutetuista muodostettu valiokunta ei ole myöskään mikään oikeuslaitos. Suomessa syytön saa olla rauhassa, eikä syyttömän tarvitse todistaa syyttömyyttä, vaan syyttäjillä pitää olla vedenpitävät todisteet syyllisyydestä.

Tämä minuun kohdistunut valheellinen rikossyytös ja muu mustamaalaus on estänyt minua toimimasta psykoterapeuttina eli harjoittamasta elinkeinoani. Se on siis vienyt tuloni ja liannut maineeni. Se on myös ajanut vaalituloksilla saadut poliittiset luottamustehtäväni tähän pisteeseen, että erottamistani kaupunginhallituksesta harkitaan. Uskon, että suurin osa tällaiseen julkiseen häpeään joutuneista ei kestäisi henkisesti, vaan vaipuisi vakavaan epätoivoon. Terveysteni on kärsinyt tästä kuukausien ajojahdista. Pyysin allekirjoittaneilta kesäkuussa, että lopettaisitte jo, kun en meinaa jaksaa enää ja pyytäisitte anteeksi. Kukaan allekirjoittaneista ei pyytänyt anteeksi, vaikka suurin osa jo tajusi epäilleensä syytöntä rikoksesta julkisesti. Päinvastoin, he halusivat viedä erottamiseni silti loppuun asti ja valiokunta perustettiin.

Ihmiskunnan historiassa on ryhmäilmiöitä, missä ihan kunnolliset ihmiset ovat sortuneet suoranaiseen pahuuteen. Pahat ja julmat teot toiselle onnistuvat tutkitun mukaan paremmin, kun uhrin etäännyttää itsestään ja ajattelee hänen jotenkin ansaitsevan kohtuuttomatkin teot. Joskus on pakko jopa ajatella, ettei uhri muka kärsisi teoista. Nämä surulliset ilmiöt ovat kohdistuneet historiassa usein syrjivästi johonkin ihmisryhmiin. Tällä hetkellä ilmiö kohdistuu Suomessa mielestäni voimakkaasti yhteen syrjintäperusteeseen eli poliittiseen mielipiteeseen, perussuomalaisuuteen. Sama porukka, joka puolustaa hienosti kyllä muiden ihmisryhmien syrjimättömyyttä, onkin valmis siihen, että perussuomalaisille saa tehdä mitä tahansa. Meidät pitää saada pois poliittiselta kentältä. Yleinen keskustelu on käännetty yhdistämään jopa natsismi perussuomalaisiin, vaikka esim. kolmasosa kunnollisista suomalaisista miehistä äänesti perussuomalaisia. Tämä ajattelu uppoaa nyt osaan kansasta, me hyvät ja nuo pahat. Jakautunut yhteiskunta ei ole turvallinen. Vain hetki sitten kauhistelimme Venäjää, joka leimasi ukrainalaiset natsiksi ja lähti sotien pelastamaan naapurimaan ihmisiä natsien kynsistä. Silloin se tuntui hullulta. Tämä aloite ja

yksityisasioideni jahtaaminen saattavat myös kuulostaa erikoiselta Ylöjärven poliittisen kuppikunnan ulkopuolella.

Hallituskeskustelun paljastus lehdistönvapauten kajoamisen suunnittelusta

Aloitteessa oleva toinen luottamuspuolan syy nimetään kaupunginhallituksen kokouksessa vapaamuotoisesti käydyn keskustelun referoimisesta lehdistölle.

Olen kertonut alla olevan tarkemman selvityksen mukaisesti vapaamuotoisesta hallituksen keskustelusta, missä oli mielestäni mahdollisesti lainvastaisesta suunnitelmasta kysymys. Tapahtuma ei kuulu tällaisessa tapauksessa mielestäni luottamuksellisuuden piiriin eli tämä ei voi olla peruste epäluottamukselleni kaupunginhallituksessa eikä erottamisperuste kaupunginhallituksessa.

Tällaiset yksilöimättömät syytökset eivät kuulu hyvään hallintotapaan ja antavat allekirjoittaneiden arviontikyvystä huolestuttavan kuvan. Heidän olisi ollut syytä tarkentaa minulle, mistä keskustelusta tarkalleen on kyse, kun näin vakavia seuraamuksia vaativat. Aloitteesta voi tulla virheellinen kuva, että minä olisin koko syksyn kertonut kaikki hallituksen keskustelut lehdistölle tai jonkun salaisen keskustelun.

Suomen perustuslaki takaa kansalaisille oikeuden ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Lehdistönvapauden määrittää laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä.

Lehdistönvapaus tarkoittaa tiedotusvälineiden oikeutta julkaista ja levittää tietoa ja mielipiteitä ilman valtion sensuuria tai valtion ja esivallan painostusta. Sananvapaus on demokratian kulmakivi ja minulle aivan erityisen tärkeä.

Kuten olen jo Aamulehden 10.6.2023 haastattelussa (verkossa 9.6.2023 pidempi versio) kertonut, että soitin Ylöjärven Uutisten toimittajalle Matti Pulkkiselle 19.12.2022, että kaupunginhallituksessa pohdittiin puuttumista Ylöjärven Uutisten linjaan. Hallituksen keskustelussa osa oli ollut sitä mieltä, että jos ei Ylöjärven Uutisia saada kirjoittamaan Ylöjärven kaupunginhallituksen toimista myönteisempiä juttuja, olisiko jopa kaupallisen yhteistyön ostot syytä panna harkintaan. Olin todella kauhuissani keskustelun sisällöstä ja soitin toimittaja Matti Pulkkiselle. Sanoin, että haluan varoittaa häntä kaupunginhallituksessa virinneistä ajatuksista keskustella lehden linjasta päätoimittajan ja Pirmedioiden johtajan kanssa, mutta en halua hänen julkaisevan tietoa missään ja että haluan lähdesuojan. Paljastin mielestäni mahdollisesti laittoman aikomuksen puuttua perustuslailliseen sananvapauten ajatuksella lehdistönvapauten kajoamisesta. Pulkkinen lupasi lähdesuojan ja olla julkaisematta asiaa. Pulkkinen kuitenkin julkaisi tätä kaupunginhallituksen käymää keskustelua somessa pian puheluni jälkeen.

Korostan, että en paljastanut mitään salassa pidettäväksi määrättyjä tietoja, vaan hallituksen vapaamuotoisen keskustelun ja se ei ole rikos. Toimin arvojeni mukaisesti ja

olen siitä vieläpä ylpeä. Olen luvannut äänestäjille, että puutun politiikassa epäasiallisiin aikeisiin rohkeasti. Jos valtaapitävät alkavat painostaa mediaa kirjoittamaan heistä myönteisesti, se on ihan sitä samaa, jota Venäjällä tehdään. Koko kansa kauhistelee Venäjän tapaa poliittisesti ohjaila mediaa. Kun kaupunginhallituksessa aletaan suunnittelemaan lehdistönvapautteen ja sananvapautteen puuttumista, muidenkin kaupunginhallituksen jäsenten olisi pitänyt yrittää pysäyttää tämä aikomus. Sen sijaan kaupunginhallitus on keskittynyt vain jahtaamaan aikeen paljastanutta myyrää, jopa teletietoja vaatimalla. Hallituksen jäsen Peer Haataja kertoi itse julkisuudessa ehdottaneensa, että hallituksen jäseniltä pyydetäisiin jopa näitä puhelu- ja sähköpostitietoja. Asiantuntijat tyrmäsivät kaupunginhallituksen toimet teletietojen pyytämisestä Ylöjärven Uutisten haastattelussa. Helsingin yliopiston hallinto-oikeuden emeritusprofessori Olli Mäenpää sanoi, että teletietojen pyytäminen voi tulla rikos-oikeudellisesti arvioitavaksi viestintäsalaisuuden rikkomisena tai tietosuojarikoksena. Vielä Mäenpään toteaman mahdollisen laittomuuden jälkeenkin hallituksessa vaadittiin tiukkaan sävyyn juuri puhelutietojen paljastamista. Pyydän valiokuntaa pohtimaan, kuuluuko tällaisten mahdollisten laittomuuksien vaatijat kaupunginhallituksen pöytään. Nyt allekirjoittaneet haluavat erottaa laillisuutta valvoneen jäsenen. Alla olevan haastattelun ja lehdistön linjaan puuttumisen suunnittelun mainehaitta olisi syytä valiokunnan myös pohtia. Pyydän, että älkää ampuko viestintuojaa, vaan tutkikaa miksi tällaista tapahtuu.

27.12.2022 Helsingin Sanomat

...*”Väitteiden mukaan kokouksessa olisi noussut esille se, että Ylöjärven uutisten päätoimittaja Ville Mäkinen ja kustantajan Pirmedian toimitusjohtaja Olli Sirén olisi kutsuttava keskustelemaan lehden linjasta.*

KAUPUNGINHALLITUKSEN puheenjohtaja Mauri Heiska (ps), pitävätkö väitteet paikkansa?

”Joku yksittäinen nosto varmaa oli, mutta ei kaupunginhallitus ole mitään sellaista päättänyt, että näin toimitaan.”

YLÖJÄRVEN kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Mika Kotiranta (kok) kertoo, että lehden ja kaupungin suhteisiin on syntynyt säröä ja että asiasta on käyty poliitikkojen kesken keskustelua. Hän kuitenkin kiistää huhun siitä, että sitä olisi tehty kaupunginhallituksessa salassa:

”Kaupunginhallitus keskusteli, pitäisikö lehdistön kanssa olla yhteyksissä ihan normaalikeskusteluissa. Mitään salaisia pykälä ei siihen liittynyt.”

Kotiranta ei halua kertoa tarkemmin kaupunginhallituksen keskusteluista, koska ne ovat luottamuksellisia ja ”oman porukan keskusteluja”. Hän harmittelee, että

kaupunginhallitukseen on pesiytynyt "myyrä tai myyriä", jotka vuotavat keskusteluja julkisuuteen.

Pitääkö paikkansa, että päätoimittajan ja kustantajan kanssa halutaan keskustella?

"Kuten sanoin, en kommentoi meidän [kaupunginhallituksen] sisäisiä keskusteluja mitenkään."

KOTIRANNAN mukaan Ylöjärven uutisista on kuitenkin käyty myös epävirallisia "kahvipöytäkeskusteluja".

Kotiranta sanoo, että "keskusteluista on puhuttu, että voidaan keskustella lehden kanssa joistain asioista, mutta mistään puhutteluista ei ole puhuttu eikä sen syvällisemmin".

Kotiranta sanoo omana mielipiteenään, että lehden linja ei "ainakaan ole aina ihan sen mukaista, mitä lehden voisi kuvitella tekevän".

"Mikä tehtävä lehdistöllä on yrittää kaivella jotain asioita ja kehitellä jotain salaliittoteorioita, joita ei ole edes olemassa", hän sanoo.

"En ole ainoa, joka tällä tavoin ajattelee. Siellä tuntuu olevan joillain tai jollain henkilöillä kauhea tarve mustamaalata kaupunkia."

Kotiranta viittaa lehden entiseen päätoimittajaan Matti Pulkkiseen, joka on uutisoinut muun muassa siitä, että poliisi tutkii parhaillaan kaupunginhallituksen päätösten lainmukaisuutta.

"Kuten sanottu, ei olla ihan tyytyväisiä joka kerta lehden linjaan."

ONKO TARKOITUS katkaista yhteistyö lehden kanssa?

"En osaa sanoa siihen mitään."

Tuleeko tämä jossain vaiheessa kaupunginhallituksen käsittelyyn?

"En osaa sanoa yhtään siihenkään."

Kotirannan oma näkemys on, että paikallislehden kanssa olisi hyvä käydä "jonkinlainen keskustelu" ja "puhdistaa ilmaa aiheen ympäriltä".

"Sanotaan niin, että keskustelua saattaa olla tulossa, mutta mikä on kokoonpano keskustelulle, sitä en osaa sanoa."

Kotiranta kertoo, että keskustelun ajankohdasta ei ole sovittu eikä edes siitä, kuka keskustelun aloittamisesta päättää.

”Jos kaupunginhallitus keskustelee, siitä päättää varmaan kaupunginhallitus. Jos päätetään, että joku muu keskustelee, niin kyllähän siitä yleensä porukalla puhutaan”, Kotiranta sanoo.

”Lehdistö tietysti käyttää lehdistönvapauttaan, mutta sitäkin voi käyttää monella eri tavalla.”

Ymmärrän luottamuksen merkityksen elämässä ja politiikassa. Olen saanut luottamuksen hoitaa yhteisiä asioita kuitenkin kansalta vaaleissa, juuri tällaisena kuin olen. Luottamus mitataan aina uudelleen seuraavissa vaaleissa. Se luottaako Ylöjärven kaupunginhallitus minuun sen jälkeen, kun paljastin mielestäni laittoman aikeen puuttua lehden linjaan on toinen asia. Minua ei voi velvoittaa minkään pöydän ääressä, ei myöskään kaupunginhallituksen, katselemaan sivusta laitonta aikomusta.

Ihmettelin kaupunginvaltuuston 12.6.2023 asiaa koskevia puheenvuoroja, kun osa tuntuu pitävän pyhempänä hallituksen sisäistä luottamusta kuin hallituksen touhujen lainmukaisuutta. Esimerkiksi Jaana Heikkilä sdp totesi, että ”meidän pitää saada sellainen hallitus, että me voidaan luottaa keskenään toisiimme. Luottamukseen kuuluu, että ne asiat pidetään siellä itsellä..” En tiedä missä kohtaa Heikkilällä tulisi tarve kertoa ulkopuolelle, jos hallitus suunnittelisi jotain mahdollisesti lainvastaista asiaa vai tulisiko lainkaan? Paikalla hallituksessa oli lehdistön linjaan puuttumiskeskustelussa myös viranhaltijoita. Valiokunta voisi ohjeistaa myös, miten jatkossa tällaisessa tilanteessa saa asian hoidettua. Toimintaohje olisi hyvä lisätä hallituksen perehdytysmateriaaliin. Onko ohjeistus viedä asia esim. poliisille?

Olen aikoinani Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä sairaanhoitajana havainnut laittoman (p-asema) potilastietojärjestelmän. Laiton potilastietojärjestelmä oli vakava vaara potilaan oikeuksille, kuten myöhemmin Vastaamo-tapauksessa totesimme. Puutuin myöhemmin myös mm. lastensuojelun resurssipulaan. En ole siis ensimmäistä kertaa puuttumassa vakaviin epäkohtiin ja uskon tämän piirteen olevan yksi syy äänestää minua. Isäni on laittomuuksia korjaavan elämäntyylin minulle opettanut. Niiden jotka jaksavat, pitää yrittää korjata yhteiskuntaa oikeudenmukaisemmaksi. Isäni Pertti Erkkilä on nyt siis löytänyt edellisen kaupunginhallituksen tekemistä päätöksistä hallinto-oikeuden lainvoimaisesti toteamat virheet eli väärät päätökset. Poliisin kenttäjohtajana työskennellyt edesmennyt mieheni Markku Mäki-Ventelä oli edelliskaudella kaupunginhallituksessa. Hän epäili jo silloin kaupunginhallituksen tekemissä päätöksissä hallinto-oikeuden myöhemmin toteamia virheitä ja jätti johtamisselvitykseen liittyen eriäviä mielipiteitä. Isäni ja mieheni pohtivat näitä julkisia kaupunginhallituksen päätöksiä paljon yhdessä. En saisi joutua kovan kohtelun kohteeksi myöskään isäni tai edesmenneen mieheni arvostettavan yhteiskunnallisen aktiivisuuden vuoksi. Monen poliitikon vanhemmissa on yhteiskunnan asioista kiinnostuneita. Se on yksi syy, miksi itsekin olemme halunneet hoitamaan yhteisiä asioita, kasvatus.

Nämä edellämainitut epäkohdat kuuluvatkin julkisuuteen, koska kansalla on oikeus niistä tietää ja ne korjataan julkisen paineen edessä mahdollisesti nopeammin. Lupaam äänestäjille, että jatkan samalla linjalla. Ja lupaan luottamushenkilöille olla jatkossakin luotettava, kunhan ei mennä tahallisesti laittomuuksiin.

Erja Pelkosen epäillään ottaneen yhteyttä paikallislehteen, koska hänen lähisukulaisensa tekemän valituksen perusteella Hämeenlinnan hallinto-oikeus kumosi osan kaupunginhallituksen johtamisselvitystä koskevista päätöksistä ja koska lähisukulainen teki niistä rikosilmoituksen. Aamulehti 9.6.2023

Aloitteessa annetaan ymmärtää, että minä olisin tuottanut kaupungille systemaattista mainehaittaa.

En ole vahingoittanut kaupungin mainetta. Erikoinen ajatus on, että kun kaupunginhallitus töpeksii tehdessään esim virheellisiä päätöksiä, niin siihen puuttuminen aiheuttaisi mainehaitan eikä itse töpeksintä. Mainehaittaa on tullut siis virheellisistä hallinto-oikeuden toteamista hallituksen päätöksistä eikä minun isäni tekemästä kantelusta ja sen julkisesta käsittelystä. Minun mielestäni kaupungin mainetta ovat vahingoittaneet he, jotka ehdottelivat lainvastaisia teletietojen pyytämistä luottamushenkilöiltä. Mainehaittaa tuli aikomuksista vaikuttaa lehdistön linjaan, eikä sen julkistamisesta. Mainehaittaa tuli perusteettomasta minuun kohdistetusta rikossyytöksestä ja sen yhteydessä useamman poliitikon noloista lausunnoista. Mainehaittaa tulee yksityisasioiden riepottelusta. Mainehaittaa aiheuttivat he, jotka ovat haastatteluissaan lehdistölle antaneet sellaisen kuvan, että meillä Ylöjärvellä on mahdollista joutua tällaisen mielivallan kohteeksi politiikassa. Tämä saattaa nimittäin pelottaa kunnollisia tulevia yhteisten asioiden hoitajia asettumasta ehdolle seuraavissa vaaleissa. Ei moni lähde mukaan, jos esim. läheisen kuolemanjälkeiset yksityisasiat ja jopa pankkitilit pyöritellään raa’asti julkisuudessa. Koko elämäsi on poliitikkona vapaata riistaa. Sote-alan työntekijä voi esimerkiksi pelätä, että asiakkaan tai vaikkapa ex-puolison katkera kirje voi päätyä nopeasti julkisuuteen ja paineeseen luopua luottamustehtävistä. Puolustautuminen tällaisissa nopeissa ja lamaannuttavissa tilanteissa on lähes mahdotonta.

Toimittaja Matti Pulkkisen kaupunginhallitukselle Mika Kotirannan kautta lähettämä ääneen kokouksessa luettu lähdesuojan rikkominen ja siitä vedetyt väärät johtopäätökset syksyn 2022 vuotoihin

15.5.2023 kaupunginhallituksen kokouksessa Mika Kotiranta luki, kertomansa mukaan toimittaja Matti Pulkkisen pyynnöstä, Pulkkisen kirjoittaman sähköpostin koko kaupunginhallitukselle. Myös viranhaltijat olivat läsnä kuulemassa, kun Kotiranta luki sen ääneen. Kirjeessä Pulkkinen kertoi rikkovansa lähdesuojan Aapo Mäki-Ventelän vuoksi ja

kertoi minun olleen ”syksyn tietovuotaja”. Aapo Mäki-Ventelä on edesmenneen avopuolisoni aikuinen poika, joka lähetti laajalla levikillä perussuomalaisille kirjeen 5/2023. Kirjeessä oli monenlaisia väitteitä minun ja edesmenneen puolisoni perikunnan yksityisasiasta. Pulkkinen antoi siis kuulijoiden virheellisesti ymmärtää, että olisin ollut koko syksyn vuotaja. Tutkin syksyn julkisuudessa olleita kaupunginhallituksen luottamuksellisia asioita. Löysin tuon lehdistönvapaus paljastuksen (mitä en pidä vuotona) lisäksi kaksi julkaistua tietovuotoa, joista kumpaakaan en ole voinut tehdä.

Ensimmäinen syksyn 2022 vuoto oli edellisen kauden kaupunginhallituksen sisäinen luottamuksellisen sähköpostin julkisuuteen vuotaminen. En ollut vielä silloin edes hallituksessa. (Johtamisselvitys – sähköpostit paljastavat, että hankinnan lainmukaisuudesta keskusteltiin, Matti Pulkkinen Julkaistu YU 5.10.2022)

Kyseisessä jutussa vuodetut sähköpostit olivat osoittamassa, että johtamisselvitystä vuoden 2020 loppupuolella ajanut Katja Luojus tiesi ratkaisujensa lainmukaisuuden olevan huteralla pohjalla. Hallinto-oikeus totesikin osan päätöksistä virheellisiksi, eikä korkein oikeus antanut asiassa kaupunginhallituksen hakemaa valituslupaa. Asiasta käyty käsittääkseni luottamuksellinen sähköpostikeskustelu 12. ja 13. marraskuuta vuonna 2020 julkaistiin 5.10.2022. Julkaisun mukaan Katja Luojus oli lähettänyt sähköpostin 12.11.2020 Antti Pieviläiselle, Jarkko Sorvannolle, Merja Lehtoselle, Juho Ojarekselle, Mauri Heiskalle, Seppo Peltolalle sekä itselleen ylojarvi.fi-osoitteeseen. Pulkkinen kirjeestä siis 15.5.2023 saattoi saada virheellisen kuvan, että minä olisin vuotanut syksyn vuodot.

Toinen syksyn vuoto oli sitten tuo salainen pykälä 28.11.2022, minkä käsittelyn keskustelut ja äänestystuloksetkin vuodettiin. En ollut käsittelyssä edes mukana ja pöytäkirja oli salainen eikä tullut minulle, kun olin esteellisenä poissa kokouksen pykälän käsittelystä. Alla olevasta toimittaja Matti Pulkkinen Aamulehden 10.6.2023 (verkossa 9.6.2023) haastattelusta käy ilmi, että hän oli sähköpostinsa ”syksyn vuotajalla” tarkoittanut juuri sitä lehdenlinjaan puuttumisen paljastustani eikä salaista pykälää. Pulkkinen on aiheuttanut tämän väärän rikosepäilyn minua kohtaan tuolla kirjeensä sanamuodolla ”syksyn vuotajasta”.

Pulkkinen kertoi rikkovansa lähdesuojani juuri Aapo Mäki-Ventelän (edesmenneen mieheni poika) vuoksi. Arvelen, että Pulkkinen on uskonut kaikki Aapon kertomat asiat ja päättänyt rikkoa lähdesuojani. Toimittaja Pulkkinen rikkoi lähdesuojani asiassa, missä minä perussuomalainen poliitikko suojelin lehdistönvapautta ja siten sananvapautta ja demokratiaa.

AAMULEHTI 10.6.2023:

Näin toimittaja Pulkkinen vastaa

Ylöjärven Uutisten toimittaja Matti Pulkkinen, miksi lähetit Ylöjärven kaupunginhallitukselle sähköpostin, jossa kerroit, kuka oli

luottamuksellisesti kertonut sinulle kaupunginhallituksen aikeista painostaa lehteäsi?

"Mistä sinä sait sen tiedon? Se oli luottamuksellisesti lähetetty, joten se on vähän hassua sitä tässä kommunikoida. Siinä oli paljon asioita, joita ei voi sanoa julki. Siinä on paljon asioita, joissa on tullut petetyksi. En pysty puhumaan siitä asiasta."

Lähdesuoja ja lähteet ovat toimittajille ja median toimintavapaudelle tosi tärkeä asia. Miksi luovuit lähteesi suojelemisesta?

"Ne ovat niin rankat ne asiat niin kuin kaiken kaikkinsa."

Liittyvätkö ne sinuun nämä asiat?

"Liittyvät myös minuun."

Nämä Pelkosen edesmenneen puolison poikaanko liittyvät asiat liittyvät myös sinuun?

"Ei. Ne ovat taas hänen asioitaan ja sillä siisti. Ne ovat taas niin kuin muita asioita. Niin no, minä en voi nyt tähän sanoa, mutta niitä on monta, niitä asioita. Ne liittyvät samalla tavalla sellaiseen, että... Niistä ei ole viisasta eikä hyvä puhua."

Kun on vallalla käsitys, että Erja Pelkonen on vuotanut salaisen pykälän, miksi et ole korjannut asiaa?

"Ei minulta ole kukaan mitään kysynyt ja en minä ole sanonut, että mistä asiasta on kysymys. Kyllä he tietävät, mistä asiasta siinä on kysymys."

Kevään ajojahti taustana aloitteelle. Pahin puukko politiikassa tulee aina läheltä.

Aloite on päivätty 22.5.2023 eli seuraavana päivänä kuin perussuomalaisista erkaantui (21.5.2023) uusi Suomen Kataja valtuustoryhmä. Tämä ajallinen osuvuus ei ole tietenkään sattumaa ja kerron sen vuoksi perussuomalaisen valtuustoryhmän hajoamista edeltäviä tapahtumia aikajanalla. Lisäksi Aamulehti 9.6.2023 kertoi verkkouutisessa, että yhtenä minuun epäluottamusta synnyttäneenä tekijänä on joillekin Ylöjärven silloisille tai nykyisille perussuomalaisille tänä keväänä lähetetty kirje, jossa Pelkosen edesmenneen avomiehen poika väittää Pelkosen puuttuneen isänsä perintöasioihin. Nämä yksityisasiat on siis asiattomasti liitetty minuun kohdistuneeseen epäluottamukseen politiikassa.

AIKAJANA:

Huhtikuussa 2023 tulin valituksi Pirkanmaan varakansanedustajaksi

4.5.2023 illalla edesmenneen (k. 7/2022) avopuolisoni poika Aapo Mäki-Ventelä lähetti useille perussuomalaisille kirjeen, missä esitti väitteitä minusta yksityiselämäni esim. perinnönjakoon liittyen ja ihmetteli, että miten tällainen ihminen voi olla politiikassa. Hän levitti puheitani jopa samalta päivältä, kun mieheni kuoli ja , mutta myös lähiviikoilta, kun

5.5.2023 klo 10.38 eli vain yön jälkeen sain jo yllättäen kutsun Ylöjärven perussuomalaisten silloiselta hallitukselta (puheenjohtaja Tomi Saaristo) kutsun kuulemiseen. He harkitsivat minun erottamistani yhdistyksestä. Erottamisharkinnan syytä ei kuitenkaan kerrottu kutsussa minulle. Ei näitä erottamispöytäkirjoja ja kutsua tietenkään oltu yöllä kirjoitettu, vaan tämä oli mielestäni selvästi suunniteltu nopea ja yllättävä isku minun murtamiseksi. Kukaan ei näyttänyt minulle kirjettä eikä vaikuttanut epäilevän sen todenmukaisuutta.

"Ylöjärven Perussuomalaiset ry hallitus kutsuu sinut kuulemistilaisuuteen torstaina 11.5.2023 klo 19:30 Ylöjärven kaupungintalolle. Kuulemisen aiheena esityslistan pykälä nro6: Yhdistyksen jäsenen toiminta luottamustehtävissä ja niiden ulkopuolella. Asia käsitellään, vaikka et saapuisi paikalle. Kuulema liittyy Perussuomalaisten RP:n paikallisyhdistyksen sääntöjen sääntöpykälään nro:6, sekä Perussuomalaiset valtuustoryhmän mallisäännön pykälään:20. Kuulemisen jälkeen hallitus päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä."

6.5.2023 Pirkanmaan perussuomalaisten piirin ohje oli, että eritelty syy kuulemiseen erottamisasiassa pitää tietenkin olla kutsussa.

7.5.2022 illalla n. klo 22 sain korjatun kutsun Ylöjärven perussuomalaisten silloiselta hallitukselta (pj Tomi Saaristo) selityksen antamistilaisuuteen:

Kutsun mukaan kyse oli yhdistyksestä erottamisesta jäsenestä johtuvasta syystä. Useat Ylöjärven perussuomalaisten paikallisyhdistyksen luottamushenkilöt ovat saaneet kirjeen, jossa kuvataan yksityiskohtaisesti todisteellisesti osoitettavaksi väitettyä menettelyä/menettelyjä, jotka ovat paikkansa pitäessään katsottava yhdistystä vahingoittaviksi. Kirjeessä kuvatun menettelyn perusteella on katsottava jäsenen mahdollisesti syyllistyneen törkeän petoksen yritykseen, joka olisi julki tullessaan omiaan vahingoittamaan vakavasti yhdistystä ja sen mainetta, riippumatta yksin menettelyn mahdollisesta tulevasta juridisesta lopputuloksesta. Ylöjärven perussuomalaisten paikallisyhdistyksen hallitus katsoo, ottaen huomioon esitettyjen asioiden vakavuus ja kirjeen saatteena oleva tieto, että kirje on lakimiehen avustuksella laadittu. Yhdistyksen maineen, että puolueen uskottavuuden vuoksi asia on saatettava kuulemismenettelyyn. Mikäli kirjeessä kuvatut asiat osoittautuvat paikkansa pitäviksi, yhdistyksen hallitus joutuu harkitsemaan sääntöjensä 6 §

mukaisten jäsenen erottamiseen johtavien toimien viemistä eteenpäin. Paikka ja aika: Ylöjärven Kaupungintalo, torstai 11.5.2023 klo 19.30.

Kutsun mukana sain ensi kertaa nähdä edesmenneen avopuolisoni aikuisen pojan lähettämän kirjeen, joka oli siis kuulemistilaisuuden perusteena. Kirjeessä annettiin ymmärtää minun puuttuneen asiattomasti edesmenneen avomieheni perintöasioihin, vaikka koko perintö oli mennyt perillisille, kuten pitikin. Kukaan ei ollut tiedustellut edelleenkään kirjeen todenperäisyyttä minulta, vaan heti oli nopea erottaminen harkinnassa. Kutsukirjeen laatijat olivat myös jostain ideoineet tuon törkeän petoksen yrityksen rikosnimikkeeseen kutsuunsa, vaikka mitään poliisitutkintaa ei ollut käynnissä. Kirjeen laatijoiden on ollut pakko kertoa yön aikana tai aiemmin toimittaja Pulkkiselle kutsun sisältö, kun Pulkkinen kysyi jo seuraavana aamuna minulta, että aionko jatkaa puolueessa ja luottamustoimissani. Rikosnimike tuli ensikertaa tietooni ja mahdollisesti julkisuuteen siis näiden nykyisten Katajan, mutta silloin vielä perussuomalaisten jäsenten toimesta. Perussuomalaisten piiriyhdistys kehotti paikallisyhdistystä olemaan sekaantumatta jäsenensä yksityisasioihin.

Pelottavaa, jos jonkun ex-puolison tai vaikkapa asiakkaan raju kirje pääsee vuorokaudessa erottamismenettelyyn harrastusyhdistyksessä tai politiikassa. Jokainen voi miettiä onko sinulla sellaista henkilöä, joka haluaisi ehkä sinua vahingoittaa. Harrastusyhdistyksen ei pidä reagoida mitenkään tällaisiin kirjeisiin tai alkaa yksityisasiota tuomitsemaan ja selvittämään. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat saivat työntekijän erotettua yhdellä kirjeellä ja he eivät vaitiolovelvollisuuden vuoksi voisi edes puolustautua. Tai vaikkapa metsästysseuran yhdistys erottaisi jonkun omista syistään katkeran sukulaisten mustamaalauskirjeen vuoksi jäsenensä. Jotain tolkkua pitäisi olla.

8.5.2023 klo 11.21 Pulkkinen kysyi jo aamulla siis kommenttiani Aapo Mäki-Ventelään liittyen ja kysyi jatkanko puolueessa, valtuustoryhmässä ja muissa luottamustehtävissä. Koin tämän luottamustehtävistä luopumiseen paineistamisena, kun en ollut tehnyt mitään väärää Aapo Mäki-Ventelälle. Tiesin, että Pulkkinen on läheinen Saaristolle, Heiskalle ja Lehdelle, joten pelkäsin, että kommenttejani olisi väännelty minulle epäedulliseen suuntaan. Päätin olla kommentoimatta yksityisasioitani julkisuudessa ja erityisesti vainajaan liittyviä asioita.

Hei Erja,

Koetin saada Sinua puhelimitse kiinni. Soitin kysyäkseni kommenttiasi saamastasi kutsusta selityksen antamistilaisuuteen, jonka on kutsunut koolle Ylöjärven Perussuomalaiset ry:n hallitus.

VASTAATKO PIAN, jotta saan kommenttisi mukaan samaan yhteyteen uutiseen?

1) Oletko saanut saman kirjeen, jonka monet Ylöjärven kaupungin luottamushenkilöt ovat saaneet Aapo Mäki-Ventelältä?

2) Pitävätkö kirjeessä esitetyt asiat paikkansa?

3) Mihin toimiin itse aiot asian tiimoilta ryhtyä?

4) Katsotko, että voit edelleen jatkaa ja toimia Perussuomalaisissa, perussuomalaisten valtuustoryhmässä ja muissa luottamustehtävissä?

Terveisin,

MATTI PULKKINEN

Maakunnan Matti

Maakuntakoordinaattori

8.5.2023 klo 16.23 Pulkkinen julkaisee jo muutamaa tuntia myöhemmin Ylöjärven Uutisten verkossa jutun, josta osia alla. Jutusta tulee ilmi, että perussuomalaisten valtuustoryhmässä ei oltu edes käsitelty tätä kirjettä, vaan valtuustoryhmän puheenjohtaja Lehti vei oman toiveensa suoraan julkisuuteen ja toivoi, että tekisin tilanteesta omat johtopäätökset (eli jättäisin luottamustehtäväni). Inga-Mari Lehti on hallituksessa varajäsenenä ja olisi noussut erottamiseni jälkeen todennäköisesti naispaikalleni hallitukseen, koska muita naisia valtuutetuissa ei perussuomalaisilla ollut.

Perussuomalaiset puntaroivat Erja Pelkosen tulevaisuutta – kirje on synnyttänyt luottamuspulaa

Ylöjärven Perussuomalaiset ry:n hallitus ja Perussuomalaisien valtuustoryhmä selvittävät, nauttiiko Erja Pelkonen enää niiden luottamusta ja voiko Pelkonen jatkaa toimintaansa Perussuomalaisissa. Paikallisyhdistyksen hallitus järjestää selityksen antamistilaisuuden. Asia tulee myös aikanaan valtuustoryhmässä esille...

...useat Ylöjärven Perussuomalaiset ry:n luottamushenkilöt ovat saaneet kirjeen, jossa kuvattun menettelyn perusteella on katsottava jäsenen mahdollisesti syyllistyneen törkeään petoksen yritykseen, joka olisi julki tullessaan omiaan vahingoittamaan vakavasti yhdistystä ja sen mainetta, riippumatta yksin menettelyn mahdollisesta juridisesta lopputuloksesta, kutsussa sanotaan. Ylöjärven Perussuomalaiset ry:n hallitus katsoo, ottaen huomioon esitettyjen asioiden vakavuus ja kirjeen saatteena oleva tieto, että kirje on lakimiehen avustuksella laadittu. Yhdistyksen maineen sekä puolueen uskottavuuden vuoksi asia on saatettava kuulemismenettelyyn, kutsussa todetaan. Mikäli kirjeessä kuvatut asiat osoittautuvat paikkansa pitäviksi, yhdistyksen hallitus joutuu harkitsemaan sääntöjensä mukaisten jäsenen erottamiseen johtavien toimien viemistä eteenpäin, kutsussa kerrotaan. Selityksen antamistilaisuuden tarkoituksena on "tämä koskee yhdistyksestä erottamista jäsenestä johtuvasta syytä"...

"Kirjeen sisältö järkytti minua"

Ylöjärven Perussuomalaisten valtuustoryhmän puheenjohtaja Inga-Mari Lehti kertoo saaneensa Aapo Mäki-Ventelän lähettämän sähköpostikirjeen. "Kirjeen sisältö on järkyttävää luettavaa. Siinä kuvatut tapahtumat koskettavat minua erityisesti äitinä, Lehti kertoo." Lehti korostaa, ettei perussuomalaisten valtuustoryhmä eikä paikallisyhdistys saa ummistaa silmiään, vaan esille tuodut asiat on selvitettävä ja käytävä vastuullisesti lävitse.

"Emme tiedä, ketkä kaikki kirjeen ovat saaneet"

Ylöjärven Perussuomalaiset ry:n hallituksen puheenjohtaja Tomi Saaristo ilmaisee syvät pahoittelunsa kirjeen lähettäjälle ja hänen läheisilleen. "Olemme surullisessa asiassa, jonka kaltaista en toivoisi kenenkään joutuvan kohtaamaan. Jo läheisensä menettäminen synnyttää surun, jonka lieventämiseksi ihmisten olisi toimittava eikä päinvastoin, Saaristo sanoo. Saariston mukaan kirjeen sanoma on pysähdyttävä, ja se koskettaa syvällisesti. "Olen surullinen." Saaristo korostaa, että paikallisyhdistys on reagoinut yhteydenottoon viipymättä. "Asia edellyttää pikaista ja perusteellista selvittämistä. Kysymys on isosti luottamuksesta tai sen menettämisestä." Puheenjohtajan ominaisuudessaan Saaristo on halunnut käydä syventävän ja yksityiskohtia tarkentavan keskustelun kirjeen lähettäjän kanssa. "Lukuisat sähköpostit, tekstiviestit, monet muut tallenteet sekä viralliset asiapaperit vetävät minut hiljaiseksi ja sanattomaksi." Saaristo korostaa, että asia on arkaluontoinen. "Asia on tullut jo julkisuuteen, ja siitä puhutaan julkisesti. Paikallisyhdistyksemme on hoidettava oma ruutunsa."

Saaristo ja Lehti toivovat, että Erja Pelkonen tekisi itse tarvittavat johtopäätökset.

Tomi Saaristo ja Inga-Mari Lehti tuovat selkeästi esille, että minun pitäisi luopua luottamustehtävistäni Aapon kirjeen vuoksi (toivovat minun tekevän omat johtopäätökset). Lukijat saivat haastattelusta virheellisen käsityksen, että olen mahdollisesti yrittänyt petosrikosta ja jäänyt kiinni jostain kauheasta käytöksestä vainajan aikuisia lapsia kohtaan. Olen aina käyttäytynyt ja toiminut asiallisesti Aapoa ja hänen veljeään kohtaan.

10.5.2023 Matti Pulkkinen Ylöjärven Uutisten jutusta osia "Ketä aikuiset uskovat – ajaako oma etu lasten ja nuorten hyvän edelle?"

"Kuuletko itkun lapsien? Kuuletko huudon, kuiskauksen? Maailma huutaa auttajaa, lohtua, toivon kantajaa."

...

Viime päivinä olen seurannut läheltä, miten helposti ja kevyesti lapsen, nuoren kertoma kuitataan vastuuttomasti valehteluksi ja aikuisen maineen pilaamiseksi. Tutustuin toimittajana hiljan ylöjärveläisen nuoren miehen ja hänen lakimiehensä kokoamaan aineistoon, joka aukottomasti paljastaa ja kertoo, miten

rankan kohtelun uhreiksi he ovat joutuneet. Aineisto koostuu tallenteista: puheluista, tekstiviesteistä, sähköposteista ja videoista. Mukana on myös materiaalia, jossa on ollut mukana muita aikuisia ihmisiä.

...

Ajatelkaapa, jos esimerkiksi puolue, sen piirin ja jopa puoluetoimiston väki lähtee tielle, jossa nuoren ihmisen avunhuudot kuitataan tylästi leimaamalla ne valheiksi ja pahansuopaiseksi maineen lokaamiseksi...Minkälaisen puolueen piirijohtaja ja puoluesihteerit toimivat siten, että he kieltävät sananvapauden ja toimintavapauden. Kaiken kukkurana vaatimukset, että asiasta on vaiettava. "Se on poliittista ajojahtia." "Se on menestyvän poliitikon uran tuhoamisyritystä."

"Sen minkä teette pienimmille ja heikoimmille veljille, Herralle teette kaiken sen, Hän otti muodon ihmisen."

11.5.2023 toimittaja Matti Pulkkinen lähetti minulle tekstiviestillä kuvan, joka näyttää hautaristiltä. Viestissä lukee "Tässä ristissä on kuvattu lasten suru." Ihmettelin, miten toimittaja voi lähettää tuollaisen viestin. Edesmenneen mieheni poika on jo yli 25-vuotias aikuinen mies, eikä siis lapsi enää. En ole tehnyt hänelle mitään väärää, mutta Pulkkinen tuntui uskovan muuta. Pulkkinen viittaa ymmärtääkseni kolumnissaan, jopa vainajan elinaikaisiin tilisiirtoviestikenttiin. Ne eivät mielestäni todellakaan kuulu hänen tietoonsa eikä vainajan aikuisten lasten jaettavaksi eteenpäin. Ne kuuluvat mielestäni vainajan pankkialaisuuden piiriin. En ole siis milläänlailla "rankasti" kohdellut vainajan perillisiä. Perillisten kanssa oli kaikki asiat jo loppuunkäsittely 2/2023, mutta jostain syystä vainajan poika Aapo aktivoitui mediassa vaalien jälkeen 5/2023.

13.5.2023 Ylöjärven Uutisen Matti Pulkkinen (Perussuomalaisten eripura syvenee – nyt vaaditaan koko hallitusta erotettavaksi) julkaisee kuvina perussuomalaisen paikallisyhdistyksen jäsenten 9.5.2023 päivätyn vaatimuksen.

Omaa referointia 9.5.2023 vaatimuksen sisällöstä:

Ylöjärven perussuomalaisten yhdistyksen jäsenistä iso osa vaati Ylöjärven Perussuomalaiset ry:n hallitukselta ylimääräisen yhdistyksen kokouksen järjestämistä. Kokous järjestettäisiin torstaina 25.5. klo 18. Jäsenet vaativat koolle yhdistyksen ylimääräistä kokousta, jotta yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan Tomi Saariston, yksittäisten yhdistyksen hallituksen jäsenten sekä perussuomalaisten valtuustoryhmän puheenjohtajan Inga-Mari Lehden luottamus arvioitaisiin. Jos kokous toteaisi yhdistyksen tulleen vahingoitetuksi vakavavasti hallituksen, hallituksen puheenjohtajan ja valtuustoryhmän puheenjohtajan toimesta yhdistyslain ja sääntöjen tarkoittamalla tavalla, Ylöjärven perussuomalaisten hallituksen jäsenet ja valtuustoryhmän puheenjohtaja tulisi erottaa välittömästi yhdistyksen hallituksesta ja paikallisyhdistyksestä.

Jäsenet kritisoivat muun muassa tapaa, jolla nämä henkilöt olivat käyneet julkista keskustelua Erja Pelkosesta 8.5.2023 Ylöjärven uutisissa julkaistun lehtijutun tiimoilta. Hallituksen puheenjohtaja Tomi Saaristo ja valtuustoryhmän puheenjohtaja Inga-Mari Lehti olivat osan jäsenistä mukaan ylittäneet törkeästi valtuutensa kommentoidessaan lehtijutussa toivovansa että Erja Pelkonen "tekisi itse tarvittavat johtopäätökset". Sekä Saaristo, että Lehti olivat kommentissaan asettaneet Pelkosen epäilyksi ilman mitään olemassa olevia tuomioita, syytteitä tai edes tutkintoja. Lehti oli vaatimuskirjeen mukaan toiminut poikkeuksellisen moitittavasti toimiessaan valtuustoryhmän edustajana jutussa ilman minkäänlaista valtuustoryhmän päätöstä ja hyväksyntää. Ylöjärven perussuomalaisten hallitus oli vaatinut Erja Pelkosta saapumaan yksityisasiassa kuulemistilaisuuteen toistuvasti, vaikka niin piirin kuin puolueenkin johto on kieltänyt heitä yksityisasiaan liittyen toimimasta näin.

Vaatimuksen mukaan Ylöjärven paikallisyhdistyksen tehtävä ei ole toimia ihmisen yksityiselämään liittyvinä poliiseina tai tuomareina. Puolue on nimenomaisesti ohjeistanut, että paikallisyhdistyksellä ei ole henkilön yksityisasiassa kuulemis- tai sanktio-oikeutta. Jos rikoksia on tehty, ne tutkii poliisi ja tuomitsee tuomioistuimien. Nyt yhdistyksen hallitus, erityisesti sen puheenjohtaja Saaristo ja valtuustoryhmän puheenjohtaja Lehti ovat julkisesti leimanneet Erja Pelkosen hänestä esitetyn yksipuolisen kirjelmän väitteiden perusteella. Tämä on vahingoittanut jäsenten mielestä raskaasti Ylöjärven perussuomalaisia. Toiminta täytti joidenkin yhdistyksen jäsenten näkemyksen mukaan yhdistyksen sääntöjen erottamisperusteet.

Lisäksi jäsenten vaatimuksen mukaan 15.4.2023 Ylöjärven perussuomalaiset ry:n hallituksen puheenjohtaja Tomi Saaristo oli allekirjoittanut hallituksen nimissä Pirkanmaan piirin puheenjohtajan vaihtamista ajavan asiakirjan. Asiakirjassa väitettiin muun muassa, että piirin puheenjohtaja olisi mm. syrjinyt henkilöä ja peukaloinut aluevaltuustoryhmän pöytäkirjoja. Mikään edellä esitetyistä väitteistä ei pitänyt paikkaansa ja väitteistä ei oltu pyynnöistä huolimatta esitetty mitään todisteita. Lisäksi asiakirja allekirjoitettiin ilman minkäänlaista yhdistyksen kokousta, jossa asiasta olisi tullut päättää.

Ylöjärven perussuomalaisten silloinen hallitus (puheenjohtaja Tomi Saaristo) oli osoittanut jäsenten vaatimuksen mukaan tekevänsä täysin mielivaltaisia ratkaisuja. Jäsenten vaatimuksen mukaan hallitus ei selvittänyt allekirjoittamiensa asiakirjojen ja väitteiden totuudenperäisyyttä. Jäsenten vaatimuksen mukaan hallitus ja valtuustoryhmän puheenjohtaja lähtevät julkisesti puimaan ja tuomitsemaan ihmisiä asiasta, josta heillä ei ole kuin yhden henkilön näkemys. Hallitus (pj Tomi Saaristo) ja valtuustoryhmän puheenjohtaja (Inga-Mari Lehti) hyökkäsivät sen mukaan juuri varakansanedustajaksi ja aluevaltuuston 2. varapuheenjohtajaksi valitun Erja Pelkosen kimppuun julkisesti.

– Jos hallitus ei olisi reagoinut vakavasisältöiseen kirjeeseen, sen jäseniä olisi voitu syyttää vastuun laiminlyömisestä ja toimimattomuudesta, Tomi Saaristo sanoo. (13.5.2023 Ylöjärven Uutiset Matti Pulkkinen)

15.5.2023 kaupunginhallituksen kokous. Mika Kotiranta luki toimittaja Matti Pulkkinen sähköpostin, että hän rikkoo lähdesuojan Aapo Mäki-Ventelän vuoksi ja kertoi, että minä olisin syksyn tietovuotaja. Kiistin heti kokouksen jälkeen tuon salaisen pykälän vuotamisen ja pyysin ettei syykseni luettaisi muiden vuotoja. Totesin vuotoja olleen politiikassa aina ja että kaikki me varmaan jotain keskusteluja ollaan Pulkkinen kanssa käyty. Tarkoitin tällä itseni kohdalla mm. vaalimainontaa ja tuota lehdistönvapaus asiaa.

18.5.2023 Matti Pulkkinen Ylöjärven Uutisten julkaisussa

“Viitekehyksen tarjoaa paikallisyhdistys, jonka jäsenistö valmistautuu parhaillaan ylimääräiseen kokoukseen, jossa on tarkoitus jakaa lähtöpasseja monelle vaikutusvaltaiselle perussuomalaiselle, jotka kaiken kukkuraksi ovat olleet nostamassa puoluettaan kukoistukseen. Tuomionkellot pauhaavat jo, ja niiden pauhu vaan voimistuu voimistumistaan ensi viikon torstaista h-hetkeä lähestyttäessä. Raateleva ja verenhimoinen kokouskutsu enteilee kovaa käyttöä giljotiinille, kun omien päitä katkotaan surutta poikki.”

Pulkkinen kuvaa näin Saariston, Lehden ja muutaman muun nyt jo Suomen Katajaan siirtyneen silloisen perussuomalaisen yhdistyksestä erottamisuhkaa ”raatelevaksi ja verenhimoiseksi”. Pulkkinen kertoo heidän nostaneen puoluettaan kukoistukseen. Aiemmassa Pulkkinen jutussa samaa erottamiskohtaloa minulle tarjoiltaessa, ei Pulkkisella ollut asiassa tällaista myötätuntoa minun erottamistani kohtaan. Silloin ei giljotiineista puhuttu. Myöhemmin Pulkkinen kertoi puolueen kärkipoliitikkojen siirtyneen Katajaan, vaikka esim. kansanedustaja ja varakansanedustaja jäivät perussuomalaisiin. Voimme siis kysyä, onko toimittaja Pulkkinen puolueeton toimittaja?

19.5.2023 Pulkkinen Ylöjärven Uutisten alla olevasta jutusta kommenttia. Aapo Mäki-Ventelä on lehtitietojen mukaan tehnyt minusta rikosilmoituksen petoksen yrityksestä. Se julkaistiin, vaikka

Vainajalla voi olla monenlaisia yhteisomistuksia, joita kuoleman jälkeen puretaan tarvittaessa käräjien avulla. Olen lukenut rikosilmoituksesta vain lehdestä. Aikuinen Aapo poika vaati minua luopumaan omistajuudestani vainajan/perikunnan yhteisomistetuista tileistä jo 2/2023 ja todennut silloin, että asiat ovat luopumisen jälkeen hänen puoleltaan loppuunkäsittelyt. Perintö oli siis mennyt jo aiemmin kaikki perillisille ja alkuvuodesta he saivat myös osuuteni yhteisistä tilivaroista.

Ylöjärven Uutiset 19.5.2023:

Rikosilmoituksessaan Mäki-Ventelä pyytää poliisia tutkimaan epäilemäänsä petosyritystä, joka liittyy hänen edesmenneen isänsä ylikonstaapeli Markku Mäki-Ventelän kuolinpesään.

– Isäni ylikonstaapeli Markku Mäki-Ventelä menehtyi äkillisesti viime vuoden heinäkuussa. Kuolinpesän hoitamisen aikana sen osakkaille, minulle ja veljelleni, edesmenneen isämme avopuoliso Erja Pelkonen on esittänyt väittämiä ja vaateita, joiden katsomme täyttävän syytä epäillä -kynnyksen petoksen yrityksen osalta. Pyrkimys on ollut saada oikeudettomasti erehdyttämällä merkittävä osa isämme tilivaroista, Aapo Mäki-Ventelä kertoo.

– Pelkonen on ammatiltaan psykoterapeutti, ja hän on toiminut lastensuojelun perheterapeutina. Lisäksi hän on parhaillaan luottamustehtävissä kaupunginhallituksen jäsenenä, kunnanvaltuutettuna, aluevaltuutettuna ja käräjäoikeuden lautamiehenä, joten mielestämme on moraalisestikin tarkasteltava hänen asemaansa, Mäki-Ventelä toteaa.

21.5. 2023: Perussuomalaisten valtuustoryhmä hajosi ja valtuutetut Mauri Heiska, Inga-Mari Lehti, Tomi Saaristo ja Panu Koski sekä neljä varavaltuutettua perustivat oman ryhmän, Suomen Katajan. Heillä ei tainnut olla paljon vaihtoehtoja eroamiselle, kun 25.5. heidät olisi saatettu erottaa Perussuomalaisten paikallisyhdistyksestä. Olen pohtinut heidän motiivejaan minun häätöyrityksen suhteen ja päätyneet seuraavaan arvaukseen. Heiska ei olisi jatkossa päässyt eduskuntavaaleihin ehdolle, koska Ylöjärveltä oli jo kansanedustaja ja varakansanedustaja ja kolmatta ehdokasta Ylöjärveltä ei olisi saatu. Saaristo asuu samalla pienellä Mutalan kylällä ja jaamme samoja äänestäjiä. Lehti olisi noussut todennäköisesti paikalleni kaupunginhallitukseen, koska muita naisvaltuutettuja ei ryhmässämme olisi naispaikalle ollut.

22.5.2023: Toimittaja Pulkkinen julkaisee aamulla klo 7 pitkän positiivisen jutun Suomen Katajista.

22.5.2023 tämä minun erottamisaloite allekirjoitettiin. Lähes kaikki Suomen Katajajista oli allekirjoittanut tämän aloitteen ja siinä olleen minuun kohdistuneen erottamistoiveen kesken kauden kaupunginhallituksesta. Yksi minun häätämiseeni motivoiva seikka aloitteen taustalla on todennäköisesti isäni Pertti Erkkilän lainvoimainen hallinto-oikeuden päätös. Siinä todettiin edellisen kaupunginhallituksen tehneen virheellinen päätös silloiseen johtamiskiistaan liittyen. Isäni teki asiaan liittyen myös poliisille tutkintapyynnön. Tähän isäni kansalaisvalppauteen liittyen olin ajoittain esteellisenä poissa pykälien käsittelystä, myös sen salaisen pykälän kohdalla oli tästä kysymys. Yksi motiivi tähän minuun kohdistettuun ajojahtiin on mielestäni valintani Pirkanmaan varakansanedustajaksi eduskuntavaaleissa 4/2023. Julkisuuden myllytys alkoi pian vaalien jälkeen. Moni muukin paikallinen poliitikko toivoo pääsevänsä eduskuntaan seuraavissa vaaleissa kuin minä. Jos minut saataisiin savustettua pois Ylöjärven politiikasta, niin monen puolueen ehdokkaat hyötyisivät siitä seuraavissa vaaleissa.

12.6.2023 kaupunginvaltuuston kokouspäivän tapahtumat:

Aloitteen käsittely 12.6.2023 lähestyi ja osasin odottaakin Pulkkinen ja muiden seuraavaa isku.

12.6.2023 klo 9 Pulkkinen sähköposti minulle:

HEI,

ASIA, joka käskee edesmenneen Markku Mäki-Ventelän varoja, olet vaatinut niistä puolia, kertoen vaatimuksesi niin Markun pojille kuin heidän asianajajalleen. SINUN vaatimuksistasi on dokumentit. TÄMÄ asia koskee myös Mäki-Ventelän Poliisille tekemää selvityspyyntöä. Miten kommentoit asiaa?

MATTI PULKKINEN

Maakunnan Matti

Maakuntakoordinaattori

Huomionarvoista on, että Pulkkinen lähetti aivan ympäröyöreän kommenttipyyntöni minulle klo 9 jälkeen, kun olin aluehallituksen kokouksessa vielä tunteja sen jälkeen. Luin sähköpostin vasta, kun juttu oli jo julkaistu klo 14 jälkeen. Toimittaja ei ollut laittanut edes tekstiviestiä, että oli lähettänyt sähköpostia. Toimittajan olisi pitänyt edes yksilöidä julkaistavat yksityiset vainajaan liittyneet WhatsUp-viestini, että olisin pystynyt niitä mitenkään kommentoimaan. Hänen olisi ollut syytä kertoa tarkemmin jutun sisältöä ja varata minulle reilusti aikaa kommentoida. Julkaistut viestit olivat pian puolisoni kuoleman jälkeisiä eli lähes puoli vuotta vanhoja, joten kiirettä tähän arveluttavaan uutisointiin ei ollut. Kiire kuitenkin taisi muodostua toimittajalle toisesta syystä, nimittäin tarpeesta saada sensaatiolööpit samalle päivälle, kun erottamisasiani oli kaupunginvaltuustossa 12.6.2023 klo 17.

12.6.2023 Matti Pulkkinen Ylöjärven Uutiset

"Pelkonen on vaatinut puolta tilivaroista: "Elätin isäänne 10 vuotta"

Matti Pulkkinen Julkaistu 12.6.2023 14:16

Edesmenneen ylikonstaapeli Markku Mäki-Ventelän avopuoliso Erja Pelkonen on vaatinut itselleen puolta kaikista Mäki-Ventelän

pankkitileillä olevista varoista. Mäki-Ventelän kuolinpesän osakkaiden asioita hoitava juristi on saanut samansisältöisen vaatimuksen kuin Mäki-Ventelän pojat. Perintökaaren mukaan tilivarat kuuluvat vainajan lapsille.”...

Jutussa oli julkaistu puheitani jopa mieheni kuolinpäivältä, kun olin [redacted] ja lähiviikkojen viestejäni perillisille, kun olin [redacted] mm. [redacted] Jutussa oli julkaistu osia Whatsup viesteistäni. Poistetut viestin kohdat sisälsivät vainajasta arkaluontoista tietoa, jolla perustelin omaa mielipidettäni yhteisten tilivarojen jakamiseen. Toimittaja oli poistanut yksityisistä luottamuksellisesta viestistä perillisille juuri sellaiset kohdat, että koko sisältö muuttui ja asetti minut lukijan silmissä perusteettoman halveksunnan kohteeksi. Ihmettelen kovasti, miten lehti suostuu julkaisemaan vääristeltyä ja vainajaan liittyvää tiliasiaa, vaikka joku pyytäisi.

Kun en halunnut kommentoida yksityisasiointani ja erityisesti puolustuskyvyttömään vainajaan liittyviä asioita, niin toimittajan olisi pitänyt erityisesti varmistua julkaisunsa todenperäisyydestä ja eettisyydestä myös vainajan ja minun yksityisyydensuojaa kohtaan. En ymmärrä miten vainajan kauppaostokset ja sähkölaskut elämän ajalta kuuluvat julkisuuteen. Nyt jutussa oli myös virheitä, muun muassa

[redacted] Otsikossa oli yksityisviestin asiayhteydestä irroitettu ”Elätin isäanne 10 vuotta”. Se saattoi myös antaa vaikutelman, että olisin itse halunnut asian julkisuuteen, vaikka aikuinen poika toimitti toimittajalle julkaistavaksi yksityisviestejäni. Mielestäni tässä oli tarkoituksena mustamaalata minua ahneeksi avoleskeksi, joka vaatii itselleen kuulumatonta perintöä, vaikka perinnöstä ei ollut edes kyse.

Tunnen toimittaja Pulkkisen toimintatapaa jo sen verran, että ehkä hän halusi juuri ennen kaupunginvaltuuston kokousta klo 17 tämän minua mustamaalaavan jutun julki ja saattoi tarkoituksella huolehtia, että en ehdi korjaamaan juttua. Tällä uutisella oli facebookissa yli 1000 reaktiota mm. paljon minun ahneuden päivittelyä ja että olen yrittänyt saada lasten perintöä, vaikka niin ei ollut. Tuolle some-myllylle ei voi mitään enää, kun se on käynnistetty.

12.6.2023 klo 17 Kaupunginvaltuuston kokous, missä päätettiin perustaa aloitteen mukaisesti tilapäinen valiokunta muutamasta tavallisesta kaupunginvaltuutetusta selvittämään esitettyjä väitteitä (mm. rikossyytös) minun erottamisasiassa. Alla puheenvuoroni kokouksessa ennen valiokunnan perustamisäänestystä. Voit kuunnella sen myös Ylöjärven kaupungin linkistä. Tallenteessa on osia puheestani valitettavasti äännettömällä, mutta olen kirjoittanut nekin kohdat tähän:

PUHEENI VALTUUSTOSSA:

Aika jännittävä paikka, olen ollut jo viikkoja aikamoisessa pyörityksessä ja katselen teitä nyt, myönnän, niin vähän eri silmillä. En pitkään aikaan siinä alkuvaiheessa sitten puolustautunutkaan mitenkään, kun tajusin heti, että tämä on tällainen ryhmäilmiö. Täällä on niinkuin ihan erilaiset tuulet menossa nyt, mitä yleensä tässä salissa käytetään.

Nyt kun ollaan tässä kohtaa, että ollaan minun luottamuksestani ja minua erottamassa tuolta kaupunginhallituksesta, niin päätin jotain teille sanoa, vaikka minulla ei ole minkään näköistä luottoa, että tästä olisi mitään hyötyä.

Minua on nyt käsiteltävässä aloitteessa syytetty kahdesta asiasta. Se on se aloite siis, mitä tänään käsitellään.

Ensimmäinen syytös oli tässä paperissa poliisin tutkiman salaisen pykälän tietovuotamisesta eli rikoksesta, mitä minä en ole tehnyt. Aloitteessa yli puoli valtuustoa epäilee julkisesti minua rikoksesta ilman mitään näyttöä asiasta. Minun on helppo sanoa tässä kohtaa, että tiedän ettei näyttöä voi olla, koska en ole rikosta tehnyt, vaan joku toinen. Nämä rikossyytökset ovat minulle todella kova paikka. Te saatte muuten minua kyllä muiluttaa, mutta nämä on pahoja. Surullista on, että te allekirjoittaneet, ette vaivautuneet edes tarkistamaan, että olinko paikalla pykälän käsittelyssä. En ollut. En ollut siellä paikalla. Olin esteellisenä pois. Pykälän keskustelunsisällöt ja äänestystuloksetkin oli lehdessä, joten oli täysi mahdollisuus minun niitä vuotaa. Koen kunniaani loukkaavana, että allekirjoittaneet saattoivat minut voimakkaan halveksunnan kohteeksi aloitteen rikosepäilyllä. Nyt voi jokainen miettiä miltä sinusta tuntuisi tässä paikassa, missä minä olen. Minulla on sellainen epäily, että täällä ei kaikki pysty siihen, mutta osa teistä pystyy. Toivon että asukkaat/äänestäjät tarkistavat, oliko sinun oma valtuutettusi mukana tässä. Perussuomalaisten piirin pj Sami Kymäläinen totesi hauskesti, että syyllinen on löydetty. Enää pitää keksiä rikos. Syytökset ovatkin viime viikkoina vaihdelleet, mutta nyt toivon, että näillä kahdella syytöksellä, mitä siellä aloitteessa on, niin viette erottamiseni maaliin, jos niin on mielestänne oikein.

Toivon, että luette haastatteluni lauantain (10.6.2023, verkossa jo 9.6.2023) Aamulehdestä. Siinä on myös Luojuksen, Kotirannan, Heiskan ja toimittaja Pulkkinen surkuhupaisat haastattelut.

Ensimmäinen rikossyytös on siis nyt selvitetty. Sellaista rikosta en ole voinut tehdä, enkä ole tehnyt. Ja vaikka kuinka siellä lehden palstalla selitellään, että joku keino vielä löytyy, että minä olisin syyllinen, mutta en ole. (Tallenteella ääni pois tästä alkaen jonkin aikaa)

Toinen minuun liitetty asia aloitteessa oli hallituksen lehdistön vapautta koskeva keskustelu, mistä varoitin toimittaja Pulkkinen, kun osa hallituksen jäsenistä pohti keinoja vaikuttaa lehden linjaan. Toimittaja Pulkkinen lupasi lähdesuojan ja olla julkaisematta tätä mielestäni venäläismielistä aietta, jonka koin olleen sananvapautta vastaan. Pulkkinen julkaisi sen kuitenkin. Kukaan hallituksessa ei tuntunut

katuvan jälkikäteen ideaa puuttua lehdistönvapauteen, vaan tärkeintä oli saada kiinni asiattoman aikeen paljastaja eli minut.

Kevään vaalit meni hyvin ja olen varakansanedustaja. Vaalien jälkeen Mika Kotiranta luki toukokuun hallituksessa ääneen toimittaja Pulkkisen viestin, jossa todettiin minun olleen syksyn vuotaja. Toimittaja Pulkkinen rikkoi lähdesuojani asiassa, missä minä puolustin lehdistön vapautta omaan linjaansa. Hän ei jostain syystä ole korjannut aiheuttamaansa väärinymmärrystä, että olisin muka paljastanut myös salaisia aineistoja.

Eli kahdesta erottamissyystä rikossyytös on kumottu ja ainoaksi syyksi erottamiseeni jää tämä ei rikollinen lehdistönvapauden puolustaminen.

Jos äänestät tänään valiokunnan perustamisen puolesta, niin syytä ei voi keksiä lisää ja niitä ei voi vaihtaa. Ne on ne syyt, mitkä siinä aloitteessa on lukenut. Jos äänestät tämän valiokunnan perustamisen puolesta, niin silloin sinun mielestäsi erottamiseeni on esitetty painavia perusteluita aloitteessa. Eli lehdistönvapaus tai rikosepäily.

Valiokunnan perustamisella laitettaisiin minut psyykkiseen kärvennykseen, vielä kuukausien ajaksi. Päätin, että en tule tänne teiltä anelemaan mitään, mutta pyydän kuitenkin, että lopetatte tämän nyt, koska en meinaa enää jaksaa tätä. Tämä voi olla teille poliittista peliä, mutta kerron vähän mitä seurauksia tällä on ollut. Olen maineeni mustamaalaamisen vuoksi menettänyt elinkeinoni psykoterapeuttina. En voi ottaa potilaita miettimään vastaanotolle, että olenko rikollinen tai joku häiriintynyt. Ja myös läheiseni ovat ihan kohtuuttomasti kärsineet. Avopuolisoni Maken kuolemasta on alle vuosi. Menetin ensimmäisen kerran työni jo vuodenvaihteessa, koska olin esteellinen siellä aluehallituksessa. Uskon, että Make katselee taivaasta touhuanne. Jopa hänen elinaikaisia eli vainajan tilittietoja on pyöritelty mediassa ja yksittäisen henkilön väärät syytökset on julkaistu useammassa lehdessä. Yrittäkää nyt vähän mieltä, miltä itsestä tässä tuntuisi.

En yhtään yllättynyt, että tänään tuli toimittaja Matti Pulkkiselta vielä julkaisu. Siellä oli nyt kaikennäköisiä viestejä. Niistä kylläkin oli jätetty ne kohdat pois, millä te lukijatkin olisitte hyvin paljon enemmän ymmärtäneet siitä sisällöstä, mutta en siis toivo, että niitä julkaistaan, koska en halua vainajaan liittyviä asioita tai yksityiselämäni täällä pyörittää.

Minulla ei ole asiassa yhtään mitään hävettävää, mutta teillä allekirjoittaneilla ja muilla vainajan ja minun yksityiselämää mustamaalanneilla ja perusteettomia rikosepäilyjä esittäneillä on hävettävää. Menitte joukkohurmoksessanne tällä kertaa aivan liian pitkälle. Nyt pitäisi ymmärtää lopettaa ja pyytää anteeksi. Osan teistä äidit on ehkä tätä hommaa opettaneet.

Erottaminen on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspuola perustuu. Mahdollinen erottaminen voi kyllä perustua poliittiseen harkintaan ja se oljenkorsi teille

tässä jää. Perusteiden tulee kuitenkin olla asiallisia, eivätkä ne voi perustua mielivaltaan.

Minua on viime viikkoina yritetty monin tavoin häätää pois luottamustehtävistäni. Kävin viikonloppuna katsomassa kesäteatterissa Täällä Pohjantähden alla-näytelmän. Lainaan siitä tähän loppuun pätkän:

"En ole luottamustani teiltä saanut, niin te ette sitä voi minulta poiskaan ottaa." Siinä otettiin jotain kansalaisluottamusta pois tältä yhdeltä päähenkilöltä.

Olen toiminut arvojeni mukaisesti ja vastaan teoistani asukkaille ja äänestäjille, enkä kaupunginvaltuustolle. Rikosasiat tutkikoon poliisi ja kaupunginvaltuusto ei voi täällä tuomita syyttömiä rikoksista. Olen jopa pyytänyt Antti Pieviläistä, että lähettää sen salaisen pykälän vuodon takaisin poliisille tutkittavaksi, jos on tullut uutta tietoa tekijästä. Minullehan se sopisi paremmin, kuin nämä paikalliskäräjät täällä. Nuorison parissa on muuten uusi ällöttävä ilmiö, nöyryytysväkivalta. Tämä alkaa olla jo lähellä sitä.

Aloitteen allekirjoittaneet perustelevat aloitetta epäluottamuksella sekä kaupungille aiheutetulla mainehaitalla. Kysyn kuka tätä mainehaittaa on oikeasti aiheuttanut?

Uskon että seuraava minuun kohdistunut isku, seuraava lehtijuttu tai muu tulee jo huomenna. Ihan mitä tahansa voi tulla. Mutta kuka teistä voisi suositella tätä politiikkää, vaikka nuorelle hoitajalle? En minä ainakaan. Mutta teette niinkuin teistä oikein on.

Toinen puheenvuoroni kaupunginvaltuustossa 12.6.2023:

Tämä valiokunta ollaan nyt perustamassa minuun kohdistuneiden kahden syytöksen vuoksi ja sitä syytä ei voi nyt vaihtaa, että se perustettaisiinkin nyt koko hallituksen vaihtamiseksi. Voidaan tehdä uusi siihen tarkoitettu aloite. Joku vetosi täällä siihen, ettei niitä keskusteluita hallituksesta saa kertoa luottamuksellisuuden vuoksi. Silloin, kun siellä hallituksessa aletaan laittomuuksia suunnittelemaan ja sananvapautteen, lehdistönvapautteen tai perustuslakiin liittyviä asioita suunnitella, niin ei minkään näköinen hallitus tai kerho, missä me olemme, niin ei voi velvoittaa sellaista luottamuksellisuutta. Korkeintaan joku moottoripyöräjengi, mutta kun tämä ei ole moottoripyöräjengi, niin mikään ryhmittymä ei voi pyytää salassapitoa sellaiselle touhulle, mikä ei ole ihan lain oikealla puolella. Toiseksi täällä kokouksessa paheksuttiin sitä, että olen kertonut siitä Kotirannan ääneen kokouksessa lukemasta toimittaja Pulkkisen kirjeestä. Niin eiköhän siinä kohtaa saa puhua, jos aletaan rikoksista syyttämään tällaisissa olosuhteissa. Vai ajatteletko tosiaan valtuutettu Jäppinen, että minun olisi pitänyt jatkaa tätä kuukauden jatkunutta toisen posken kääntämistä, että te voisitte tehdä ihan mitä vaan minulle? Uskon, että kansa tuolla kuuntelee ja mietiskelee tätä asiaa. Kuukauden olin hiljaa ja sen jälkeen annoin yhden haastattelun

Aamulehdelle, ehkä se minulle suodaan, kun olette syyttäneet minua perusteetta rikoksesta, mitä en ole tehnyt.

Kolmas puheenvuoroni kaupunginvaltuustossa 12.6.2023:

Vuotoja on ollut meidän kaupungissa jo monta vuotta. Niitä on ollut paljon silloin johtamiskiistan aikaan, kun minä en edes ollut hallituksessa. Niitä on ollut viime syksynä myös. Voidaanko sitten tehdä niin, että aletaan selvittää niitä kaikkia vuotoja, missä minä en ole voinut olla mukana? Niitä on paljon. Ja jos sieltä salaisesta kokouskäsitteystä joku kertoisi minulle niitä keskusteluja, niin hän olisi se vuotaja. Minulle ei saa esteellisenä niitä kertoa, eikä ole kerrottu. Päätöspöytäkirja esim ei ole julkinen, eikä sitä ole lähetetty minulle. Mutta tässä on tämä tilanne, että syyllinen on jo löytynyt ja enää rikos pitää löytää. Se kesän aikana varmaan löydetään, koska tämä on sen verran idearikas porukka, että täältä varmaan ideoita löytyy.

Karita Jäppinen (kok) totesi omassa puheenvuorossaan, että ei voida täysin poissulkea minun syyllisyyttäni tietovuotoon, vaikka en ole ollut kokouksessa läsnä. Suomessa ei tarvitse syyttömyyttä pystyä todistamaan, vaan syyllisyys niin, ettei jää edes epäilystä syyttömyydestä. Jäppisen kannattaa perehtyä suomalaisiin oikeusperiaatteisiin syyllisyydestä ja syyttömyydestä. Jäppinen piti lehdistönvapauspaljastustani jo riittävänä syynä valiokunnan asettamiselle. Useampi puheenvuoron käyttänyt ei vaikuttanut pitävän hallituksen luottamuksellisuuden rikkomiseen oikeutettuna edes hallituksen mahdollisesti laitonta aietta. Jään miettimään, että millaisen rikoksen suunnittelu heidän mielestään antaisi luvan kertoa hallituksen ulkopuolelle asiasta. Vai eikö minkään? Jaana Heikkilä (sdp) tuomitsi puheenvuorossaan myös jyrkästi sen, että kerroin hallituksen keskusteluista lehdistönvapauden rajaamissuunnitelmista ja piti sitä vuotona. Hän piti tärkeimpänä, että hallituksessa on ehdoton luottamus.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Aamulehdessä 29.1.2023 Tampereen yliopiston kuntatutkija Jenni Airaksinen sanoo, että nyt näkyvät oireet johtuvat osittain siitä, että ratkaisuksi ajateltu ja toteutettu johtamisselvitys jätti uuden epäluottamuksen siemenen kytemään. Airaksinen toteaa, että asioiden käsitteleminen julkisesti kertoo pitkään jatkuneesta myrskystä päättäjien keskuudessa. Hän sanoo, ettei tietojen kertominen paikallislehdelle ole aiheuttanut kriisiä, vaan se on ilmentymä käynnissä olevasta kriisistä. "Konfliktit, jotka ovat viime vuosien aikana jääneet ratkaisematta, näkyvät nyt näin." Tilanne voi hänen mukaansa

johtaa myös siihen, etteivät keskeiset ihmiset halua tulevaisuudessa lähteä vaaleissa ehdolle.

Epäkohtien julkituominen on osa toimivaa demokratiaa ja vapaa media on osaltaan siitä vastuussa kansalle. Poliitikassa on ollut aina epäkohtia ja toisaalta myös vuotoja. Siitä, että joku muu kuin minä vuosi salaisen pykälän, on seurannut poliisitutkinta.

En ole vastuussa kaupunginhallituksen ongelmista, joita on ollut paljon ennen minun hallituskauttani. Myös edellisellä kaudella hallitukseen kohdistui epäluottamusta ja tietovuotoja mm. 2020-6/2021, jolloin en ollut hallituksessa. **Päätoimittaja Ylöjärven Uutisista korostaa, että aina on useita lähteitä joka asiassa ja epäilee juuri salaisen pykälän "värikkään keskustelun" julkaisemisen hermostuttaneen hallituksen väen.** En ollut pykälän värikkäitä keskusteluja kuulemassa eli en olisi edes voinut niitä vuotaa. Salaisen pykälän keskusteluista on kertonut siis useampi lähde ja he eivät nyt ole syytettynä, vaan minä syyttömänä. Hallituksen väki on hermostunut, kun heidän tekemisiä on kyseenalaistettu. Se on vaikutus hallituksen toimintaan, hermostuneisuus. Siitä vastaa sitten jokainen itse, jos hermostuu.

Alla on osia Aamulehden jutusta ja siitä näkyy miten monenlaisia epäluottamuksen syitä esimerkiksi tammikuun lopussa (29.1.2023) hallituksen pöydän ääressä istuneet kokivat edellisen syksyn ja edellisen hallituskauden aikana nousseen. Näistä ei mikään liity minuun, mutta nyt epäreilusti aloitteessa kaadetaan kaiken epäluottamuksen syyt minun kannettavakseni. Korostan alla olevasta, että esim. Heiska, Luojus, Kotiranta ja Lehti ovat nyt allekirjoittaneet aloitteessa minun henkilönä olevan syyllinen hallituksen ongelmiin, koska aloitteessa vaaditaan minun erottamistani.

*Kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Mauri Heiska** sanoi 29.1.2023 Aamulehdessä, että ongelmat leimahtivat viime syksynä sen jälkeen, kun kokoomuksen Juho Ojares kertoi luopuvansa valtuuston puheenjohtajuudesta ja spekulatio puheenjohtajan tehtävästä käynnistyi. Käänteiden jälkeen tehtävään valittiin Katja Luojus (kok.). Heiskan mukaan kaupunginhallituksen työskentely sujui tähän saakka mallikkaasti, mutta henkilövaihdokset muuttivat asioita. Kitkaa on Heiskan mukaan aiheuttanut myös se, että perussuomalaiset on kaupungin suurin puolue. Hänen mielestään puoluetta yritetään mustamaalata joka käänteessä. "Harmittaahan se erityisesti tiettyjä ihmisiä, kun perussuomalaiset on isoin puolue. Aina aikaisemmin se on ollut kokoomus tai demarit", Heiska sanoo.*

*29.1.2023 Aamulehdessä kaupunginhallituksen varapuheenjohtajan **Mika Kotirannan (kok.)** näkemyksen mukaan tulehtuneen työskentelyn keskiössä ovat kahden vuoden takainen johtamisselvitys sekä salaisten tietojen kertominen. "Tämä perussuomalaisten valittaminen johtamisselvityksestä on jatkunut siitä lähtien kun työ saatiin päätökseen. En tiedä, mitä tällä haetaan, mutta haiskahtaa tahalliselta riidanhaastamiselta. Onko tämä sitten heidän tapansa tehdä politiikkaa? Jos on, niin tällä ei saada muuta aikaiseksi kuin hallaa Ylöjärvelle", Kotiranta sanoo.*

29.1.2023 Aamulehden mukaan poliitikkojen epäluottamuksen kohteeksi joutui vuodenvaihteessa myös paikallislehti **Ylöjärven Uutiset**. **Päätoimittaja Ville Mäkinen** ei osaa tarkalleen sanoa, mikä lopulta sai poliitikot syyttämään lehteä valheellisesta uutisoinnista ja salaliittoteorioista. Kimmokkeena toimi todennäköisesti 10. joulukuuta julkaistu uutinen. **Tällöin lehti kertoi kaupunginhallituksen sisällä käydystä värikkästä keskustelusta, joka liittyi marraskuun lopulla salaisena käsiteltävään pykälään. Pykälässä oli kyse poliisin selvityspyynnöstä, joka koski johtamisselvityksestä tehtyä tutkintapyyntöä. Uutinen poiki myös useamman jatkojutun sekä paikallislehdessä että muissa medioissa sen jälkeen, kun kaupunginhallituksen jäsenet hermostuivat tietojen kertomisesta ulkopuolelle.** Mäkinen kertoo hämmentyneensä siitä, että lehteä syytettiin esimerkiksi valehtelusta. "Juttuja saa arvostella ja olla mitä mieltä vaan. Hiukan hämmentävää on kuitenkin se, että syytetään valehtelusta. Korostan, että meillä on **jokaiselle uutiselle useampi varmistettu lähde** ja jutut on tehty journalistin ohjeiden mukaisesti."

Edelleen Aamulehti 29.1.2023: Edellisen valtuustokauden kaupunginhallituksen puheenjohtaja, nykyinen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Katja Luojus** sanoo, että salaisten tietojen kertominen rikkoivat luottamuksen. Hän myöntää, että oireet näkyivät jo syksyllä Juho Ojareksen luovuttua tehtävästään. Luojus sanoo, että perussuomalaisista ilmaistiin tällöin vahvasti, että hän olisi tietoisesti halunnut sivuuttaa Ojareksen tehtävästä. "Sain palautetta siitä, että olen pyrkyri. Näin ei ole. Minua kysyttiin tehtävään ryhmän sisältä, sillä minulla oli kontaktit ja toimintatavat tiedossa valmiiksi." Luojus ei kuulu kaupunginhallituksen jäsenistöön, mutta hänellä on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa. Vaikka kaupunginhallituksen toiminta näyttää ulospäin kaoottiselta, Luojus kiistää, että päätöksenteko olisi halvaantunut.

Poliisin julkisesta tutkinnanpäätöksestä selviää, että poliisi on vastaanottanut pyytämättä sähköposteja ja liitetiedostoja perussuomalaisien **Inga-Mari Lehdeltä** ja **Hannu Ruuskalta** sekä Ylöjärven Uutisilta. Ruuska ja Lehti kertovat lähestyneensä poliisia, sillä he eivät saaneet nähtäväkseen salaisena pykälänä käsitellyn asian pöytäkirjaa pyynnöistä huolimatta, vaikka olivat paikalla asian käsittelyssä... Lehti sanoo, että hänen näkemyksensä mukaan koko salaisen pykälän käsittely oli täysin absurdi tilanne, kun puheenjohtajana ja pöytäkirjan tarkastajina toimivat henkilöt, jotka olivat itse tutkintapyynnön kohteena. "Halusimme vain nähdä, mitä eriävästä mielipiteestämme oli pöytäkirjaan kirjattu. Järkytys oli jäätävä, kun hallintojohtaja kieltäytyi sitä meille näyttämästä, vaikka olimme paikalla asiasta päättämässä." . (Aamulehden jutusta 29.1.2023)

Mauri Heiska vastasi Aamulehdessä 10.1.2023 kysymykseen: Miksi kaupunginhallituksen sisällä olevaa mahdollista tietovuotajaa halutaan selvittää?

"En tiedä sen paremmin. Niin kauan kun minä olen politiikassa ollut, tietoja on aina mennyt eteenpäin. En tiedä minkä ilon siitä joku saa."

Lisäksi muista syksyn sotkuista esim. 6.10.2022 toimittaja Matti Pulkkinen julkaisee RadioSun:ssa, että Kokoomuksen ryhmä äänesti kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi

kuudella äänellä Tapani Tienaria ja viidellä äänellä vastaehdokasta. Peer Haataja (kok) sanoi tuolloin, että "Asiassa painaa Ylöjärven etu".

Toimittajan lähdesuojan rikkomisella saattaa olla sellainen vaikutus kaupunginhallituksen toimintaan, että kukaan ei jatkossa uskalla kertoa pahoistakaan rötöksistä kaupunginhallituksen piirissä, ettei "vuotajana" paljastu. Tämä voi johtaa siihen, että hallituksesta muodostuisi liiankin luotettava porukka, jota media vallan vahtikoirana ei enää vahtisi.

Aloitteessa annetaan ymmärtää, että olen pilannut kaupunginhallituksen toimintaedellytykset. Kevyessä ovat hallituksen toimintaedellytykset, jos ne ovat tuhoutuneet lehdistönvapauden puolustuksellani tai isäni toimesta todennetusta virheellistä hallituksen päätöksestä. Sen ymmärrän, että osalle olen aiheuttanut päänvaivaa jo vuosia, kun eivät saa toimia rauhassa asioidensa edistämiseksi.

Viranhaltijat eivät jatkossa välttämättä uskalla puuttua asiattomaan käytökseen hallituksen keskusteluissa, kun ovat jo nähneet mitkä voimat siellä jyllää ja miten esim. edelliselle kaupunginjohtajalle kävi. Viranhaltijat eivät ehkä jatkossa uskalla puuttua, vaikka lähellä laittomuuksia olevia keskusteluita käytäisiin hallituksessa esim. lehdistön linjaan puuttuminen, teletietojen vaatiminen kovin kärjekkäästikin, toisen yksityisasiointa tuotaisiin keskusteluun tai jos osa "harjaisi" epäiltyään kokouksessa.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoensa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Aloitteessa on kerrottu, että kahdesta eri lähteestä olisi saatu tieto, että olisin tietovuodot tehnyt. Noiden "tietolähteiden" yksilöinti olisi pitänyt tietenkin olla minulle tiedossa etukäteen, että voisin selvittää niitä tässä selvityksessäni. Miksi ihmeessä heidät on jätetty nimettömiksi puskasta huutelijoiksi? Pitääkö heitä jotenkin suojella tai salata? Pitäisikö minun nyt vastauksessani arvailla, mitkä kaksi lähdettä ovat ehkä väittäneet minun syyllistyneen rikokseen? Toimintakulttuuri on kuin Pohjois-Koreasta. Miksi tällaista sekoilua sallitaan? Toimittaja Pulkkinen on saamani tiedon valossa aloitteessa mainitun "kahden tahon" toinen päätodistaja, että olisin syksyn vuotaja. Toista lähdettä ei minulle kerrottu, vaikka hallituksessa sitä tiedusteltiin.

Voin jo kuvitella, että seuraava syytös on, että Pulkkinen hallituksessa luettu sähköposti on vuodettu. Ilman Pulkkinen lähdesuojan rikkomista lehdistönvapausasiassa, en olisi tietenkään tämän erotusuhan alla. Uskon, että Pulkkinen halpamaista tekoa yritettiin salata, mutta miten sen salaaminen olisi onnistunut, kun siihen tämä aloite perustuu? Kyllä sellainen on oikeus selvittää ja keskustella tällaisessa yhteydessä. Aamulehden

haastattelussa Pulkkinen vaikutti aidon yllättyneeltä, että paljastui Aamulehden toimittajalle lähdesuojan rikkojaksi. Häpeällisintä Pulkkiselle oli, että olin puolustanut juuri lehdistönvapautta ja sitten hän rikkoo lähdesuojani. Eli kun perussuomalainen puolustaa lehdistön vapautta omaan linjaansa, niin toimittaja paljastaa lähteensä. Aamulehti on varmistanut Pulkkinen kirjeen sisällön kolmelta kaupunginhallituksen kokouksessa läsnä olleelta henkilöltä.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäkseen aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Minua ei yksin tule vaihtaa hallituksesta eli aloitteen minuun liittyvillä perusteilla ei hallitusta pidä erottaa. Se, että Kotiranta, Luojus, Heikkilä, Saaristo ja Heiska kumppaneineen ei minuun luota, ei ole peruste erottaa minua hallituksesta. Ei poliittisen järjestelmän sisällä koskaan voi olla täydellistä luottamusta, kun sinne on äänestetty kovin erilaisia ihmisiä. Poliitikassa pärjäävän voisi muutoin tuolla periaatteella aina yhteisjuonella äänestää pois ja vedota mielivaltaiseen luottamuspulaan. Poliitikka on karua touhua. Aina löytyy omasta ja toisesta puolueesta niitä, joille koituu hyötyä menestyvän poistamisesta. Aloitteessa on vihjattu, että minun erottamiseni parantaisi turvallista työskentelyilmapiiriä kaupunginhallituksessa. Olen puuttunut ainoastaan lähellä laittomuuksia olleisiin asioihin. Kysymys kuuluukin, että onko hallituksessa tai sen pöydän äärellä henkilöitä, joiden turvallisuuden tunne tarvitsee jonkinlaisen suojan suunnitella mahdollisia laittomuuksia?

Pyydän huomioimaan, että valiokunnalla on erottamisasiassani todistustaakka ja selvittämisvelvollisuus siitä mihin väitetty luottamuspula perustuu ja onko peruste erottamiseeni lainmukainen. Mielestäni luottamus ei voi mennä sillä, että olen puuttunut perustuslaillisen lehdistönvapauden vaarantumiseen eli puolustanut laillisuutta ja avointa päätöksentekoa. Jos Ylöjärven kaupunginhallitus tervehtyy sillä, että laillisuudenvilvontaa vähennetään, niin sen jälkeenkö kaikenlaiset lain rajamailla olevatkin suunnitelmat saadaan luottamuksellisesti tehtyä? Silloinko laatu paranee, kun oikeat tietovuotajat ja virheellisiä päätöksiä tehneet poliitikot jäävät hallitukseen? Ymmärrän, että tämän porukan luottamus vahvistuu, jos he saavat minut poistettua hallituksesta, mutta uskottavaa hallitusta silloin ei saada.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja 16.8.2021 ja kaupunginhallitukselle 16.8.2021 esitetty perehdytysmateriaali oli liitteenä ehkä osoittamaan, että olen saanut hallituskauden alussa perehdytyksen hallituksen työskentelyyn. Siinä ei ole ohjeistettu tilannetta, että hallituksessa käytetään luottamuksellisuutta mahdollisten perustuslaillisten loukkausten suojaamiseen julkisuudelta. Luottamuksellisuus ei voi ulottua salassapitämään suunnitelmia, mitkä ovat lähes yhtä järkyttäviä kuin Venäjän käyttämät poliittiset keinot vaikuttaa lehdistön linjoihin.

Mielestäni voisi olla tervehdyttävää vaihtaa hallitukseen ja sen pöydässä istuviin sellaiset valtuutetut, jotka eivät ole ainakaan tällä kaudella siellä ollenkaan istuneet. Eli kaikki pois tai ei ketään pois. Yksi vaihtoehto olisi laittaa kaupunginhallituksen pöydän äärestä kaikki johtamiskiistan aikaan siellä istuneet pois, kun sitkeä eripura kumpuilee siltä ajalta. Koko kaupunginhallituksen erottaminen voisi olla myös perusteltua, koska perussuomalaisten ryhmä on hajonnut eikä Suomen Katajaa edustava Mauri Heiska voi mielestäni jatkaa puheenjohtajana. Hallituspaikat tulee täyttää demokraattisesti puolueiden vaalituloksen mukaisesti. Lisäksi ilmapiiriä tervehdyttävää voisi olla, että loputtoman virheiden vähättelyn ja niitä esille tuoneiden jahtaamisen sijaan, kaupunginhallituksen pöydän ääressä istuvat myöntäisivät toimineensa väärin. Esimerkiksi hallinto-oikeuden lainvoimaisesti toteamaa virhettä, eikä teletietojen laitonta vaatimista, eikä lehden linjaan puuttumista ole tekijöiden toimesta kunnolla pahoiteltu julkisesti. Se toisi edes hiukan luottoa, että näistä virheistä opitaan.

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Tilapäisen valiokunnan tehtävänä on selvittää tilapäisen valiokunnan perustamista koskevassa aloitteessa esitettyjä seikkoja. Tilapäinen valiokunta ei voi laajentaa käsiteltävissä olevaa asiaa koskemaan muuta kuin aloitteessa esitettyjä seikkoja.

Pieviläinen Antti

Lähtettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: tiistai, 27. kesäkuuta 2023 13:29
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

Lähtettäjä: Peltola Seppo <Seppo.Peltola@ylojarvi.fi>
Lähetetty: tiistai, 27. kesäkuuta 2023 11:06
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

- a. Yhdyn aloitteessa selostettuun epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle. Vuoto eteni nopeasti ennen kaupunginhallituksen kokouksen päättymistä.
- b. Hallituksen kokouksessa ei ole voinut puhua kun tiesi , että puheenvuoro menee julkisuuteen. Varsinkin jos puheessa on kriittisiä kannanottoja.
- c. On pohdittu hallituksen jäsenten keskuudessa pitkään vuotajan motiivia / profiilia. Toimittaja Matti Pulkkinen kirje kaupungin hallitukselle, jossa hän kertoi vuotajan olevan Erja Pelkonen.
- d. Minun mielestä luottamuksen pettäminen ansaitsee yhden ainoan keinon. Erja Pelkonen on erotettava.
- e. Normaali tapauksessa poliitikko eroaa luottamustoimestaan.

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Pieviläinen Antti

Lähettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 9:27
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

Lähettäjä: Ruuska Hannu
Lähetetty: sunnuntai, 16. heinäkuuta 2023 13:44
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Vastukset kysymyksiin:

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastaustasi.

En yhdy kuvaukseen, koska aloitteessa mainittua epäluottamusta on ollut jo viime kaudella kaupunginhallituksessa, jolloin Pelkonen ei ollut kaupunginhallituksen jäsen ja tilanne on mielestäni koko ajan heikentynyt. Tilanne ei voi parantua, jos kaupunginhallituksen pöydän ääressä istuvat edelleen ääni- tai puheoikeudella samat tahot, jotka myös ajoivat erittäin epämääräistä ja hallinto-oikeudenkin tuomitsemaa johtamisselvitystä. Käsittääkseni Pelkonen ei myöskään ollut paikalla salaisen pykälän käsittelyssä, jonka tietoja hänen väitetään aloitteen mukaan vuotaneen. Kh:ssa käydyn vapaan keskustelun osalta Pelkonen myönsi kertoneensa toimittajalle keskustelussa nousseen asiaseikan, joka olisi rajoittanut median toimintatilaa ja olisi toiminut aika radikaalina sensurointikeinona vastoin sanan vapautta.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Osa kh:n jäsenistä alkoi sen jälkeen vaatimaan henkilökohtaisten teletietojen esittämistä, mikä mielestäni on aika absurdi vaatimus, koska siinä rikotaan jo lakia. Poliisi on ainoa taho, joka niitä saa tutkia. Tämä rikkoi entisestään kh:n toimintaa, jos sellaista on ollutkaan parin kauden aikana. Kh vaikuttaa nyt lähinnä riitaisalta ompeluseuralta. Eräskin jäsen toistuvasti haki myyrää kh:n whastupissa ja kh:n kokouksissa. Tämä toiminta mielestäni alkoi saamaan jo koomisia piirteitä, vaikka vakavista asioista keskustellaan.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Yhdeksi tahoksi Kotiranta ilmoitti YU:n toimittaja Pulkkinen, kun luki ääneen kh:n kokouksessa sähköpostistaan Pulkkinen lähettämän sähköpostin. Sähköpostissa Pulkkinen ilmoitti luopuvansa

lähdesuojasta ja paljastavansa Pelkosen tietovuotajaksi. Toista tahoa ei minulle ole kerrottu, vaikka kysyin sitä suoraan kh:n kokouksessa. Tätä salaamista pidän erittäin epäasiallisena eikä ainakaan lisää luottamustani nykyiseen kh:n kokoonpanoon.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Mielestäni yhtä ihmistä vaihtamalla tilanne ei parane. Mikäli mennään kh:n erottamiseen, niin kaupunginhallituksen pöydän äärestä pitää vaihtaa myös ne ääni- tai puheoikeudella olevat jäsenet, jotka olivat pöydän ääressä myös viime kaudella. Uusi kaupunginhallitus täytyy sen jälkeen valita siten, että sen paikkajako noudattaa puolueiden valtuutettujen paikkamääriä. Tätä tulen myös vaatimaan.

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Pidän koko tapahtumaketjua etukäteen harkittuna, jotta joku taho saa aiheutettua mahdollisimman paljon hajaannusta. Pelkästään aikataulullisesti oli ensin käynnissä mediassa henkilöön kohdistuva mustamaalaus henkilökohtaisesta perintöasiasta, joka ei liity poliittiseen päätöksen tekoon mitenkään. Perussuomalaisten yhdistys vaati selvitystä asiaan jäseniltään, jotka omatoimisesti mediassa puivat henkilökohtaisia asioita ja jakoivat tuomioita. Muutamaa päivää ennen selvitystilaisuutta, nämä jäsenet erosivat Perussuomalaisista. Virallista eroilmoitusta seuraavana päivänä tulee valtuustoaloite (jota ei kuitenkaan esitetä Perussuomalaisille ollenkaan) kh:n epäluottamuksesta kohdistuen samaan henkilöön puoli vuotta vanhasta asiasta, jota poliisikaan ei ottanut tutkittavaksi. Aikataulullisesti kaikki tapahtumat menevät käytännössä samaan jatkumoon ja kohdistuvat samaan henkilöön. Mielestäni tämä on aika raskasta maalittamista ja haluaisin tietää onko saavutettu rikkinäinen kh ja eripuraisempi valtuusto tämän kaiken arvoista. Nämä tahot toimillaan kyllä aika tehokkaasti tappavat kaiken luottamuksen kh:n toimintaan ja päätöksentekokykyyn. Tämä myös asettaa julkisuudessa kh:n todella huonoon valoon ja heijastuu valtuustotyöskentelyyn. Ei myöskään lisää asukkaiden luottamusta poliittiseen päätöksentekoon.

Tämän selvitysprosessin aikana on myös tullut korkeimman hallinto-oikeuden päätös, joka pitää voimassa hallinto-oikeuden tuomion kh:ssa nyt puheoikeudella istuvalle jäsenelle. Hän rikkoi tietoisesti kaupungin hallintosääntöä johtamiskiistassa viime kaudella, mutta tämä ei aiheuta mitään reaktioita kh:ssa tai valtuustossa. Tässäkään ei mielestäni toimita asianmukaisesti eikä lisää luottamusta luottamushenkilö organisaatioon.

Terv. Hannu Ruuska

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Pieviläinen Antti

Lähtettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 14:09
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähtettäjä: Saaristo Tomi
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 13:23
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastustasi.

Kyllä. Pelkonen on kertonut itse aamulehdessä soittaneensa toimittajalle kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen ja kertoneensa asioita kokouksessa käydyistä salaisista keskusteluista. Tämän jälkeen saimme lukea näistä asioista toimittajan facebook-seinältä.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Luottamusta ei ole. Kokouksissa ei voi enää puhua kaikista asioista avoimesti, koska on pelkona että ne vuotavat uudestaan julkisuuteen. Päätöksenteko ei toimi kun kokouksessa on paikalla henkilö johon ei voi luottaa.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Toimittaja Matti Pulkkinen lähettämä viesti Mika Kotirannalle, jossa hän kertoi Erja Pelkosen olevan vuotaja. Lisäksi aamulehdestä saimme lukea tämän viestin sisällöstä.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Kyllä pitää. Lievemmat keinot on käytetty. Olemme moneen kertaan keskustelleet kevään aikana kaupunginhallituksessa asiasta ja kuinka vakavasta asiasta on kyse. Pelkonen on ollut keskusteluissa täysin hiljaa. Vasta tämän aloitteen johdosta hän tuli yllättäen itse esiin aamulehdessä, jossa myönsi olleensa yhteydessä toimittajaan kaupunginhallituksen asioita koskien.

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Pelkonen on saanut sähköpostilla 23.11.2022 kaikki tiedot koskien salaista lista-asiaa 418, joka käsiteltiin kaupunginhallituksessa 28.11.2022. Jos hän väittää ettei tiedä asiasta mitään, on se erikoista. Lisäksi asiaa koskevan tutkintailmoituksen on lähettänyt Pelkosen isä. Erja Pelkonen on saanut kaikki tiedot asiasta, vaikka jääväsi itsensä kokouksessa pykälän ajaksi.

Ystävällisin terveisin

Tomi Saaristo
Valtuutettu
Valtuuston II varapuheenjohtaja
Teknisen lautakunnan puheenjohtaja

Pieviläinen Antti

Lähettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 14:09
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähettäjä: Sarvijärvi Minna
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 13:03
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Arvoisat tilapäisen valiokunnan jäsenet

Alla ovat lyhyet, tiiviit vastaukset esittämiinne kysymyksiin.

Olisin toivonut, ettei vastuksia olisi ohjattu lähettämään kirjaamon postiin, vaan että vastauksille olisi perustettu oma sähköpostilaatikko, esim. Tilapainenvaliokunta@ylojarvi.fi.

Minna Sarvijärven vastaukset tilapäiselle valiokunnalle:

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastauksesi.

En yhdy. On vaikea yhtyä, kun on vain kuulopuheita. Minulle ei ole annettu luettavaksi aloitteessa mainittuja paria eri lähdeaineistoja vuotajan menettelystä.

Mainehaitta on todellinen ja se tulee ottaa vakavasti. Mainehaittaa on karttunut vuosien varrella myös monista muista Ylöjärven kaupungin päätöksentekoa koskevista asioista.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Kysymys on laaja ja taustalla on vuosien varrella kertyneet jännitteet luottamushenkilöorganisaatiossa. Jos muutaman ryhmän ideaa tai menettelytapaa uskaltaa kyseenalaistaa, puheenparsi on halveksuvaa ja vähättelevää. Jako hyviin ja huonoihin, meihin ja niihin, ei rakenna sellaista toimintaympäristöä, mikä olisi Ylöjärven kaupungin edun mukaista. Yleisönosastokirjoittelu lehdissä, henkilökohtaisten asioiden retostelu, vihjailu ja sosiaalisen median värikkäät keskustelut vievät huomion ja kuluttavat valtavasti energiaa. Keskusteluja ja nostoja saa selitellä mm. kauppareissuillaan, kohtaamisissa, perhejuhlissa ja lukuisissa puheluissa, joita kuntalaiset soittelevat ihmeissään.

Kaupunkimarkkinoinnin maksettu brändäys jää kaiken tämän kielteisen julkisuuden pyörittämisen varjoon. Mainehaitta on todellinen ja sen kääntäminen myönteiseksi vie vuosia. Jostain syystä mainehaittaa vahvistavia tapahtumia on ollut tämän tästä vuosien varrella.

Työskentelyssä ja toiminnassa näkyvät samat periaatteet, kuin koulukiusaamisessa. Myös valtakunnan politiikka heijastuu kunnalliseen päätöksentekoon. Ylöjärven sanotaan olevan Suomi pienoiskoossa, valitettavasti se osuu oikeaan myös julkisen keskustelun osalta. Nuoret seuraavat aikuisten tekemisiä ja on harmillista, että he saavat päätöksenteosta ja luottamushenkilöiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta likaisen kuvan. Mallioppimista ei tule aliarvioida. Tiedetään, että valtuutetut ovat läpileikkaus kuntalaisista ja valtakirja on saatava neljän vuoden välein. Eli meidät on valittu vaaleilla edustamaan kotikuntaa, pitämään huolta sen rakenteista, toiminnasta ja taloudesta. Niihin meidän tulisi todellakin voida keskittyä. Meidän tulisi keskittyä erityisesti edunvalvontaan ja vahvuuksien varassa uuden kehittämiseen.

Olen huolissani myös viranhaltijoiden työssä viihtymisestä ja työssäjaksamisesta, Ylöjärven kaupungin veto-, pito-, elin- ja ilovoimasta myös työnantajana.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Varaedustajani oli paikalla kokouksessa, kun tuo keskustelu on käyty. En ole saanut ennakkoon enkä jälkeenpäin minkäänlaista dokumenttia asiasta. Olen vain kuulopuheiden varassa.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Valtuustoryhmät ja kunnallisjärjestöt ovat vaalien jälkeen tuloksen perusteella nimenneet omille edustajapaikoilleen henkilöt.

Perehdytystä tarvitaan käytännön toimintamalleihin esim. Termien sisällöstä: mitä tarkoittaa luottamus, luottamushenkilö, luottamustehtävä, salassa pidettävä, esteellinen, suljettu kokous ja yksityisasiat. Meidän tulee kirkastaa myös arvot, joilla Ylöjärven päätöksentekoa ohjataan.

Muistan elävästi valtuutettu Matti Ylitalon tapauksen, missä etukäteen tekemäni selvityksen perusteella erottamiselle ei ollut perusteita. Enemmistö oli toista mieltä ja lopulta saatiin päätös, että enemmistö oli väärässä.

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Tiedottamisvastuussa olevat voisivat odottaa siihen asti, kunnes pöytäkirjat on tarkastettu. Kokouksen kuluessa käytyjä keskusteluja tulee referoida ulkopuolisille säästeliäästi ja harkiten.

Yksi kokonaisuudesta nostettu epäkohta saa nyt huomion. Käytännössä luottamuksen voi menettää vain kerran, sen jälkeen sitä ei ole.

Kunnioitavasti

Minna Sarvijärvi

Ylöjärven kaupunginhallituksen jäsen, kaupunginvaltuutettu

KM, luokanopettaja, maatalon emäntä

Ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja

Erätauko -dialogiohjaaja

Pieviläinen Antti

Lähettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 14:16
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Vastaus tilapäiselle valiokunnalle

Lähettäjä: Sivonen Pekko
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 13:37
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Vastaus tilapäiselle valiokunnalle

ylojarvi.fi.

Pekko sivosen vastaus tilapäiselle valiokunnalle

Vastaus on Minna sarvijärven kanssa yhdessä mietitty joten vastaus noudatellee aika sanatarkasti minnan vastausta.

Näissä asioissa tuntuu olevan paljon henkilö kohtaista jo vuosien takaa joten minun vara jäsenen tiedot näissä asioissa ovat hyvin heikot.

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastauksesi.

En yhdy. On vaikea yhtyä, kun on vain kuulopuheita. Minulle ei ole annettu luettavaksi aloitteessa mainittuja paria eri lähdeaineistoja vuotajan menettelystä.

Mainehaitta on todellinen ja se tulee ottaa vakavasti. Mainehaittaa on karttunut vuosien varrella myös monista muista Ylöjärven kaupungin päätöksentekoa koskevista asioista.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Kysymys on laaja ja taustalla on vuosien varrella kertyneet jännitteet luottamushenkilöorganisaatiossa. Jos muutaman ryhmän ideaa tai menettelytapaa uskaltaa kyseenalaistaa, puheenparsi on halveksuvaa ja vähättelevää. Jako hyviin ja huonoihin, meihin ja niihin, ei rakenna sellaista toimintaympäristöä, mikä olisi Ylöjärven kaupungin edun mukaista. Yleisönosastokirjoittelu lehdissä, henkilökohtaisten asioiden retostelu, vihjailu ja sosiaalisen median värikkäät keskustelut vievät huomion ja kuluttavat valtavasti energiaa. Keskusteluja ja nostoja saa selitellä mm. kauppareissuillaan, kohtaamisissa, perhejuhlissa ja lukuisissa puheluissa, joita kuntalaiset soittelevat ihmeissään.

Kaupunkimarkkinoinnin maksettu brändäys jää kaiken tämän kielteisen julkisuuden pyörittämisen varjoon. Mainehaitta on todellinen ja sen kääntäminen myönteiseksi vie vuosia. Jostain syystä mainehaittaa vahvistavia tapahtumia on ollut tämän tästä vuosien varrella.

Työskentelyssä ja toiminnassa näkyvät samat periaatteet, kuin koulukiusaamisessa. Myös valtakunnan politiikka heijastuu kunnalliseen päätöksentekoon. Ylöjärven sanotaan olevan Suomi pienoiskoossa, valitettavasti se osuu oikeaan myös julkisen keskustelun osalta. Nuoret seuraavat aikuisten tekemisiä ja on harmillista, että he saavat päätöksenteosta ja luottamushenkilöiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta likaisen kuvan. Mallioppimista ei tule aliarvioida. Tiedetään, että valtuutetut ovat läpileikkaus kuntalaisista ja valtakirja on saatava neljän vuoden välein. Eli meidät on valittu vaaleilla edustamaan kotikuntaa, pitämään huolta sen rakenteista, toiminnasta ja taloudesta. Niihin meidän tulisi todellakin voida keskittyä. Meidän tulisi keskittyä erityisesti edunvalvontaan ja vahvuuksien varassa uuden kehittämiseen.

Olen huolissani myös viranhaltijoiden työssä viihtymisestä ja työssäjaksamisesta, Ylöjärven kaupungin veto-, pito-, elin- ja ilovoimasta myös työnantajana.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

En ole saanut ennakkoon enkä jälkeenpäin minkäänlaista dokumenttia asiasta. Olen vain kuulopuheiden varassa.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Valtuustoryhmät ja kunnallisjärjestöt ovat vaalien jälkeen tuloksen perusteella nimenneet omille edustajapaikoilleen henkilöt.

Perehdytystä tarvitaan käytännön toimintamalleihin esim. Termien sisällöstä: mitä tarkoittaa luottamus, luottamushenkilö, luottamustehtävä, salassa pidettävä, esteellinen, suljettu kokous ja yksityisasia. Meidän tulee kirkastaa myös arvot, joilla Ylöjärven päätöksentekoa ohjataan.

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

Tiedottamisvastuussa olevat voisivat odottaa siihen asti, kunnes pöytäkirjat on tarkastettu. Kokouksen kuluessa käytyjä keskusteluja tulee referoida ulkopuolisille säästeliäästi ja harkiten.

Yksi kokonaisuudesta nostettu epäkohta saa nyt huomion. Käytännössä luottamuksen voi menettää vain kerran, sen jälkeen sitä ei ole.

Pekko sivonen

Ylöjärvi/Takamaa

Kaupunginvaltuutettu

Kaupunginhallituksen varajäsen

Asianosaisen kuuleminen / Ylöjärven kaupunki, Tilapäinen valiokunta

- a) Yhdyn aloitteessa selostettuun epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumankulun kuvaukseen.
- b) Kaupunginhallituksen keskusteluilmapiiri on jäänyt, koska luottamuksellisessa hengessä ei ole ollut mahdollisuutta keskustella. Sanomattakin on selvää, ettei keskustelua referoida medialle tai muuallekaan, vaan ne on tarkoitettu luottamuksellisiksi hallitusryhmän sisäisiksi pohdinnoiksi.

Esimerkkinä kaupungin tiedottamista koskevista asioista on referoitu medialle ja keskustelun sisällöstä on kuitenkin (tarkoituksella) jätetty osa viestimättä ja näin siitä on tullut väritynyttä ja se on saanut virheellisen sävyn. Tarkoitan edellä mainitulla sitä, että kaupunginhallituksen on voitava keskustella erilaisista vaihtoehtoista esimerkiksi tässä tiedotusasiassa ja sen mukaisesti valmistella asioita. Disinformaation levittäminen ja kertominen muuttaa asioita ulospäin ja saa hallituksen toiminnan näyttämään kuntalaisille ja laajemminkin riitaisana, mitä se ei itseasiassa ole. Asioista tulee voida keskustella ja keskustelujen perusteella luoda joko yhteinen kanta tai se luodaan demokraattisesti äänestäen. Tosiasia on se, etteivät asiat aina voi mennä itseä tyydyttävällä tavalla, mutta siihenkin tulee kyetä sopeutumaan, ilman valituskierteitä ja julkista asioiden riepottelua.

- c) Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja on saanut hallitukselle luettavaksi osoitetun sähköpostin toimittaja Matti Pulkkiselta ja hän vakuuttaa salaiseksi luokiteltujen tietojen vuotajan olevan Erja Pelkosen. Minulla ei ole syytä epäillä Matti Pulkkisen lähettämien tietojen oikeellisuutta.

Salaiseksi luokitellut tiedot on voinut vuotaa vain se henkilö, joka on saanut hallituksen salaiset pykälät tietoonsa eli hallituksen jäsen. Tältä osin tiedot on voinut vuotaa varsinaisen pykälän kohdalla myös esteellinen henkilö, koska hänellä on käytettävissään ollut kaikki tieto, vaikkei itse asian käsittelyyn olekaan osallistunut.

Mitä taas tulee sanatarkkojen referointien vuotamiseen, niin niitä keskustelua käytiin kokouksen yhteydessä, jolloin kyseinen henkilö onkin jo ollut paikalla, ja tiedot niin ollen ovat hänen kauttaan menneet eteenpäin, minkä ko. henkilö onkin jo vahvistanut kaupunginvaltuuston kesäkuun kokouksessa. Tämä on kuultavissa myös Ylöjärven Uutisten kokoustaltioinnista.

- d) Näkisin, että kaupungin edun mukaista on toimintailmapiirin tervehtyttäminen niin, että luottamuksellisiin keskusteluihin kyettäisiin jatkossa ja kaupungin kehittämiseen pystyttäisiin paneutumaan täysipainoisesti, ilman jatkuvaa ajan tuhlaamista tähän jo vuosia yhden asian ympärillä velloneeseen "kokuun" ja sen ylläpitämiseen. Tämä tarkoitushakuinen huonon maineen levittäminen syö kaupunkilaisten luottamusta päätöksentekoon ja -tekijöihin. Myös meihin, jotka emme ole edes olleet mukana edellisellä valtuustokaudella.

Kaupunginhallituksesta tulee tarvittaessa erottaa henkilöt, jotka eivät kykene toimimaan yhteisten pelisääntöjen mukaisesti. Parasta toki olisi, jos luottamusta nauttimaton henkilö itse pyytäisi eroa.

- e) Jo aiemmissa kohdissa olen nostanut esiin sen, miten ko. tapaus on luonut eripuraa median ja kaupunginhallituksen välille ja tuonut esiin kotikaupunkimme epäsuotuisassa valossa. Kaupungille koitunutta mainehaittaa on vaikea jälkikäteen enää korjata, mutta meillä on oltava edellytykset tulevaisuudessa keskittyä kaupungin kehittämiseen.

Ylöjärvellä 13.07.2023

Päivi Stenman, kaupunginhallituksen jäsen

Pieviläinen Antti

Lähetäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 17. heinäkuuta 2023 9:27
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

Lähetäjä: Suvanto Pauliina
Lähetetty: lauantai, 15. heinäkuuta 2023 16:07
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Tässä vastaukset koskien tilapäistä valiokuntaa kaupunginhallituksen erottamisasiassa.

1. Yhdyn aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassapidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanataarkkaa referointia lehdistölle siltä osin, kuin se hallituksen varajäsenelle on mahdollista.
2. Aloitteessa kuvatut tapahtumat ovat vaikeuttaneet kaupunginhallituksen työskentelyä ja toimintaa paljon ja merkittäväällä tavalla.
3. En ota kantaa.
4. Mielestäni kaupunginhallituksen erottaminen on ainoa järkevä keino tilanteen korjaamiseksi.
5. -

Ystävällisin terveisin

Pauliina Suvanto
Kaupunginvaltuutettu
Ylöjärvi
Kokoomuksen valtuustoryhmä

Pieviläinen Antti

Lähetäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: keskiviikko, 28. kesäkuuta 2023 10:10
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

Lähetäjä: Tiura Jaana <Jaana.Tiura@ylojarvi.fi>
Lähetetty: tiistai, 27. kesäkuuta 2023 22:35
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanataarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastauksesi.

Vastaus: Yhden tapahtumakulun kuvaukseen.

b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Vastaus: Tapahtumat ovat aiheuttaneet luottamuspulan. Asioista on hankala keskustella, jos on pelko, että keskustelujen sisältö vuotaa lehdistöön. Tämä vaikeuttaa asioiden käsittelyä ja päätöksentekoa. Demokratia on vaarassa, kun asioista ei voi keskustella vapaasti.

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

Vastaus: Olen saanut tietooni, että Ylöjärven uutisten päätoimittaja on kertonut, mistä tiedot ovat hänelle tulleet. Tämä tieto saatu valtuustoryhmämme ryhmänjohtajalta. Toinen taho ei ole tiedossani.

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

Vastaus; Kaupunginhallitus tulee erottaa ja valita uusi kaupunginhallitus tilalle. Näin voimme varmistaa, että uusi kaupunginhallitus on sellainen, jossa on luottamuksellinen ilmapiiri ja avoin keskustelukulttuuri.

Terveisin
Jaana Tiura
KM, luokanopettaja
Kurun Yhtenäiskoulu

Ylöjärvi

Vastaukseni Tilapäisen valiokunnan esittämiin kysymyksiin:

- a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanataarkkaa referointia lehdistölle? *Kyllä yhdyn ja olen aloitteen allekirjoittanut.*
Voit perustella vastaustasi.
- b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan? *Avoin keskustelu on muuttunut loppuvuodesta 2022 rajoitteiseksi ja varaukselliseksi näiden vuotojen takia. Itse päätöksentekoon asia ei ole vaikuttanut.*
- c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut? *Asiasta on puhuttu nimillä kaupunginhallituksen jäsenten kesken eri otteeseen. Luotettavaa tietoa on nähdäkseni esitetty, mutta tässä yhteydessä omaa henkilökohtaista ensikäden tarkennettua tietoa tekijästä tai tekijöistä minulla ei ole.*
- d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja? *Kaupunginhallitusten jäsenten kesken on asiaa pohdittu monesta näkökulmasta niin, että mikä olisi kaupungin edun mukaista ja aiheuttaisi mahdollisimman vähän haittaa asiakokonaisuus huomioiden. Voiko kaupunginhallituksen jäsenet luottaa toisiinsa, jos joukossa on näitä epäilyjä, eikä itse toimija tai toimijat ole myöntäneet suoraan kyseenalaista toimintaansa. Varauksellinen toiminta kokouksissa varmaan jatkuu, jos asiaa ei saada päätökseen tältä osin. Henkilökohtaisesti mikäli kohdalleni näin olisi sattunut, kuten KH:n kokouksessakin puheoikeuttani käytin, ilmaisun seuraavaa: "Mikäli itse olisin epäilyjen kohteena, nostaisin heti käteni ylös virheen merkiksi. Se ei kuitenkaan korjaisi kaikkea ja olisin valmis harkitsemaan Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajuudesta luopumista, samoin kuin sitä kautta Kaupunkikehitystoimikunnasta ja Valtuustoryhmän puheenjohtajuudesta luopumista. Vakavasti harkitsisin vielä jopa asemaani ylipäätään Kaupunginvaltuustossa."*
- e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta. *Keskustelut ovat aina luottamuksellisia ja luottamushenkilön tulee noudattaa tätä. Salassapidettävää aineistoa ei saa missään nimessä kertoa eteenpäin.*

Timo Toivonen,
Kaupunginvaltuutettu
Valtuuston 3. varapuheenjohtaja
timo.toivonen@ylojarvi.fi

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
TAPANI MARKUS TIENARI	Telia Tunnistus	17.08.2023 19:09:42 UTC+03:00
ANTTI MIKAEL PIEVILÄINEN	Telia Tunnistus	17.08.2023 19:09:05 UTC+03:00
TARJA JOHANNA TALASMÄKI	Telia Tunnistus	17.08.2023 19:12:40 UTC+03:00
Esa Toikkonen	Suomi.fi	17.08.2023 19:18:48 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (13 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Tilapäinen valiokunta

Aika 17.08.2023 klo 17:00 - 19:04

Paikka Neuvotteluhuone Loila, kaupungintalon 1. krs

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 15	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 16	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 17	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 18	Asianosaisten kuuleminen ja jatkotoimenpiteet	6

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Tienari Tapani	Puheenjohtaja	
	Alhamo Juha	Jäsen	
	Pätäri Marika	Jäsen	
	Talasmäki Johanna	Jäsen	
	Toikkonen Esa	Jäsen	
	Kuisma Pekka	Varajäsen	
	Lipsonen Tiia	Varajäsen	
Muu	Pieviläinen Antti	Sihteeri	
	Isotalo Hanna	Tekninen sihteeri	

Allekirjoitukset

Tapani Tienari
puheenjohtaja

Antti Pieviläinen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

15 - 18

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Johanna Talasmäki
pöytäkirjantarkastaja

Esa Toikkonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville kaupungin yleisessä tietoverkossa (www.ylojarvi.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 17.8.2023.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tilapäinen valiokunta 17.08.2023 § 15

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat (asialista).

Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, viimeistään neljä päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

Kokouksen laillisuuden edellytyksenä on lisäksi, että saapuvilla on enemmän kuin puolet jäsenistä. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä on, että kokouksessa on vähintään yli puolet jäsenistä.

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtaja Tapani Tienari avasi kokouksen ja totesi, että paikalla oli 5 jäsentä ja 2 varajäsentä, joten tilapäinen valiokunta oli täysilukuinen. Lisäksi paikalla oli tilapäisen valiokunnan sihteeri ja tekninen sihteeri. Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tilapäinen valiokunta

§ 16

17.08.2023

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Tilapäinen valiokunta 17.08.2023 § 16

Päätösehdotus

Tilapäinen valiokunta valitsee Johanna Talasmäen ja Esa Toikkosen tarkastamaan kokouksesta laadittavan pöytäkirjan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tilapäinen valiokunta § 17

17.08.2023

Työjärjestyksen hyväksyminen

Tilapäinen valiokunta 17.08.2023 § 17

Päätösehdotus Tilapäinen valiokunta päättää käsitellä asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös Hyväksyttiin.

Tilapäinen valiokunta	§ 7	21.06.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 13	26.07.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 18	17.08.2023

Asianosaisten kuuleminen ja jatkotoimenpiteet

Tilapäinen valiokunta 21.06.2023 § 7

Erottamisen kohteena oleville luottamushenkilöille on varattava tilaisuus antaa selityksensä luottamuksen menetyksen syistä ja erottamisvaatimuksesta. Myös toimielimen varajäseniä tulee kuulla. Kuulemisen suorittaa asian valmistelusta vastaava tilapäinen valiokunta. Asianosaisen kuuleminen hallintomenettelyssä perustuu hallintolain 34 §:ään, jonka mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Vaatimuksena asiassa on lähinnä valtuutettujen tekemä aloite toimielimen erottamisesta. Selvityksiä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun, ovat lähinnä valiokunnan kokoama aineisto, ml asiantuntijalausunnat.

Hallintolain 34 §:n ilmenevässä tarkoituksessa tilapäinen valiokunta antaa tiedoksi kokoamansa aineiston.

Hallintolain 33 ja 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Määräajan on oltava asian laatuun nähden riittävä. Asianosaiselle on samalla ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista.

Hallintolain 37 §:n mukaan viranomaisen voi asianosaisen pyynnöstä varata tilaisuuden asian selvittämiseksi tarpeellisten tietojen suulliseen esittämiseen. Suullinen kuuleminen on siis viranomaisen harkinnassa.

Päätösehdotus

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostus:

Tilapäinen valiokunta

1. päättää, että asianosaisten kuuleminen toimitetaan kirjallisessa menettelyssä,
2. päättää varata kaupunginhallituksen jäsenille ja varajäsenille tilaisuuden antaa selityksensä luottamuksen menettämisen syistä ja tämän päätöksen kohdan 3. aineistossa olevassa aloitteessa esitetyistä vaatimuksista. Tilapäinen valiokunta pyytää kaupunginhallituksen jäseniä ja varajäseniä vastaamaan selityksessään seuraaviin kysymyksiin kohdittain:
 - a. Yhdytkö aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle? Voit perustella vastaustasi.
 - b. Millaisia vaikutuksia aloitteessa kuvatuilla tapahtumilla on nähdäksesi ollut kaupunginhallituksen työskentelyyn ja toimintaan?

Tilapäinen valiokunta	§ 7	21.06.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 13	26.07.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 18	17.08.2023

c. Aloitteessa on mainittu, että kaupunginhallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa kahdelta eri taholta tiedon tietovuotojen toteuttajasta. Mitkä nämä tahot ovat nähdäksesi olleet ja millaista selvitystä olet tietojen tueksi saanut?

d. Tuleeko kaupunginhallitus nähdäksesi aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi olemassa lievempiä keinoja? Jos, niin mitä keinoja?

e. Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.

3. päättää, että hallintolain 34 §:n ilmenevässä tarkoituksessa tilapäinen valiokunta antaa kuultaville seuraavan kokoamansa aineiston:

- Aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta kannatusta ilmaiseksi sähköpostiviesteineen
- Kaupunginhallituksen pöytäkirja 16.8.2021 ja kaupunginhallitukselle 16.8.2021 esitetty perehdytysmateriaali
- Kaupunginhallituksen päätöspykälä 28.11.2022 § 418 (julkisuuslain mukainen salassapitoperuste lakannut 20.1.2023)
- Kaupunginhallituksen päätös 23.1.2023 § 38 (julkisuuslain mukainen salassapitoperuste lakannut 13.2.2023)
- Sisä-Suomen poliisilaitoksen päätös 20.1.2023
- Länsi-Suomen syyttäjälueen päätös 13.2.2023
- Sisä-Suomen poliisilaitoksen päätös 17.5.2023

4. Päättää, että selitys on annettava 17.7.2023 klo 14 mennessä.

5. Päättää saattaa asianosaisten huomioitavaksi, että jätettävät selitykset ja lausunnot ovat julkisia. Selityksen/lausunnon yksittäinen tieto voi olla julkisuuslain salassapitosäännöksistä johtuen salassapidettävä. Muu selitys/lausunto on kuitenkin julkinen.

6. Päättää todeta ja saattaa asianosaisten tietoon, että määräajan noudattamatta jättäminen tai selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

7. Selitykset tulee toimittaa sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@ylojarvi.fi tai postitse osoitteeseen

”Ylöjärven kaupunki, kirjaamo Kuruntie 14 PL 22, 33470 Ylöjärvi”
Otsikkokenttään tieto ”Tilapäinen valiokunta”

8. Päättää keskustella siitä, varataanko mahdollisuus lausunnon antamiseen kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa.

Päätös

Hyväksyttiin. Lisäksi hyväksyttiin yksimielisesti

Tilapäinen valiokunta	§ 7	21.06.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 13	26.07.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 18	17.08.2023

- kohdan 5. ensimmäisen lauseen muotoiluksi, että "Päätää saattaa asianosaisten ja muiden huomioitavaksi, että tilapäiselle valiokunnalle jätettävät selitykset, lausunnot ja muut asiakirjat ovat julkisia."

- kohdan 5. viimeisen lauseen muotoiluksi, että "Muu selitys, lausunto tai asiakirja on kuitenkin julkinen."

- kohdan 7. alkuun teknisenä lisäyksenä "Päätää, että".

- kohta 8. kuuluu, että Päätää, että varataan mahdollisuus lausunnon antamiseen kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa edellä todettua määräaika ja toimitusosoitteita noudattaen.

Tilapäinen valiokunta 26.07.2023 § 13

Asianosaisten kuuleminen sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston mahdollisuus lausunnon antamiseen on toimitettu tilapäisen valiokunnan kokouksen 21.6.2023 § 7 mukaisesti. Määräaikaan mennessä asianosaisten selityksiä saapui 17 kappaletta ja määräajan päättymisen jälkeen 1 kappale sekä lausuntoja 4 kappaletta. Asian luonne ja määräajan ylittymisen vähäisyys huomioiden määräajan jälkeen saapunut selitys voidaan ottaa asian käsittelyssä huomioon. Saapuneet selitykset ja lausunnot ovat kokonaisuudessaan tämän pykälän liitteenä. Liitteenä olevista saapuneista selityksistä ja lausunnoista on peitetty niissä olleet puhelinnumerot ja kotiosoitteet sekä julkisuuslain 24.1 § kohdan 32 nojalla salassa pidettäviksi katsotut tiedot. Saapuneet selitykset ja lausunnot ovat kokonaisuudessaan nähtävillä tilapäisen valiokunnan kokouksessa.

Enemmistö selityksen- / lausunnonantajista on ilmaissut yhtyvän aloitteessa selostettuun, epäluottamuksen aiheuttaneen tapahtumakulun kuvaukseen koskien salassa pidettävän kokousasian ja kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen sanatarkkaa referointia lehdistölle. Vastauksissa on tuotu esiin, että tapahtumat ovat aiheuttaneet luottamuspulaa sekä kielteisiä vaikutuksia kaupunginhallituksen kokousilmapiiriin ja keskustelukulttuuriin. Vastauksissa nousee esiin huoli siitä, että vallitsevassa tilanteessa kaupunginhallituksen työskentelyn voimavarat eivät kohdennu toivottavalla tavalla Ylöjärven kehittämiseen. Toisaalta vastauksista käy ilmi, että kaupunginhallitus on vallitsevassa tilanteessa hoitanut tehtäviään ja tehnyt päätökset asioissa, jotka sen käsiteltäväksi ja päätettäväksi on tuotu. Joissakin vastauksissa on myös arvioitu, että kyse on pidemmällä aikavälillä kehittyneestä luottamuspulasta ja kielteisestä kehityksestä. Vastauksissa nuosee esiin myös huoli kaupungille aiheutuvasta mainehaitasta erilaisine oheisvaikutuksineen.

Tilapäisen valiokunnan suorittamassa kuulemisessa vastaajilla on ollut mahdollisuus lausua oma käsityksensä siitä, mitkä ovat olleet ne jätetyssä aloitteessa mainitut kaksi tahoa, joilta hallituksen jäsenet ovat saaneet tietoonsa

Tilapäinen valiokunta	§ 7	21.06.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 13	26.07.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 18	17.08.2023

tietovuotojen toteuttajan. Lisäksi vastaajilla on ollut mahdollisuus kertoa, millaista tietoa he ovat näiden tietojen tueksi saaneet.

Kaupunginhallituksen 28.11.202 kokouksen tuolloin julkisuuslain nojalla salaisen kokousasian 418 julkisuuteen saattanut henkilö näyttää jäävän tilapäiselle valiokunnalle toimitettujen selitysten ja lausuntojen perusteella avoimeksi. Tilapäisen valiokunnan toimivaltuudet huomioiden asiaa on haasteellista tältä osin enemmälti selvittää.

Kaupunginhallituksen vapaamuotoisen keskustelun lehdistölle referoinnin toteuttaja näyttää käyvän annetuista vastauksista ilmi. Kaupunginhallituksen jäsen Erja Pelkonen on selityksessään kertonut soittaneensa ja kertoneensa kaupunginhallituksen 19.12.2022 kokouksen kokouskeskusteluista paikallismedian toimittajalle. Menettelyään Pelkonen on perustellut tarkemmin tämän pykälän liitteenä olevassa selityksessään.

Kuulemiseen sisältyi myös kysymys siitä, tuleeko vastaajan näkemyksen mukaan kaupunginhallitus aloitteessa esitetyillä perusteilla erottaa vai onko tilanteen korjaamiseksi vastaajan arvion mukaan olemassa lievempiä keinoja. Useassa vastauksessa katsottiin, että käsillä olevassa tilanteessa kaupunginhallitus tulee erottaa tai vaihtoehtoisesti yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen tulisi erota kaupunginhallituksesta. Toisaalta vastauksissa esiintyy myös näkökulmia, joissa katsotaan, ettei kaupunginhallitusta tule erottaa. Vastauksissa nousee esiin myös pohdintoja mahdolliseen erottamista seuraavaan kaupunginhallituksen kokoonpanoon liittyen.

Kuntalaista (410/2015) ja Kuntaliiton ohjeista ilmenevän mukaisesti valtuuston asettama tilapäinen valiokunta valmistelee kuntalain 34 §:n mukaisessa tilanteessa luottamushenkilöiden erottamista kesken toimikauden koskevan asian, jos valtuuston toimielimeen valitsevat luottamushenkilöistä tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Kuntalain 34 §:n mukaisesti mahdollinen erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Valmistelunsa päätteeksi tilapäinen valiokunta antaa päätösesityksensä valtuustolle, joka sisältää tilapäisen valiokunnan esityksen perusteluineen siitä, että toimielin erotetaan tai että toimielintä ei eroteta. Mahdollisen uuden toimielimen valinta ja luottamushenkilön eroaminen luottamustoimestaan rajautuvat tilapäisen valiokunnan tehtävien ja toimivallan ulkopuolelle.

Liitteet Saapuneet selitykset ja lausunnot (puhelinnumerot ja kotiosoitteet sekä julkisuuslain 24.1 § kohdan 32 nojalla salassa pidettäviksi katsotut tiedot poistettu)

Päätösehdotus Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostus:

Tilapäinen valiokunta päättää

1. merkitä tämän pykälän liitteenä olevat saapuneet selitykset ja lausunnot tiedoksi,

Tilapäinen valiokunta	§ 7	21.06.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 13	26.07.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 18	17.08.2023

2. pyytää Kuntaliitolta asiassa asiantuntijalausunnon seuraavasti:

Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet. Tilapäinen valiokunta liittää lausuntopyyntönsä tämän pykälän liitteineen sekä tilapäisen valiokunnan 21.6.2023 7 §:n ja siinä todetut aineistot. Tilapäinen valiokunta esittää lausuntopyyntönsä Kuntaliitolle kiirehdyttynä.

3. toteaa ja saattaa tässä vaiheessa tiedoksi, että asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle varataan mahdollisuus antaa kirjallinen selityksensä ja lausuntonsa tämän pykälän liitteinä olevista selityksistä ja lausunnoista sekä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta, kun Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut. Kuulemisessa noudatetaan vastaavaa menettelyä kuin ensimmäisessä kuulemisessa. Tilapäinen valiokunta valtuuttaa tällä päätöksellä puheenjohtajan ja sihteerin päättämään kuulemisen tarkemmasta ajankohdasta Kuntaliiton asiantuntijalausunnon saavuttua valiokuntaa informoiden.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti tehden päätösehdotuksen kohtaan 1. seuraavan lisäyksen: ”sekä merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksen varajäsen Inga-Mari Lehden 24.7.2023 saapunut selitys.” ja päätösehdotuksen kohtaan 2 seuraavan lisäyksen: ”Kuntaliitolle saatetaan tieto siitä, ketkä asianosaiset eivät jättäneet selitystään asiaan.”

Em. lisäysten jälkeen tilapäisen valiokunnan yksimielisesti hyväksymä päätös oli kokonaisuudessaan seuraava:

1. merkitä tämän pykälän liitteinä olevat saapuneet selitykset ja lausunnot tiedoksi sekä merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksen varajäsen Inga-Mari Lehden 24.7.2023 saapunut selitys,
2. pyytää Kuntaliitolta asiassa asiantuntijalausunnon seuraavasti:

Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet. Tilapäinen valiokunta liittää lausuntopyyntönsä tämän pykälän liitteineen sekä tilapäisen valiokunnan 21.6.2023 7 §:n ja siinä todetut aineistot. Tilapäinen valiokunta esittää lausuntopyyntönsä

Tilapäinen valiokunta	§ 7	21.06.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 13	26.07.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 18	17.08.2023

Kuntaliitolle kiirehdittynä. Kuntaliitolle saatetaan tieto siitä, ketkä asianosaiset eivät jättäneet selitystään asiaan.

3. toteaa ja saattaa tässä vaiheessa tiedoksi, että asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle varataan mahdollisuus antaa kirjallinen selityksensä ja lausuntonsa tämän pykälän liitteenä olevista selityksistä ja lausunnoista sekä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta, kun Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut. Kuulemisessa noudatetaan vastaavaa menettelyä kuin ensimmäisessä kuulemisessa. Tilapäinen valiokunta valtuuttaa tällä päätöksellä puheenjohtajan ja sihteerin päättämään kuulemisen tarkemmasta ajankohdasta Kuntaliiton asiantuntijalausunnon saavuttua valiokuntaa informoiden.

Tilapäinen valiokunta 17.08.2023 § 18
261/00.00.01/2023

Tilapäisen valiokunnan päätös 26.7.2023 § 13 on täytäntöönpantu tilapäisen valiokunnan päätöksen mukaisesti. Kuntaliiton asiantuntijalausunto on saapunut 4.8.2023. Tämän jälkeen asianosaisille ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle on 4.8.2023 lähetetty toista kuulemista koskeva viesti ohjeistuksineen ja annettu mahdollisuus selityksen ja lausunnon antamiseen tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 päätöskohdan 3. mukaisesti 11.8.2023 klo 12 mennessä. Määräaikaan mennessä saapui 10 selitystä ja 2 lausuntoa, jotka ovat tämän pykälän liitteenä.

Liitteet

- Kuntaliiton asiantuntijalausunto 4.8.2023
- Toisessa kuulemisessa saapuneet selitykset ja lausunnot

Päätösehdotus

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan selostus:

Tilapäinen valiokunta päättää

1. merkitä Kuntaliiton asiantuntijalausunnon tiedoksi,
2. merkitä suoritettussa toisessa kuulemisessa saapuneet selitykset ja lausunnot tiedoksi,
3. todeta, että asian valmistelun ja ratkaisemisen kannalta tarpeelliset kuulemiset on suoritettu ja asiantuntijalausunto saatu sekä
4. todeta, että tilapäisen valiokunnan päätösehdotus kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa päätetään tilapäisen valiokunnan kokouksessa 29.8.2023.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tilapäinen valiokunta	§ 7	21.06.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 13	26.07.2023
Tilapäinen valiokunta	§ 18	17.08.2023

Tilapäinen valiokunta piti kokoustaun tämän asian käsittelyn aikana klo 18.36
18.44.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 15, § 16, § 17, § 18

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Juha Myllymäki

Ylöjärven kaupunki
Hallintopalvelut
Antti Pieviläinen
Hallintojohtaja
Kuruntie 14, 33470 Ylöjärvi

Ylöjärven kaupungin tilapäisen valiokunnan lausuntopyyntö Kuntaliitolle 27.7.2023

Toimielimen erottamisen edellytykset

Arvioitava asia

Ylöjärven kaupunginvaltuusto on 12.6.2023 päättänyt asettaa kuntalain 35 §:n tarkoittaman tilapäisen valiokunnan valmistelemaan vireille tullutta kaupunginhallituksen jäsenten erottamista koskevaa asiaa kuntalain 34 §:n mukaisesti.

Tilapäinen valiokunta on 21.6.2023 § 7 päättänyt pyytää selitykset kaupunginhallituksen jäseniltä ja varajäseniltä luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetyistä vaatimuksista. Valtuuston puheenjohtajistolle on lisäksi annettu mahdollisuus antaa asiasta lausuntonsa.

Tilapäinen valiokunta on 26.7.2023 § 13 merkinnyt saapuneet selitykset ja lausunnot tiedoksi sekä päättänyt pyytää Kuntaliitolta asiassa asiantuntijalausunnon:

Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet. Tilapäinen valiokunta liittyy lausuntopyyntöönsä tämän pykälän liitteineen sekä tilapäisen valiokunnan 21.6.2023 7 §:n ja siinä todetut aineistot. Tilapäinen valiokunta esittää lausuntopyyntönsä Kuntaliitolle kiirehdyttynä. Kuntaliitolle saatetaan tieto siitä, ketkä asianosaiset eivät jättäneet selitystään asiaan.

Oikeudellinen arvio

Kuntalain 34 §:n mukaan valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Yksittäisen toimielimen jäsenen erottaminen ei ole epäluottamuksen perusteella mahdollista, vaan erottaminen koskee toimielintä kokonaisuutena. Yksittäisen jäsenen erottaminen on mahdollista kuntalain 86 §:n tarkoittamassa tapauksessa, jossa henkilö on vaalien jälkeen lainvoimaisella tuomiolla tuomittu vankeuteen vähintään kuudeksi kuukaudeksi. Puheenjohtajiston ja pormestarin erottamisesta epäluottamuksen perusteella on nykyisessä kuntalaissa säännelty erikseen.

Luottamushenkilön erottamista koskevan asian valmistelee valtuustolle tilapäinen valiokunta kuntalain 35 §:n mukaisesti. Kyseessä on kuntalain 93:ssä erikseen säädetty poikkeus pääsäännöstä, jonka mukaan yleensä kunnanhallitus valmistelee asiat valtuuston päätettäväksi. Luottamushenkilöiden epäluottamukseen perustuvan erottamisen valmistelu on katsottu asiaksi, jossa tehtävä on perusteltua antaa kunnanhallituksen sijasta valtuuston keskuudestaan asettamalle valiokunnalle. Poikkeus on perusteltavissa myös sillä, että hallituskin voi olla erottamisen kohteena.

Valtuusto voi enemmistöpäätöksellä erottaa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he ovat menettäneet valtuuston luottamuksen. Sovelletun parlamentarismien mallin mukaisesti kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta. Luottamuksen menettämisen arviointi on käytännössä poliittista harkintaa, eikä luottamuksen menettämiseen johtavia syitä ole laissa nimenomaisesti säädetty tai rajattu. Peruste voi sinänsä olla esimerkiksi työskentelyä selvästi haittaavat toimielimen vaikeat sisäiset ristiriidat tai valtuuston hyväksymien strategisten linjausten vastainen toiminta. Epäluottamus voi aiheutua yhden tai useamman jäsenen toiminnasta.

Poliittista tarkoituksenmukaisuusharkintaa rajaavat hallintolain 6 §:n mukaiset yleiset oikeusperiaatteet. Oikeusperiaatteita ovat yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuuden periaate, suhteellisuusperiaate, puolueettomuuden vaatimus (objektivi-teettiperiaate) sekä luottamuksensuojan periaate.

Korkein hallinto-oikeus on 9.10.2014 antamassaan lautakunnan erottamista koskevassa ratkaisussaan (taltionumero 3009) lausunut muun ohella, että kysymys siitä, mitkä seikat voivat johtaa kuntalaissa tarkoitettulla tavalla valtuuston luottamuksen menettämiseen, ei ole ensisijaisesti oikeudellinen arviointikysymys, vaan poliittisen tai muun tarkoituksenmukaisuusharkinnan alaan kuuluva kysymys. Asian luonteen mukaisesti valtuustolla on tällaisessa asiassa suuri harkintavalta, jota kuitenkin rajoittavat hallintolain 6 §:n mukaiset hallinnon oikeusperiaatteet.

Esimerkiksi tarkoitussidonnaisuuden periaatteen noudattamista voidaan arvioida kunnan toiminta-ajatuksen ja toimialan kautta. Kuntalain 1 §:n mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkaalleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Tarkoitussidonnaisuuden periaate edellyttää, että sinänsä laajaa harkintavaltaa käytetään hyväksyttävään ja kunnan edun kannalta perusteltavaan tarkoitukseen. Toisaalta sama periaate kieltää jonkin tahon perusteettoman suosimisen. Oikeuskäytännössä on katsottu, että harkintavallan käyttö esimerkiksi jonkin yksittäisen tahon suosimiseksi kunnan edun sijasta voi täyttää myös virkarikoksen tunnusmerkistön.

KKO 2023:17

Z:n kunnan kunnanjohtaja P oli tehnyt tutkintapyynnön kuntakonserniin kuuluvan X Oy:n entisestä toimitusjohtajasta O:sta. Tietoisena O:ta koskevasta vakavasta rikosepäilystä kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet A, B, C, D, E, F, G ja H päättivät kunnanhallituksen kokouksessa peruuttaa tutkintapyynnön ja antaa kunnan yhtiökokousedustajille omistajaohjauksen O:n palauttamiseksi X Oy:n toimitusjohtajan toimeen. Korkein oikeus katsoi ratkaisusta ilmenevillä perusteilla, että A, B, C, D, E, F, G ja H syyllistyivät virka-aseman väärinkäyttämiseen.

*Helsingin hallinto-oikeus on toimielimen jäsenten erottamista koskevassa asiassa (H5172/2022, **ei lainvoimainen**) arvioinut valtuuston oikeutta erottaa luottamushenkilöt eräiden toimielimen jäsenten siirryttyä toiseen poliittiseen ryhmään (ns. loikkaus). Päätöksessä on kiinnitetty erityistä huomiota toiminnan johdonmukaisuuteen vastaavissa tapauksissa. Koska aiemmissa tai myöhemmissäkään ryhmän vaihdoksissa valtuusto ei ryhtynyt erottamistoimiin, hallinto-oikeus kumosi valtuuston päätöksen.*

Tasapuolisen kohtelun vaatimus ei sinänsä estä valtuustoa perustellusta syystä muuttamasta aiempaa hallintokäytäntöään. Valituksenalaisesta päätöksestä ei kuitenkaan ilmene, että valtuuston tarkoituksena olisi ollut aieman hallintokäytännön muuttaminen, vaan siinä on nimenomaisesti todettu, että valtuusto ottaa ratkaisussaan kantaa vain käsittelyssä olevaan asiaan. Erottamiasian vireilletulon jälkeen tapahtuneen kaupunginhallituksen jäsenen ryhmän vaihdoksen johdosta ei myöskään ole pantu vireille erottamista koskevaa asiaa. Edellä esitetyn perusteella hallinto-oikeus katsoo, että kaupunginvaltuusto on valituksenalaisella päätöksellään (§ 68) poikennut kaupungissa muissa vastaavan kaltaisissa tilanteissa noudatetusta hallintokäytännöstä.

Lausuntopyynnössä tarkoitettussa tapauksessa kysymys on siitä, onko kaupunginhallituksen sisäisten keskustelujen ja mahdollisesti myös salassa pidettävien tietojen päätyminen julkisuuteen sekä ja siitä seuranneet tapahtumat heikentäneet valtuuston luottamusta kaupunginhallituksen toimintakäynnin, että tilapäinen valiokunta voi esittää toimielimen erottamista ja valtuusto erottaa toimielimen.

Salassa pidettäviä tietoja ei saa ilmaista ulkopuolisille ja salassa pidettävien tietojen ilmaiseminen voi olla rikoslaisissa tarkoitettu virkarikos. Salassa pidettävät asiat on merkittävä esityslistaan erikseen. Todettakoon, että tässä arvioissa ei voida ottaa kantaa siihen, onko joku hallituksen jäsen paljastanut salassa pidettäviä tietoja.

Muut kuin valtuuston julkiset kokoukset eivät ole yleensä yleisölle julkisia. Toimielimen jäsenten kokouksessa käyttämät puheenvuorot eivät lähtökohtaisesti ole salassa pidettäviä, mutta esimerkiksi Kuntaliiton koulutusmateriaaleissa keskusteluja luonnehditaan luottamuksellisiksi. Tämä sen vuoksi, että yksittäisten keskustelujen tai puheenvuorojen päätyminen julkisuuteen voi johtaa päätöksentekoilmapiirin heikkenemiseen. Toimielimen sisäinen luottamuksen puute voi johtaa myös siihen, että perusteluja ja mielipiteitä ei käydä toimielimen kokouksessa vaan merkitykselliset keskustelut käydään toimielimen kokousten ulkopuolella.

Tilapäinen valiokunta tekee itsenäisen arvionsa kaupunginhallituksen toimintaedellytyksistä ja kysymys on lopulta kokonaisharkinnasta. Tilapäisen valiokunnan tehtäviin ei sinänsä lähtökohtaisesti kuulu esimerkiksi selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille. Tämä ei ole välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Vaikka kyse olisikin alun perin yksittäisen tai yksittäisten henkilöiden toiminnasta, tilapäisen valiokunnan arvioinnin kohteena on koko hallituksen toimintakyky ja valtuuston poliittinen luottamus arviointihetkellä.

Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä. Käsitteemme mukaan on kuitenkin oikeudellisesti mahdollista, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen niin, että se olennaisesti heikentää hallituksen työskentelyedellytyksiä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Juha Myllymäki
lakiasiainjohtaja

Isotalo Hanna

Lähettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: maanantai, 7. elokuuta 2023 15:17
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäisen valiokunnan lausunto

Lähettäjä: Ahonen Jussi-Pekka <jussi-pekka.ahonen@ylojarvi.fi>
Lähetetty: maanantai, 7. elokuuta 2023 15:14
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäisen valiokunnan lausunto

Terve,

Liitteenä lausuntoni tilapäisen valiokunnan lausuntopyyntöön:

Yhdyn kaupunginhallituksen enemmistön näkemykseen, jonka mukaan Erja Pelkosen luottamus on mennyt. Kaupunginhallituksen työskentely on häiriintynyt oleellisella tavalla sekä vaikuttanut kaupunginhallituksen toimintakykyyn negatiivisesti. Kaupunginhallitus tulee erottaa tai Erja Pelkosen pitää oma-aloitteisesti ymmärtää erota poliittisen luottamuksen palauttamiseksi.

Yhdyn myös Kuntaliiton johtavan lakimiehen lausuntoon. Poliittista luottamusta tai epäluottamusta on arvioitava poliittisessa päätöksenteossa. Katson, että Erja Pelkonen ei nauti luottamusta, joten tilapäisen valiokunnan on suositeltava kaupunginhallituksen erottamista.

Jussi-Pekka Ahonen
Yöjärven kaupunginhallituksen jäsen

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Isotalo Hanna

Lähettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: tiistai, 8. elokuuta 2023 9:35
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta
Liitteet: Tilapäisen valiokunnan kokouksessa 26.7.2023 § 13 tiedoksi merkityt saapuneet selitykset ja lausunnot.pdf; Kuntaliiton asiantuntijalausunto 4.8.2023.pdf

Lähettäjä: Haataja Peer <Peer.Haataja@ylojarvi.fi>
Lähetetty: tiistai, 8. elokuuta 2023 9:16
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Minulla ei ole lisättävää aikaisempaan
Yst.terv. Peer Haataja

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Lähettäjä: Isotalo Hanna <Hanna.Isotalo@ylojarvi.fi>
Lähetetty: perjantaina, elokuuta 4, 2023 3:31 ip.
Aihe: Tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 mukainen toinen (2.) asianosaisten kuuleminen sekä mahdollisuus lausunnon antamiseen 11.8.2023 klo 12 mennessä

Jakelu:

- kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet
- kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto

Tiedoksi:

- tilapäisen valiokunnan varsinaiset jäsenet ja sihteeri

Liitteet:

- Tilapäisen valiokunnan kokouksessa 26.7.2023 § 13 tiedoksi merkityt saapuneet selitykset ja lausunnot (puhelinnumerot ja kotiosoitteet sekä julkisuuslain 24.1 § kohdan 32 nojalla salassa pidettäviksi katsotut tiedot poistettu)
- Kuntaliiton asiantuntijalausunto 4.8.2023

Tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 mukaisesti varaamme kaupunginhallituksen jäsenille ja varajäsenille mahdollisuuden antaa asianosaisina kirjallisen selityksensä tämän viestin liitteinä olevista selityksistä ja lausunnoista sekä Kuntaliiton 4.8.2023 saapuneesta asiantuntijalausunnosta.

Tilapäisen valiokunnan päätöksen mukaisesti kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolle varataan mahdollisuus antaa kirjallinen lausuntonsa edellä mainituista, tämän viestin liitteinä olevista asiakirjoista.

Kirjalliset selitykset ja lausunnot on toimitettava **viimeistään perjantaina 11.8.2023 klo 12 mennessä**.

Määräajan noudattamatta jättäminen taikka selityksen tai lausunnon antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Olethan viipymättä yhteydessä johdon sihteeri Hanna Isotaloon, mikäli liitetiedostot eivät aukea tai muita teknisiä ongelmia ilmenee.

Selityksen tai lausunnon yksittäinen tieto voi olla julkisuuslain salassapitosäännöksistä johtuen salassa pidettävä. Muu selitys, lausunto tai asiakirja on kuitenkin julkinen.

Selitykset ja lausunnot tulee toimittaa sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@ylojarvi.fi tai postitse osoitteeseen

"Ylöjärven kaupunki, kirjaamo Kuruntie 14 PL 22, 33470 Ylöjärvi"
Otsikkokenttään tieto "Tilapäinen valiokunta"

Toimeksi saaneena

Ystävällisin terveisin

Hanna Isotalo
Johdon sihteeri, tilapäisen valiokunnan tekninen sihteeri
Ylöjärven kaupunki
Hallintopalvelut
Kuruntie 14, PL 22, 33471 Ylöjärvi
p. 050 541 7412
hanna.isotalo@ylojarvi.fi
www.ylojarvi.fi

Isotalo Hanna

Lähetäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: tiistai, 8. elokuuta 2023 10:57
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähetäjä: Heikkilä Jaana <jaana.heikkila@ylojarvi.fi>
Lähetetty: tiistai, 8. elokuuta 2023 10:28
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Kannanottoni Kuntaliiton asiantuntijalausuntoon ja vastineisiin

Loppukappale lausunnosta:

“Käsityksemme mukaan on kuitenkin oikeudellisesti mahdollista, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen niin, että se olennaisesti heikentää hallituksen työskentelyedellytyksiä.”

-Tämä johtopäätös on mielestäni selkeä viesti siitä, että hallituksen työskentely epäluottamuksellisessa ilmapiirissä ei ole mahdollista. Vastineiden ja tämän lausunnon perusteella olen edelleen sitä mieltä, että hallituksella ei ole toimintaedellytyksiä.

Ystävällisesti,
Jaana Heikkilä

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: torstai, 10. elokuuta 2023 10:05
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähtettäjä: Jäntti Iikka <iikka.jantti@ylojarvi.fi>
Lähetetty: torstai, 10. elokuuta 2023 9:36
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Hei

Olen tutustunut tilapäiselle valiokunnalle annettuihin selityksiin ja Kuntaliiton lausuntoon. Ne kuvaavat hyvin kokonaistilannetta, eikä minulla ei ole lisättävää siihen, mitä olen asiasta aiemmin sanonut.

Terveisin,
Iikka Jäntti
hallituksen varajäsen

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Isotalo Hanna

Lähettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 10:30
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähettäjä: Kiiskinen Jenni <Jenni.Kiiskinen@ylojarvi.fi>
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 10:18
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

*"Muut kuin valtuuston julkiset kokoukset eivät ole yleensä yleisölle julkisia. Toimielimen jäsenten kokouksessa käyttämät puheenvuorot eivät lähtökohtaisesti ole salassa pidettäviä, mutta esimerkiksi Kuntaliiton koulutusmateriaaleissa keskusteluja luonnehditaan luottamuksellisiksi. **Tämä sen vuoksi, että yksittäisten keskustelujen tai puheenvuorojen päätymisen julkisuuteen voi johtaa päätöksentekoilmapiirin heikkenemiseen. Toimielimen sisäinen luottamuksen puute voi johtaa myös siihen, että perusteluja ja mielipiteitä ei käydä toimielimen kokouksessa vaan merkitykselliset keskustelut käydään toimielimen kokousten ulkopuolella.**" (Kuntaliiton vastaus)*

*"Mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen niin, että **se olennaisesti heikentää hallituksen työskentelyedellytyksiä.**" (Kuntaliiton vastaus)*

Arvoisa tilapäinen valiokunta,
Kuntaliiton asiantuntijan vastauksen valossa pyydän mitä nöyrimmin teitä arvioimaan asiaa järjestelmän luottamuksen ja toimintaedellytysten kautta.

Luottamus päätöksentekojärjestelmään on paras demokratian tae. Ja toki luottamuksen arvoisena oleminen liittyen siihen oleellisesti. Luottamuksen heikentäminen julkisuuden kautta ja sisäisesti päätöksentekuelimen jäsenten keskuudessa on vakava uhka kuntademokratialle. Kaupunginhallituksen työskentelyedellytyksiä on parannettava.

Tämä tapaus on saanut surullisen ja surkuhupaisan luonteen. Asioiden tunnustamisen ja oman toiminnan reflektoinnin ja vastuunkantamisen sijaan saamme nyt saivartelua ja selittelyä sekä kuulopuheisiin perustuvaa toistoa. Omat kannat lukitaan silmät sulkien, vain poliittisista syistä. Toivon vilpittömästi, että tilapäinen valiokunta näkee poliittisten jakolinjojen yli ja vastausten perusteella erottaa oleellisen tiedon epäoleellisesta analyysinsä pohjaksi.

Luottamusta ei voi vaatia itselleen jos se toiminnan seurauksena on mennyt. Sen saa muilta takaisin, jos on sen arvoinen.

Erja Pelkonen on saanut luottamuksen valtuustoon äänestäjiltä, mutta kaupunginhallitukseen luottamuspaikkaneuvottelujen jälkeen oman valtuustoryhmänsä esittämänä. (Pelkosen valtuustoryhmä on sittemmin hajonnut sisäisiin ristiriitoihin.)

Äänestäjien luottamusta ei voi vaalien välissä todentaa, mutta muun kaupunginhallituksen osalta luottamus häneen on mennyt toimittaja Matti Pulkkinen kirjeen jälkeen, kuten vastauksissa selviää. Mikä Pelkosen toiminnassa on nyt tuon luottamuksen palauttamista tukevaa?

Muihin kaupunginhallituksen jäseniin ei ole syntynyt tällaista luottamuspulaa. Kaupunginhallitus ei ole kuppikuntaistunut (kuten varajäsen Kolehmainen vastaa), mutta on totta, että parasta mahdollista yhdessä ajattelua ja asioiden yhteistä pyörittelyä keskustelussa ei ole, sillä keskustelua ei voi avoimesti ja vapaasti käydä koko kaupunginhallituksen välillä. Tällöin tietyt seikat eivät tule kaikkien kuultavaksi ja esille. Päätöksenteko on siis vaarassa kuppikuntaistua juuri sen vuoksi, että keskustelu lakkaa. Ja se lakkaa, kun ei ole luottamusta. Erityisesti keskikokoisten ja pienten ryhmien kannalta tämä on todella ongelmallista.

Kun henkilö suurella mandaatilla edustaa muita ihmisiä päätöksenteossa ja toimii tietoisesti väärin järjestelmää ja muita ihmisiä kohtaan, eikö ole oikein, että hän saa seuraamuksia ja hänen asemansa järjestelmässä kyseenalaistetaan?

Mitkä ovat pelisääntömme ja pitääkö kaikkien niitä noudattaa?

Voi olla muitakin tahoja, jotka ovat vuotaneet, mutta toimittajan taholta Erja Pelkonen on nimetty.

Kun ensimmäinen vuodettu asia oli julkaistu lehdessä, kaupunginhallitus todella keskusteli, ilmaisi kuinka haitallisena vuotaminen oli koettu ja yritti rakentavasti eri keinoin keskustelun avulla tarjota mahdollisuutta asian korjaamiseen.

Näin myös toisen vuotamisen jälkeen. Keskustelu oli laajaa, analyttistä ja jopa emotionaalisesti ennennäkemättömän rohkeaa.

Tässä toisessa tapauksessa vuotaja, Erja Pelkonen, joko ilmeisen selkeästi ymmärtämättä mistä keskusteltiin; tai vaihtoehtoisesti ilkeän tarkoitushakuisesti referoi kuulemaansa toimittajalle. En pidä todennäköisenä, että Pelkonen ei ymmärtäisi. Pelkonen olisi voinut myös kertoa vain oman puheenvuoronsa sisällön, mutta nyt hän referoi muidenkin puheita värittäen ja sumuttaen omalle sanomalleen myönteisesti.

Kyse ei ole demokratian puolustamisesta, kuten Pelkonen toimintaansa itse selittelee.

Katson nimenomaan Pelkosen toiminnan olevan haitallista demokratialle, se rikkoo luottamusta organisaation sisällä, rikkoo luottamusta hallintoelimiin ja päätöksentekojärjestelmään myös kuntalaisen silmin. Kun hybridivaikuttamisen pelikirjasta. Tämä vastauksena Pelkosen Venäjä-viittauksiin. On makaaberia edes rinnastaa tämä tapaus Venäjään, jossa toimittajia vainotaan, vangitaan ja jopa murhataan joidenkin sanojen käyttämisestä.

Tiivistäen: mitä Pelkonen katsoo olevan suurta lehdistönvapauden rikkomista ja Venäjänmallia, on hypoteettinen keskustelu kannattavuudesta: eli esimerkkinä siitä, että jos yritys ostaa lehdelta mainoksia, mutta mainoksen viereisessä jutussa lehti kirjoittaa yrityksestä tai sen tuotteista negatiivisesti, yritys voi pohtia, onko tulevaisuudessa mainostaminen tässä julkaisussa enää kannattavaa (panos-tulos). Lehden toimitukselliseen sisältöön ei siis esitetty peukalointia!

Tällainen pohdiskelu on tarkoitettu vain KH:n sisäisesti käytäväksi. Se on hypoteettista, se on vaihtoehtoja kartoittavaa. Kontekstistaan irroitettuna Pelkonen käytti sitä omiin tarkoituksiinsa. Ylöjärven Uutisten päätoimittajakin totesi, ettei ole saanut yhteydenottoa kaupungilta.

Ja korostan, että Pelkonen ei ole mikään kirkasotsainen uhri tai lehdistönvapauden marttyyri. Hän on siis erittäin tietoisesti rikkonut ja haitannut yhteisten asioiden hoitamista, motiivinaan oletettavasti henkilökohtainen kauna ja kostonhalu lähinnä yhtä henkilöä kohtaan. Muu kaupunginhallitus ja päätöksentekokoneisto on nyt joutunut tämän kostoretken sivulliseksi uhriksi. Koko järjestelmää käytetään siis hyväksi.

Pelkonen on käyttänyt lain suomaa oikeuttaan ilmaista mielipiteitään ilman ennakkosensuuria, mutta yhtäläillä sananvapauteen kuuluu vastuu sanoistaan ja teoistaan.

Meillä kaikilla muillakin toimielimien on sama ilmaisunvapaus, mutta emme ole referoineet toimittajalle luottamuksellisia keskusteluja. Kannustaako Pelkonen siis sellaiseen epäeettiseen toimintatapaan muitakin?

Totean vielä uudestaan: Mielestäni tämä on tilapäisen valiokunnan vakavan pohdinnan paikka.

Hyväksytäänkö Pelkosen toimintamalli?

Toivon eri tahojen pohtivan ja analysoivan koko vyyhtiä. Mitä asioita esim. liittyen johtamisselvitykseen on vuodettu. Mitä asioita ei ole vuodettu (esimerkiksi johtamisselvityksen tuloksia ei ole missään vaiheessa vuodettu ja julkaistu lehdessä, myöskään kaikkia tutkintapyyntöihin liittyviä seikkoja ei ole avattu) ja mistä se kertoo.

Kaupunginhallituksen lähes kaikki ongelmat liittyvät johtamisselvityksen jälkipyykkiin, jatkuviin tieto- ja tutkintapyyntöihin, joiden taustat ja motiivit ovat taatusti kaikille selviä.

Hyvä valiokunta,

Mitä ja ketä tällainen maaninen ja pikkusieluinen kostonkierre lähtien johtamisselvityksen liikkeellepanosta palvelee?

Mikä on sen tahon, joka jatkuvasti rikkomalla etsii oikeutusta, tavoite?

Tuleeko johtamisselvitys vielä vuosien ajan leimaamaan kaikkea Ylöjärven kuntapolitiikan toimia?

YT,

Jenni Kiiskinen

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 9:41
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähtettäjä: Listenmaa Sari <Sari.Listenmaa@ylojarvi.fi>
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 8:06
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Hei!
Minulla ei ole asiaan lisäkommentteja.

Sari Listenmaa

Lähetetty [Outlook for Android](#)

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 9:40
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta/ Lausunto 2._Luojus

Lähtettäjä: Luojus Katja Susanna <katja.luojus@pirha.fi>
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 6:41
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Kopio: Luojus Katja Susanna <Katja.Luojus@pirha.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta/ Lausunto 2._Luojus

Vastaanottaja: Tilapäinen valiokunta/ pj Tapani Tienari
Lausunto II/ 2023

Lausun tilapäisen valiokunnan päätöksen 26.7.2023 § 13 mukaan seuraavaa:

1. Syntyneen epäluottamuksen ja siitä aiheutuvien vaikeuksien myötä kaupunginhallituksen työskentelyssä ei ole tapahtunut muutoksia ensimmäisestä lausuntokierroksesta eli tilanne on korjaantumaton.
2. En näe tarpeellisenä muiden asianosaisten antamien lausuntojen arviointia tai spekulointia lausunnessani, sillä epäluottamuksen korjaantumista tai kaupunginhallituksen työskentelyä se ei tue millään tavalla. Näen sen synnyttävän merkityksettömän selittelyjen oravanpyörän. Uskon, että näillä tiedoilla tilapäinen valiokunta pystynee päätösesityksensä antamaan valtuustolle.
3. Kuntaliiton asiantuntijalausunnossa lakiasianjohtaja Juha Myllymäki toteaa yksiselitteisesti, että toimielimen keskustelut ovat luottamuksellisia ja niiden päätyminen julkisuuteen voi johtaa päätösilmapiirin heikkenemiseen. Erja Pelkonen on tunnustanut kertoneensa luottamukselliset keskustelut kaupunginhallituksen ulkopuolelle eikä se, mikä on ollut hänen subjektiivinen peruste toiminnalleen anna oikeutusta tehdyille. Yhdyn asiantuntijalausunnossa esiin tuotuihin perusteluihin, mikä antaa selkeän toimintamallin tilapäiselle valiokunnalle ja siten myös kaupunginvaltuustolle asian ratkaisemiseksi.

yhteistyöterveisin Katja Luojus, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 11:11
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Lausunto tilapäiselle valiokunnalle

Lähtettäjä: Mankkinen Leena <Leena.Mankkinen@ylojarvi.fi>

Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 11:10

Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>

Aihe: Lausunto tilapäiselle valiokunnalle

Ilmoitan kohteliaimmin, että valiokunnalle annetut lausunnot eivät muuta edellisellä kierroksella antamaani kantaa.

Leena Mankkinen

Valtuuston 1. Vpj

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Isotalo Hanna

Lähetäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: keskiviikko, 9. elokuuta 2023 12:15
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Lausunto tilapäiselle valiokunnalle

Lähetäjä: Mäkinen Minna <minna.makinen@ylojarvi.fi>
Lähetetty: keskiviikko, 9. elokuuta 2023 11:58
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Lausunto tilapäiselle valiokunnalle

Saamieni kirjallisten lausuntojen perusteella voi todeta kaupunginhallituksen luottamuksen ja toimintakyvyn heikentyneen.

Olen nykyisen kaupunginhallituksen varajäsen, mutta osallistunut vain yhteen kokoukseen osittain. Tämän vuoksi minun on mahdotonta arvioida kokousilmapiirin muutoksia. Liitteenä annettujen lausuntojen perusteella asioiden "juurisyyt" ja eripura kumpuavat jo aikaisemman kaupunginhallituksen toimista, erityisesti johtamisselvityksestä ja sen jälkimainingeista. Lisäksi nykyisen hallituksen kokousten sekä salassa pidettäviä että luottamuksellisia asioita on vuotanut julkisuuteen.

Valtuutettu ja kaupunginhallituksen jäsen Erja Pelkonen on myöntänyt vuotaneensa luottamuksellisia tietoja toimittaja Matti Pulkkiselle, joka oli luvannut hänelle lähdesuojan. Tämä lähdesuoja ei kuitenkaan pitänyt. Vaikka juridisesti salaisten tietojen vuotaminen on tuomittavampaa, niin oman oikeustajuni mukaan myös luottamuksellisten keskustelujen kertominen eteenpäin, erityisesti medialle tai sosiaaliseen mediaan, on tuomittavaa.

Nyt annettujen lausuntojen valossa näyttäisi siltä, että tilanteeseen ei enää löydy keskusteluratkaisua tai kompromissia. Ilmeisesti nämä keinot ovat jo käytetty, tuloksettomina. Jotain on kyllä pakko tapahtua, sillä nykyisen kaltainen tilanne on jo niin suuri mainehaitta Ylöjärvelle, että maineen palauttaminen vaatii erityisesti kaupunginhallitukselta hyviä poliittisia päätöksiä ja yhteistyökykyä.

Yhteistyöterveisin,
Minna Mäkinen, SDP
Kaupunginvaltuuston jäsen
Kaupunginhallituksen varajäsen

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Erja Pelkonen
Ylöjärven kaupunginhallituksen jäsen
11.8.2023

Toinen vastaus tilapäiselle valiokunnalle liittyen aloitteeseen kaupunginhallituksen erottamisvaatimuksesta.

Kommentit muiden aiemmin antamiin selityksiin

Kaupunginhallituksen jäsen **Peer Haataja** totesi härskisti vastauksessaan valiokunnalle, että olisin kaupunginvaltuuston kokouksessa kesäkuussa 2023 muka myöntänyt salaisen pykälän tietojen vuotamisen. (tallenne linkistä) <https://ylojarvenuutiset.fi/2023/06/12/suora-lahetys-kaupunginvaltuuston-kokouksesta-klo-17-perustetaanko-tilapainen-valiokunta-valmistelemaan-kaupunginhallituksen-jasenen-erottamista-2/> En ole salaista pykälää vuotanut enkä tietenkään silloin myöskään myöntänyt. Hän väitti valheellisesti minun myöntäneen tuon salaisen pykälän vuotamisen myös mediassa. Olin ollut haastateltavana ainoastaan Aamulehdessä 10.6.2023 (verkossa 9.6.2023). (Linkki lehtijuttuun) <https://www.aamulehti.fi/pirkanmaa/art-2000009640440.html> Haataja täsmensi väitteensä tarkoittavan nimenomaan tuota salaista pykälää 28.11.2022. eli rikosta eikä sitä minun lehdistönvapauden suojaamista. Sekä tallenne kaupunginvaltuuston kesäkuun kokouksesta että lehtijuttu on helppo tarkistaa ja todeta itse Haatajan vastauksen väitteiden totuudenvastaisuus. Motiivina hänellä oli ehkä vaikuttaa uutisointien kautta asukkaisiin tai Kuntaliittoon, mistä oli pyydetty lausuntoa. Haatajan kommentti pääsikin jo mustamaalaamaan minua Ylöjärven Uutisissa 25.7.2023 <https://ylojarvenuutiset.fi/2023/07/25/tilapainen-valiokunta-pui-keskiviikkona-kaupunginhallituksen-tilannetta/> Lisäksi Haataja viittaa vastauksessaan tehtyyn tutkintapyyntöön, vaikka siitä minun tekemästä lehdistönvapaus paljastuksesta ei tehty tutkintapyyntöä poliisille, koska se ei ollut rikollista. Haatajan kuvaamat rikostutkinnan ja muun seuraukset kaupunginhallituksen toimintaan syksyllä 2022 eivät aiheutuneet paljastamastani lehdistönvapausasiasta, vaan jonkun toisen tekemistä salaisen pykälän ja edelliskauden

sähköpostin vuotamisesta julkisuuteen sekä aiemman hallituksen aikaisista ristiriidoista. En voi joutua vastuuseen jonkun toisen tekemistä asioista ja niiden seurauksista. Haataja vaikuttaa luottavan, että sanomalla valkoista mustaksi tarpeeksi monta kertaa ihmisten lopulta uskovan nämä mustamaalaukset todeksi. Näin on tehty onnistuneesti Venäjällä. Siellä saa myös Haatajan tapaan vedota luottamuksellisuuteen ja jättää kertomatta kuka Pulkkisen lisäksi todisti minut tietovuotajaksi. Oikeusvaltiossa näin ei toimita. Haatajan pokka pitää vaatia minun erottamistani sananvapauden puolustamisesta, vaikka hän itse ehdotteli kaupunginhallituksessa jopa teletietojen (laitonta) tutkimista luottamushenkilöiltä ja teki edellämämainitun valheellisen väitteen minusta edellisessä julkisessa vastauksessaan valiokunnalle. Uskomatonta on, jos tällaisesta toiminnasta Ylöjärven kunnallispolitiikassa ei seuraa mitään, edes julkista anteeksipyyntöä.

Työsuojeluvaltuutettu **Jaana Heikkilä** syyttää vastauksessaan myös täysin perusteetta ja ilman näyttöä minua salassa pidettävien asioiden vuotamisesta eli mahdollisesta rikosasiasta. Hän toteaa valtuutettu Inga-Mari Lehden väittäneen minun vuotaneen aloitteessa esitetyt asiat eli myös salaisen pykälän. Olen kertonut Inga-Marille paljastaneeni sen lehdistölinja-asian, mutta en todellakaan salaisen pykälään liittyen mitään, kun en ole sitä vuotanut.

Kaupunginhallituksen jäsen **Karita Jäppinen** yhtyy aloitteen tapahtumakuvaukseen viitaten erikseen vielä myös salaisen pykälän tekstisisältöjen vuotamiseen eli syyttää minua edelleen perusteetta siitä. Jäppinen sortuu vastauksessaan alleviivaamaan, että ei ole täysin poissuljettua minun ollut vuotaa kirjallista etukäteismateriaalia. Suomessa ei tarvitse todistella syyttömyyttään. On alkeellista perustella julkista syytöstään salaisen pykälän tietovuotamisen todisteista toteamalla "se on mahdollista". Näyttöä ei voi olla, koska en ole salaista pykälää vuotanut. On yhtäläillä mahdollista jokaisen muun aineiston saaneen se vuotaa. Lisäksi hän ei vaikuta ymmärtävän, että jos varajäsen tai kuka vaan kokouksessa ollut kertoisi minulle tai kenelle tahansa salaisen pykälän käsittelystä, niin hän olisi silloin tietovuotaja eikä tiedon vastaanottaja. Olen aiemmassa vastauksessani tuonut esiin toimittaja Pulkkisen toimintaa, mikä helpottaa arviointia hänen luotettavuudestaan tässä kyseisessä asiassa todistajana. Oikeusturvani kannalta on arveluttavaa puhua yleisesti tietovuotajasta erittelemättä, mitä vuotoja tarkoitetaan. Jäppisen esille tuoma yleinen ilmaisu "tietovuotaja" viittaa tarkoitushakuisesti kaikkeen mahdolliseen vuotamiseen. Tosiasiassa kyse on ollut ainoastaan siitä lehdistönvapauden liittyvästä paljastuksestani.

Kaupunginhallituksen jäsen **Jenni Kiiskinen** paheksui vastauksessaan lehdistönvapautta puolustanutta paljastustani. Hän ei muista, että lehdellä on aina monta lähdettä jokaiseen juttuun. Yksi asia missä arvostan erityisesti Vihreää puoluetta on sen lehdistönvapauden puolustaminen, siihen kuuluu oleellisesti paljastaa yhteiskunnan epäkohtia myös lähdesuojan takaa. Huolestuttavaa Ylöjärvellä on, että kukaan silloin keskusteluun osallistuneista ei ole kertonut katuneensa jälkikäteen pohdintaa lehden linjaan vaikuttamisesta. Luottamus kaupunginhallituksessa rikkui näistä ja muistakin epäasiallisista puuhista kiinnijäämisellä. Luottamus hallituksessa voisi korjaantua, jos osalliset lupaisivat julkisesti, että lehdistön linjaan ei pyritä vaikuttamaan. Minun vastuullani ei ole, että ilmapiiri hallituksessa koetaan vaikeaksi, toivon kuitenkin, että se kumpuaa rötöstelijöiden huonosta omatunnosta. Kiiskinen mieltää lehdistönvapaus paljastukseni tietovuodoksi, mutta minä pidän sitä vastuullisena yhteiskunnallisesti merkittävän asian paljastuksena ja tuomisena yhteiskunnalliseen

keskusteluun sananvapautta uhkaavana asiana. Kiiskinen vaatii vastauksessaan valiokunnalle, että väärin toimimisesta pitää seurata jotakin. Olisiko siis syytä miettiä seuraamuksia lehdistönvapauteen kajoamispohdinnoista, teletietojen vaatimisesta, hallinto-oikeuden toteamista virheellisistä päätöksistä, julkisista perusteettomista rikossyyttelyistä, lainvastaisista nimitysyrityksistä, yrityksestä rajata luottamushenkilön sananvapautta yms.? Kiiskinen yhdistää nimettömän paljastukseni lehdistölinjaan vaikuttamispohdinnoista henkilöbrändäykseen, omaan poliittiseen eduntavoitteluun ja julkisuuspolitiikkaan, mutta vaikuttaa unohtavan, että minä en nimenomaan halunnut julkisuuteen asiassa, vaan lähdesuojani rikottiin siinä. Miten Kiiskinen voi hahmottaa lain noudattamisen vaalimisen lähdesuojan takaa julkisuuspolitiikkana? Miten minun poliittinen etuni olisi, se että lakia noudatetaan? Se on kaikkien etu.

Kaupunginhallituksen jäsen **Päivi Stenman** toteaa salaisen pykälän vuotamisesta perusteluksi sen, että "on mahdollista", että myös esteellinen olisi vuotanut sen. Viittaa tässä Jäppisen vastaukseen antamiini kommentteihin tällaisen perustelun riittämättömyydestä kyseisessä asiassa. Stenman tai kuka vaan materiaalin saaneista on ihan yhtälailla voinut vuotaa salaisen pykälän, jos tuo peruste on riittävä. Stenman antaa ymmärtää, että salaisen pykälän keskustelut käytiin läsnäollessani, mikä ei pidä paikkaansa. Olen kesäkuun kaupunginvaltuuston kokouksessa kertonut paljastaneeni lehdistön linjaan puuttumisen pohdintoja kaupunginhallituksessa. En siis ole salaisen pykälän keskusteluja kuullut, enkä siten myöskään kertonut toimittajalle.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja **Leena Mankkinen** sekoittaa vastauksessaan heti alkuunsa aloitteen kaksi erillistä väitettä; salaisen pykälän tietovuodon ja paikallislehden linjaan vaikuttamispuheet. Hän kertoo, että saimme netistä lukea heti kokouksen jälkeen salaisen pykälän asiat, vaikka siinä ei ollut kyse salaisesta pykälästä vaan siitä ei salaisesta lehdenlinja-pohdinnasta. Hän kokoaa vastauksessaan epäluottamuksen syyksi mm. kaupunginhallituksen toimista tehdyt rikosilmoitukset. Minun luottamukseni ei voi mennä, jos muut ihmiset pyytävät poliisia tutkimaan onko kaupunginhallituksessa tapahtunut laittomuuksia. Mankkinen kertoo, että tilapäinen valiokunta perustettiin tutkimaan salaisen asian vuotamista. Salaisen asian vuotamisen tutkiminen kuuluu kuitenkin Suomessa poliisiviranomaiselle eikä muutamalle tavalliselle kaupunginvaltuutetulle.

Kaupunginhallituksen varajäsen **Pauliina Suvanto** on ollut vuoden aikana yhden kerran reilun tunnin kokouksessa. Hän on arvioinut, että kaupunginhallituksen tapahtumat ovat vaikeuttaneet työskentelyä paljon ja merkittäväällä tavalla ja allekirjoittanut aloitteen minuun kohdistuvassa luottamuspuolassa.

Kaupunginhallituksen varajäsen **Seppo Peltola** toteaa "vuodon edenneen nopeasti ennen kokouksen päättymistä", mutta tuollainen tilanne ei liity aloitteessa väitettyihin syksyn 2022 vuotoihin. En tiedä mihin Peltola tuolla viittaa. Peltola antaa liioitellusti ymmärtää, että kokouspuheenvuoroja olisi toistuvasti vuotanut lehteen ja vaikuttaa lisäksi syyttävän niistä kaikista virheellisesti minua. Peltola toteaa suoraan, että toimittaja Matti Pulkkinen kaupunginhallituksen kokouksessa luettu kirje on todisteena aloitteen väitteille. Peltolan mukaan minut olisi erotettava Pulkkinen todistuksen perusteella. Olen tuonut toimittajan todistuksen luotettavuuden arvioimiseksi näkökulmia edellisessä vastauksessani valiokunnalle ja tuon niitä tilanteeni vakavuuden vuoksi vielä lisää myöhemmin tässä vastauksessani.

Valiokunta oli päättänyt, että selitys on annettava 17.7.2023 klo 14 mennessä ja, että määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista. Kaupunginhallituksen varajäsen **Inga-Mari Lehden** 24.7.2023 saapunut selitys on antanut hänelle viikon aikaa lukea muiden vastauksia ennen vastaamista. Tämä asettaa vastaajat eriarvoiseen asemaan. Inga-Mari Lehti Suomen Katajista väittää härskisti minun myöntäneen tietovuodon, mikä ei ole totta. Hän toteaa vastauksessaan, että "tietovuotaja on itse julkisesti esittänyt molemmat luottamuksellisten keskustelujen tietovuodot Aamulehdessä 9.6.2023" (verkkojulkaisu). Molempiin tietovuotoihin viitattaessa hän vaikuttaisi tarkoittavan noita kahta aloitteessa väitettyä, mistä toinen on rikosasia, mihin en ole syyllistynyt. Olen johdonmukaisesti kiistänyt salaisen pykälän vuotamisen, koska en ole sitä tehnyt. Asian voi tarkistaa Aamulehdestä.

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja **Mika Kotiranta** ihmettelee vastauksessaan toimittajan motiivia rikkoa lähdesuoja vain lehdistönvapausasian paljastamisesta. Toimittaja Pulkkinenhan on kertonut motiivikseen edesmenneen avopuolisoni pojan. Pojan kertomiin juttuihin luottaneena toimittaja on mahdollisesti sitten hermostunut ja rikkonut lähdesuojani.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Katja Luojus** väittää vastauksessaan, ettei minua olisi tässä aloitteessa syytetty rikoksesta. Hän kuitenkin toteaa luottamuspulani johtuvan aloitteessa mainituista syistä. Aloitteessa on mainittu salaisen pykälän vuotaminen eli mahdollinen rikosasia. Luojus toteaa tyylilleen uskollisena, että "lienee hyvin mahdollista", että olisin vuotanut muutakin kuin väitetyt aloitteen asiat. Luojuksen mukaan vallitseva epäluottamus estää analyttisen keskustelun. Analyttisellä keskustelulla minä en ainakaan käsitä tarkoitettavan lehdistön linjaan puuttumisen pohdintaa yms. En ole vastuussa muiden asioiden vuotamisen seurauksista hallituksen ilmapiiriin tai toimintakykyyn. Luojus väittää, että epäluottamus minua kohtaan on ajanut keskustelut hallituksessa pienempiin ryhmiin. Hän korostaa, että erilliskeskustelut kaupunginhallituksessa eivät ole liittyneet poliittisiin näkemyseroihin vaan minuun. Luojus tietää puhuvansa muunnettua totuutta, koska jo edelliskaudella perussuomalaisia pidettiin usein ulkopuolella keskustelutauoilla ja sama jatkui tällä kaudella jo ennen vuoden 2022 paljastustani lehdenlinjaan puuttumisen pohdintoista. Luojus toteaa aloitteessa olevan asiat, mitkä toimittaja Pulkkinen kirjjeessä oli mainittu. Aloitteessa on myös salaisen pykälän vuotaminen, vaikka Pulkkinen ei salaisen pykälän vuotamista edes vahvistanut syykseni Aamulehden haastattelussa 9.6.2023. Päinvastoin Pulkkinen totesi haastattelussa, ettei sitä häneltä ole kukaan kysynyt. Toisaalta Pulkkinen ilmaisi "syksyn vuotaja" olisi sisältänyt myös 10/2022 vuodetun sähköpostin. Miksi sitä ei laitettu aloitteeseen syntilistalleni, vaikka se oli yksi syksyn vuoto? Luojus väitti vastauksessaan "lähisukulaista käytetyn valitusten ja rikosilmoitusten tekemiseen" ja se loukkaa ilmoitusten tekijöitä. Vastauksesta saa käsitystä Luojuksen suhtautumisesta laillisten oikaisuprosessien kunnioittamiseen. Luojus kertoo epäluottamuksen kokemuksensa selkeästi olevan yhteydessä asioista virinneisiin valitusprosesseihin ja negatiiviseen julkisuuteen, mutta ei ota milläänlailla vastuuta omasta osuudestaan tähän soppaan.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Suomen Katajan Mauri Heiska** väittää vastauksessaan minun kertoneen salaisista keskusteluista toimittajalle. Lehdistönvapauspaljastukseni ei ollut salassapidettävä keskustelu, vaan luottamuksellinen vapaa keskustelu, missä pohdittiin puuttumista yhteiskunnallisesti merkittävään lehdistön vapauteen päättää itse oma linjansa.

Heiska korostaa vastauksessaan, että luottamusta ei ole, kun ”kokouksessa on paikalla henkilö johon ei voi luottaa.”

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja **Suomen Katajan Tomi Saaristo** korostaa myös Heiskan tapaan, että kun ”paikalla kokouksissa on henkilö johon ei voi luottaa”, niin päätöksenteko ei toimi ja vaatii kaupunginhallituksen erottamista.

Mika Kotiranta on todennut haastattelussaan

(<https://ylojarvenuutiset.fi/2023/05/22/kaupunginvaltuuston-puheenjohtaja-luojuis-ja-kaupunginhallituksen-varapuheenjohtaja-kotiranta-kommentoivat-valtuuston-voimasuhteiden-muutosta-perussuomalaiset-vaitonaisia/>)

”– Meillä ei ole minkäänlaista epäluottamusta esimerkiksi Mauri Heiskaa (kaupunginhallituksen puheenjohtaja) kohtaan.Tomi Saariston ja Mauri Heiskan toiminnasta ei ole mitään pahaa sanottavaa, Kotiranta kertoo.”

Minua on siis perusteettomasti syytetty laajasti ”syksyn vuodoista”. Syksyn 2022 yksi vuoto oli edellisessä vastauksessani tarkemmin kuvattu edellisen hallituskauden luottamuksellinen sähköposti 11/2020 silloisessa kaupunginhallituksessa, joka julkaistiin Ylöjärven Uutisissa toimittaja Matti Pulkkinen toimesta 5.10.2022.

<https://ylojarvenuutiset.fi/2022/10/05/johtamisselvityssoppa-ei-laannu-sahkopostit-paliastavat-etta-hankinnan-lainmukaisuudesta-keskusteltiin/>

Minä en ollut edellisellä valtuustokaudella kaupunginhallituksessa, enkä ollut tuon luottamuksellisen sähköpostin vastaanottajissa. Aloitteessa minuun kohdistuneet syksyn tietovuotosyytökset olivat allekirjoittaneet myös kaupunginvaltuutetut Tomi Saaristo ja Mauri Heiska Suomen Katajista. He ovat osallistuneet erottamisvaatimuksiini vuotojen vuoksi ja esiintyneet itse vuotoihin liittyen varsin nuhteettomina ja vuotoja paheksuvina. Minulta on mennyt tässä ajorajissa jo työ ja maine, joten minulla on tässä kohtaa oikeus puolustautua. Tuon seuraavassa viestittelyssä esiin heidän osuuttaan vuotoasiassa, jotta sitä kautta tulisi arvioitavaksi ”päätodistaja” toimittaja Matti Pulkkinen luotettavuus omassa todistuksessaan, että ”Erja Pelkonen oli syksyn vuotaja”:

Whatsup ryhmäviestit 3.10.2022:

Edellinen viestiketjun viesti oli: Tarttis tänään antaa pulkkiselle se sähköposti, että tulee seuraavaan lehteen.

Mauri Heiska: No jos minä laitan sen niin sit meidän pitää mennä tolla sinun eriävällä, ettei ne yhdistä sitä viestiä minuun? Onko niin Ok.

Tomi Saaristo: Mun mielestä hyvä idea. Pidetään se postin lähetys Pulkkiselle vain tämän ryhmän tiedossa. Muille sanotaan vaan, että joku on sen sille vuotanut. Puhuin juuri Matin kanssa. Tarvisi sen nyt heti, että saadaan muokattua kuntoon tämän viikon lehteen.

Asian oikeudellinen arviointi

Tilapäinen valiokunta on 26.7.2023 § 13 merkinnyt saapuneet selitykset ja lausunnot tiedoksi sekä päättänyt pyytää Kuntaliitolta asiassa asiantuntijalausunnon.

Tilapäisen valiokunnan lausuntopyyntö

”Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, *onko Kuntaliiton arvion mukaan* asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden *olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista*, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet.”

Tilapäisen valiokunnan olisi tullut esittää Kuntaliitolle kysymys, *miten saatujen selvitysten valossa on mahdollista jatkossa edetä?* Tällöin vaihtoehtoina on kaupunginhallituksen erottaminen tai että kaupunginhallitusta ei eroteta. *Huomionarvoista on, että Kuntaliitto ei yksiselitteisesti vastannut tilapäisen valiokunnan esittämään kysymykseen. Kuntaliitto ei lausunnossaan antanut tilapäiselle valiokunnalle yksiselitteistä ohjetta siitä miten asiassa tulisi edetä.*

Hyvän hallinnon periaatteet

Hallintolain 6 §:n mukaan ”Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.”

”Hallintolain 6 §:ssä määritelty yhdenvertaisuusperiaate täsmentää näitä perustuslain vaatimuksia nimenomaan hallintotoiminnan kannalta. Viranomaisen on tämän säännöksen mukaan ”kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti”. (*Mäenpää 2021, Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet, s. 92*).

”Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen keskeistä soveltamisalaa on viranomaisen harkintavallan käyttäminen. Myös lakiin perustuvaa harkintavaltaa käytettäessä on otettava huomioon lainsäädännön tavoitteet, jotka voivat käydä ilmi lain säännösten lisäksi myös lain esitöistä. Selvästi niiden vastainen päätöksenteko voi merkitä harkintavallan väärinkäyttöä.” (*Mäenpää, emt. s. 101*).

”Puolueettomuusperiaate edellyttää viranomaisen toimivan objektiivisesti ja riippumattomasti. Objektiivisuuden vaatimus merkitsee, että viranomaisen toiminta ja päätöksenteko eivät saa perustua epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin. *Riippumattomuuden vaatimus puolestaan merkitsee, että viranomaisen toimii itsenäisesti etenkin suhteessa epäasialliseen ulkopuoliseen vaikuttamiseen.*” (*Mäenpää, emt. s. 102*).

Ylöjärven Uutisten toimittaja *Matti Pulkkinen* on lähestynyt kaupunginhallitusta käsiteltävänä olevassa asiassa. Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja *Mika Kotiranta* on lukenut toimittajan lähettämän sähköpostiviestin kaupunginhallitukselle (KH 15.5.2023). Toimittaja väitti viestissä *Erja*

Pelkosen olleen "syksyn vuotaja". Kyse on ollut ulkopuolisesta vaikuttamisesta, joka on merkittävästi vaikuttanut asian myöhempään käsittelyyn ja *Erja Pelkosen* asemaan negatiivisella tavalla.

Kaupunginhallituksen olisi tullut toimia *riippumattomasti ja itsenäisesti ilman ulkopuolista vaikuttamista* (Ylöjärven Uutisten toimittaja). *Kaupunginhallituksen toiminta ja riippumattomuus ulkopuolisessa vaikuttamisessa on merkittäväällä tavalla vaarantunut*. Kaupunginhallituksen olisi tullut pidättäytyä ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Kuten *Mäenpää* edellä toteaa, *riippumattomuuden vaatimus puolestaan merkitsee, että viranomainen toimii itsenäisesti etenkin suhteessa epäasialliseen ulkopuoliseen vaikuttamiseen*.

"Periaatteen keskeisenä tavoitteena on turvata luottamusta hallintotoiminnan tasapuolisuuteen ja puolueettomuuteen. Hallintolain 6 § korostaa nimenomaan periaatteen tätä puolta edellyttämällä, että "viranomaisen toimien on oltava puolueettomia". Puolueettomuusperiaatteen kannalta vieraita ja epäasiallisia perusteita saattavat tilanteesta riippuen olla esimerkiksi ystävien suosinta, henkilökohtaisen hyödyn tavoittelu tai julkisyhteisön erityisten taloudellisten etujen tavoittelu. Viranomaisen päätöksenteon ja toiminnan yleensäkin on oltava objektiivisesti perusteltavissa." (*Mäenpää* emt. s. 103).

"Oikeusvarmuudella (*legal certainty*) tarkoitetaan yleensä julkisen päätöksenteon lainmukaisuutta, ennakoitavuutta ja valvottavuutta. Tässä muodollisessa merkityksessä oikeusvarmuus suojaa yksilöä ja tämän oikeuksia ennen muuta lakiin perustumatonta, mielivaltaista, yllättävää ja sisällöllisesti lainvastaista päätöksentekoa vastaan." (*Mäenpää* emt. s. 113). Päätöksenteko ei, kuten *Mäenpää* edellä toteaa, saa olla mielivaltaista.

"Suhteellisuusperiaatteella on erityisen keskeinen merkitys käsiteltäessä rajoittavaan tai kielteiseen ratkaisuun tai toimeen päättyviä asioita. Tämän vuoksi esimerkiksi sananvapauslakiin ja julkisuuslakiin sisältyy suhteellisuusvaatimus, jota on noudatettava tällaisia ratkaisuja tehtäessä." (*Mäenpää*, emt. s. 105). *Mäenpää* viittaa suhteellisuusperiaatteen osalta *sananvapauteen*. *Perustuslain 12 §:n mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä*.

Oikeuskäytäntö

Seuraava Turun hallinto-oikeuden ratkaisu kiinnittää huomiota perustuslain 12 §:n mukaiseen sananvapauteen.

Turun hallinto-oikeus on ratkaisussaan (26.11.2019, 19/0299/1) käsitellyt asiaa, jossa oli muun ohella kysymys siitä, *oliko valtuusto toiminut harkintavaltansa rajoissa erottaessaan kaikki tarkastuslautakuntaan valitut luottamushenkilöt*.

Valtuusto oli päättänyt tilapäisen valiokunnan esityksestä erottaa tarkastuslautakunnan kaikki jäsenet ja varajäsenet kesken toimikauden, koska kaikki luottamushenkilöt eivät nauttineet valtuuston luottamusta. Valtuuston valituksenalaisen päätöksen valmistelutekstissä oli muun ohella todettu, että tilapäisen valiokunnan perustamiseen oli johtanut se, että A oli muiden tarkastuslautakunnan jäsenten tietämättä selvittänyt ja julkisesti mediassa kyseenalaistanut kunnan järjestämän valtuustoseminaarin järjestämismuodon ja -kustannukset. Kyseinen menettelytapa ei ollut hyvien tapojen eikä tarkastuslautakunnan sisäisesti sopimien toimintatapojen mukaista, ja siitä aiheutui huomattavaa kielteistä julkisuutta kunnalle. Valtuuston luottamus tarkastuslautakuntaa kohtaan oli horjunut tapahtuneen johdosta, sillä tarkastuslautakunta toimii valtuuston alaisuudessa ja lautakunnan tehtäviin ei kuulu valtuuston toiminnan arviointi. Lisäksi tarkastuslautakunnan sisäinen luottamus oli tapahtuneen johdosta horjunut, koska

varapuheenjohtaja A ei ollut noudattanut asiassa yleistä käytäntöä eikä lautakunnan sisäisesti sopimia pelisääntöjä.

Hallinto-oikeus katsoi saadun selvityksen perusteella, että valtuuston luottamuksen menetyks oli kohdistunut nimenomaan tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja A:han ja että luottamuksen menettämisen tosiasiallisena syynä oli pidettävä A:n blogikirjoitusta ja siihen liittyneitä seikkoja. Blogikirjoituksessaan A oli yksilöinyt kunnan valtuustoseminaarin kustannuksia ja kyseenalaistanut erityisesti siellä tarjottujen alkoholijuomien määrää. Kirjoituksessa oli esitetty kysymys siitä, tulisiko kunnilla olla ohjeistus alkoholitarjoilun suhteen. Hallinto-oikeus katsoi, että kirjoitus oli luonteeltaan asiallinen, joskin kriittinen. Blogikirjoitus ei saadun selvityksen perusteella ollut liittynyt A:n tehtävään tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajana tai tarkastuslautakunnan toimintaan muutoinkaan. *A:n katsottiin perustuslain suojaamaa sananvapauttaan käyttäen nostaneen yhteiskunnallisesti merkityksellisen kunnan varojen käyttöä koskevan asian julkiseen keskusteluun ennen kaikkea poliittisen toimijan, valtuutetun roolissaan.*

Hallinto-oikeus totesi, että poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatuun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauden sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja ja mielipiteitä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys sinänsä ei ole peruste kaventaa sananvapautta. Tarkastuslautakunta tai muukaan kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta. Toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen ei myöskään voi toimia jälkikäteisenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla.

Valtuuston päätöksen erottaa kaikki tarkastuslautakuntaan valitut luottamushenkilöt katsottiin olevan seurausta siitä, että A oli käyttänyt hyväksyttävänä pidettävällä tavalla perustuslain suojaamaa sananvapauttaan nostamalla kriittisellä kirjoituksellaan yleiseen keskusteluun edellä mainitun yhteiskunnallisen kysymyksen. Valtuusto oli käyttänyt väärin harkintavaltaansa ja siten ylittänyt toimivaltansa erottaessaan tarkastuslautakunnan luottamushenkilöt A:n sananvapauden käyttämiseen liittyvän syyn vuoksi. Valtuuston päätös oli näin ollen lainvastainen. (Suomen perustuslaki 12 § 1 mom, Kuntalaki 34 § 1 mom ja 135 § 2 mom, Hallintolaki 6 §)

Hallinto-oikeus totesi, että poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatuun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauden sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja ja mielipiteitä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys (kuten tässä tapauksessa kaupunginhallituksen jäsenyys) sinänsä ei ole peruste kaventaa sananvapautta. Tarkastuslautakunta tai muukaan kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta.

Kunnan viranomaistoiminnassa lähtökohdan tulee olla kunnan ja kuntalaisten etu, eikä kunnan toimielimien tai toimielimien jäsenten etu. Tähän epäkohtaan Erja Pelkonen on kiinnittänyt toiminnallaan huomiota. Kyse on ollut kunnan ja kuntalaisten yleisestä edusta siitäkin huolimatta, että epäkohdan julkituominen voi johtaa kaupungin saamaan negatiiviseen julkisuuteen. Negatiivinen julkisuus ei ole viranomaistoiminnassa peruste sille, että se oikeuttaa kunnan toimimaan hyvän hallintotavan vastaisesti. **Kunnan ei viranomaisroolissa tule puuttua medioiden riippumattomaan toimintaan siitäkään huolimatta, että media julkaisee kunnalle "epämieluisia" asioita.**

Hallinto-oikeuden ratkaisussa keskeistä on, että toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen ei myöskään voi toimia jälkikäteisenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla.

Kuten edellä olevasta hallinto-oikeuden ratkaisusta nähdään kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta. Hallinto-oikeus totesi, että A:n katsottiin perustuslain suojaamaa sananvapauttaan käyttäen nostaneen yhteiskunnallisesti merkityksellisen kunnan varojen käyttöä koskevan asian julkiseen keskusteluun ennen kaikkea poliittisen toimijan, valtuutetun roolissaan.

Kun otetaan huomioon, että Ylöjärven kaupunginhallituksessa on keskusteltu kaupungin suhteesta paikalliseen mediaan ja mahdollisiin toimenpiteisiin yhteistyösuhteissa kyseessä on Turun hallinto-oikeuden edellä mainitsema yhteiskunnallisesti merkityksellinen asia. Näin ollen kyse on kahdesta perustavaa laatua olevasta asiasta, valtuutetun perustuslain 12 §:n mukaisesta sananvapaudesta, että yhteiskunnallisesti merkittävästä asiasta. Tällöin sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston tulee tehdä objektiivinen arvio siitä, rikotaanko perustuslain 12 §:n mukaista sananvapautta ja todetaanko, että kyse ei ole yhteiskunnallisesti (kaupungin ja median välinen suhde) merkittävästä asiasta?

Seuraavat eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisut kuvaavat sitä miten vakavasti luottamus-henkilön sananvapauteen tulee suhtautua.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EOAK 2859/2020), joka koski luottamushenkilöiden sananvapautta. Oikeusasiamies hylkäsi luottamushenkilöiden kantelun, koska asiassa oli kyse liikesalaisuuden rikkomisesta. Ratkaisussaan oikeusasiamies toi kuitenkin esiin seikkoja, jotka luottamushenkilön sananvapauteen liittyen tulee huomioida.

Asia liittyi kaupungin energia- ja vesihuolto-yhtiö Alvan osaomistuksen myyntivalmisteluun, jonka konsulttisopimuksen palkkiorakenne katsottiin kaupunginhallituksen iltakoulussa salassa pidettäväksi materiaaliksi.

Kaupunginhallitus oli syyttänyt kahta kaupunginvaltuutettua luottamuksellisen ja salassa pidettävän tiedon julkaisemisesta mielipidekirjoituksessaan (KSML 24.1.2020), kun valtuutetut julkistivat Alvan osaomistuksen myyntiin liittyvän konsulttisopimuksen palkkiorakenteen. Oikeusasiamies hylkäsi kantelun sillä perusteella, että julkisuuslain mukaista liikesalaisuutta oli rikottu. Oikeusasiamies totesi, että sananvapautta käytettäessä on kuitenkin aina otettava huomioon myös muiden osapuolten oikeudet. Tässä asiassa tällaisena seikkana nousi esiin liikesalaisuudet.

Oikeusasiamies toteaa luottamushenkilön sananvapaudesta kyseisessä ratkaisussaan muun muassa seuraavaa:

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklan 1 kappaleen mukaan jokaisella on sananvapaus. Tämä oikeus sisältää vapauden pitää mielipiteitä sekä vastaanottaa ja levittää tietoja ja ajatuksia alueellisista rajoista riippumatta ja viranomaisten siihen puuttumatta.

Ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännön mukaan yleisesti tärkeää kysymystä koskevat keskustelut saavat korotettua sananvapauden suojaa, jolloin viranomaisten harkinta-marginaali seuraamusten välttämättömyyden suhteen on erityisen ahdas (esim. Renaud vs. Ranska, 25.2.2010). Tällaisena yleisesti tärkeänä keskusteluna ei ole pidetty vain poliittisia ilmaisuja ahtaassa merkityksessä vaan myös taloudellisista, kulttuurisista ja sosiaalisista yhteiskuntaolosuhteista käyty keskustelu saa vahvaa suojaa. "Yleisesti kiinnostava keskustelu" ei kuitenkaan tarkoita kaikkia asioita, jotka yleensä kiinnostavat ihmisiä, vaan edellytyksenä on, että keskustelunaiheella on jotakin yleisempää merkitystä (HE 19/2013 vp, s. 16–17 ja siinä selostettu oikeuskäytäntö).

Sananvapaus saa erityisen korostuneen merkityksen poliittisessa toiminnassa. Poliittiset mielipiteet kuuluvat sananvapauden sellaiselle ydinalueelle, johon ei juurikaan ole mahdollista hyväksyttävästi puuttua. Poliittisen sananvapauden rajoittamiseen on siten sovellettava tiukkoja vaatimuksia, jotta se voisi olla sallittua. Mielipidekirjoituksen laatijat ovat olleet kaupunginvaltuuston jäseniä eli ylintä päätösvaltaa kaupungissa käyttäviä luottamushenkilöitä. Kirjoittajat olivat luottamushenkilön ominaisuudessa tuoneet epäkohtana pitämänsä asian julkisesti esille. Sananvapaus on erityisen merkityksellinen tällaisille henkilöille, jotka kuntalaiset ovat vaaleissa valinneet edustajikseen. Siksi luottamus-henkilöiden sananvapauteen puuttumiseen on suhtauduttava varsin tiukasti. Poliittiset mielipiteet kuuluvat sananvapauden sellaiselle ydinalueelle, johon ei juurikaan ole mahdollista hyväksyttävästi puuttua.

Oikeusasiamies toteaa, että luottamushenkilön sananvapauden rajoittamiseen tulee suhtautua tiukasti. Oikeusasiamiehen mukaan sananvapaus on erityisen merkityksellinen henkilöille, jotka kuntalaiset ovat vaaleissa valinneet edustajikseen. Ylöjärveä koskevassa asiassa (kaupungin ja paikallismedian välinen suhde) on kyse yhteiskunnallisesti merkittävästä asiasta. Oikeusasiamies toteaa, että yleisesti tärkeää kysymystä koskevat keskustelut saavat korotettua sananvapauden suojaa, jolloin viranomaisten harkintamarginaali seuraamusten välttämättömyyden suhteen on erityisen ahdas.

Kuten edellä mainitusta oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään - luottamushenkilön sananvapauden rajoittaminen, yhteiskunnallisesti merkittävä asia, tärkeää kysymystä koskeva korotettu sananvapauden suoja, viranomaisen ahdas harkintamarginaali - sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston on tarkoituksenmukaista ottaa eduskunnan oikeusasiamiehen luottamushenkilön sananvapauteen liittyvät argumentit vakavasti huomioon. Mikäli näin ei tapahdu, kyse on viranomaisen harkintavallan väärinkäytöstä, joka johtaa päätöksen kumoamiseen hallintotuomioistuimissa.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EAOK 1307/2018), joka koski opettajan, mutta myöskin kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsenen sananvapautta.

Matemaattisten aineiden lehtorin virassa työskentelevä kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsen pyysi oikeusasiamiestä tutkimaan blogikirjoituksestaan saamansa suullisen huomautuksen asianmukaisuuden. Kantelija katsoi huomautuksella loukatun sananvapauttaan ja arvosteli muutenkin huomautuksen antamisen menettelyä. Yhtenäiskoulun vt. apulaisrehtori oli antanut kantelijalle suullisen huomautuksen 20.2.2018 lojaliteettivelvoitteen rikkomisesta. Huomautuksen perusteena oli ollut kantelijan yhden blogikirjoituksen yksi yksittäinen lause. Kirjoitus oli julkaistu internetissä kantelijan poliittisessa blogissa 11.2.2018. Kantelijan mukaan kirjoitus ei rikkonut lojaliteettivelvoitetta vaan kuului sananvapauden piiriin ja oli normaalia poliittista vaikuttamista. Kantelija oli keskustellut blogikirjoituksessa mainituista laskelmista, joista esittämästään kritiikistä kantelija oli saanut huomautuksen, ja muista perusopetukseen liittyvistä epäkohdista suoraan viranhaltijoiden kanssa pyrkien aktiivisesti vaikuttamaan asioihin organisaation sisäلتä. Kun se ei ollut tuottanut minkäänlaista tulosta, kantelija oli pyrkinyt vaikuttamaan asioihin myös politiikan keinoin, muun muassa tuomalla epäkohtia julkisesti esille.

Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisu:

Edellä todetun perusteella katson, että apulaisrehtori ei huomautusta antaessaan ollut riittäväällä tavalla arvioinut asiaa virkamiehen sananvapauden näkökulmasta. Näin ei ole tehty myöskään apulaisrehtorin antamassa selvityksessä eikä kunnanhallituksen lausunnossa, vaikka kunnanhallitukselle osoittamassani selvitys- ja lausuntopyynnössä

nimenomaisesti pyysin kiinnittämään huomiota aiempiin kannanottoihini virkamiesten ja julkisyhteisön työntekijöiden sananvapaudesta. *Edelleen katson, ettei apulaisrehtori ollut huomautusta antaessaan ottanut riittävästi huomioon myöskään niitä erityispiirteitä, jotka liittyvät kantelijan kaksoisrooliin opettajana ja poliitikkona sekä poliittisessa toiminnassa esitettyihin mielipiteisiin. Kun kantelijan sananvapauteen oli puututtu suullisella huomautuksella blogikirjoituksen johdosta eikä tälle ole ilmennyt hyväksyttävää perustetta, kantelijan perustuslain 12 §:ssä ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa turvattua sananvapautta on loukattu.*

Saatan käsitykseni kantelijan sananvapauden loukkaamisesta huomautuksen antaneen yhtenäiskoulun apulaisrehtorina toimineen virkamiehen tietoon. Koska kunnanhallitus on vähintäänkin hiljaisesti hyväksynyt apulaisrehtorin menettelyn eli kantelijan sananvapauden loukkauksen, kun se ei ollut mitenkään puuttunut asiaan minulle antamassaan lausunnossa, saatan käsitykseni apulaisrehtorin menettelystä myös kunnanhallituksen tietoon.

Kuten edellä mainitusta oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään, oikeusasiamies kiinnitti asiassa huomiota myös siihen, että *lehtori toimi myös kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsenenä, joka omalta osaltaan nosti sananvapauden rajoittamisen kynnystä.*

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EOAK 6545/2019), joka koski kirjallisen varoituksen asianmukaisuutta. Oikeusasiamies kiinnitti erityistä huomiota sananvapauteen poliittisen toiminnan yhteydessä.

Kantelija pyysi tutkimaan työnantajaltaan (ammattipistoa ylläpitävä osakeyhtiö) saamansa kirjallisen varoituksen asianmukaisuuden. Kantelija kertoi olleensa eduskuntavaaliehdokkaana vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja tehneensä vaalityötä kirjoittamalla sosiaalisessa mediassa muun muassa maahanmuutosta. Työntaja oli antanut opettajana toimineelle kantelijalle kirjallisen varoituksen, minkä kantelija katsoi loukkaavan sananvapauttaan. Varoituksen mukaan kantelija oli toistuvasti käyttänyt mediassa ilmaisia, jotka oli tulkittu yhdenvertaisuuslain vastaisiksi. Kantelijan mukaan hän oli toiminut vapaa-ajallaan eivätkä hänen kirjoituksensa olleet epäasiallisia eivätkä rikkoneet lakia.

Oikeusasiamiehen ratkaisu:

Asian kokonaisarvioinnissa katson, että minulla ei nyt ole riittäviä oikeudellisia perusteita katsoa työnantajan ylittäneen harkintavaltaansa antaessaan kantelijalle varoituksen. *Saatan kuitenkin työnantajan ja sen toimitusjohtajan tietoon tässä päätöksessä esittämäni näkökohdat ja kiinnitän heidän huomiotaan erityisesti päätöksen perustelemiseen tilanteessa, jossa on kysymys sananvapauden rajoista poliittisen toiminnan yhteydessä.*

Kuten oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään, *oikeusasiamies toi esiin sananvapauden rajoittamisen poliittisen toiminnan yhteydessä.*

Yhteenvedonomaaisesti eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisusta on nähtävissä, että luottamushenkilön sananvapauden rajoittamisen kynnys on *erittäin korkea*, ellei jopa rajoittamaton. Näin ollen sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston on tarkoituksenmukaista kiinnittää eduskunnan oikeusasiamiehen, luottamushenkilön sananvapauteen liittyviin seikkoihin huomiota. Kun otetaan huomioon oikeusasiamiehen edellä mainitsemat seikat; *luottamushenkilön sananvapauden rajoittaminen, yhteiskunnallisesti merkittävä asia, tärkeää kysymystä koskeva korotettu sananvapauden suoja, viranomaisen ahdas harkintamarginaali*, Ylöjärvellä nyt kyseessä

olevassa asiassa tilapäisen valiokunnan ja kaupunginvaltuuston tulee päätyä siihen, että kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginvaltuutetun, *Erja Pelkosen* sananvapautta ei voi rajoittaa etenkin kun kyse on luottamushenkilön *korostetusta* sananvapaudesta ja yleisesti merkittävästä (kaupungin ja paikallislehden välinen suhde) asiasta.

Huomioitavaa Kuntaliiton lausunnon osalta

Kuntaliitto viittaa lausunnossaan oikeustapaukseen (KKO 2023:17), jossa luottamushenkilöt syyllistyivät *virka-aseman väärinkäyttämiseen*. Kyse oli mitä ilmeisimmin Kittilän kunnanjohtajan erottamiseen liittyvästä asiasta. Kuntaliiton viittaus lausunnon yhteydessä on mielenkiintoinen siitä näkökulmasta, että Kuntaliitto toi kyseisen oikeustapauksen lausunnossaan esille. Oletettavaa on, että Kuntaliiton viittaus kyseiseen oikeustapaukseen tarkoittaa (?) sitä, että *tilapäisen valiokunnan ja myöhemmin kaupunginvaltuuston on tarkoituksenmukaista ottaa kyseinen näkökulma päätöksenteossa myös huomioon*.

Kuntaliiton lausunnossa todetaan; "Tilapäinen valiokunta tekee itsenäisen arvionsa kaupunginhallituksen toimintaedellytyksistä ja kysymys on lopulta kokonaisharkinnasta. Tilapäisen valiokunnan tehtäviin ei sinänsä lähtökohtaisesti kuulu esimerkiksi selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille. Tämä ei ole välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Vaikka kyse olisikin alun perin yksittäisen tai yksittäisten henkilöiden toiminnasta, tilapäisen valiokunnan arvioinnin kohteena on koko hallituksen toimintakyky ja valtuuston poliittinen luottamus arviointihetkellä."

Kuntaliiton lausunnossa siis todetaan, että "*Tilapäisen valiokunnan tehtäviin ei sinänsä lähtökohtaisesti kuulu esimerkiksi selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille.*" Kyseinen tehtävä kuuluu poliisiviranomaiselle, eikä tilapäiselle valiokunnalle. Tilapäisellä valiokunnalla ei ole toimintaedellytyksiä tutkia asiaa *objektiivisesti*. Näin ollen tilapäisen valiokunnan ei tule valtuustolle toimittamassaan raportissa perustella valiokunnan ratkaisua kyseisestä näkökulmasta. Jos tilapäinen valiokunta näin kuitenkin tekee, kyse on *harkintavallan väärinkäytöstä*. "Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen keskeistä soveltamisalaa on viranomaisen harkintavallan käyttäminen. - - - Selvästi niiden vastainen päätöksenteko voi merkitä *harkintavallan väärinkäyttöä*." (Mäenpää, emt. s. 101).

Kuntaliitto toteaa lausunnossaan; "Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä. Käsityksemme mukaan on kuitenkin oikeudellisesti mahdollista, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen niin, että se olennaisesti heikentää hallituksen työskentelyedellytyksiä."

Kuntaliiton lausunnon sisältö on ristiriitainen siltä osin, että yhtäältä Kuntaliitto toteaa, että "*Tilapäisen valiokunnan tehtäviin ei sinänsä lähtökohtaisesti kuulu esimerkiksi selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille*" ja toisaalta Kuntaliitto toteaa, että "*on kuitenkin oikeudellisesti mahdollista, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi.*" Kuten edellä todettiin, tilapäisellä valiokunnalla ei ole toimintaedellytyksiä tutkia objektiivisesti salassa pidettäviin tietoihin liittyvää asiaa, joka on poliisiviranomaisen tehtävä.

Yhteenveto

Sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston on tarkoituksenmukaista huomioida edellä mainitut *oikeusperiaatteet*, erityisesti *tarkoitussidonnaisuuden* periaate, johon Kuntaliiton lausunnossa viitataan korkeimman oikeuden (KKO 2023:17) päätöksen (*virka-aseman väärinkäyttäminen*) osalta. Erityistä huomiota tilapäisen valiokunnan ja kaupunginvaltuuston tulee kiinnittää edellä mainittuihin eduskunnan oikeusasiamiehen antamiin ratkaisuihin ja erityisesti siihen seikkaan, että luottamushenkilön sananvapaus on erittäin laaja, etenkin poliittisessa toiminnassa. *Oikeusasiamies toteaa, että luottamushenkilön sananvapauden rajoittamiseen tulee suhtautua tiukasti.* Oikeusasiamiehen mukaan *sananvapaus on erityisen merkityksellinen henki-löille, jotka kuntalaiset ovat vaaleissa valinneet edustajikseen.* Oikeusasiamies toteaa, että yleisesti tärkeää kysymystä koskevat keskustelut saavat *korotettua sananvapauden suojaa, jolloin viranomaisten harkintamarginaali seuraamusten välttämättömyyden suhteen on erityisen ahdas.*

Tilapäisen valiokunnan ja kaupunginvaltuuston on myös tarkoituksenmukaista huomioida, että Kuntaliitto toteaa; "Tilapäisen valiokunnan tehtäviin ei sinänsä lähtökohtaisesti kuulu esimerkiksi selvittää sitä, kuka on mahdollisesti paljastanut salassa pidettäviä tietoja ulkopuolisille."

Kun tilapäinen valiokunta ei *objektiivisesti* voi kyseistä asiaa selvittää, valiokunnan ei tule valtuustolle toimittamassaan raportissa viitata kyseiseen seikkaan. Muussa tapauksessa valiokunta ja valtuusto syyllistyy *harkintavallan väärinkäyttöön.* Valiokunnan ja valtuuston tulee huolehtia siitä, että *oikeusvarmuus* toteutuu niin, että päätöksenteko ei ole *lainvastaista* ja *mielivaltaista.*

Tilapäisen valiokunnan ja kaupunginvaltuuston on hyvä huomioida, että Kuntaliitto ei yksiselitteisesti vastaa tilapäisen valiokunnan esittämään kysymykseen; "onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupungin-hallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet."

Kuntaliitto toteaa, että; "on kuitenkin oikeudellisesti *mahdollista*, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen."

Kyseinen Kuntaliiton käyttämä termi *mahdollista*, ei ole eksakti vastaus tilapäisen valiokunnan esittämään kysymykseen siitä, onko olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista.

Kuntaliitto ei yleisenä lausuntokäytäntönään puutu yksittäisissä kunnissa harjoitettuun politiikkaan, josta kyseisessä asiassa on kysymys. Kuntaliitto ei luonnollisesti lausunnoissaan halua tulla poliittisia kysymyksiä koskevien asioiden "osapuoleksi", konsultoimalla kuntia "suuntaan tai toiseen.", jota kyseisessä lausunnossakaan ei eksaktisti tapahtunut. Mikäli näin olisi tapahtunut, Kuntaliitto olisi voinut todeta, että edellytykset kaupunginhallituksen erottamiseen täyttyvät tai että edellytykset eivät täyty. Kuntaliitto ei lausunnossaan näin ollen eksaktisti vastannut tilapäisen valiokunnan esittämään kysymykseen, joka tilapäisen valiokunnan ja kaupunginvaltuuston on tarkoituksenmukaista ottaa päätöksenteossaan huomioon.

Tilapäisen valiokunnan ja valtuuston tehtävänä on edellä mainitun lisäksi arvioida, viitaten edellä mainittuun Turun HAO:n ratkaisuun onko kyse valtuutetun perustuslain 12 §:n mukaisesta *sananvapauden rajoittamisesta* ja *yhteiskunnallisesti merkittävästä* asiasta? Tällöin sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston tulee tehdä *objektiivinen* arvio siitä rikotaanko valtuutetun perustuslain 12 §:n mukaista sananvapautta ja onko kyse yhteiskunnallisesti merkittävästä asiasta kaupungin ja median välisissä suhteissa?

Mikäli tilapäinen valiokunta päätyy esittämään kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista kyseessä on viranomaisen *harkintavallan väärinkäyttö, valtuutetun sananvapauden rajoittaminen, hyvän hallinnon ja hallinnon lainalaisuuden vastainen toiminta.*

Isotalo Hanna

Lähetäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 9:40
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähetäjä: Ruuska Hannu <Hannu.Ruuska@ylojarvi.fi>
Lähetetty: torstai, 10. elokuuta 2023 23:06
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <Kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Lausunto tilapäiselle valiokunnalle

Olen käynyt läpi luottamushenkilöiden lausunnot ja kuntaliiton lausunnon. Kuntaliitto lausunnossa ei ottanut kantaa erottamiseen muuten kuin kommentoi jos nykyiseen kaupunginhallituksen ei ole luottamusta, yksittäistä henkilöä ei voi erottaa, vaan koko toimielin. Samassa lausunnossa kuntaliitto viittasi, että tapauksesta saattaa muodostua oikeusprosessi, mikäli erottamisen perusteet eivät ole tarpeeksi vahvat ja kestä lainopillista tarkastelua.

Luottamushenkilöiden lausunnoissa pisti silmään se seikka, että moni ilmoitti Pelkosen myöntäneen salaisen pykälän vuotamisen, jonka käsittelyssä ei ollut edes paikalla. Pelkonen kielsi vuotaneensa salaisen pykälän tietoja. Silti kuitenkin yhdessä lausunnossa ilmoitettiin Pelkosen myöntäneen tämän salaisen pykälän vuodon kh:n istunnossa, jossa Pulkkisen lähdesuojan purkamisesta kerrottiin. Olin tuossa kokouksessa eikä Pelkonen myöntänyt muuta kuin ilmoittaneensa Pulkkiselle keskustelusta, joka rajaa lehdistön vapautta. Ei myöntänyt kertoneensa salaisen pykälän sisällöstä (joka käsittelyssä ei myöskään ollut). Herättää ihmettelyä, miksi kuitenkin päin vastaista lausutaan.

Osa ilmoitti Pelkosen myöntäneen salaisen pykälän vuotamisen Aamulehdessä, mikä ei myöskään pidä paikkaansa. Miksi näin lausutaan, koska lausunnon todenperäisyyden voi helposti tarkistaa. Myös lausuntoja, jotka olivat tulleet viikon aikarajan jälkeen, oli liitetty mukaan. Tämä mielestäni on ristiriidassa aiemmin annetun aikamääreen kanssa ja vaikeuttaa asian objektiivista käsittelyä.

Jos valiokunta päättyy esittämään erottamista, niin seuraavan kaupunginhallituksen kokoonpanon täytyy noudattaa valtuuston voimasuhteita. Samoin hallituksen uskottavuuden kannalta uudessa kokoonpanossa ei saa olla puhe- tai äänioikeudella luottamushenkilöitä, jotka olivat viime kaudella kaupunginhallituksessa puhe- tai äänioikeudella.

Terv. Hannu Ruuska

Lähetetty sovelluksesta [Outlook for iOS](#)

Isotalo Hanna

Lähtettäjä: YLO Kirjaamo
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 9:41
Vastaanottaja: Pieviläinen Antti; Isotalo Hanna
Aihe: VL: Tilapäinen valiokunta

Lähtettäjä: Stenman Päivi Kati Johanna <paivi.stenman@ylojarvi.fi>
Lähetetty: perjantai, 11. elokuuta 2023 8:37
Vastaanottaja: YLO Kirjaamo <kirjaamo@ylojarvi.fi>
Aihe: Tilapäinen valiokunta

Pitäydyn aiemmin toimittamassani lausunnossa koskien käsiteltävää asiaa.
Kuntaliiton asiantuntijalausunto antaa jatkotoimenpiteistä päättämiseksi perusteet.

Kaupunginhallituksen jäsen
Päivi Stenman